

Հ. Մ. Ը. Մ. Ի.

ԲԱՐՁՐԱՅԻՐ ԲԱՐՁՐԱՅՈՒԻ

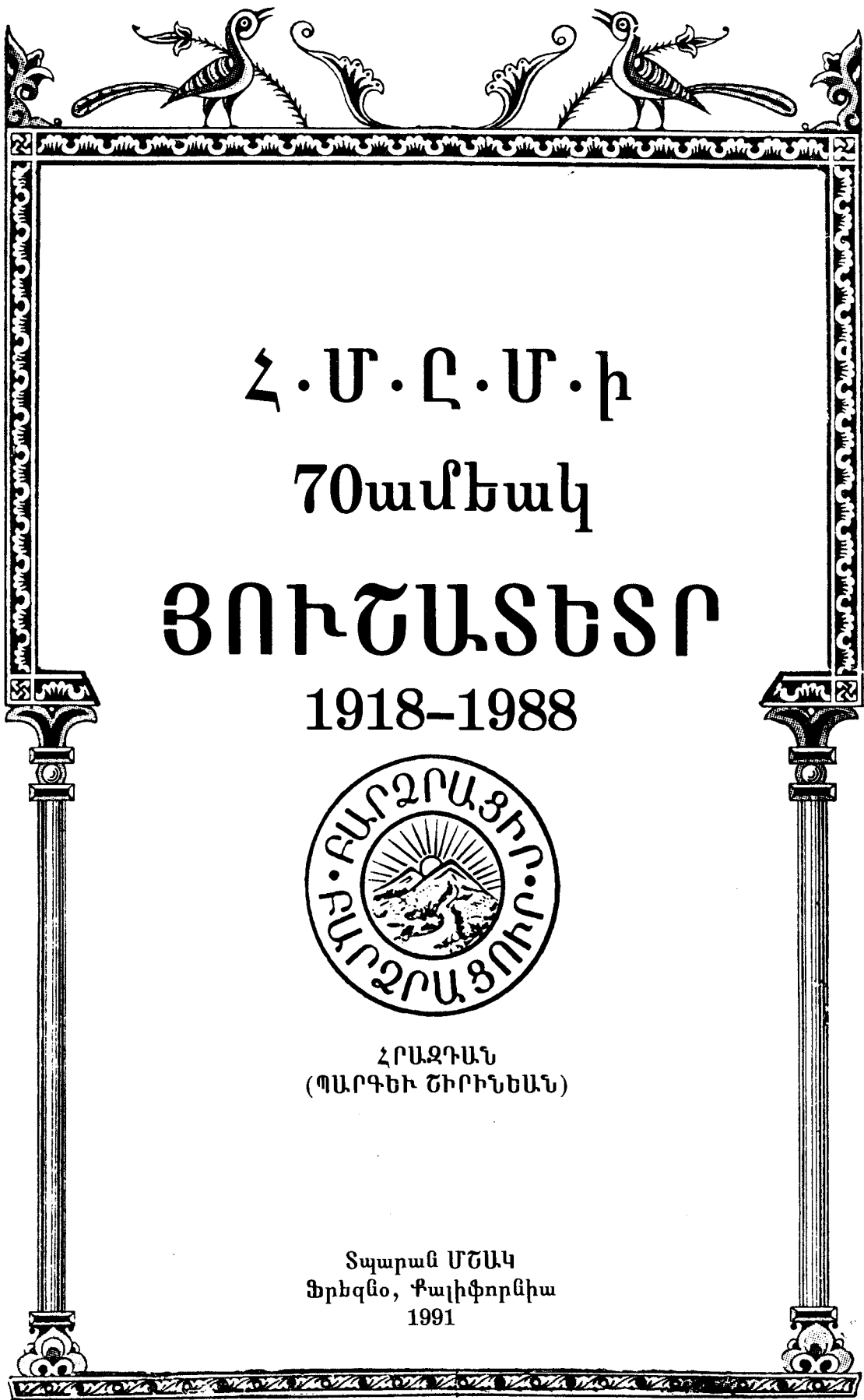
Հ. Մ. Ը. Մ. Ի

70ամեակ

ՅՈՒՇԱՏԵՏՐ

1918-1988

ՀՐԱԶԴԱՆ
(ՊԱՐԳԵԻ ՇԻՐԻՆԵԱՆ)

Հ.Մ.Ը.Մ.Ի

70ամեակ

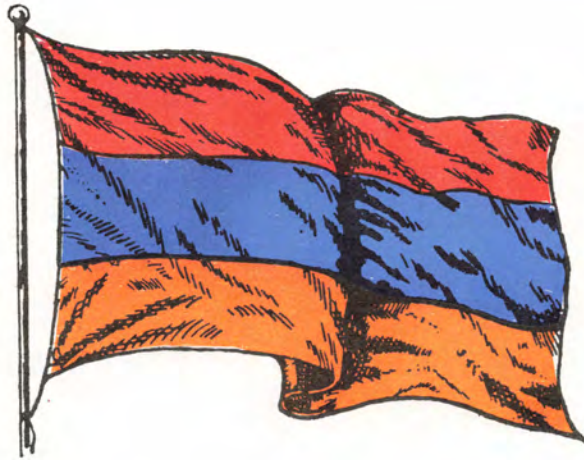
ՅՈՒՇԱՏԵՏՐ

1918-1988

ՀՐԱԶԴԱՆ
(ՊԱՐԳԵՒ ՇԻՐԻՆԵԱՆ)

Տպարան ՄՇԱԿ
Ֆրեզնո, Քալիֆորնիա
1991

ՅԱՌԱՋ ՆԱՀԱՏԱԿ

Երաժշտութիւն՝ Բ. ԿԱՆԱԶԵԱՆԻ
Խօսք՝ Գ. ԿԱՌՎԱՐԵՆՅԻ

Յառա՛ջ, նահատակ ցեղի անմահներ,
Վեց դարու անմոռ վրէժի զրահներ,
Կատարն հայրենի լեռանց հեռագոյն՝
Երթանք կոթողել զրօշակն Եռագոյն:

Հսկայ նուիրման
Տորմիդ հըրաթեւ,
Կամաւո՛ր բանակ,
Յառա՛ջ, յառա՛ջ անսասան,
Յառա՛ջ անդեղեւ
Դէպի յաղթանակ, յաղթանակ:

Վատին սեւ արիւն մեր հողն ոռոգեց,
Տարագիր հայն իր կեանքը նորոգեց,
Երէկ՝ շղթայուած, այսօր՝ ինքնավար,
Յարեալ վեհօրէն դամբանէն խաւար:

Հսկայ նուիրման
Տորմիդ հըրաթեւ,
Կամաւո՛ր բանակ,
Յառա՛ջ, յառա՛ջ անսասան,
Յառա՛ջ անդեղեւ
Դէպի յաղթանակ, յաղթանակ:

Հովանաւորութեամբ՝

Հ. Մ. Ը. Մ.Ի ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ

ԵՐԿՈՒ ԽՕՍՔ

Ճեմարանի կամարներուն տակ բացաւ միտքի եւ հոգիի իր աչ-
քերը եւ նեմարանական մթնոլորտի մէջ թեւածեց Հրազդանի
(Պարգեւ Ծիրինեան) բովանդակ կեանքը:

Ուսանողական տարիներուն, Շանթ-Աղբալեանի հովանիին ներ-
քեւ՝ լո՛ւռ սպասարկեց հայ դպրութեան բուրմերուն. եւ վկայականը
առնելէ ետք չհեռացաւ Ճեմարանի շուրջէն: "Համազգային"ի "Յոյս"
տպարանի պատասխանատու-գրաշարապետ, տասնամեակնե՛ր, հո-
գածութեամբ շարեց, փորձերը սրբագրեց եւ գուրգուրանքով լոյս
ընծայեց առաքելատիպ իր ուսուցիչներուն երկերը եւ հայ մշա-
կոյթի հարկատու բազում այլ հրատարակութիւններ:

Ամերիկա անցնելուն՝ կանգ առաւ կրկին գիր ու գրականու-
թեան, մշակոյթի ասիւր: "Ասպարէզ" օրաթերթի եւ տպարանի մէջ
դարձաւ օգտաշատ ներկայութիւն իբր սրբագրիչ եւ յօդուածագիր:
Միաժամանակ աշխատակցութիւնը բերաւ այլ հրատարակութիւն-
ներու:

Փոքր տարիքէն՝ գաղափարական ներշնչումը առաւ Հայոց
Պատմութենէն, մասնաւորաբար Հ. Յ. Դաշնակցութենէն: Բայց, Յեղա-
փոխութեան առասպելական հերոսներէն ետք՝ սիրե՛ց, Սփիւռքի տա-
րածքին Նոստրոյնը բա՛րձր բռնած՝ յաղթաբայլ տողանցող սկանուտ-
ներովը եւ հայութեան համար փառքի բաժակ ու դափնի ապա-
հովող մարգիկներովը սիրտին հարազատ միւս կազմակեր-
պութիւնը՝ Հ. Մ. Ը. Մ. ը:

Պարապոյ ժամերուն, զրօսանքին՝ գնդա՛կ ալ խաղցաւ, առանց
երբեք անուանի մարգիկ մը դառնալու: Ակումբային կեանքին,
ժողովներու բերա՛ւ իր մասնակցութիւնը՝ վարչականօրէն առանց
վաստակաւոր մը ըլլալու: Այսուհանդերձ, մտաւորական-մշակու-
թային իր հակումները արգելք չեղան, որ ինք հեռու մնար մար-
գաշխարհէն:

Հ.Մ.Ը.Մ.ի մրցումներուն, մրցաշարերուն ներկայ եղաւ յանախ,
հանդիսութիւններուն՝ գրեթէ մի՛շտ: Տագնապեցա՛ւ անոր դիմակա-
լած դժուարութիւններով, ցնծա՛ց եւ հպարտացաւ անոր յաղթանակ-
ներով:

Տոհմիկ ընտանիք կազմեց, գաւակներ եւ անփոխարինելի թոռ-

նիկներ այ ունեցաւ: Բայց Հ.Մ.Ը.Մ.ի հանդէպ իր սէրն ու խանդաղատանքը նուազում չարձանագրեցին, չնօսրացան երբե՛ք:

Ամէն մակընթացութենէ գերիվեր՝ Հ.Մ.Ը.Մ.ը մնայուն ապրո՛ւմ եղաւ իր մէջ: Ու ինք թոյլ տուաւ որ անոր արձագանգները ընդլայնին ու ներդաշնակուին ներաշխարհի տարածքին՝ վերածուելու համար համանուագի:

Միւս կողմէ, լուռ ու համեստ, շարունակ քաղեց մամուլէն ինչ որ կը վերաբերէր Հ.Մ.Ը.Մ.ին, շարադասելով, շարահիւսելով զանոնք ի մի ամբողջութիւն:

Լրիւ կեանքի մը ընթացքին Հ.Մ.Ը.Մ.ականի այդ ապրումներուն, յիշատակներուն եւ ոգեկոչումներուն, ուսումնական մարդու պրպըտումներուն եւ քանահաւաքումին փնջաւորո՛ւմն է, համատեղումն ու համանուագը՝ լայնածաւալ այս հատորը, զոր Հրագրան կը մատուցանէ հանրութեան՝ Հ.Մ.Ը.Մ.ի 75ամեակի սեմին:

Փոքր մոռացումներ կամ թերացումներ, քնակա՛ն է եօթանասունամեակ մը ընդգրկող բազմահարիւր այս էջերուն համար, որոնք հարուստ հանդիսարանն են վաւերագրումներու եւ վկայութիւններու, թուականներու եւ լուսանկարներու՝ խանդաղատանքով ջերմացած:

Հայ նորագոյն պատմութեան նպաստ ու ներդրում,

Հ.Մ.Ը.Մ.ի անցեալի հայելի եւ ապագայի ուղեցոյց-փարոս

Այս հատորը արժանի՛ է տեղ գրաւելու ամէն հայ գրադարանի մէջ, մանաւանդ՝ իւրաքանչիւր Հ.Մ.Ը.Մ.ականի երդիքին տակ:

Հ. Մ. Ը. Մ. Ի

ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ԲՈԼՈՐՈՒԻԼ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ՇՈՒՐՋ ԸԼԼԱԸ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ԾԱՌԱՅՈՒԹԵԱՆ ՄԷՋ

***

Հ.Մ.Ը.Մ.

Հայ Մարմնակրթական Ընդհանուր Միութիւն:

Վսեմ յղացում՝ 1918ի վերջերը, Պոլիս, խումբ մը գաղափարապաշտ, հաւատաւոր ու հեռատես երիտասարդ հայորդիներու:

Նշանարան՝

«Բարձրացի՛ր, Բարձրացո՛ւր»:

Հիմնական նպատակ՝

Ֆիզիքապէս, բարոյապէս եւ հոգեպէս բարձրացնել հայ երկսեռ երիտասարդութիւնը:

Խանդավառ սկիզբ, աննախընթաց ոգեւորութիւն, շքեղ երթ:

Վերածնունդի եռուն, բայց քանի մը տարիներու կարճատեւ շրջան, ու ակամայ տարագրութիւն արեւմտահայերու եւ գաղթաշխարհ:

Պոլիս, 1922 Սեպտեմբեր 16:

Վերջին նիստ՝ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդր. Վարչութեան:

Որոշում՝

Հ.Մ.Ը.Մ.ը Թուրքիոյ մէջ լուծուած յայտարարել եւ, իբրեւ հարազատ գաւակը իր ժողովուրդին, հետեւիլ անոր, սփիւռփակ գաղութներու մէջ շարունակելու համար Հ.Մ.Ը.Մ.ի հայապահպանման նուիրական առաքելութիւնը:

Ու այսօր, համագաղութային կառոյց ունեցող եւ տակաւ հզօրացող, հայութեան սիրտը կախարդած ու ժողովրդական դարձած սիրելի անուն մը՝

Հ.Մ.Ը.Մ.

Մի՛շտ պատրաստ, մի՛շտ ներկայ եւ մի՛շտ մասնակից գաղութներու կազմաւորումին, անոնց յառաջընթացֆին ու վերելֆին:

Հ.Մ.Ը.Մ.

Ջահակիր հայ ժողովուրդի հոգեկան ու ֆիզիքական արժանիքներուն, կը կրթէ ու կը կերտէ, տոկուն ու ազնուական կը դարձնէ հասակ առնող մեր մանուկները, պարման-պարմանուհիները, երիտասարդ-երիտասարդուհիները, կը մարզէ անոնց մկանները, կ'ամրացնէ անոնց կամքը:

Հ.Մ.Ը.Մ.

Հայ կեանքի բախտաւոր ու երջանիկ ստեղծագործութիւններէն, առաջնորդ ու դաստիարակ, մարմնակրթանքի միջոցով նորահաս սերունդներուն կը ջամբէ պարտականութեան եւ պատասխանատուութեան գիտակցութիւն, խղճմտանք, փոխադարձ օգնութեան ոգի, խանդավառութիւն, ուրախութիւն, անընկճելի կորով, անբասիր նկարագիր:

Հ.Մ.Ը.Մ.

Ազգապահպանման ամուր բերդ, օտարացման դէմ ապահով երդիք ունեցող ակումբ, երիտասարդութեան ապաստարան, վառ կը պահէ ազգային ոգին, կազմակերպելով ազգային ինքնութիւնը, ազգային հպարտութիւնը արմատացնող մրցումներ, մարզահանդէսներ, տողանցքներ, արշաւներ, բանակումներ, դասախօսութիւններ, ընկերային ու գեղարուեստական հաւաքոյթներ, տօնահանդէսներ:

Հ.Մ.Ը.Մ.

70 տարիներու փառահեղ անցեալով արժեւորուած գոյութիւն եւ նոր հեռանկարներով յաղթականօրէն շարունակուող առաքելութիւն:

Ու գնահատելի Հ.Մ.Ը.Մ.ի առաքելութիւնը, կը նշանակէ ըմբռնել անոր անհրաժեշտութիւնը, բոլորուիլ անոր շուրջ եւ ըլլալ անոր ծառայութեան մէջ:

Հ.Մ.Ը.Մ.ի ծառայութեան մէջ ըլլալ, սակայն, չի նշանակեր միայն մարզիկի կամ մարզիչի արժանիք ունենալ:

70 տարիներու պատմութիւնը վկայ, բոլոր ասպարէզներէն եկած եւ իրարու յաջորդած նուիրեալներու, վաստակաշատ նուիրեալներու փաղանգ մը կայ Հ.Մ.Ը.Մ.ի ծառայութեան մէջ:

Մեծ Եղեռնէն հողոպրած սերունդէն ու հասակ առած որբերէն սկսեալ՝ Հ.Մ.Ը.Մ.ին ծառայելու եկած են արհեստաւորներ, պաշտօնեաներ, առեւտրականներ, ուսանողներ, գիտութեան ու գրականութեան սպասարկուներ:

Այսօր, Հ.Մ.Ը.Մ.ի ընտանիքը՝ մրջնիկ, գայլիկ, արի, արեւոյշ, մարզիկ-մարզիկուհի թէ անդամ-անդամուհի, պատկառելի թիւ մը կը ներկայացնէ:

Ընտանիք մը բազմամիւղ, հաստատուած Մերձաւոր Արեւելքի, Եւրոպայի, Ափրիկէի, Աւստրալիոյ, Հիւսիսային եւ Հարաւային Ամերիկաներու հայահոծ հին ու նոր կազմաւորուող գաղութներու մէջ:

Ընտանիք մը, որուն տէրն ու հոգատարը միայն ու միայն ինքը՝ հայ ժողովուրդն է:

Գուրգուրանք Հ.Մ.Ը.Մ.ի ընտանիքին: Ամբողջական գուրգուրանքով: Այնպես՝ ինչպես ծնողները կը տածեն իրենց սիրասուն գաւակներուն հանդէպ:

Ու ինչ որ տրուած է Հ.Մ.Ը.Մ.ին, առաւելագոյնս արդիւնաւորուած է:

70 տարի, անվարան, Հ.Մ.Ը.Մ. միայն երախտագիտական զգացումով, նուիրումով եւ ծառայասիրութեամբ տրամադրած է իր ակումբներն ու անդամները մեր ժողովուրդին, երբ ան կարիք ունեցած է, երբ դժուարին կացութիւններու դէմ յանդիման գտնուած է կամ դժբախտութիւններ պատահած են:

Տակաւի՛ն. Հ.Մ.Ը.Մ.ի անդամները, մարզիկներն ու սկաւառական կազմերը մեր ազգային ձեռնարկներուն մասնակցած են Հ.Մ.Ը.Մ.ականի յատուկ ոգիով:

Տպաւորիչ եղած է անոնց ներկայութիւնը, փայլը հանդիսացած են հանդէսներուն, մեր ազգային տօնակատարութիւններուն:

Աւելի՛ն. նիւթապէս եւ բարոյապէս գոհողութիւն պահանջող պարտաւորութեամբ, Հ.Մ.Ը.Մ.ականներ գիտցած են լաւագոյնս օգտագործել գաղութներու կարելիութիւնները եւ խանդավառութեամբ, համբերութեամբ, աննկուն յարատեւութեամբ եւ վեճակամութեամբ կրցած են յաջողապէս կազմակերպել ազգային ոգեշունչ մթնոլորտ ստեղծող Միջ-Մասնահիւդային հանդիպումներ, Նաւասարդեան Մարգախաղեր:

Ու հայ ժողովուրդը հոգեկան երջանկութեամբ դիտած է իր հարազատներուն՝ Հ.Մ.Ը.Մ.ական սերունդներուն մարգական ելոյթներն ու փառահեղ տողանցքները:

Պոլիս, Մերձաւոր Արեւելք, Եւրոպա, Եգիպտոս, Ամերիկա, Աւստրալիա եւ այլուր, ապրուած քաղցր օրերու յիշատակներ ունի Հ.Մ.Ը.Մ.ի պատմութիւնը:

Կատարուած իրագործումներ, արձանագրուած նուանումներ եւ տարուած փառաւոր յաղթանակներ, որոնք ուրախութեան արցունքներ խլած են եւ հպարտութեամբ լեցուցած են յաղթանակներու կարօտ հայու կուրծքը:

Հ.Մ.Ը.Մ.ի պատմութիւնը:

Որքա՛ն արտաշարժ դրուագներ կան անոր էջերուն մէջ:

Գաղթականութեան դառն օրերուն, ինչպիսի նուիրումութեամբ, գոհողութեան անկրկնելի ոգիով համախմբած ու յուսադրած է որք մնացած սերունդը:

Յուզումի ի՛նչ պահեր ապրուած են, երբ ոնրածին թուրքի նիրաններէն ազատագրուած անչափահաս բեկորներ՝ արար հիւրընկալ ու բարեսիրտ ընտանիքներու մէջ հասակ առնելէ ետք, անսալով իրենց սրտի զարկերակին, դիմած են Հ.Մ.Ը.Մ.ին, ուր գրկաբաց ընդունուած են եւ ուր Հ.Մ.Ը.Մ.ի ստեղծած հայաբոյր մթնոլորտին մէջ վերագտած են իրենց ցեղային ինքնութիւնը:

Հ. Մ. Ը. Մ.

Հայու կեանքը վերանորոգող, ամրացնող դարբնոց:

Այսօր, ամենուրեք, երիտասարդութեան բանակ մը կայ Հ. Մ. Ը. Մ. ով խանդավառ, Հ. Մ. Ը. Մ. ի ծառայութեան մէջ: Սեփական դիմագիծ ու նկարագիր ունեցող հաւատաւոր երիտասարդութիւն մը:

Այսուհանդերձ, դեռ որքա՛ն ուրիշներ կան, բազում հազարներ, որոնք երբ մուտք գործեն Հ. Մ. Ը. Մ. ի ընտանիքէն ներս, կրնան առաւել գօտեպնդուիլ իրենց հայութեամբ:

Նոյնիսկ նակատագրի բերումով, ակամայ, օտար շրջանակներու մէջ իրենց ազգային ինքնութիւնը առկայծեալ հայորդիներ, եթէ առաջնորդուին Հ. Մ. Ը. Մ. ի ակումբը, կրնան հուր ստանալ Հ. Մ. Ը. Մ. ի հայութիւն բորբոքող հնոցէն, վերանորոգուիլ եւ խորթ բարբերէ, յոռի սովորութիւններէ հեռու, իրենց ցեղային արժանիքները ցուցաբերել Հ. Մ. Ը. Մ. ի ծառայութեան մէջ:

Հ. Մ. Ը. Մ.

Գոյատեւումի յոյս ու հաւատք ներշնչող կազմակերպութիւն:

Ստուարացնենք ու հզօրացնենք Հ. Մ. Ը. Մ. ի շարքերը ու պատրաստենք Հ. Մ. Ը. Մ. ի դրօշը, հայո՛ւ դրօշը բարձր պահող մարզիկներ ու խումբեր:

Ու եթէ դեռ հեռու ենք եւ, դժբախտաբար, չենք կրնար ազգային դրօշով եւ ազգային խումբերով մասնակցիլ միջազգային պաշտօնական մրցումներու կամ ողիմպիականներու, կարելի է սակայն միջազգային չափանիշով մեր ժողովուրդը, մանաւանդ մեր երիտասարդութիւնը ազգային ոգիով խանդավառող մարզիկներ պատրաստել, տարբեր մարզախաղերու կեդրոնական խումբեր ունենալ:

Ազգերու յոյսն ու ապագան երիտասարդութիւնն է, առո՛ղջ երիտասարդութիւնը:

Ի գուր չէ, որ կառավարութիւնները բազմամիլիոն գումարներ կը յատկացնեն, մարզելու համար իրենց երիտասարդութիւնը:

Ի գուր չէ, որ բոլոր ազգերը մարզախաղերով մրցակցութեան մէջ են իրարու հետ: Մարզախաղեր՝ որոնք, ամառնային թէ ձմեռնային, տարին 12 ամիս հերթով եւ անդադար կը կատարուին եւ մեծ հետաքրքրութիւն կը ստեղծեն:

Եւ ի գուր չէ, որ գրեթէ ամէն օր մարզական կեանքը ներկայացնող պատկերագարդ օրաթերթեր, շաբաթաթերթեր, պարբերաթերթեր, ամսագրեր, գրքոյկներ ու գիրքեր լոյս կը տեսնեն, մրցումներն ու մարզիկները կը ցուցադրուին պատկերասփիւռներէն, ձայնասփիւռի խօսնակներ լայնօրէն կ'անդրադառնան եւ առօրեայ մամուլը յատուկ էջեր ու սիւնակներ կը յատկացնէ:

Արդարեւ, բոլոր մարզախաղերը, անխտիր, բազմամիլիոն հետեւորդներ ունին ամենուրեք եւ մրցանիշներ կոտորող, դափնիներ եւ մետալներ խլող մարզիկներն ու յաղթական խումբերը ազգային հպարտանքով կը դիմաւորուին: Յաղթանակները ցնծատօներու կը վերածուին:

Հակառակ մեր պատմական դարաւոր անցեալին, աշխարհի ժողովուրդներուն որքան ծանօթ, նոյնքան եւ աւելիով անծանօթ ազգ ենք:

Նիւթական ի՛նչ մեծ գոհողութիւններով ու նիգերով կը ջանանք ծանօթացնել մեր երկիրը, մեր ժողովուրդը եւ մեր պատմութիւնը, հետապնդելու համար մեր ազգային գերագոյն նպատակը՝ մեր արդար դատը:

Եթէ ունենանք մարգախաղերուն գոհացում տուող եւ արդիական ոնով կառուցուած գեղակերտ ակումբներ, մարզաւաններ կամ մարզավայրեր ու խաղադաշտեր, միջազգային չափանիշով մեր պատրաստած մարզիկներով ու խումբերով ոչ միայն կրնանք հարստացնել մեր հանրային կեանքը իրարու յաջորդող մարզական ձեռնարկներով, այլ եւ միջազգային մրցումներով կրնանք մեծ հետաքրքրութիւն ստեղծել եւ ինքնաբերաբար մեր տրամադրութեան տակ ունենալ ու ծանօթացումի, մեր դատին հանդէպ միջազգային հանրային նպաստաւոր կարծիք ու համակրանք ստեղծելու օգտագործել մրցակից ազգերու այնքան սուղ ու դժուարահան ձայնասփիւռը, պատկերասփիւռը եւ մամուլը:

Արդ, անհրաժեշտ է լայնօրէն բանալ սրտերը եւ Հ.Մ.Ը.Մ. ծառայութեան մէջ, Հ.Մ.Ը.Մ. ի համար ստեղծել լաւագո՛յն կարելիութիւններ:

Կարելիութիւններ՝ որոնք կան, կրնան ստեղծուիլ ամէնուրեք:

Մեր նիւթական նուիրաբերումը, մեր ներկայութիւնը, մեր հետաքրքրութիւնը, մեր ցուցաբերած գուրգուրանքը, սէրն ու քաջալերանքը թէեւ մեծապէս կ'արդիւնաւորեն Հ.Մ.Ը.Մ. ի նպատակն ու ձգտումները, սակայն, պետական յատկացումներէ զուրկ Հ.Մ.Ը.Մ. ի համար անհրաժեշտ է, պէ՛տք է ստեղծել շահաբեր կամ եկամտաբեր մնայուն աղբիւրներ, որոնցմով միայն իրապէս կարելի է արդարացնել ա՛յն յոյսերը, որոնք դրուած են Հ.Մ.Ը.Մ. ի ուսերուն վրայ:

Հ.Մ.Ը.Մ.

Մարզականի առընթեր՝ նաեւ յստակօրէն բանաձեւուած Գաղափարի Միութիւն:

Մի՛շտ պատրաստ, կամաւո՛ր բանակ:

Հ.Մ.Ը.Մ.

Մեր ժողովուրդի ապագայի հանդէպ անսահման հաւատով՝ նոյն զգացումով բարախող սրտերու ջերմ մէկտեղում:

Սրտեր՝ որոնց պարտականութիւնն ու պարտաւորութիւնը եղած է գիտակցութեամբ, հրամայական յանձնառութեամբ մեր անժամանցելի արդար դատը հետապնդելու, մեր ազգային իրաւունքներուն տէր կանգնելու պատրաստակամ ու գիտակից հայորդիներ պատրաստել:

Տակաւի՛ն. դրական մասնակցութիւն բերել՝ պահանջատիրական մեր նիգերուն, Հայ Դատի հետապնդման նոր, ազդու ու գործնական միջոցառումներուն:

Հ.Մ.Ը.Մ. ի 70ամեակի հանգրուանին՝

Դուր կարելիութիւններով, նոր պայմաններով ու նոր ծաւալով Հ.Մ.Ը.Մ. ը հզօրացնելու անաջադրանքով՝

Բոլորուի՛լ Հ.Մ.Ը.Մ. ի շուրջ:

Ըլլա՛լ Հ.Մ.Ը.Մ. ի ծառայութեան մէջ:

ՀՐԱԶԴԱՆ

Հ. Մ. Ը. Մ. ի ՀԻՄՆԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

ՊՈԼԻՍ — ԳԱՒԱՌՆԵՐ — ԿԻԼԻԿԻԱ

Հ. Մ. Ը. Մ.

Հայ Մարմնակրթական Ընդհանուր Միութիւն:

Կը հիմնուի 1918ին, քայքայուած օսմանեան կայսրութեան մայրաքաղաք Պոլսոյ մէջ, խումբ մը հայրենասէր ու գաղափարապաշտ երիտասարդներու կողմէ, թուրքի ցեղասպանութեան դէմ վսեմ յղացումով՝ Եղեռնէն ճողոպրած մեր մնացորդացի զաւակներէն եւ որբերու սերունդէն բարձրաճակատ ու վրէժխնդիր հայորդիներ պատրաստելու համար:

— Պոլսոյ մէջ մարզական ակումբներն ու խումբերը Հայ Մարմնամարզական Ընդհանուր Միութեան մը դրօշին տակ հաւաքելու գաղափարը յղացած էր Հայ մարմնակրթանքի ռահվիրայ, Պոլսոյ մէջ հրապարակային առաջին սկաւոտական երզումը տուող եւ հայկական առաջին մարզական «Մարմնամարզ» պարբերաթերթի հրատարակիչ Շաւարշ Քրիսեան: Նահատակուած՝ 1915ին:

— Հ.Մ.Ը.Մ.ի հիմնադիր ժողովը կը գումարուի 16 Նոյեմբեր 1918ին:

Հիմնադիր ժողովի անդամներն էին՝

Սկաւոտապետ Գրիգոր Յակոբեան, Տիգրան Խոյեան (ապա՝ Տիգրան Ա. քհնյ. Խոյեան), Գարլօ Շահինեան, Հայկ Ճիգմէճեան, Լեւոն Յակոբեան, Ժիրայր Խորասանճեան, Վահրամ Փափագեան:

— Հ.Մ.Ը.Մ.ի «Բարձրացի՛ր, Բարձրացո՛ւր» նշանաբանը կը յղանայ՝ Պետրոս Ատրունի:

— Սկաւոտութեան գաղափարախօսը կ'ըլլայ՝ Յովհաննէս Հինդլեան:

— Հ.Մ.Ը.Մ.ի Ծրագիր-Կանոնագրի գլխաւոր խմբագիրն էր՝ Յ. Ճ. Սիրունի:

— 1918 Նոյեմբեր 16ին գումարուած Հ.Մ.Ը.Մ.ի հիմնադիր ժողովը կ'որոշէ Պոլսոյ թաղերուն մէջ կազմակերպչական աշխատանք տանիլ եւ հիմնել Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղեր:

— Հիմնադիր անդամներէն Մասնաճիւղեր հիմնելու եռանդուն աշխատանքի կը լծուին՝

Գրիգոր Յակոբեան եւ Ժիրայր Խորասանճեան — Բերա թաղին մէջ:

Հայկ Ճիգմէճեան եւ Գարլօ Շահինեան — Սկիւտար թաղին մէջ:

Տիգրան Խոյեան եւ Լեւոն Յակոբեան — Սամաթիա թաղին մէջ:

— 1918 Նոյեմբեր 27ին, հիմնադիր անդամներու կեդր. Վարչութեան Բ. ժողովը կը հաստատէ Բերայի, Սկիւտարի եւ Սամաթիոյ մէջ հիմնուած Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղերը:

— Մասնաճիւղեր հիմնելու աշխատանքները կը շարունակուին եւ կարճ ժամանակաշրջանի մը մէջ ոչ միայն Պոլսոյ,

ՇԱԻԱՐՇ ՔՐԻՍԵԱՆ

ԳՐԻԳՈՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ

ՊԵՏՐՈՍ ԱՏՐՈՒՆԻ

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ՀԻՆԴԼԵԱՆ

ՏԻԳՐԱՆ ԽՈՅԵԱՆ

ԳԱՐԼՕ ՇԱՎԻՆԵԱՆ

ՀԱՅԿ ՃԻԶՄԷՃԵԱՆ

ԼԵԻՈՆ ԅԱԿՈՒՅԵԱՆ

ԺԻՐԱՅԻՐ ԽՈՐԱՍՍԱՆՃԵԱՆ

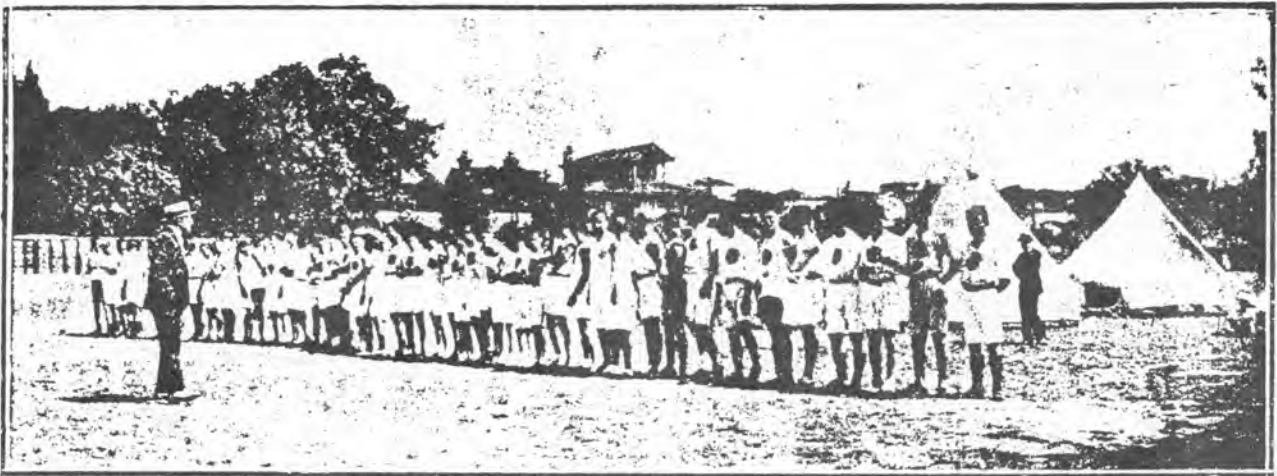

ՎԱՀՐԱՄ ՓԱՓԱԶԵԱՆ

այլեւ անոր մօտակայ Ատաբազար, Պարտիզակ, Իզմիրթ (Նիկոմիտիա) եւ Ռոտոսթօ քաղաքներու մէջ կը հիմնուին թիւով 23 Մասնաճիւղեր, որոնց վրայ կ'աւելնան նաեւ Արմաշի Դպրեվանքին մէջ հաստատուած եւ երկրագործութեան նուիրուած որբանոցի 120 սաները, իբրեւ սկաուտա-

— 1919ին, Պոլսոյ մէջ, ազգային ընդհանուր սկաուտապետ Գրիգոր Յակոբեանի հրահանգով, Հ.Մ.Ը.Մ. ի սկաուտները կը կատարեն շքեղ տողանցք:

— Պատերազմի տարիներուն անօրինակ նախճիրէն հազիւ ճողոպրած մեր ժողովուրդի բեկորները, իբրեւ փրկութեան

Հ.Մ.Ը.Մ. ի Ա. Տարեկան Ողիմպիականը (31 Օգոստոս 1919)
Գատրգիւղի «Իւնիոն Քլիւպ» մարզավայրին մէջ:

կան միաւոր-Մասնաճիւղ, եւ որոնք 1920ին, կը փոխադրուին Հայաստան, հոն մնալու եւ շարունակելու համար երկրագործութեան ուսումը:

— 1918 Դեկտեմբերին, Հ.Մ.Ը.Մ. պաշտօնապէս կը վաւերացուի Ազգ. Կեդր. Վարչութեան:

— Համաշխարհային Ա. պատերազմի զինադադարէն ետք, հայութեան մնացորդացը կը համախմբուի իր ծննդավայրերուն մէջ եւ կը սկսի վերակենդանացնել իր օճախը եւ ազգային կեանքը:

— 1919ին, Պոլիս, Գատրգիւղի «Իւնիոն Քլիւպ» ի մարզավայրին մէջ, Զաւէն Պատրիարքի նախագահութեամբ, տեղի կ'ունենայ Հ.Մ.Ը.Մ. ի Կեդրոնական Վարչութեան կազմակերպած Հ.Մ.Ը.Մ. ի Ա. Ողիմպիականը:

վերջին յոյս, կը լեցուին Պոլիս, ուր պոլսահայերու կողմէ կ'ընդունուին սրտբաց եւ կը պատսպարուին: Ազգ. Խնամատարութեան հոգածութենէն բացի, Հ.Մ.Ը.Մ. ի Կեդր. Վարչութիւնը անոնց յատուկ դեղարան մը կը բանայ, գործի կը լծէ իր սկաուտները, որոնք մեծ նուիրումով կը ղեմեն Պոլսոյ դեղարանները եւ կը հայթայթեն անհրաժեշտ բոլոր դեղերը:

— 1919ի Հոկտեմբերին, Հ.Մ.Ը.Մ. ի Կեդր. Վարչութեան նախաձեռնութեամբ կը հրատարակուի «Հայ Սկաուտ» թերթը:

— 1919ին, Իզմիրի, Ատաբազարի, Մարզուանի մէջ եւ այլուր, նոր եռանդով կ'աշխուժանայ մարզական գործունէութիւնը:

— Կիլիկիոյ մէջ կը կազմակերպուի

ԶԱԻԷՆ ԱՐՔԵՊԻՍԿՍԵՐ ԵՂԻԱՅԵԱՆ
Պատրիարք Հայոց Թուրքիոյ
1919 Պոլիս, Հ. Մ. Ը. Մ. Ի Ա. Ողիմպիականի նախագահ

Կիլիկիոյ Հայ Մարմնամարզական Միութիւնը:

— Ատանայի մէջ, հիմը կը դրուի Արիամարտ Մարմնակրթական Միութեան, որ Մասնաճիւղեր կ'ունենայ Տարսոնի եւ Մերսինի մէջ: Աշխատանք կը տարուի Մասնաճիւղեր հիմնելու նաեւ Սիս, Հաճըն, Մա-

Բանաստեղծ

ՄԱՏԹԷՈՍ ԶԱՐԻՖԵԱՆ

Հ.Մ.Ը.Մ.Ի առաջին սկաուտներէն

Գեղակազմ մարզիկ, փոստայնի բարձրութիւն
ցատկելու եւ երեք քայլ ոստումի

րաշ, Զէյթուն եւ Տէօրթ-Եօլ քաղաքներու մէջ:

— Արիամարտ Մարմնակրթական Միութիւնը կապի մէջ կը մտնէ Պոլիս, Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Կեդր. Վարչութեան հետ, որ իրաւունք կու տայ եւ Ատանայի մէջ կը կազմուի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի առժամեայ Յանձնախումբ:

— 1919 Նոյեմբերին, առժամեայ Յանձնախումբը կազմակերպչական աշխատանքներ տանելէ ետք, Կիլիկիոյ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Մասնաճիւղերը կ'ընտրեն Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Կիլիկիոյ Շրջանային Վարչութիւնը:

— Նորընտիր Շրջ. Վարչութիւնը

մեծ եռանդով գործի կը սկսի եւ 1920 Մարտին, Ատանայի «Աբգարեան» վարժարանի մէջ կը կազմակերպէ սկաուտական երգման արարողութիւն:

— 1920 Մայիս 28ին, Հ.Մ.Ը.Մ.Ի սկաուտներ, Ատանայի մէջ, իրենց մասնակցութիւնը կը բերեն Հայաստանի Անկախ Հանրապետութեան հրապարակային տօնակատարութեան:

— 1920ին, Գատրգիւղի «Իւնիոն Քըլիւպ»ի մարզավայրին մէջ տեղի կ'ունենայ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Կեդր. Վարչութեան կազմակերպած Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Բ. Ողիմպիականը:

— 1920ին եւ 1921ին կը գումարուին Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Պատգամաւորական ժողովներ եւ կ'ընտրուին նոր Կեդր. Վարչութիւններ:

— 1921ին, առանձնաբար, տեղի կ'ունենան Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Սկիւտարի, Սամաթիոյ, Բերա-Շիշլիի եւ Թաղային Մասնաճիւղերու տարեկան Ողիմպիականները:

— 1921ին տեղի կ'ունենան Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Ֆութպոլի Լիկի ախոյեանութեան մրցումներ, մասնակցութեամբ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Իզմիրթի, Պէշիկթաշի, Գում-Գափուի, Գատրգիւղի եւ Բերա-Շիշլիի Մասնաճիւղերու խումբերուն: Աւարտական մրցումը՝ Գում-Գափուի եւ Բերա-Շիշլիի խումբերուն միջեւ, վերջ կը գտնէ 1-1 հաւասար արդիւնքով: Մրցումը կը կրկնուի եւ 2-0 արդիւնքով յաղթանակին, ախոյեանի տիտղոսին եւ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Կեդր. Վարչութեան տրամադրած բաժակին կը տիրանայ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Բերա-Շիշլիի խումբը:

— Հ.Մ.Ը.Մ.ականներ, ամէնուրեք, կը պատրաստուին մասնակցելու Պոլիս, Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Գ. Ողիմպիականին:

— 1921ին, սակայն, Թուրքիոյ մէջ ներքին յեղաշրջումով եւ քեմալականներու յաղթանակով, հայ ժողովուրդը, հարկադրաբար, անգամ մը եւս կը լքէ իր ծննդավայրը ու կը դառնայ գաղթական:

— 1922 Սեպտեմբեր 16ին, Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Կեդր. Վարչութիւնը Թուրքիոյ մէջ լուծուած կը յայտարարէ Հ.Մ.Ը.Մ.ը, որ, իբրեւ հարազատ զաւակը իր ժողովուրդին,

կը հետեւի անոր, սփիւռքահայ գաղութներու մէջ շարունակելու համար հայապահպանման նուիրական առաքելութիւնը:

— Արտերկրի մէջ, գաղթական հայութիւնը բնակութիւն կը հաստատէ տարբեր երկիրներու մէջ: Այսուհանդերձ, տարիներու հոլովոյթին հետ, քաղաքական ներքին պայքարներու, վարչակարգերու փոփոխութիւններու եւ տնտեսական տագնապներու հետեւանքով, կամայ թէ ակամայ, կատարուած են ու կը կատարուին աւելի

ապահով շրջաններ կամ երկիրներ տեղափոխութիւններ:

Հետեւաբար, թուական նուազումով կը տկարանան երբեմնի շէն ու բարգաւաճ գաղութներ, կամ թուական յաւելումով կը հզօրանան տկար ու փոքրաթիւ գաղութներ, կը ստեղծուին նաեւ աշխարհագրականօրէն իրարմէ հեռու նոր գաղութներ: Հ.Մ.Ը.Մ. միշտ փնտռուած ներկայութիւն կ'ըլլայ ամէնուրեք:

1919-1920, Ատանա: Հ.Մ.Ը.Մ.ի ակումբին առջեւ, Հ.Մ.Ը.Մ.ական սկաուտներ, որոնք սփիւռքահայ գաղութներու մէջ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղերուն հիմնադիրները եւ գործօն անդամները եղան: Ոտքի, երկրորդ շարք, ձախէն երկրորդը՝ Քերոք Առաքելեան:

Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ՍԿԱՈՒՏԱԿԱՆ ՎԵՐԻՆ ՄԱՐՄԻՆ 1921, Պոլիս
Ա. չարք ձախէն աջ Ա. Յովակիմեան, Թ. Մեծատուրեան, Գ. Յակոբեան,
Հ. Հիգմէնեան, Օ. Ֆրէնկեան:
Բ. չարք ձախէն աջ Ե. Տ. Աթանասեան, Պ. Պէօրեֆեան, Մ. Մալումեան,
Ա. Յակոբեան, Ժ. Մինքանեան, Ն. Սերոբեան, Յ. Թօգաւոյեան:

ԱՌԱՔԵԼՈՒԹԻՒՆ ԴԵՊՒ ՀԱՅԱՍՏԱՆ

— 1920 Յուլիսին, Վահան Չերազ, Օննիկ Եագմաճեան եւ Տիգրան Խոյեան կը մեկնին Հայաստան, կրթական նախարար Նիկոլ Աղբալեանի հրաւերով, ազատ ու անկախ հայրենիքի մէջ մարզական եւ սկստական դաստիարակութիւնը կազմակերպելու եւ տարածելու համար:

Նախապէս, արդէն, հայրենիքին իրենց նուիրեալ ծառայութիւնը բերելու համար Հայաստան մեկնած էին պոլսահայ մարզական կեանքի ռահվիրաներէն Եղիշէ եւ Եզնիկ Քաջունի եղբայրները եւ Վահան Չերազ: 1919ին Չերազ վերադարձած էր Պոլիս:

— 1920 Օգոստոսին, դէպի Հայաստան ճամբորդութեան ընթացքին, Վահան Չերազ, Օննիկ Եագմաճեան եւ Տիգրան Խոյեան, Պաթումի մէջ, իրենց կեցութեան օրերուն, տեղւոյն 20 սկստներով կը հիմնեն Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղ:

— Հայաստանի մէջ, Եռանդամ պատուիրակութիւնը կը կազմէ ֆութպոլի խումբեր, կը կազմակերպէ հետաքրքրական մրցումներ:

— 1920 Սեպտեմբերին, Ալեքսանդրապոլի մէջ տեղի կ'ունենայ ֆութպոլի մրցում, տեղւոյն «Զօրավար Վարդան» եւ Երեւանի խումբերուն միջեւ, նախագահութեամբ Շիրակի նահանգապետ Կարօ Սասունիի եւ իրաւարութեամբ Տիգրան Խոյեանի:

ՎԱՀԱՆ ՉԵՐԱԶ

յեանի: Կը յաղթէ Երեւանի խումբը, 1-0 արդիւնքով:

— Եռանդամ Պատուիրակութիւնը կազմակերպչական աշխոյժ գործունէութիւն կ'ունենայ, սակայն կարճատեւ, եւ իր առաքելութիւնը վերջ կը գտնէ Հայաստանի խորհրդայնացումով, 29 Նոյեմբեր 1921ին:

— Եռանդամ պատուիրակութեան անդամներէն Վահան Չերազ, իբրեւ վարձատրութիւն իր մարմնակրթական, սկստական եւ որբախնամի աշխատանքներուն, կը գնդակահարուի Թիֆլիսի Չեկայի բանտին մէջ:

ՆԻԿՈԼ ԱՂԱՍԼԵԱՆ

Հ. Մ. Ը. Մ. ի ԴԵՐԸ

Մեծ է դերը Հ. Մ. Ը. Մ. ի: Այդ դերը լաւ ըմբռնելու համար, անհրաժեշտ է ազգային բարձր գիտակցութիւն, այսինքն՝ մեր ուժերու, մեր արժէքի, մեր ընթացքի եւ նպատակի պայծառ ըմբռնում: Յարգանք եւ պատկանանք, այս աշխարհի մէջ՝ ուժով կը ստացուին, կը պարտադրուին եւ կը ներշնչուին: Իսկ ուժեղ են առոյգը, առողջն ու կորովին:

ՆԻԿՈԼ ԱՂԱՍԼԵԱՆ

ԵԶՆԻԿ ՔԱԶՈՒՆԻ

ԵՂԻՇԷ ՔԱԶՈՒՆԻ

ՄԵՐՁԱԻՈՐ ԱՐԵԻԵԼՔ

ԼԻՔԱՆԱՆ, ՍՈՒՐԻԱ, ԱՄՄԱՆ, ԵՐՈՒՍԱՂԵՄ, ՀԱՅՖԱ, ԵԱՖԱ

— 1921ին, արեւմտահայութիւնը, պատմական ծանօթ պատճառներով, հարկադրաբար, տուն ու տեղ ձգելով կը հեռանայ իր հայրենի երկրէն, կը դառնայ գաղթական:

— Գաղթական հայեր, յատկապէս կիլիկիոյ հայութիւնը, հոծ զանգուածով, կը

Պէտք ունենան, որոնք իրենց անհատական ջանքերով, առաջին իսկ առիթով կը յաջողին իրենց շուրջ համախմբել երկոտասանեակ մը երիտասարդներ:

— Նորակազմ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի առաջին Ընդհանուր ժողովը կը գումարուի 1924ին,

Ա. Ա. ԲԱԿՉԻԲԵԿՅԱՆ

հաստատուին հիւրընկալ երկիրներ՝ Սուրիա եւ Լիբանան, որոնք շուտով կը դառնան սփիւռքահայ աչքաուռ կեդրոններ:

— Մերձաւոր Արեւելքի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի առաջին Մասնաճիւղը կը հիմնուի Լիբանանի մայրաքաղաք Պէյրութի մէջ, 1924ին:

Հիմնադրութեան պատիւը կը պատկանի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի գաղափարով խանդավառ երեք երիտասարդներու՝ Ալպէո Յակոբեանի, Հայկ Պուտաքեանի եւ Յարութիւն

ՀԱՅԿ ՊՈՒՏԱՔԵԱՆ

Պէյրութի ազգային Ս. Նշան վարժարանի (այսօր՝ Բարձրագոյն եւ այժմ՝ «Պանամիրեան» գոլէճ) դասարաններէն մէկուն մէջ: Կը մասնակցին 25 անդամներ:

— Առաջին վարչութեան անդամ կ'ընտրուին՝ Ալպէո Յակոբեան, Հայկ Պուտաքեան, Կարօ Պետիկեան, Յարութիւն Պէտքեան, Արամ Քէհեայեան:

— Պէյրուսի նորակազմ Հ.Մ.Ը.Մ.ի առաջին կոչը, ուղղուած նոր սերունդին, կը հրատարակուի Հ.Յ.Դաշնակցութեան «Փիւնիկ» (այսպէ՛ս «Ազգակ») թերթին մէջ:

— Պէյրուսի Հ.Մ.Ը.Մ.ի առաջին Ֆուլթպուլի խումբը վերակազմուելէ ետք կ'ունենայ հետեւեալ կազմը. — Ժիրայր Ճիւղեքեան, Եզնիկ Քէշիշեան, Պօղոս Շահինեան, Կիւլպէնկ Կիւլպէնկեան, Օննիկ Փիլիկեան, Արսէն Գրիգորեան, Յովհաննէս Շահինեան, Յակոբ Աճէմեան, Վահրամ

խումբերու ներկայացուցիչները, որոնք սկզբունքով համաձայն կը գտնուին Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղ մը հիմնելու առաջարկին:

— 1925ին, տոքթ. Ատուր Գապաքեանի բնակարանին մէջ գումարուած Բ. Ժողովին, «Համազասպ», «Տալուրիկ» եւ «Կայծակ» մարզական Միութիւններու լիազօր ներկայացուցիչները լուծուած կը յայտարարեն իրենց Միութիւնները եւ հիմը կը դնեն Հալէպի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղին:

ԺԻՐԱՅՐ ՊԱԼԵԱՆ

ՏՈՔԹ. ԱՏՈՒՐ ԳԱՊԱՔԵԱՆ

Զոքքարեան, Հայկ Պուտաքեան եւ Աւետիս:

— Պէյրուսի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղի սկստական շարժումին ռահվիրան կը հանդիսանայ Ժիրայր Պալեան:

— Պէյրուսի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղի Վարչութիւնը հիւսիսային Սուրիոյ Հալէպ քաղաքին մէջ եւս Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղ մը հիմնելու համար նամակ կ'ուղարկէ ծանօթ ազգային տոքթ. Ատուր Գապաքեանին:

— 1925ին, անհատական շրջաբերականով մը, տոքթ. Ա. Գապաքեան իր բնակարանին մէջ ժողովի կը հրաւիրէ Հալէպի մարզական Միութիւններու եւ Ֆուլթպուլի

— Պէյրուսի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղին առաջին հանդէսը տեղի կ'ունենայ 1925ին, թատրոն «Քիւրսալ»ի մէջ: Հանդէսին նպատակն էր՝ Հ.Մ.Ը.Մ.ը մօտէն ծանօթացնել հայ ժողովուրդին:

— 1925ին, Հալէպի Հ.Մ.Ը.Մ.ի նորակազմ Մասնաճիւղի Ա. Ընդհանուր Ժողովին, որուն կը մասնակցին 48 անդամներ, առաջին Վարչութեան անդամ կ'ընտրուին՝ Տիգրան Աղճայեան, Լեւոն Աբգարեան, Միհրան Կարապետեան, Լուտեր Մասպանաճեան, Սահակ Խաչատուրեան, Լեւոն Պապիկեան եւ Շաւարշ Պէքեարեան:

Պէյրուքի Հ.Մ.Ը.Մ.ի հիմնադիր եւ գործօն անդամներ՝ 1925ին:
Զախէն աջ՝ Ալպէտ Յակոբեան, Մարտիկ
 Պէլլերեան, Հայկ Պուտաբեան, Յակոբ Հայրապետեան:

Պէյրուքի Հ.Մ.Ը.Մ.ի ֆութպոլի հիմնադիր առաջին խումբը, ձախէն աջ՝
 Ա. շարք — Լեւոն, Կարպիս Մերտինեան, Շմաւոն Քէշիշեան
 Բ. շարք — Համբարձում Յակոբեան, Շաւարշ Պէֆարեան, Միսաֆ
 Գ. շարք — Յովհաննէս Շահինեան, Կարօ Պատուհասեան, ... ,
 Վազգէն Քէշիշեան, Օննիկ Փիլիկեան, Պօղոս Շահինեան:

Հալեպի Հ.Մ.Ը.Մ. ի մասնաճյուղի հիմնադիր վարչությունը, 1925ին
Նստած, աջէն ձախ՝ Սահակ Խաչատուրեան, Լուսին Մասպանանեան, Տիգրան Աղնաեան
Ոտքի, աջէն ձախ՝ Լեւոն Մուրատեան, Միհրան Կարապետեան, Լեւոն Արզարեան,
Լեւոն Պապիկեան եւ Շաւարշ Պէքեարեան

Պէյրուքի Հ.Մ.Ը.Մ. ի առաջին սկաուտական կազմը

— Նոյն տարին կը կազմուի Հալէպի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղի սկաուտական առաջին խումբը:

— 1925ին կը հիմնուի Դամասկոսի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղը, նախաձեռնութեամբ՝ «Վահագն» Պատանեկան Միութեան:

— Դամասկոսի Հ.Մ.Ը.Մ.ի նորընտիր Վարչութիւնը առաջին իսկ առիթով լքուած դաշտ մը յարգարելով, կը կազմակերպէ դաշտահանդէս մը:

ԿԱՐՕ ՊԵՏԻԿԵԱՆ

— 1925ի գարնան Պէյրուսի Մասնաճիւղի երկրորդ անդամական Ընդհ. Ժողովին, գումարուած ազգային Ս. Նշան վարժարանին մէջ, երկրորդ Վարչութեան անդամ կ'ընտրուին՝ Ալպէո Յակոբեան, Հայկ Պուտաքեան, Ժիրայր Պալեան, Մարտիկ Պէյլէրեան, Կարօ Պետիկեան, Օննիկ Պէօճէքեան, Յարութիւն Պէօյիւքեան:

— 1925ի աշնան, տեղի կ'ունենայ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Պէյրուսի Մասնաճիւղի առաջին ողիմպիականը, Ֆրանսական զինուորական մարզադաշտին վրայ: Մարզիկներու եւ սկաուտներու տողանցքը կ'առաջնորդէ զինուորական նուազախումբը:

Օրուան ախոյեան կը հանդիսանայ Յովհաննէս Շահինեան:

Պէյրուսի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Ա. Ե. Բ. Ողիմպիականներու ախոյեան ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ՇԱՀԻՆԵԱՆ

— 1925ին, Հալէպի Հ.Մ.Ը.Մ.ի սկաուտական 30 հոգինոց առաջին խումբը կը կազմուի վաստակաւոր մարզիչ-խմբապետ Լեւոն Աբգարեանի գլխաւորութեամբ:

Այնուհետեւ, շնորհիւ պատասխանատու ընդհանուր խմբապետներ Նշան Թիւյսիւղեանի, Լեւոն Պապուղեանի, Արսէն Դանիէլեանի, Սուրէն Նազարեանի եւ ուրիշներու անձնուէր գործունէութեան, տարուէ տարի կ'աւելնայ սկաուտներու թիւը, կը հասնի աւելի քան 1500ի, կ'ունենայ նաեւ Հ.Մ.Ը.Մ.ի միջ-մասնաճիւղային մրցումներուն եւ պետական տողանցքներուն խանդավառութիւն ստեղծող իր հռչակաւոր նուազախումբը, ղեկավարութեամբ Յակոբ Քէշիշեանի եւ խմբապետ Յովհաննէս Խաչատուրեանի:

— 1926ին, Պէյրուսի Հ.Մ.Ը.Մ.ի կազմակերպած երկրորդ ողիմպիականին, դարձեալ օրուան ախոյեան կը հանդիսանայ մարզիկ Յովհաննէս Շահինեան:

Հ. Մ. Ը. Մ. Ի - 70ամեակի մատակարար հիմնադրի անդամները 1925 թ.

Կայրն Դարձկանանան

Դամասկոսի Հ. Մ. Ը. Մ. Ի մասնաճյուղի հիմնադրի անդամները 1925 թ.

— 1926ին, Հալէպի Հ.Մ.Ը.Մ.ի ֆուլթ-պոլի խումբը ունէր հետեւեալ կազմը.— Անդրանիկ Գափլանեան, Վոսմ Ոսկանեան, Շաւարշ Պէքեարեան, Գրիգոր Մէշէֆէճեան, Լեւոն Մուրատեան, Լեւոն Հիմիտեան, Մատթէոս Մանուկեան, Յարութիւն Մաթոսեան, Լեւոն Պապիկեան, Կարապետ Աքելեան, Սահակ Խաչատուրեան, Փանոս Խաչգրգեան, Ճորճ Միսիրեան:

— 1926ին կը հիմնուի Լաթաքիոյ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղը, նախաձեռնութեամբ՝ 1924ին հիմնուած Կրթասիրաց Միութեան երիտասարդ անդամներուն՝ Պետրոս եւ Կարապետ Ուղուրլեան եղբայրներու, Գրիգոր Զպուքճեանի, Հայկ Ղազարեանի, Յարութիւն Գուլումճեանի, Միսակ Շիրոյեանի եւ Միսակ Լիթոնեանի, որոնք կ'ընտրուին նաեւ Մասնաճիւղի առաջին Վարչութեան անդամ:

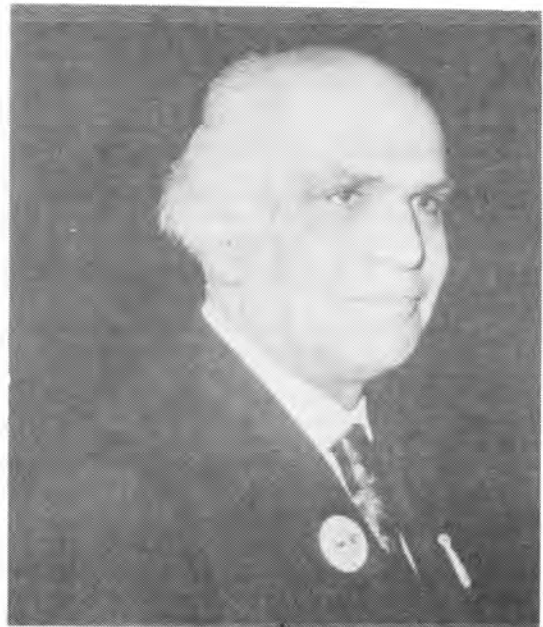
— 1927ին, Լիբանանի Զահլէ լեռնաքաղաքի քաղաքապետարանի անդամ տղքթ.

ԼԵՒՈՆ ԱՔԳԱՐԵԱՆ

Տոբ. ՅԱԿՈՒՐ ԱԽՉԻԿՅԱՆ

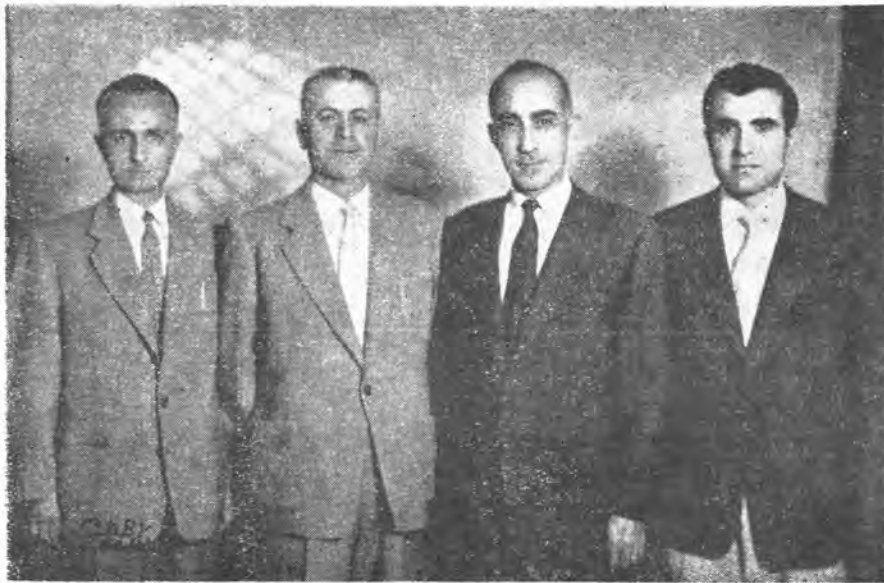
ՆՇԱՆ ԹԻԻՅՍԻԻԶԵԱՆ

Հալեպի Հ.Մ.Ը.Մ. ի Մասնահիւղի ֆուտպոլի Ա. խումբը 1926ին:
 Նստած, ձախէն աջ՝ Անդրանիկ Գափլանեան, Վոսմ Ռսկանեան, Շաւարշ Պէֆեարեան,
 Բ. չարբ՝ Գրիգոր Մէշէֆէնեան, Լեւոն Մուրատեան, Լեւոն Հիմիտեան, Մատթէոս
 Մանուկեան, Յարութիւն Մաթոսեան:
 Գ. չարբ՝ Լեւոն Պապիկեան, Կարապետ Ա. Բելլեան, Սահակ Խաչատուրեան,
 Փանոս Խաչգրգեան, ձորն Միսիրեան:

1928ին, Պէյրութ, Հ.Մ.Ը.Մ. ի Բ. Միջ-մասնահիւղային մրցումին մասնակցած
 Հ.Մ.Ը.Մ. ի Պէյրութի եւ Հալեպի ֆուտպոլի խումբերը:

Զահլէի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի մասնաճիւղի վարիչներէն
 Զախէն աջ՝ Ազատ Գասարեան, Կիրակոս Թապագեան, Փայլակ Բալուխան,
 Մուրատ Քէշիշեան:

Յակոբ Պէրպէրեանի նախաձեռնութեամբ, իր բնակարանին մէջ, խումբ մը հաւատաւոր երիտասարդներ՝ Ներսէս Գազազեան, Յակոբ Իտիրեան, Կիրակոս Թապագեան, Գերսամ Կարապետեան, Գառնիկ Հասրլճեան, Մելքոն Նօխուտեան եւ Սարգիս Ունճեան, խորհրդակցական ժողովէ մը ետք հիմը կը դնեն Զահլէի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Մասնաճիւղին:

Երկրորդ ժողովին, հիմնադիրները գրեթէ ամբողջութեամբ կ'ընտրուին Մասնաճիւղի առաջին Վարչութեան անդամ: Կարճ ժամանակ մը յետոյ, անդամներուն թիւը կը հասնի 45ի:

— Հ.Մ.Ը.Մ.Ի առաջին Միջ-Մասնաճիւղային մրցումը տեղի կ'ունենայ Հալէպի մէջ, 1927ին:

Պէյրուսի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Ֆութպոլի խումբը կը յաղթէ Հալէպի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի խումբին եւ կը տիրանայ Պէյրուսի «Ազդակ» թերթի

տրամադրած բաժակին:

— Պէյրուսի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Ֆութպոլի խումբը Հալէպի մէջ կը մրցի հետեւեալ կազմով. — Կարպիս Մերտինեան, Հայկ Պուտաքեան, Յարութիւն Օղլաքեան, Արսէն Գրիգորեան, Ստեփան Ոսկանեան, Յակոբ Աճէմեան, Պօղոս Շահինեան, Օննիկ Փիլիկեան, Վահան Մչիկեան, Եփրեմ Էլէզեան, Յովհաննէս Շահինեան: Պէյրուս-Հալէպ-Պէյրուս երթեւեկի ծախքը կը հոգան Ֆութպոլիստները:

— 1927ին, քանի մը նոր մարզիկներով վերակազմուած Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Պէյրուսի Ֆութպոլի խումբը, իր առաջին մրցումին, փայլուն յաղթանակ մը կը տանի Լիբանանի զօրաւորագոյն խումբին՝ Ռընէսանսի դէմ:

— 1928ին, Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Պէյրուսի Մասնաճիւղը կ'ունենայ իր մարզադաշտը, Պէյրուսի արուարձաններէն Ֆուրն էլ Շըպպէի մէջ:

— Հ.Մ.Ը.Մ. ի երկրորդ միջ-մասնա-
ճիւղային ֆութպոլի մրցումը, Հ.Մ.Ը.Մ. ի
Պէյրուսի եւ Հալէպի Ա. խումբերուն միջեւ,
տեղի կ'ունենայ 1928ին, Հ.Մ.Ը.Մ. ի Ֆուրն
էլ Շըպպէքի մարզադաշտին վրայ: Յաղ-
թանակը կը տանի Պէյրուսի խումբը:

— Հալէպի մարզական կեանքին մէջ,
ֆութպոլի, պասքեթպոլի եւ թենիսի դաշ-
տերուն հիմնադիրը կ'ըլլայ Հ.Մ.Ը.Մ. ը:
1928ին, Մասնաճիւղի Վարչութիւնը կը
յաջողի գնել պարտէզ-արտ մը ձէպէլ Նահրի
մէջ: Դաշտին յարգարումը, ամբողջու-
թեամբ եւ սիրայօժար, կը կատարեն Հ.Մ.
Ը.Մ. ի անդամները: Այս մարզադաշտին
մէջ, 1932ին, Հ.Մ.Ը.Մ. ը կ'ունենայ նաեւ
իր պասքեթպոլի եւ թենիսի դաշտերը:

— 1928ին, Պէյրուսի Հ.Մ.Ը.Մ. ի
ֆութպոլի Ա. խումբը կը հրաւիրուի մաս-
նակցելու Պէյրուսի ախոյեանութեան մըր-
ցաշարքին:

— 1928ին, Դամասկոսի Հ.Մ.Ը.Մ. ի
ֆութպոլի Ա. խումբը փայլուն յաղթանակ
մը կը տանի Դամասկոսի զինուորական
վարժարանի խումբին դէմ:

— 1928ին, Դամասկոսի մէջ Հ.Մ.Ը.Մ. ի
Պէյրուսի եւ Դամասկոսի Ա. խումբերը
բաժակի մրցում մը կը կատարեն: Պէյրուսի
խումբը կը յաղթէ եւ կը տիրանայ Հայկ
Քալէնտէրեանի տրամադրած բաժակին:

— 1928ին տեղի կ'ունենան Պէյրուսի
Հ.Մ.Ը.Մ. ի Գ. Ողիմպիական խաղերը,
մասնակցութեամբ Անթիլիասի որբերու
նուազախումբին: Օրուան ախոյեանու-
թիւնը հաւասար կէտերով կը շահին՝ Հայ-
կազ Տէր Մանուէլեան եւ Արմէն Գուլում-
ճեան:

— 1929ին, Դամասկոսի Հ.Մ.Ը.Մ. ի
սկաուտական խումբերը կը կազմակերպեն
իրենց առաջին բանակումը, Դամասկոսէն
դուրս:

Դամասկոսի Հ.Մ.Ը.Մ. ի սկաուտներն
ու արենոյշները մարզելու եւ դաստիարա-
կելու աշխատանքը կը տանի սկաուտ-խմբա-
պետ Տիգրան Ոսկերիչեան:

ՀԱՅԿԱԶ ՏԵՐ ՄԱՆՈՒԷԼԵԱՆ
Պէյրուսի Գ. Ողիմպիականի ախոյեաններէն

— 1929ին, Պէյրուսի, Դամասկոսի եւ
Զահլէի Հ.Մ.Ը.Մ. ի Վարչութիւնները,
իւրաքանչիւրը իր քաղաքին մէջ, կը կազ-
մակերպեն գեղարուեստական շքեղ հան-
դէսներ, նուիրուած՝ Հ.Մ.Ը.Մ. ի հիմնադ-
րութեան տասնամեակին:

— 1929ին լոյս կը տեսնէ Պէյրուսի
Հ.Մ.Ը.Մ. ի պաշտօնաթերթ «Հայ Սկա-
ուտ»ը:

— 1929ին Պէյրուսի մէջ տեղի կ'ու-
նենան Հ.Մ.Ը.Մ. ի Գ. միջ-մասնաճիւղա-
յին մրցումները: Հալէպի Հ.Մ.Ը.Մ. ի
ֆութպոլի խումբը կը յաղթէ Պէյրուսի
խումբին եւ կը հռչակուի ախոյեան:
Մրցումին իրաւարարն էր՝ Լիբանանի Փա-
ղանգաւոր կուսակցութեան հիմնադիր՝
Փիէն Ծեմայէլ:

— 1929ին Պէյրուսի մէջ կը գումարուի
Լիբանանի եւ Սուրիոյ Հ.Մ.Ը.Մ. ի Միջ-
մասնաճիւղային Պատգամաւորական Ա.
ժողովը:

Առաջին Շըլ. Վարչութեան անդամ

Թրիփոլիի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Հիմնադիր ժողովը, 1929ին

կ'ընտրուին՝ Տաճատ Սրապեան, տոքթ. Ալեքսան Պէզճեան, տոքթ. Յակոբ Գասապեան, Խորէն Սուքիասեան եւ Վահան Թորոսեան:

— Թրիփոլիի մէջ, 1926-27ին կազմուած «Հրազդան» մարզական Միութեան հիմնադիր Հայկազ Աթմաճեան, անդամներ՝ Միսաք Լիպարիտեան, Յովսէփ Առաքելեան եւ Վահան Գազանճեան խորհրդակցաբար կ'որոշեն միանալ Հ.Մ.Ը.Մ.ին: Որոշումը գործադրելով, 1929ի Յունուարին կը գումարուի Թրիփոլիի Հ.Մ.Ը.Մ.ի նորակազմ Մասնաճիւղի անդամական Ընդհանուր ժողով եւ առաջին Վարչութեան անդամ կ'ընտրուին՝ Միսաք Լիպարիտեան, Իսահակ Գարաճեան, Վահան Գազանճեան, Յովսէփ Առաքելեան եւ Արիս Աթմաճեան:

— 1930ին, Հալէպի մէջ տեղի կ'ունենան Հ.Մ.Ը.Մ.ի Դ. Միջ-մասնաճիւղային մրցումները: Պէյրուսի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Ֆութպոլի Ա. խումբը կը յաղթէ Հալէպի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Ա. խումբին եւ կը հռչակուի ախոյեան:

— 1930ին, Պէյրուսի Հ.Մ.Ը.Մ.ի սկաուտապետի պաշտօնը կը ստանձնէ մար-

զիչ-խմբապետ Յակոբ Աւագեան, որ առաւելաբար կը զբաղի աստիճանաւորներու պատրաստութեամբ:

— 1930ին, Յունաստանէն Պէյրուս կը փոխադրուի սքանչելի մարզիկ եւ անվիճելի կարողութիւններով օժտուած Ֆութպոլիստ Օննիկ Կէվրէկեան: Ան կը նշանակուի Պէյրուսի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Ֆութպոլի Ա. խումբի խմբապետ եւ մարզիչ:

— 1931ին, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Ե. Միջ-մասնաճիւղային մրցումները տեղի կ'ունենան Հալէպի մէջ: Պէյրուսի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Ֆութպոլի Ա. խումբը կը յաղթէ Հալէպի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Ա. խումբին եւ կը հռչակուի ախոյեան:

— 1931ին, նախաձեռնութեամբ Ներսէս Պօյաճեանի, Գաբրիէլ Սարգիսեանի եւ խումբ մը մարզասէր երիտասարդներու, հիմը կը դրուի Գամիշլիի (հիւսիսային Սուրիա-ձեզիրէի շրջան) Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղին:

— 1931ին, խմբապետ Օննիկ Կէվրէկեանի մարզած Պէյրուսի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Ֆութպոլի Ա. խումբը, Սուրիոյ եւ Լիբանանի մէջ անպարտելի նկատուած Հալէպի Իւնիոն

Դամասկոսի Հ.Մ.Ը.Մ.ի ֆուտպոլի Ա. խումբը, 1934ին, իր փառքի օրերուն: Գնդակին հետ՝ բերդապահ Եդուարդ Ավրիկեան: Ծունկի, ձախէն աջ՝ Ֆերտինանդ Թերնեման (Պուպուլ), Կարապետ Գոնաօղլանեան, Գէորգ Տէր Յովհաննէսեան, Մելիքով Ասլանեան:

Ոտքի, ձախէն աջ՝ Օննիկ Կէվրէկեան (խմբապետ), Զաւէն Զօրպանեան, Եղիշէ Մանուկեան, Սեգար Թերնեման, Կարապետ Սաաթեան, Յարութիւն Օղլագեան:

Պէյրուքի Հ.Մ.Ը.Մ.ի ֆուտպոլի Ա. խումբը, նկարուած 1931ին: Զախէն աջ, նստած՝ Արսէն Գրիգորեան, Կարպիս Մերտինեան, Յարութիւն Զեմֆերթէնեան Երկրորդ շարք, ձախէն աջ՝ Հայկազ Տէր Մանուկեան, Շաւարշ Պէֆարեան, Յակոբ Անէմեան Ոտքի, ձախէն աջ՝ Օննիկ Փիլիկեան, Եփրեմ Էլլեգեան, Օննիկ Կէվրէկեան, Հրաչ Եանըգեան, Ներսէս Գազէգեան:

Սփորթիւ խումբին դէմ մրցելով, Հալէպի մէջ, մրցակիցի դաշտին վրայ եւ անոր ժողովուրդին առջեւ 4-2 արդիւնքով փայլուն յաղթանակ կը տանի:

— 1931ին, խումբ մը երիտասարդներու նախաձեռնութեամբ՝ հիմը կը դրուի Գրըգ-իսանի (Սանճագ) Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Մասնաճիւղին:

— 1931-1932 թուականներուն, Դամասկոսի մէջ կը կազմուի հայ անուանի Ֆութպոլիստներով չէրֆէզներու գինուորական խումբը, նախաձեռնութեամբ Ֆրանսացի հարիւրապետ Քոլէի: Չէրֆէզներու այս խումբը, գրեթէ նոյն կազմով, իբրեւ Դամասկոսի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Ա. խումբ՝ Օննիկ Կէվրէկեանի խմբապետութեամբ, հռչակաւոր կը դառնայ յաջորդաբար իր տարած յաղթանակներով:

— 1932ին, 22 գործօն անդամներով եւ 21 սկաուտներով հիմը կը դրուի Հոմսի (Սուրիա) Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Մասնաճիւղին:

— 1932ին կը կազմուի Թէլ Ապիատի (Սուրիա) Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Մասնաճիւղը: Ատեն մը Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Մասնաճիւղ գոյութիւն ունեցած է նաեւ Թէլ Ապիատի մօտիկ Արուսի մէջ:

— 1932ին կը կազմուի Ալէքսանտրէթի (Սանճագ) Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Մասնաճիւղը:

— 1932ին կը կազմուի նաեւ Անտիօքի (Սանճագ) Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Մասնաճիւղը:

— 1932ին, մարզական օրինակելի մըթնոլորտի մէջ, Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Հալէպի, Դամասկոսի եւ Պէյրուսի Ֆութպոլի Ա. խումբերը կը մրցին Չափահաս Որբերու Միութեան «Վահագն» խումբին դէմ:

— 1932ին, Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Զ. Միջ-մասնաճիւղային մրցումները տեղի կ'ունենան Հալէպի մէջ: Դամասկոսի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Ա. խումբը յաջորդաբար կը յաղթէ Հալէպի եւ Պէյրուսի Ա. խումբերուն եւ կը հռչակուի ախոյեան:

— 1932ին տեղի կ'ունենայ Պէյրուսի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի մեծ մարզահանդէսը: Օրուայ ախոյեանները կը հանդիսանան՝ անուանի մարզիկներ Յակոբ Գատեան եւ Օննիկ Փիլիկեան:

ՕՆՆԻԿ ՓԻԼԻԿԵԱՆ
Պէյրուսի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի 1929ի եւ 1932ի
ողիմպիականներու ախոյեան

— 1932ին, սկաուտապետ Արտաւազդ Հաճեան կը վերակազմէ Պէյրուսի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի սկաուտական շարքերը նոր անդամներով:

— 1933ին, Պէյրուսի ելեքտրական ընկերութեան մօտ գտնուող հայկական մեծ հիւղաւանի (քէմը Ատանա) փայտաչէն խրճիթները հրոյ ճարակ կը դառնան:

Աղէտեալներուն անմիջական օգնութեան հասնելու համար, Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Մերձաւոր Արեւելքի Շրջ. Վարչութեան որոշումով, Լիբանանի եւ Սուրիոյ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի բոլոր Մասնաճիւղերու Վարչութիւնները կը ներկայանան իրենց շրջանի ազգային իշխանութեանց եւ կը յայտնեն իրենց պատրաստակամութիւնը օժանդակելու աղէտեալներուն ի նպաստ որեւէ ձեռնարկի:

Արդարեւ, Հ.Մ.Ը.Մ.ականներ, վար-

ՏԻԳՐԱՆ ՈՍԿԵՐԻԶԵԱՆ

Տնփ. ԲԵՆԻԱՄԻՆ ԳՈՒԼԱՔԵԱՆ

ՕՆՆԻԿ ԿԵՎՐԵԿԵԱՆ

ՅԱԿՈՒ ԱԻԱԳԵԱՆ

ԽՈՐԷՆ ՍՈՒՔԻԱՍԵԱՆ

ՍԻՄՈՆ ԹԵՐՃԱՆԵԱՆ

չական թէ անդամ, մեծ զոհողութիւններով կը բերեն իրենց լայն աջակցութիւնը:

Ի նպաստ աղէտեալներուն, Պէյրութի եւ Լաթաքիոյ մէջ կը կազմակերպուին նաեւ ֆուլթայլի մրցումներ:

— 1933ին, Հ.Մ.Ը.Մ.ի 7րդ Միջ-մասնաճիւղային մրցումները տեղի կ'ունենան Հալէպի մէջ: Դամասկոսի Հ.Մ.Ը.Մ.ի ֆուլթայլի Ա. խումբը կը յաղթէ Հալէպի Հ.Մ.Ը.Մ.ի խումբին եւ կը հռչակուի ախոյեան:

— 1933ին, հեծելարշաւի միջազգային մրցումի մը առաջնութիւնը կը շահի Ռայաքէն (Լիբանան) Հ.Մ.Ը.Մ.ական հեծելանորդ Յակոբ Պալըզճեան:

— 1933ին, Պէյրութի Ս. Նշան Մայր եկեղեցւոյ մէջ տեղի կ'ունենայ Հ.Մ.Ը.Մ.ի սկստներու երգման տպաւորիչ արարողութիւնը:

— 1933ին, առաջին անգամ ըլլալով Դամասկոսի Հ.Մ.Ը.Մ.ի ֆուլթայլի Ա. խումբը կը մրցի Պէյրութի մէջ եւ կը յաղթէ Լիբանանի զօրաւորագոյն խումբին՝ Տէ. Աշ. Փէ.ին:

— 1933ին, տեղի կ'ունենայ Պէյրութի

Հ.Մ.Ը.Մ.ի 6րդ ողիմպիական մեծ մարզահանդէսը:

— 1933ին, Պէյրութի մէջ տեղի կ'ունենայ Սուրիոյ եւ Լիբանանի ֆուլթայլի ախոյեանութեան մրցումը, Սուրիոյ ախոյեան Դամասկոսի Հ.Մ.Ը.Մ.ի եւ Լիբանանի ախոյեան Տէ. Աշ. Փէ. խումբերուն միջեւ: Մրցումը կը վերջանայ հաւասար արդիւնքով:

— Դարձեալ Պէյրութի մէջ, Սուրիոյ եւ Լիբանանի ֆուլթայլի ախոյեանութեան մրցումի երկրորդ կիսախաղին, երբ արդիւնքը հաւասար էր, կը ծագի աննախընթաց եւ անմոռանալի կռիւ եւ մրցումը կը մնայ անաւարտ:

— 1933ին, Պէյրութի մէջ կը գումարուի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Գ. Միջ-մասնաճիւղային Պատգամաւորական ժողովը, մասնակցութեամբ Սուրիոյ եւ Լիբանանի Մասնաճիւղերու պատգամաւորներուն: Շրջ. Վարչութեան անդամ կ'ընտրուին՝ տոքթ. Բենիամին Գուլաքեան, Սուրէն Բաբախեան, Օննիկ Պէօճէքեան, Ալպէն Յակոբեան, Խորէն Սուքրիասեան, Սիմոն Թերճանեան եւ Յովհաննէս Շահինեան:

Պէյրուֆի սկաուտ առաջնորդները 1930ին:
Մէջտեղը՝ Խմբապետ ՅԱԿՈՒ Ա.ԻԱԳԵԱՆ

— 1933ին, Հալէպի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ֆուլթ-պոլի Ա. խումբը, Միջերկրականի ֆուլթ-պոլի ախոյեան անգլիական խումբին դէմ փայլուն յաղթանակ մը կը տանի:

— 1933ին, Գէորգ Գանարեանի, Եղ-լարդ Տիլանեանի, Կարօ Աքարճալեանի, Բենիամին Պասմաճեանի, Յովհաննէս Զի-լինկիրեանի եւ Սամուէլ Անդրանիկեանի անվերապահ օժանդակութեամբ, Զափահաս Որբերու Միութեան «Վահագն» եւ Լի-կայի մնացորդ «Աստղ» խումբերը կը միա-նան Պէյրուֆի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի-ին:

— «Վահագն» խումբէն Պէյրուֆի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ֆուլթպոլի Ա. խումբին կ'անցնին՝ Գեղամ Բարսեղեան, Լուտեր Եարտըմեան, Արմենակ Թիւֆէնքճեան, Ոսկան Օհանեան, Խորէն Աւետիքեան, Հրանդ Տօտումեան եւ Պետրոս Սէտէֆեան: «Աստղ» խումբէն՝ Սարգիս Պատաքեան, Սամուէլ Անդրանիկ-եան, Փայլակ Թիթոյեան, Պատրիկ ձնկըր-եան եւ Սարգիս Տէվէլեան:

— 1934ին կը կազմուի Հալէպի մօտիկ գիւղաքաղաք Ազէզի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Մասնա-ճիւղը:

— 1934ին կը կազմուի Ճարապլուսի (Սուրիա) Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Մասնաճիւղը:

— 1934ին կը կազմուի նաեւ Հիւսիսա-յին Սուրիոյ Ճեզիրէի շրջանի վարչական գլխաւոր քաղաք Հասիչէի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Մասնաճիւղը:

— 1934ին, Դամասկոսի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ֆուլթպոլի Ա. խումբը Պէյրուֆի մէջ կը մրցի Պաղեստինի ախոյեան Թէլ Աւիւի «Հարոէլ» զօրաւորագոյն խումբին դէմ եւ կը յաղթէ:

— 1934ին, Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Լիբանանի եւ Սուրիոյ տասնամեակին (1924-1934) նուիր-ուած բացառիկ թիւ մը կը հրատարակէ Պէյրուֆի «Ազդակ» օրաթերթը:

— 1934ին, հեծելանւորդ Յակոբ Պա-լըզճեան Լիբանանի եւ Սուրիոյ հեծելար-շաւի ախոյեան կը հռչակուի: Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Մերձաւոր Արեւելքի Շրջ. Վարչութիւնը պատուանշանով կը պարգեւատրէ Հ.Մ.Ը.Մ.ական ախոյեանը:

— 1934ին, Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Տրդ Միջ-մաս-

Թրիփոլիի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Մասնաճյուղի վարչութիւնը
Նստած, ձախէն աջ՝ Արիս Աքմանեան, Անդրանիկ Անուշեան, Վահրամ
Զոհարեան, Ոտքի, ձախէն աջ՝ Յովհաննէս Փելթեֆեան, Արամ
Զուգասարեան, Կարօ Պատուխանեան, Տիգրան Զալեան:

նաճիւղային մրցումները տեղի կ'ունենան
Հալէպի մէջ: Դամասկոսի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի
Ֆուլթպոլի Ա. խումբը կը յաղթէ Հալէպի
Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Ա. խումբին եւ կը հռչակուի
ախոյեան:

Ֆուլթպոլի Բ. դասակարգի խումբերու
ախոյեանի տիտղոսը կը շահի Ալեքսանտ-
րէթի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի խումբը:

Պէտք է նշել, որ Միջ-մասնաճիւղային
մրցումներու յայտագրին վրայ, նոր Մաս-
նաճիւղերու հիմնումով, տարուէ տարի
կ'աւելնան Ֆուլթպոլի Բ. եւ Գ. Դասակար-
գերու եւ պասքեթպոլի երկսեռ խումբերու
հետաքրքրական մրցումները:

— 1934ին, Գամիչիի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի
Ֆուլթպոլի խումբը առաջին դիրքը կը գրաւէ
Գամիչիի Ֆուլթպոլի խումբերու մրցա-
շարքին եւ կը ստանայ Պանք տը Սիրիի
տրամադրած բաժակը:

— 1935ին, կը կազմուի Սուրիոյ եւ
Թուրքիոյ սահմանին վրայ գտնուող գը-
րեթէ հայակերտ Արաբ Փունար քաղաքի
Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Մասնաճիւղը:

— 1935ին կը կազմուի, նոյնպէս Սու-
րիոյ եւ Թուրքիոյ սահմանին վրայ (Ճե-
զիրէ), Ռաս իւլ Այնի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Մասնա-
ճիւղը:

— 1935ին, Պէյրութի մէջ կը գումարուի
Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Դ. Միջ-մասնաճիւղային Պատ-
գամաւորական ժողովը: Միաձայնութեամբ
Հ.Մ.Ը.Մ.Ի պատուոյ նախագահ կը վեր-
ընտրուի Գասպար Իփէկեան: Առաջին ան-
գամ ընտրուած էր 1932ին:

Շրջ. Վարչութեան անդամ կ'ընտրուին՝
տոքթ. Բենիամին Գուլաքեան, տոքթ.
Արամ Պաղտասարեան, Խորէն Սուքիաս-
եան, Սիմոն Թերճանեան, Օննիկ Պէօճէք-
եան, Գէորգ Սազճեան եւ Եղիշէ Մանուկ-
եան:

— 1935ին, Պէյրութի Հ.Մ.Ը.Մ.Ը
կ'ունենայ Ֆուլթպոլի նոր դաշտ, Գարագոլ
Տրուզի մօտ:

Նոր դաշտին մէջ յաջորդաբար տեղի
կ'ունենան Ֆուլթպոլի հետաքրքրական
մրցումներ, որոնցմէ յիշատակութեան ար-
ժանի են Դամասկոսի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Ֆուլթ-
պոլի խումբին արձանագրած փայլուն յաղ-

ՏՈՒԹ. ԱՐԱՄ ՊԱՂՏԱՍԱՐԵԱՆ

Անպարտելի ախոյեան հեծելանորդներ՝
Յակոբ եւ ՕՆՆԻԿ Պալըզեան
եղբայրներ

Թանակները Պաղեստինի անգլիական ոստիկանութեան եւ բանակի խառն զօրաւոր խումբերուն դէմ:

— 1935ին, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Զրդ Միջ-մասնաճիւղային մրցումները տեղի կ'ունենան Պէյրուսի մէջ: Ֆութպոլի Ա. Դասակարգի կիսաւարտական մրցումին, Հալէպի եւ Պէյրուսի խումբերը կը մնան հաւասար: Վիճակով, յաղթական կը հռչակուի Հալէպի խումբը: Աւարտական մրցումին, Դամասկոսի Հ.Մ. Ը.Մ.ի խումբը կը յաղթէ Հալէպի խումբին եւ կը դառնայ ախոյեան:

— 1935ին, Հալէպի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղը Ֆութպոլի, պասքեթպոլի, վոլիպոլի, թենիսի, գօտեմարտի եւ կոփամարտի ուշադրաւ գործունէութիւն կ'ունենայ: Կը կազմակերպուին նաեւ սկստական անմոռանալի արշաւներ:

— 1933ին պատահած Պէյրուսի հիւղաւանի մեծ հրդեհէն ետք, կը հիմնուին հայկական թաղամասեր՝ Նոր Հաճըն, Ռըմէյլ, Էշրէֆիէ, Հայաշէն, Գարանթինա, Մար-Միսայէլ եւ մանաւանդ Պուրճ Համուտ: Այս վերջինը շուտով կը դառնայ հայահոծ կեդրոն մը իր բազմաթիւ թաղամասերով՝ Նոր Մարաշ, Նոր Սիս, Նոր Ատանա, Նորաշէն, Եոզղատ, Սվազ, Թոմարգա, Կիլիկիա, Նոր Ամանոս, Արազած, Կոմիտաս, Սին էլ Ֆիլ, Նոր Գիւղ, Եւայլն:

1935ին, խումբ մը գաղափարապաշտ երիտասարդներ, Արշակունի Ռաֆայէլեանի բնակարանին մէջ գումարուած ժողովին, Շրջ. Վարչութեան ներկայացուցիչ Օննիկ Պէօճէքեանի ներկայութեամբ, հիմը կը դնեն Պուրճ Համուտի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղին: Նոյն ժողովին, առաջին Վարչութեան անդամ կ'ընտրուին՝ Արշակունի Ռաֆայէլեան, Բենիամին Մինասեան, Հայկ Նարկիզեան, Ահարոն Մկրտիչեան եւ Յակոբ Մինասեան:

— 1935ին, Հ.Մ.Ը.Մ.ական հեծելանորդ Յակոբ Պալըզեան դարձեալ հեծելարշաւի ախոյեանութիւնը կը շահի եւ մինչեւ 1937, մինչեւ ասպարէզէն քաշուիլը, կը մնայ Լիբանանի անպարտելի ախոյեանը:

— 1935ին, 45 անդամներով եւ Պէյրուսի Հ.Մ.Ը.Մ.ի ներկայացուցիչ Յովհաննէս Շահինեանի ներկայութեամբ՝ հիմը կը դրուի Երուսաղէմի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղին: Տարի մը յետոյ, անդամներուն թիւը կը բարձրանայ 250ի:

Հ. Մ. Ը. Մ. ական ըլլալը
 դժուար է. աւելի դժուար է
 Հ. Մ. Ը. Մ. ական մնալը:
 Եղիշէ Մանուկեան

ԵՂԻՇԷ ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ

— 1936ին կը հիմնուի Տերպէսիէի (Սուրբիա) Հ. Մ. Ը. Մ. Ի Մասնաճիւղը, ֆուլթպոլի խումբով եւ սկաուտական միաւորով:

— 1936ին, Հ. Մ. Ը. Մ. Ի Միջ-մասնաճիւղային 10րդ մրցումները տեղի կ'ունենան Պէյրուսի մէջ: Դամասկոսի Հ. Մ. Ը. Մ. Ի Ա. խումբը կը յաղթէ Պէյրուսի Հ. Մ. Ը. Մ. Ի Ա. խումբին եւ կը հռչակուի ախոյեան:

— 1936ին կը կազմուի Հայֆայի Հ. Մ. Ը. Մ. Ի Մասնաճիւղը:

— 1936էն 1938, անուանի ֆուլթպոլիստ Եղիշէ Մանուկեան Երուսաղէմի եւ Հայֆայի Հ. Մ. Ը. Մ. Ի Մասնաճիւղերու եւ Եաֆայի Հայկաշէն Գրական եւ Մարզական Միութեան ֆուլթպոլի խումբերը վերակազմելու եւ մարզելու աշխատանք կը տանի, նաեւ կը կազմակերպէ Հ. Մ. Ը. Մ. Ի Պաղեստինեան ֆուլթպոլի խումբերու առաջին միջ-մասնաճիւղային մրցաշարքը:

Այնուհետեւ, Երուսաղէմի, Եաֆայի եւ Հայֆայի մէջ կը շարունակուին միջ-մասնաճիւղային մրցումները, դաշտային հանդիպումները, մշակութային եւ մարզական ձեռնարկները:

Երուսաղէմի մէջ, Հ. Մ. Ը. Մ. Ի Մասնաճիւղի կազմութեան եւ հզօրացման աշխատանք կը տանին՝ Լեւոն Քէշիշեան, Եղ-

ուարդ Գայայեան, Վահան Ղազարեան, Կարօ Մարտիրոսեան, Պօղոս Պետրոսեան, Յակոբ Յակոբեան, Ֆիլիբ Զաքարեան եւ ուրիշներ:

Հայֆայի մէջ, աշխատանք կը տանին՝ Թաշճեան եղբայրները, Յարութիւն Պէյրուսեան, Արամ Այվազեան, Տիրան եւ Շաւարշ Պալպալեան եւ ուրիշներ:

Եաֆայի Հայկաշէն Միութեան (ներկայիս՝ Հ. Մ. Ը. Մ. — Հայկաշէն) հիմնադրութեան եւ բարգաւաճման աշխատանք կը տանին՝ Բիւզանդ եւ Արմենակ Այնթապեաններ, Մանուէլ Քէօյլեան, Արամ Այվազեան, Յովհաննէս Պարսամեան, Գէորգ եւ Նշան Մանճիկեան, Յովհաննէս Գազանճեան, Յակոբ եւ Ճորճ Յակոբեաններ, Նիկողոս Նիկողոսեան, Շոթիք, Ալթըպարմաքեան եղբայրներ եւ ուրիշներ:

— 1937ին կը կազմուի Տէր-Զօրի Հ. Մ. Ը. Մ. Ի Մասնաճիւղը, 35 անդամներով եւ ֆուլթպոլի Ա. եւ Բ. Դասակարգի խումբերով:

— 1937ին կը կազմուի Պուրճ Համուտի Հ. Մ. Ը. Մ. Ի սկաուտական խումբը:

— 1937ին, Պէյրուսի Հ. Մ. Ը. Մ. Ի ֆուլթպոլի Ա. խումբը կը դասուի Լիբանանի ֆուլթպոլի Ա. Դասակարգի խումբերու շարքին:

— 1937ին, Հ. Մ. Ը. Մ. Ի Միջ-մասնաճիւղային 11րդ մրցումները տեղի կ'ունենան Հալէպի մէջ: Հ. Մ. Ը. Մ. Ի Դամասկոսի եւ Հալէպի ֆուլթպոլի Ա. Դասակարգի խումբերու աւարտական մրցումը վերջ կը գտնէ հաւասար արդիւնքով:

— 1937ին, 20 երիտասարդներ հիմը կը դնեն Ամմանի (Յորդանան) Հ. Մ. Ը. Մ. Ի Մասնաճիւղին:

— 1937ին, Պէյրուսի հանրային պարտէզին մէջ տեղի կ'ունենայ Պէյրուսի Հ. Մ. Ը. Մ. Ի Մասնաճիւղի մեծ դաշտահանդէսը:

— 1937ին, առաջին անգամ ըլլալով, Երուսաղէմի մէջ կը տօնակատարուի Հ. Մ. Ը. Մ. Ի օրը:

— 1937ին կը կազմուին Երուսաղէմի Հ. Մ. Ը. Մ. Ի սկաուտական խումբերը, սկա-

Երուսաղեմի Հ.Մ.Ը.Մ. ի Մասնաճիւղի սկաուտները 1937ին, Կեղրոնը՝ ընդհանուր խմբապետ Կարօ Մարտիրոսեան (ակնոցաւոր)

ուտապետ Կարօ Մարտիրոսեանի ջանքերով:

— 1937ին, Պէյրուսթի մէջ կը գումարուի Հ.Մ.Ը.Մ. ի Միջ-մասնաճիւղային Ե. Պատգամաւորական ժողովը, մասնակցութեամբ Սուրբոյ, Լիբանանի եւ Պաղեստինի Մասնաճիւղերու պատգամաւորներուն:

Շրջ. Վարչութեան անդամ կ'ընտրուին՝ Օննիկ Պէօճէքեան, Օննիկ Փիլիկեան, Խորէն Սուքիասեան, Թադէոս Գարազալփաքեան եւ Ալպէո Յակոբեան:

— 1937ին, Բայաբի Հ.Մ.Ը.Մ. ի հեծելանւորներէն Օննիկ Պալըզեան, փայլուն յաղթանակով կը հռչակուի Լիբանանի հեծելարչաւի ախոյեան:

Օննիկ Պալըզեան (կրտսեր եղբայրը 1934էն 1937 հեծելարչաւի ախոյեան Յակոբ Պալըզեանի) Լիբանանի ախոյեանի տիտղոսը կը պահէ մինչեւ 1945:

— 1937ին, Պէյրուսթի Հ.Մ.Ը.Մ. ի Վարչութեան անդամ կ'ընտրուին՝ Վահրամ Կիրճեան, Հայկազ Աֆարեան, Լուսթֆիկ Կէօնճեան, Հայկազ Զէօփճեան, Զօհրապ, Վահրամ Փափազեան, Օննիկ Պասմաճեան:

— 1937ին, Պէյրուսթի Հ.Մ.Ը.Մ. ի

ԹԱԴԷՈՍ ԳԱՐԱԳԱԼՓԱՔԵԱՆ

նորընտիր Վարչութեան ջանքերով կը գնուի Պէյրուսթի Մար Իլիաս Թադին մէջ, Մոնսենյէօր Շէպլի փողոց, «Թէնիս Բլիւպ» մարզավայրը, յարակից պարտէզով եւ սրահով:

Հ. Մ. Ը. Մ. Ի Առաջին Պատգամաւորական Ժողովը 1929ին, Պէյրուք:

Ծանօթ Հ. Մ. Ը. Մ. Ի-ականներ 1938ին, Հալէպ
Զախէն աջ՝ Նշան Թիւսիւզեան, Վահրամ Կիրեան, Լեւոն Պապուզեան, Գառնիկ Ազիրեան,
տոբք. Յակոբ Գասապեան, Օճնիկ Պէօնէֆեան, Թաղէ Գարագարեան, Յովհաննէս Փափագեան,
Լուտեր Մասպանանեան եւ Արամ Մինասեան:

ՎԱՀՐԱՄ ԿԻՒՐՃԵԱՆ

ԼՈՒԹՖԻԿ ԿԷՕՆՃԵԱՆ

— 1938ին, պաշտօնական բացումը կը կատարուի Պէյրուսի Հ.Մ.Ը.Մ.ի նոր գնուած ընդարձակ պարտէզ-ակումբին: Տեղի կ'ունենայ նաեւ շքեղ տօնակատարութիւն:

— 1938ին, կը կազմուի Տէրիք գիւղի (հիւսիսային ձեղիւրէ) Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղը: Ունէր 35 անդամ եւ 26 սկաուտ-գայլիկ:

— 1938ին, Լիբանանի Ֆութպոլի Ա. Դասակարգի խումբերու ախոյեանութեան մրցաշարքի աւարտական մրցումին, Պէյրուսի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Ա. խումբը կը պարտուի Ամերիկեան համալսարանի «Վարսիթի» խումբէն: Նոյն օրը, Պէյրուսի Հ.Մ.Ը.Մ.ի նորաբաց ակումբին մէջ, թէյասեղան մը կը տրուի ի պատիւ ախոյեան «Վարսիթի» խումբին: Մրցումին իրաւարարը՝ Փիէռ Ճեմայէլ եւ «Վարսիթի»ի վարիչ-մարզիչը՝ Ապտըլ Սաթթար Թրապուլսի, գովքը կը հիւսեն Հ.Մ.Ը.Մ.ի:

— 1938ին, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Միջ-մասնաճիւղային 12րդ մրցումները տեղի կ'ունենան Հալէպի մէջ, մասնակցութեամբ 12 Մասնաճիւղերու:

Հալէպի եւ Պէյրուսի Ֆութպոլի Ա. խումբերը կը մնան հաւասար: Բ. Դասակարգի Ֆութպոլի խումբերու ախոյեանութիւնը կը շահի Գրըգ-Սանի Հ.Մ.Ը.Մ.ի խումբը:

— 1938ին, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Շրջ. Վարչութեան կազմակերպութեամբ, Պէյրուսի քաղաքապետարանի դաշտին վրայ տեղի կ'ունենան Հ.Մ.Ը.Մ.ի Միջ-մասնաճիւղային առաջին Ողիմպիական մրցումները, մասնակցութեամբ Սուրիոյ, Լիբանանի եւ Պաղեստինի Մասնաճիւղերուն:

— 1938ին, Պէյրուսի, Պուրճ Համուտի եւ Զահլէի մէջ տեղի կ'ունենան Հ.Մ.Ը.Մ.ի հիմնադրութեան 20ամեակին նուիրուած շքեղ տօնակատարութիւններ:

— 1938ին, Հալէպի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Ֆութպոլի Ա. խումբը գեղեցիկ յաղթանակ մը կը տանի, պարտութեան մատնելով Հալէպի զօրաւորագոյն Իւնիոն Սփորթիւ խումբը:

— 1939ին, Թրիպոլիի մէջ շքեղ հանդիսութեամբ կը տօնակատարուի Հ.Մ.Ը.Մ.ի հիմնադրութեան 20ամեակը:

— 1939ին, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Միջ-մասնաճիւղային մրցումները տեղի կ'ունենան

ԳԵՆՐԳ ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ

Պէյրուժի մէջ: Հալէպի Հ.Մ.Ը.Մ.ի ֆուլթ-պուլի խումբը կը յաղթէ Դամասկոսի խումբին եւ կը դառնայ ախոյեան:

Բ. Դասակարգի ֆուլթպուլի խումբերու ախոյեանութիւնը կը շահի Անտիոքի Հ.Մ.Ը.Մ.ի խումբը:

— 1939ին, Հ.Մ.Ը.Մ.ական մարզիկ Գէորգ Մանուկեան Եւրոպայի ամէնէն գեղեցիկ մարզիկի մրցումին, Փարիզի մէջ, կը գրակէ երրորդ դիրքը:

— 1939ին, Հալէպի Հ.Մ.Ը.Մ.ի ֆուլթպուլի խումբը Պէյրուժի մէջ կը յաղթէ Լիբանանի ախոյեան Տէ. Աշ. Փէ. խումբին:

— 1939ին, Հալէպի մէջ, մեծ յաջողութեամբ եւ աննախընթաց խանդավառութեամբ կը տօնակատարուի Հ.Մ.Ը.Մ.ի հիմնադրութեան 20ամեակը:

— 1939ին, Դամասկոսի մէջ տեղի կ'ունենայ Հ.Մ.Ը.Մ.ի նոր դաշտի պաշտօնական բացումը:

— 1939ին, Պէյրուժի Հ.Մ.Ը.Մ.ի վարչութեան անդամ կ'ընտրուին՝ Յովհաննէս Շահինեան, Հրանդ Սուրատեան, Անդրանիկ Երամեան, Սամուէլ Գալուստեան,

Կարպիս Մերտինեան եւ Օննիկ Խուպէսէրեան:

— 1939ին, կը կազմուի Պէյրուժի Հ.Մ.Ը.Մ.ի պասքեթպուլի խումբը: Հիմնադիր խումբին առաջին հինգ խաղացողները կ'ըլլան՝ Նուպար եւ Յովսէփ Խաչատուրեան եղբայրները, Խաչիկ Խաչատուրեան, Յակոբ Գեղունի եւ Վահրամ Պազամճեան:

— 1939էն 1949, ամբողջ տասը տարի, Հալէպի Հ.Մ.Ը.Մ.ի ֆուլթպուլի Ա. խումբը, խմբապետութեամբ Վազգէն Տէր Ղուկասեանի, խիզախ ու տպաւորիչ խաղարկութեամբ, Սուրիոյ քաղաքներու եւ յատկապէս Հալէպի մէջ, տեղական թէ օտար խումբերու դէմ փայլուն յաղթանակներ տանելով, կը տիրանայ Սուրիոյ ախոյեանի տիտղոսին եւ երկոտասնեակ մը բաժակներու:

Հ.Մ.Ը.Մ.ի խումբին տարած յաղթանակներուն անմոռանալի փառապսակը կ'ըլլայ, Հալէպի քաղաքապետարանի բաժակի մրցումին, 5-2 արդիւնքով փայլուն յաղթանակը Հալէպի Իւնիոն Սփորթիւ խումբին դէմ:

— 1939ին, Սանճազը Թուրքիոյ յանձնուելով, շրջանի հայութիւնը կ'արտագաղթէ: Ալեքսանտրէթի, Գրըգ-Խանի եւ Անտիոքի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղերը եւս լուծարքի կ'ենթարկուին եւ Հ.Մ.Ը.Մ.ականներ, ակամայ, կը լքեն իրենց ակումբները, տունն ու տեղը եւ կը հաստատուին առաւելաբար Սուրիոյ եւ Լիբանանի հայաշատ քաղաքները, ուր եւ կը շարունակեն Հ.Մ.Ը.Մ.ականի իրենց կեանքը:

Վերոյիշեալ երեք Մասնաճիւղերու կազմութեան եւ բարգաւաճման մէջ, մինչեւ լուծարք, աշխատանք կը տանին՝

Ալեքսանտրէթի մէջ Յակոբ Քէշիշեան, Յակոբ Աշգարեան, Մանուկ Պալեան, Լուիս Ֆիկ Շամլեան, Գրըգ-Խանի մէջ Արամ Մինասեան, Երուանդ Համալեան, Մելիք Մելքիսէթեան, Արամ Պոյաճեան, Յովհաննէս Գոճակէօզեան, Մովսէս Պետրոսեան, Մովսէս Կարոյեան, Անտիոքի մէջ Գ. Փէշտիմալճեան, Փայլակ Բալուլեան եւ ուրիշներ:

Հալեպի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ֆուտբոլի Ա. խումբը, 1937-1938ին:

Նստած, ձախէն աջ՝ Հրանդ Շահինեան, Վազգէն Տէր Դուկասեան, Յովհաննէս Կիլիսերեան, Տիգրան Քիւրճեան, Միշէլ Մարութեան, Վահրամ Վարժապետեան, Հրանդ Մարտիրոսեան: Ոտքի, ձախէն աջ՝ Կարապետ Աղեայեան, Գեորգ, Զօհրապ Դազարեան, Յարութիւն Խաչատուրեան, Ճեմիլ Սարգիսեան, Սուրէն Պէրպլերեան, Գառնիկ Ազիրեան:

ՀՐԱՆԴ ՄՈՒՐԱՏԵԱՆ

ԱՐԱՄ ՄԻՆԱՍԵԱՆ

Պեյրուբի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Լիբանանի ախոյեան եւ բաժակակիր ֆութպոլի խումբը, 1943ին:

*Զախէն աջ, նստած՝ Ճըմի, Զաւէն Հրթիկեան, Եղիշէ Մանուկեան,
Բ. չարք՝ Յովհաննէս Նազարեան, Ժիրայր Ուրֆալեան, Կիրակոս Գալայեան,
Ուքի, Գ. չարք՝ Մարտիրոս Պալըզեան, Հանի Հայկ Կարմիրեան, Օգսէն Ամրատեան,
Վարդավառ Յովհաննէսեան, Խաչիկ Խաչատուրեան:*

Պեյրուբի եւ Հալեպի Հ.Մ.Ը.Մ.ի պասֆեթպոլի խումբերը 1945-1946ին:

1942ին, Լիբանանի եւ Սուրիոյ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Շրջ. Պատգամ. Ժողովին մասնակցած պատգամաւորները. *Ջախէն աջ նստած՝* Յովհաննէս Շահինեան, Վահրամ Կիրենեան, Լուտեր Մասպանանեան, Սիմոն Թերնանեան, *կողքին ոտքի՝* Խաչիկ Արարատեան, *երկրորդ շարք, ոտքի՝* Մանուկ Տեովէքեան, Մամբրէ Հիսարեան, Յարութիւն Պազարպաշեան, Երուանդ Տէր Յովհաննէսեան, Խաչիկ Խաչատուրեան, Մանուէլ Գաբրենեան, Կարապետ Աղնայեան: *երրորդ շարք, ոտքի՝* Ազատ Գասարեան, Գրիգոր Իւլիպէյեան, Յովհաննէս Առաքելեան, Պօղոս Շահինեան, Եղիշէ Մանուկեան:

Հալէպի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ֆուլբպոլի Սուրիոյ ախոյեան անպարտելի խումբը, 1939-1949
Ա. շարք՝ նստած ձախէն աջ, Ստեփան Մեյիֆսէքեան, Վազգէն Տէր Ղուկասեան, Արմէն Արգարեան, Արսէն Տէր Ղուկասեան, Համազասպ Արզումանեան:
Բ. շարք՝ ձախէն աջ՝ Կրացեան (խումբին մարզիչը՝ ֆրանսացի, ծագումով հայ), Կարապետ Գարայեան, Ալեքսան Փիլանեան, Լեւոն Սարգիսեան, Մանուկ Յովհաննէսեան, Մանուէլ Գաբրենեան, Երուանդ Յովհաննէսեան :

— 1940ին, կը կազմուի Մուսա Լեռէն գաղթած հայութեան նոր բնակավայր Այնճարի (Լիբանան) Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղը, 50 անդամներով եւ 36 սկաուտներով:

— 1940ին, Պէյրուսի Հ.Մ.Ը.Մ.ի ֆուլթպոլի Ա. խումբը Պէյրուսի քաղաքապետարանի բաժակի մրցաշարքի աւարտական մրցումին պարտութեան մատնելով «Հիլմի Սփոր» խումբը, պաշտօնական իր առաջին յաղթանակը կը տանի: Քաղաքապետ Համուրի բաժակը կը յանձնէ Հ.Մ.Ը.Մ.ի խումբապետ, տիպար ու տոկուն ֆուլթպոլիստ կարապետ Սաաթեանին (Սաաթճի):

— 1940ին, Պուրճ Համուտի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղը մաս կը կազմէ Լեռնալիբանանի ֆուլթպոլի Դաշնակցութեան:

— 1940ին, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Միջ-մասնաճիւղային 14րդ մրցումները տեղի կ'ունենան Հալէպի մէջ: Բ. Դասակարգի ֆուլթպոլի ախոյեանութիւնը կը շահի Պուրճ Համուտի Հ.Մ.Ը.Մ.ի խումբը:

— 1940էն 1953, Պուրճ Համուտի Հ.Մ.Ը.Մ.ի ֆուլթպոլի խումբը, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Միջ-մասնաճիւղային մրցումներուն, ութ անգամ կը տիրանայ Բ. Դասակարգի ախոյեանութեան:

— 1941ին, Դամասկոսի Հ.Մ.Ը.Մ.ի ֆուլթպոլի Ա. խումբը գեղեցիկ յաղթանակ մը կ'արձանագրէ Դամասկոսի զինուորական զօրաւոր խումբին դէմ:

— 1941ին, Հալէպի Հ.Մ.Ը.Մ.ի ֆուլթպոլի Ա. խումբը փայլուն յաղթանակ մը կ'արձանագրէ Լէժիօն էթրանժէ զօրաւոր խումբին դէմ:

— 1941ին, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Շրջ. Վարչութեան կազմակերպութեամբ, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Պէքաայի Մասնաճիւղերը — Շիօրա, Բայազ, Չահլէ, Մուսա Լեռ (Այնճար) — կ'ունենան Միջ-մասնաճիւղային մրցումներ:

— 1941ին, քաղաքական պայմաններու բերումով, Հ.Մ.Ը.Մ.ի 15րդ Միջ-մասնաճիւղային մրցումները տեղի չեն ունենար: Աւանդական սովորութիւնը պահելու հա-

ՄԱՐՏԻՐՈՍ ՎԱՐԴԱՆԵԱՆ

մար, Հալէպի եւ Պէյրուսի Հ.Մ.Ը.Մ.ի ֆուլթպոլի Ա. խումբերը իրարու դէմ կը մրցին: Կը յաղթէ Հ.Մ.Ը.Մ. Հալէպ:

— 1943ին եւ 1944ին, Հալէպի Հ.Մ.Ը.Մ.ի մարզիկներէն կարճ վազքերու ախոյեան Մարտիրոս Վարդանեան, Հ.Մ.Ը.Մ.ի թէ՛ Հալէպի եւ թէ՛ Միջ-մասնաճիւղային Ողիմպիական մրցումներուն կը հռչակուի ախոյեան:

— 1943ին, Պէյրուսի Հ.Մ.Ը.Մ.ի ֆուլթպոլի Ա. խումբը կը տիրանայ Լիբանանի ախոյեանի տիտղոսին եւ Լիբանանի բաժակին:

— 1944ին, 1945ին, 1948ին եւ 1950ին եւս, Պէյրուսի Հ.Մ.Ը.Մ.ի ֆուլթպոլի խումբը կը տիրանայ Լիբանանի ախոյեանի տիտղոսին, եւ երկրորդ անգամ ըլլալով Լիբանանի բաժակին՝ 1948ին:

— 1944էն 1948, Պէյրուսի Հ.Մ.Ը.Մ.ի մանչերու պասքէթպոլի Ա. խումբը, բացի երկու տարիէն, կը տիրանայ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Միջ-մասնաճիւղային մրցումներու ախոյեանի տիտղոսին:

— 1945ին, կը հիմնուի Թէլ-Պրաքի (Սուրիա) Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղը:

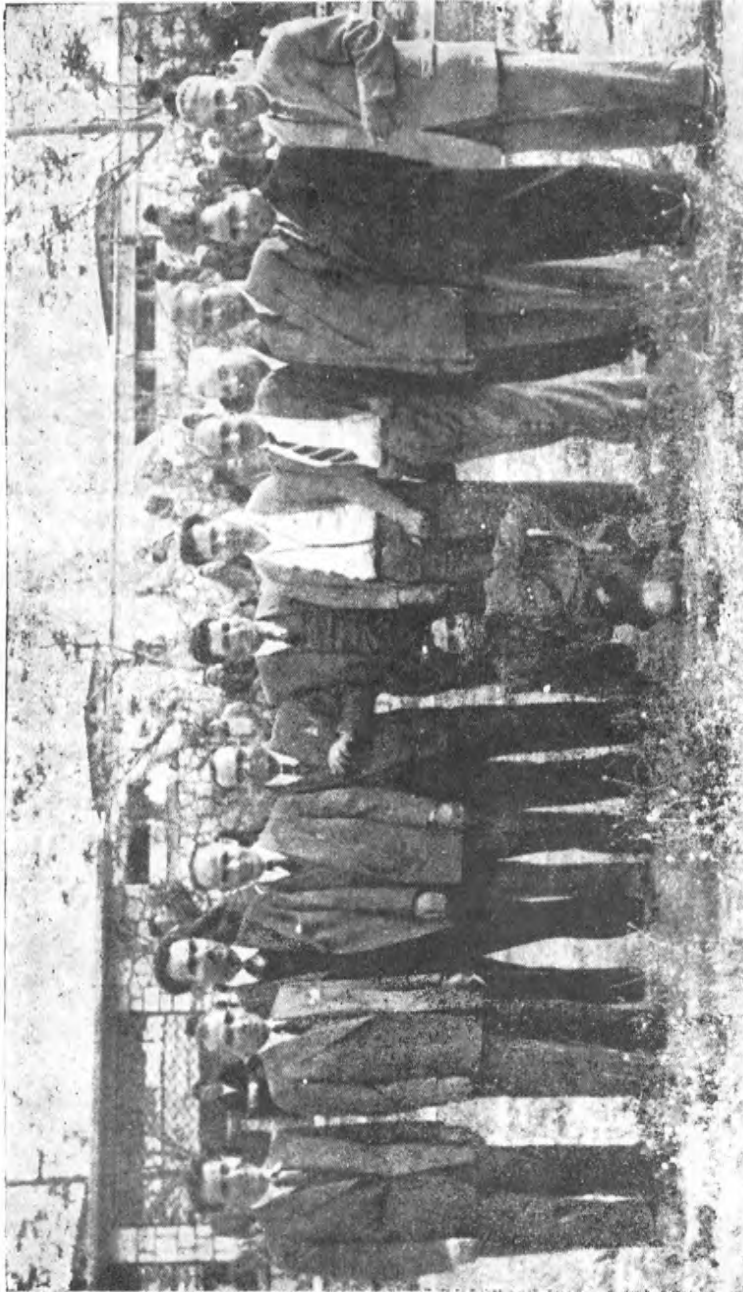

Լիբանանի 1944ի ախոյեան՝ Պեյրուբի Հ.Մ.Ը.Մ.ի ֆուքպոլի խումբը:
Նստած ձախէն աջ՝ Անդրանիկ Մկրտիչեան, Յովհաննէս Նազարեան, Ժիրայր Ուրֆալեան,
Ստեփան Մելիքսէթեան, Ուրբի, ձախէն աջ՝ Կարապետ Սաաբեան, Յարութիւն
Մարտիրոսեան, Կիրակոս Գալայեան, Ժողէֆ Նալպանտեան, Զաւէն Հրքիկեան, Եղիշէ
Մանուկեան, Վարդավառ Յովհաննէսեան:

Պուրն-Համուտի Հ.Մ.Ը.Մ.ի սկաուտ-աստիճանաւորական կազմը, 1947ին:

Ծանօթ Հ. Մ. Ը. Մ. ապականներ՝ 1947ին, Հալեպ:
Զախէն աջ՝ Լուսինը Մասպանանեան, Յովհաննէս Շահինեան, տոբ. Լեւոն Ենիգօմշուեան,
տոբ. Ատուր Գազաբեան, տոբ. Յակոբ Գասպեան, Լեւոն Գասպարեան, Կարապետ
Աղնայեան, տոբ. Իսկէնտեր Քասիս, Միհրան Հեղարդեան, Գառնիկ Ազիբեան, Մանուկ
Տէտեան, Միսաք Պժեան:

Նստած՝ սկաուտ վարիչներէն՝ Սահակ-Մնարայ Տեր Ղազարեան:

Հալէպի Հ.Մ.Ը.Մ.ի սկաուտ աստիճանաւորներու կազմը 1942ին:
Կեդրոնը նստած՝ խմբապետ Լեւոն Պապուզեան:

Հալէպի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Նոր Գիւղի սկաուտական աստիճանաւորական ընդհանուր կազմը,
1944ին:

Պէյրուքի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Լիրանանի ախոյեան եւ բաժակակիր ֆութպոլի Ա. խումբը, 1948ին
 Զախէն աջ, նստած Տրդատ Փանոսեան, Տիգրան Արապեան, Եղիշէ Մանուկեան,
 Զախէն աջ, Բ. շարք՝ Յովհաննէս Նազարեան, Ճորն Շատարեան, Լեւոն Այնթապլեան
 Զախէն աջ, ոտքի՝ Յակոբ Վարժապետեան, Անդրանիկ Գամարեան, Ժողէֆ Նալպանտեան
 (մարզիչ), Մանուէլ Ալթունեան, Վարդավառ Յովհաննէսեան, Սարգիս
 Ազնաւորեան:

— 1945ին, Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Միջ-մասնա-
 ճիւղային մրցումներուն, թենիսի ախո-
 յեանութիւնը կը շահին՝ Պէյրուքի Հ.Մ.
 Ը.Մ.էն ժիրայր Աթթարեան, Հալէպի Հ.Մ.
 Ը.Մ.էն Յարութիւն Մարութեան:

— 1945ին, Երուսաղէմի, Հայֆայի եւ
 Եաֆայի մէջ տեղի կ'ունենան ֆութպոլի
 Միջ-մասնաճիւղային մրցումներ, մասնակ-
 ցութեամբ Հալէպի եւ Պէյրուքի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի
 ֆութպոլի Ա. խումբերուն:

— 1946ին, Գամիշլիի մէջ տեղի կ'ու-
 նենայ պետական ձեռնարկի մը համազօր

եւ Սուրիոյ օդանաւորութեան ի նպաստ՝
 Հ.Մ.Ը.Մ.Ի դաշտահանդէսը, որ ձեզիրէի
 պատմութեան մէջ կը մնայ առանձնայա-
 տուկ թուական մը: Ձեռնարկը յաջողու-
 թեամբ կը պսակուի շնորհիւ առաջնորդ
 Խորէն Ծ. վրդ. Բարոյեանի (ապա՝ առաջ-
 նորդ Լիբանանի Հայոց եւ Կաթողիկոս
 Մեծի Տանն Կիլիկիոյ), Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Հալէպի
 եւ Գամիշլիի Մասնաճիւղերու Վարչու-
 թեանց:

Դաշտահանդէսին կը մասնակցին ձե-
 զիրէի շրջանի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Մասնաճիւղերու

սկաուտական եւ աթլէթիք կազմերը, Հալէպի Հ.Մ.Ը.Մ.ի սկաուտական կազմը եւ մարզիկները, առաջնորդութեամբ Լեւոն Պապուզեանի եւ նուագախումբը, ղեկավարութեամբ Յակոբ Քէշիշեանի:

Մարզահանդէսէն բացի, սկաուտները կը կատարեն փառահեղ ջահագնացութիւն:

— 1946ին, Հասիչէի (Ճեզիրէ) հայութիւնը կ'ապրի յիշատակելի օր մը: Տեղի կ'ունենան Հասիչէի եւ Գամիշլիի Հ.Մ.Ը.Մ.ի ֆուլթպոլի խումբերու հաւասար արդիւնքով մրցումը, սկաուտական կազմերու տողանցքը եւ Մասնաճիւղի սեփական ակումբին մէջ խրախճանք-հանդէսը:

— 1946ին, Հալէպի Հ.Մ.Ը.Մ.ի մեծ զոհողութիւններով շինուած մարզավայրը կը գրաւուի Քաղաքապետութեան կողմէ, որովհետեւ, նոր բացուելիք պողոտան դաշտը երկուքի կը բաժնէր:

— 1947ին կը շինուի Հալէպի Հ.Մ.Ը.Մ.ի նոր Գիւղի «Նաւասարդ» դաշտը: Նոյն տարին կը գնուի նաեւ 5000 քառ. մեթր տարածութեամբ հող մը:

ՅԱԿՈՒ ԳԱՏԵԱՆ
«ԳՈՉԸ»

Լիբանանի պասֆեթպոլի Ա. դասակարգի ախոյեան Պէյրուքի Հ.Մ.Ը.Մ.ի խումբը, 1950ին:

Զախէն աջ՝ Յակոբ Գատեան (մարզիչ), Ժան Տիարպէֆիբեան, Լեւոն Պէրպէրեան, Ալէն Ապուհայաբեան, Վարդգէս Տէր Կարապետեան, Վարուժան Ագատեան, Համբարձում Արապեան, Վարդգէս Ալահայտոյեան, Գարլու Էսի:

Հալեպի Հ.Մ.Ը.Մ.ի պասեթպոլի խումբը, 1945ին:

Հալեպի Հ.Մ.Ը.Մ.ի պասեթպոլի խումբը, 1948ին:

1948ին Հալեպի մէջ, ձախէն աջ՝ Յակոբ Օշական, Բերիոյ Թեմի առաջնորդ Զարեհ եպիսկոպոս Փայասլեան (ապա արժանաւոր եւ ազգընտիր կաթողիկոս Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Աթոռին) եւ Շաւարշ Միսաքեան: Ոտքի՝ Սուրիահայ Օգն. Խաչի Հալեպի Մասնաճիւղի վարչական ընկերուիներ:

Հարապլուսի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի մասնաճիւղի սկաուտական խումբը, 1947ին:

Տեր-Ջորի Հ.Մ.Ը.Մ.ի ֆուտբոլի խումբը, 1948ին:

Արար Փունարի սկաուտ Առաջնորդները, 1948ին:
Զախէն աջ՝ Աղանան Եագուպեան, Ղազար Յակոբեան,
Արրահամ Յակոբեան, Յարութին Սարգիսեան:

— 1947էն 1951, Հալէպի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի փինկ-փոնկիստներէն Նուպար Գոնտուրաճեան անպարտելի ախոյեանը կ'ըլլայ Սուրիոյ:

— 1948էն 1954, Պէյրուսի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի հեծելանւորներէն Ժան Նալչայեան բազմաթիւ յաղթանակներ կը տանի: 1950ին կը հռչակուի Լիբանանի ախոյեան եւ կը հաստատէ Լիբանանեան նոր մրցանիշ:

— 1948ին, Պուրճ Համուտի կաթողիկէ Հայոց «Մեսրոպեան» վարժարանի մարզադաշտին վրայ տեղի կ'ունենայ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Սուրիոյ եւ Լիբանանի Մասնաճիւղերու սկաուտական չորսօրեայ բանակումը, 2000 սկաուտներով:

— 1948ին, Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Շրջ. Վարչութեան կազմակերպած Միջ-մասնաճիւղային Ողիմպիական մրցումներուն օրը, Հ.Մ.Ը.Մ.Ի բանակած 2000 սկաուտները, առաջնորդութեամբ Հալէպի եւ Պուրճ Համուտի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի նուազախումբերուն, աննախընթաց ջահազնացութիւն մը կը կատարեն Պէյրուսի մէջ: Լիբանանի նախագահ Շէյխ Պըշարա Խուրի հիացումով կ'արտայայտուի, երբ ջահակիր սկաուտներու շքերթը կանգ կ'առնէ նախագահական պալատին առջեւ:

ԿԱՐԱՊԵՏ ԱՂՃԱՅԵԱՆ

— Լիբանանի մարզական կեանքին մէջ, Հ.Մ.Ը.Մ.Ի անուանի մարզիկներն ու մարզիկուհիները առանցքը կազմած են Լիբանանի յատկապէս Փուլպուլի, պասքեթպուլի, հեծելարշաւի, փինկ-փոնկի ազգային խումբերուն:

Օրինակ, 1948ին, Պէյրուսի մէջ առաջին անգամ Անգարայէն եկած Թուրքիոյ ազգային խումբին դէմ Լիբանանի ազգային խումբին յաղթանակը կերտողները կ'ըլլան Հ.Մ.Ը.Մ.Ի-ական մարզիկները:

1950ին, Պէյրուսի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի պատեհեպուլի Ա. խումբը, խմբանկարուած Պէյրուսի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի վարչութեան եւ խումբ մը անդամներու հետ:

Հալէպի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի սկսուողական խմբապետական ընդհանուր կազմը, 1950ին:

Առանձնապէս յիշատակութեան արժանի է երկրորդ կիսախաղին յաղթանակի անմոռանալի երկու կօլերը նշանակած՝ Սարգիս Ազնաւորեանը, որ 1985ին զոհ գնաց անարգ ոճիրի:

Դարձեալ, թրքական «Ատանա Սփոր» ֆութպոլի խումբին դէմ յաղթանակ տարած Լիբանանի ազգային խումբին ինը մարզիկները Հ.Մ.Ը.Մ.ականներ էին:

— 1949ին, Պէյրուսի Հ.Մ.Ը.Մ.ի փինկ-փոնկիստներէն Վահագն Յովհաննէսեան յաղթելով իր բոլոր մրցակիցներուն, կը հռչակուի Լիբանանի ախոյեան: Նոյն տարին, Վահագն ընկերակցութեամբ իր հօրեղբորորդւոյն՝ Պօղոս Յովհաննէսեանի, կը շահի նաեւ Լիբանանի զոյգի ախոյեանութիւնը:

— 1949ին, Զահլէի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղը կ'ունենայ իր խաղաՎայրը:

— 1949ին, հիմը կը դրուի Հատէթի

(Լիբանան) Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղին: Առաջին Վարչութեան անդամ կ'ընտրուին՝ Ռուբէն Դեղարարեան, Կարապետ Յակոբեան, Կիւլպէնկ Հաճաքեան, Յակոբ Գասարճեան եւ Թաղէոս Պաղտասարեան:

— 1950ական թուականներուն, Սուրիոյ բոլոր ժամանակներու լաւագոյն հեծելանւորները կ'ըլլան՝ Հալէպի Հ.Մ.Ը.Մ.ի մարզիկներէն Արմէն Քաջեան, ապա՝ Ալպէո Էքմէքճեան:

— 1950ին, Պէյրուսի Հ.Մ.Ը.Մ.ի պասքեթպոլի մանչերու խումբը կը շահի Լիբանանի ախոյեանի տիտղոսը:

— 1950էն սկսեալ եւ այնուհետեւ յաջորդաբար 7 տարի, Պէյրուսի Հ.Մ.Ը.Մ.ի պասքեթպոլի աղջկանց խումբը կը տիրանայ Լիբանանի ախոյեանի տիտղոսին:

— 1950ին, կը հիմնուի Ռազգայի (Սուրիա) Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղը:

ՎԱՀԱԳՆ ԳՈՎՀԱՆՆԷՍԵԱՆ

ՊՅԵԿԻՐ ԳՈՎՀԱՆՆԷՍԵԱՆ

ԱՐՄԷՆ ՎԱՅՆ

ԱՐՄԷՆ ԷՑԻՐՅԱՆ

Պեյրուքի աղջկանց պասեքպուլի խումբը, 1946ին:
Նատած, ձախէն աջ՝ Շաքէ Տեր Մելոնեան, Արփինէ Թերեանեան
Ոտքի, ձախէն աջ՝ Սալփի Իփէկեան, Անայիս Գասապեան, Մարի
Սարեան, Էլօ Տեր Մելոնեան:

1950էն սկսեալ, եօրր տարի յաջորդաբար Լիրանանի ախոյեան Պեյրուքի
Հ. Մ. Ը. Մ. Ի պասեքպուլի աղջկանց անպարտելի խումբը:
Ձախէն աջ՝ Անահիտ Տեր Կարապետեան, Սեղա Սարեան, Էլօ Ալահայտո-
յեան, Աստղիկ Տեր Կարապետեան եւ խմբապետուհի Մարի Սարեան:

Հ.Մ.Ը.Մ.ի Պեյրուբի պաֆեթպոլի խումբը
Գահիրեի «Արարատ» խումբին հետ 1951ին:

Պուրն-Համուտի Հ.Մ.Ը.Մ.ի պաֆեթպոլի խումբը 1958-1959ին:
Զախէն աջ՝ Զարուհի Սաարենան, Սրբուհի Օհանեան, Նուրիճա Մարտիրոսեան,
Վերժին Պըլըտեան, Արփի Լիպարիտեան, Յուշիկ Բարխուդարեան, Արաբսի
Գարբիէլեան, Աստղիկ Թէնիբեան, Զեփիւո Մաճունեան:

Հալեպի Հ.Մ.Ը.Մ. ի արկւթները 1953-1954ին:

Հալեպի եւ Պէյրուսի Հ.Մ.Ը.Մ. ի պամֆօպոլի աղջկանց
Ա. դասակարգի խումբերը, 1956ին:

Հ. Մ. Ը. Մ. Ի ՄԻՋ-ՄԱՍՆԱՃԻԻՂԱՅԻՆ ՄՐՑՈՒՄՆԵՐՈՒ
ՓԱՌԱՀԵՂ ՏՈՂԱՆՑՔԷՆ ՏԵՍԱՐԱՆՆԵՐ՝ Հալեպ, 1956ին

«Սիրելիք, քաղցրեք աշակուսի շարքերով
արի, կարգով գեղեցիկ, կամքով տոկուն,
հաւատով լեցուն եւ տեսիլով վառ:

«Հայոց ապագան է որ ձեզ կը կանչէ,
հայոց անցեալն է որ ձեզ կը մղէ, հայոց
ներկան է որ ձեզ կը հրաւիրէ սուրբ պար-
տականութեան:

«Դուք յոյսն էք մեր ազգին:

«Պատի՛ւ զգացէք եւ ազգին յոյսը ար-
դարացուցէք»:

ԳԱՐԵԳԻՆ Բ. ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ

Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ՄԻՋ-ՄԱՍՆԱՃԻԻՂԱՅԻՆ ՄՐՑՈՒՄՆԵՐՈՒ ՓԱՌԱՀԵՂ ՏՈՂԱՆՑՔԷՆ ՏԵՍԱՐԱՆՆԵՐ՝ Հալեպ, 1956իև

Հ.Մ.Ը.Մ.ի ՄԻՋ-ՄԱՍՆԱՃԻԻՂԱՑԻՆ ՄՐՑՈՒՄՆԵՐՈՒ
ՓԱՌԱՀԵՂ ՏՈՂԱՆՑՔԷՆ ՏԵՍԱՐԱՆՆԵՐ՝ Հալեպ, 1956իԳ

Հ. Մ. Ը. Մ. Ի ՄԻՋՄԱՍՆԱՃԻԻՂԱՅԻՆ ՄՐՑՈՒՄՆԵՐՈՒ
ՓԱՌԱՀԵՂ ՏՈՂԱՆՑՔԷՆ ՏԵՍԱՐԱՆՆԵՐ՝ Հալեպ, 1956 թին:

Ճիւնիի Հ.Մ.Ը.Մ.ի վարչական կազմը, 1958-1959ին:
Նստած, ձախէն աջ՝ Արրահամ Հալպըրեան եւ Ստեփան Հաստանեան,
Ուրբի, ձախէն աջ՝ Յովսէփ Գազանեան, Լեւոն Գալրագլեան,
վարուժան Թորիկեան:

— 1950ին, Պէյրուսի Հ.Մ.Ը.Մ.ի պատրաստութիւնի մանչերու Ա. խումբը՝ Լեւոնիկ Պէրպէրեան, Վարդգէս Տէր Կարապետեան, Վարդգէս Ալահայտոյեան, Գարլոս էսի, Ալէն Ապուհայթեան, Վարուժան Ազատեան, Ժան Տիարպէքիրեան, Գէորգ Ազնաւորեան, Եղուարդ Պաղչէճեան եւ Համբարձում Արապեան, Եգիպտոսի մէջ (Գահիրէ եւ Աղեքսանդրիա) կը կատարեն հինգ մրցումներ տեղւոյն զօրաւոր խումբերուն դէմ: Կարճանագրեն 4 յաղթանակ եւ միայն մէկ պարտութիւն՝ Եգիպտոսի բանակի խառն խումբէն:

— 1951ին, Ճիւնիի (Լիբանան) «Ահարոնեան» Մարմնամարզական Միութեան վարիչները կ'որոշեն միանալ Հ.Մ.Ը.Մ.ին: Որոշումը գործադրելով՝ Միութեան վարչութեան անդամները՝ Ստեփան Հաստանեան, Վարուժան Թորիկեան, Ժան Սաաթճեան, Գէորգ Գազանճեան եւ Բիւզանդ Թորիկեան, կը դառնան Ճիւնիի Հ.Մ.Ը.Մ.ի նորակազմ Մասնաճիւղի առաջին վարչութեան անդամ:

— 1951ին, Լոնտոնի մէջ կայացած համաշխարհային մարմնամշակութի մրցումներուն, Հալէպի Հ.Մ.Ը.Մ.ի մարզիկներէն Լեւոն Հիմիտեան, իր դասակարգին մէջ կը գրաւէ երկրորդ դիրքը:

— 1949էն 1951, յաջորդաբար Հալէպի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղի ողիմպիականներուն եւ 1951ին, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Միջ-մասնաճիւղային ողիմպիականի օրուայ ախոյեանութիւնները կը շահի Հալէպի Հ.Մ.Ը.Մ.ի որակաւոր մարզիկ՝ ոսկի տղայ անուանուած Յարութիւն Ինճէեան:

— 1952ին, Պէյրուսի Հ.Մ.Ը.Մ.ի փինկ-փոնկի խումբը կը շահի Լիբանանի խմբական ախոյեանութիւնը: Հ.Մ.Ը.Մ.ի խումբը ախոյեանի տիտղոսը կը պահէ մինչեւ 1958:

— 1952էն սկսեալ, Լիբանանի հեծելաբաշակի մրցումներուն մէջ կը սկսի փայլիլ Պէյրուսի Հ.Մ.Ը.Մ.ի հեծելանւորներէն Յովհաննէս Մատուրեան:

— 1953ին, 1958ին եւ 1959ին, Լեւոնալիբանանի Ֆութպոլի ախոյեանի տիտղոսին

ԼԵՒՈՆ ՀԻՄԻՏԵԱՆ

ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԻՆՃԷՆԱՆ

կը տիրանայ Պուրճ Համուտի Հ.Մ.Ը.Մ.ի խումբը:

— 1955ին, Յովհաննէս Ծատուրեան Լիբանանի հեծելարշաւի Դաշնակցութեան կազմակերպած հինգ մրցումներուն առաջնութիւն կը շահի:

— 1955ին, Պէյրութի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Փութպուլի Ա. խումբը վեցերորդ անգամ ըլլալով կը տիրանայ Լիբանանի ախոյեանի տիտղոսին:

— 1956ին, Պուրճ Համուտի Հ.Մ.Ը.Մ.ի խումբը կը տիրանայ Լիբանանի Բ. Դասակարգի ախոյեանի տիտղոսին:

— 1956ին, Գամիշլիի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնահիւղը կ'ունենայ նորակառոյց սեփական ակումբ: Շրջանի Հ.Մ.Ը.Մ.ի վերելքին սատարած են՝ ծանօթ գործիչ Յակոբ Սի-

Պէլրուքի Հ.Մ.Ը.Մ. ի պատֆերպոյի խումբը, Հալէպ 1952ին:

Հ.Մ.Ը.Մ. ի հեծելարշաւի 1952ի խումբը:

Զախէն աջ՝ Հայկ Դաւիթեան, Յովհաննէս Քէլէշեան, Վարուժան Պերպէրեան, Ժան Նալչայեան (Լիբանանի ատոյեան), Ազատ Գափուշեան, Վարուժան Պարսումեան, Յովհաննէս Ծատուրեան, Զօհրապ Ավանեան, Օննիկ Պարզգեան:

Լեռնալիբանանի ֆուրբայոլի ակումբի Պուրն Համուտի Հ.Մ.Ը.Մ.ի խումբը, 1953ին Նստած, ձախէն աջ՝ Գեորգ Ահարոնեան, Լեւոն Վեֆիլեան, Գրիգոր Գաուրեան, Յակոբ Ապտալեան:

Ոտքի, ձախէն աջ՝ Զաֆար Զորպանեան (պատասխանատու վարիչ), Ռուպեր Պետոյեան, Սարգիս Մանուկեան, Մամաս Քէլիյանեան, Կարպիս Գալիքեան, Ալպէր Էօրէնեան, Գրիգոր Պապոյեան, Նիկողոս Գալայեան, Ճոզէֆ Զինպաշեան:

մոնի, Սերոբ Գալայճեան, Կարպիս Գալայճեան, Անդրանիկ Հեքիմեան, Գալուստեան եղբայրներ, Մարտիրոս Նալպանտեան եւ ուրիշներ:

— 1956ին, պաշտօնական բացումը կը կատարուի Պէյրուսի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղի պասքեթպոլի նոր դաշտին եւ տիպար ու արդիական սեփական ակումբին, Զոքաք էլ Պլաթ Թաղին մէջ, «Ն. Փալանճեան» ձեմարանի արեւմտեան կողմը: Ներկայ կ'ըլլան Լիբանանի հանրապետութեան նախագահ Քամիլ Շամուն, վարչապետը եւ

նախարարներ: Այս առիթով, նախագահ Շամուն Լիբանանի Ա. Կարգի պատուանշանով կը պարգեւատրէ Հ.Մ.Ը.Մ.ի գործուն ու վարիչ անդամներէն Յովհաննէս Շահինեանը, Ժոզէֆ Նալպանտեանը եւ Յակոբ Գատեանը:

Նոյն հանդիսութեան, Լիբանանի պասքեթպոլի Դաշնակցութիւնը յիշատակի մետալներով կը պատուէ 1950էն ի վեր Լիբանանի ակումբան՝ Հ.Մ.Ը.Մ.ի պասքեթպոլի աղջկանց Ա. խումբի մարզիկուհիները: Խումբը ակումբանի տիտղոսը կը պահէ մինչեւ 1958, յաջորդաբար 7 տարի:

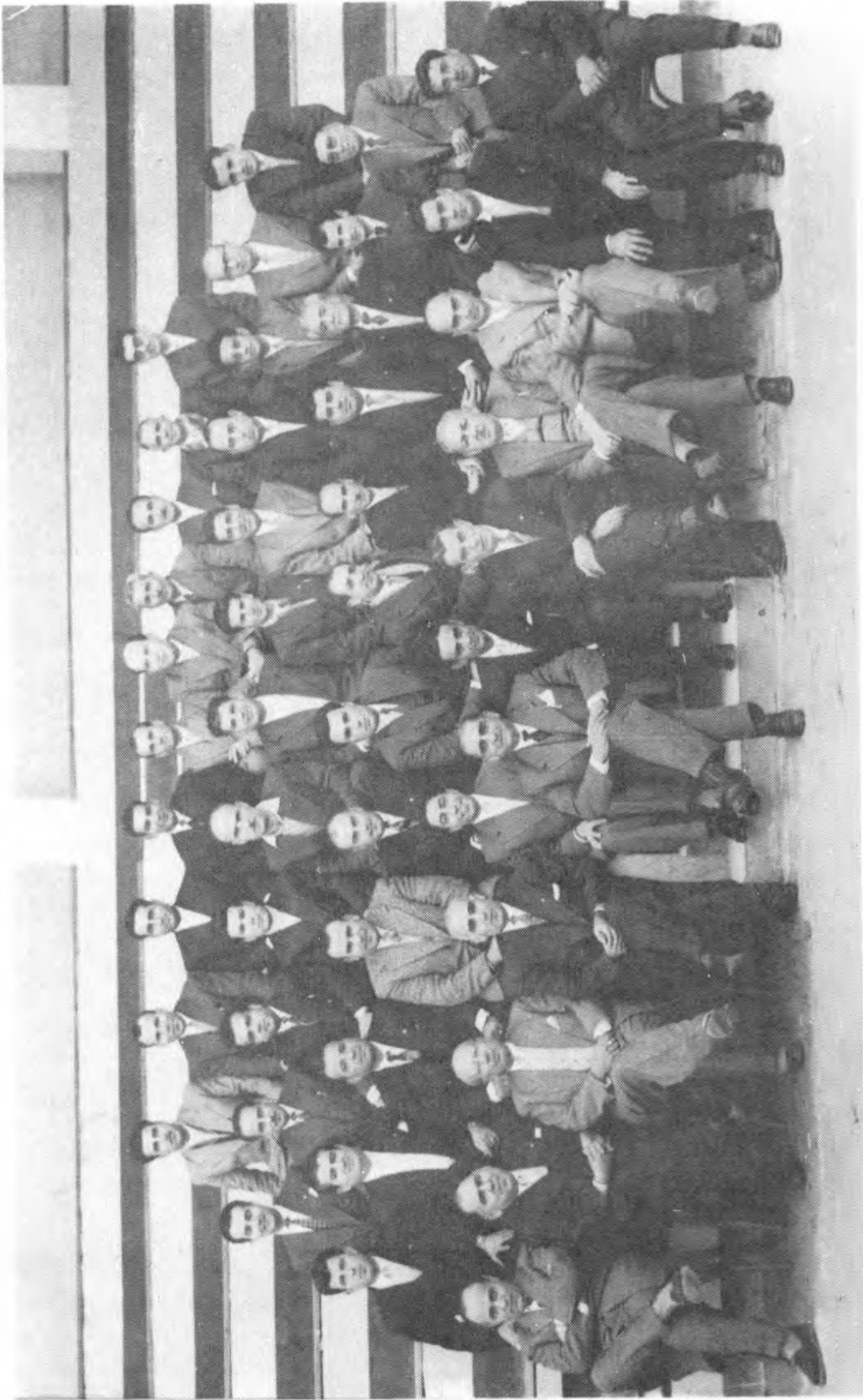
Հ.Մ.Ը.Մ.ի Գամիշլիի ֆուտբոլի խումբը 1958ին:

Նստած, ձախեն աջ՝ Ա. Կարապետյան, Ա. Առաքելյան, Ս. Կեննոյան, Լ. Կարապետյան, Յ. Պամանյան:
Ոտքի, ձախեն աջ՝ Ա. Նազգաշյան, Զ. Գասպարյան, Ս. Գալայնյան, Յ. Խաչատրյան,
Ա. Կիրենյան, Յ. Կարապետյան, Յ. Արրահամյան, Ղ. Սեդրակյան:

Հալեպի Հ.Մ.Ը.Մ.ի 1958 եւ 1959ի վարչութիւնները միասնաբար

Նստած, ձախեն աջ՝ տոբր. Ալպէո Տալբան եւ Նշան Թիւլսիզեան:
Բ. շարք, ոտքի՝ Խաչիկ Օհանեան, Գեղամ Զալեան, Կարպիս Նալպանտեան,
Գեորգ Տոնապետեան եւ Սուրեն Նազարեան:
Գ. շարք, ոտքի՝ Յովհաննէս Խաչատրյան եւ Արմէն Մարգարեան:

Մերձադր Արեւելի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի 14րդ Պատգամաւորական ժողովը, 1958ին, Պէյրուք:
Կեդրոնը նստած՝ Պէյրուքի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի հիմնադիրներէն՝ Յարութիւն Պէտլիւքեան:

Հ. Մ. Ը. Մ. ի Պէյրուսի պասֆեթպոլի Ա. խումբը 1954ին:

— 1957ին, Ճիւնիի Հ. Մ. Ը. Մ. ի պասֆեթպոլի խումբը, Հալէպի մէջ, Միջ-մասնաճիւղային մրցումներուն Բ. Դասակարգի ախոյեան կը հռչակուի:

— 1957ին, տեղի կ'ունենայ Լաթաքիոյ Հ. Մ. Ը. Մ. ի Մասնաճիւղի ակումբին բացումը:

— 1957ին, կը հիմնուի Գամիշլիի մօտ Ամուտայի Հ. Մ. Ը. Մ. ի Մասնաճիւղը:

— 1957ին, Այնճարի Հ. Մ. Ը. Մ. ի Ֆութպոլի խումբը Հ. Մ. Ը. Մ. ի Միջ-մասնաճիւղային մրցումներուն կը տիրանայ Գ. Դասակարգի ախոյեանի տիտղոսին:

— 1957ին, Այնճարի Հ. Մ. Ը. Մ. ի Մասնաճիւղը իր միջոցներով կ'ունենայ ակումբ եւ սեփական դաշտ:

— 1957ին եւ 1958ին, յաջորդաբար, Պէյրուսի Հ. Մ. Ը. Մ. ի մարզիկուհիներէն Նազիկ Յովհաննէսեան կը իրանայ Լիբա-

նանի փինկ-փոնկի աղջկանց ախոյեանուհի տիտղոսին:

— 1960ին, Պէյրուսի Հ. Մ. Ը. Մ. ի Ֆութպոլի Ա. խումբը եօթերորդ անգամ ըլլալով կը տիրանայ Լիբանանի ախոյեանի տիտղոսին:

— 1960ին, Մուշեղ Մնտրեան իր շուրջ կը համախմբէ Պէյրուսի Մար Միսայէլ, Գարանթինա եւ Էշրէֆիէ հայահոծ թաղամասերէն երկսեռ պատանիներ եւ կը կազմէ Բ. դասակարգի պասֆեթպոլի մանչերու եւ աղջիկներու, նաեւ Ֆութպոլի խումբեր, որոնք իր ղեկավարութեամբ եւ Պէյրուսի Հ. Մ. Ը. Մ. ի Մասնաճիւղի Վարչութեան հովանաւորութեամբ ամէն տարի մրցումներ կը կատարեն իրենց դասակարգի համապատասխան տեղական եւ Հ. Մ. Ը. Մ. ի այլ մասնաճիւղերու խումբերուն դէմ:

Ամէնուրեք, Հ. Մ. Ը. Մ. ի Գ. եւ Բ. դա-

Հայ ազգի կեանքին մէջ պատահած «հրաշք»ներէն մէկն է, անտարակոյս, կազմութիւնն ու զարգացումը Հ.Մ.Ը.Մ.ի:

Հ.Մ.Ը.Մ.ը չէ՛ր, եւ հետագային երբե՛ք պէտք չէ ըլլայ հայ պատանիին միա՛յն ֆիզիքական ուժին զարգացումին ազդակը. այլ՝ «առողջ մարմնին մէջ, առողջ հոգի»ին հետ պէտք է կերտէ անոր նկարագիրը, որուն դրոշմէ նաեւ, բիրեղանման եւ անվիճելի հայկականութեան ազգային կնիքը:

ԶԱՐԵՀ Ա.

Կաթողիկոս Մեծի Տանն Կիլիկիոյ

«Սերունդներ ներշնչող եւ առաջնորդ մեծութիւն մըն է Հ.Մ.Ը.Մ.ը, եւ մեծութիւն մը պէտք չունի գնահատագրելու, աւելի եւս մեծնալու համար, երբ մէջտեղն է ինքը, այդ մեծութիւնը՝ իր բոլոր շքեղութեամբը եւ բեղուն վաստակովը:

«Ա՛յս է իմ վկայութիւնը Հ.Մ.Ը.Մ.ի մասին»:

ԽՈՐԷՆ Ա.

Կաթողիկոս Մեծի Տանն Կիլիկիոյ

Զահլէի Հ.Մ.Ը.Մ.ի ֆութպոլի խումբը, 1947ին:

Զահլէի Հ.Մ.Ը.Մ.ի արեւոյշնեբէն խումբ մը, 1948ին:

Ամմանի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղի սկաուտներու խումբը, 1951ին:

Ամմանի Հ.Մ.Ը.Մ.ի գալիկներու խումբը, 1951ին:

Ամուսայի Հ.Մ.Ը.Մ.ի ֆուտպոլի խումբը, 1959ին:

Արաբ Փունարի Հ.Մ.Ը.Մ.ի ֆուտպոլի խումբը:

Հոմսի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ֆուրպայոլի խումբը, 1959ին:

Ռաս իւլ Այնի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի պասֆեբպայոլի խումբը, 1959ին:

Լաքափիոյ Հ.Մ.Ը.Մ.ի ֆուրբպոլի խումբը:

Րագգալի Հ.Մ.Ը.Մ.ի ֆուրբպոլի խումբը, 1959ին:

Պուրն Համուտի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի նուագախումբը:

Զահլէի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ֆուտպոլի խումբը, 1959ին:

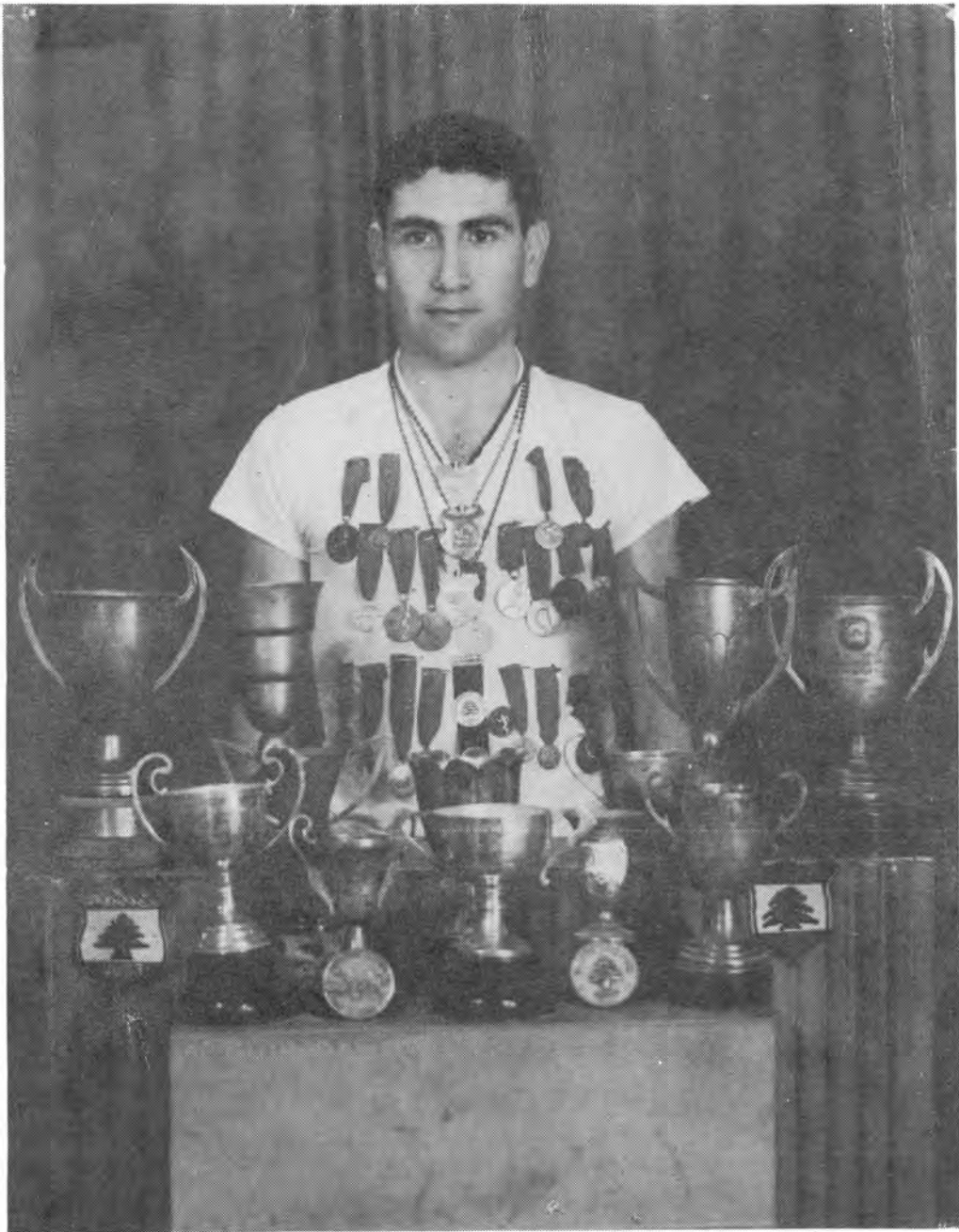

Պեյրուքի Հ.Մ.Ը.Մ. ի Քարանթինա բաղամասի սկաուտները:

Լաբաֆիոյ Հ.Մ.Ը.Մ. ի մասնաճիւղի վարչական կազմը, 1959ին:
Նստած՝ ձախէն աջ, Հայկազ Մէտումեան, տոբթ. Մեյլոն
Էպլիդաբեան, Յակոբ Մաֆինանեան:
Ոտքի՝ ձախէն աջ, Գեորգ Թօփեան, Անթուան Գալուստեան,
Յովհաննէս Մանոյեան, Յակոբ Անոյեան:

ԿԱՐՕ ԳԱԶԱՆՃԵԱՆ

սակարգի խումբերէն է, որ լաւագոյն մարզիկ-մարզիկուհիները ընդունուած են Ա. դասակարգի խումբերուն եւ անոնցմէ շատեր հետագային դարձած են Հ.Մ.Ը.Մ.Ի գործօն անդամներ:

— 1961ին, Աւստրիոյ Սկաւուտութեան հիմնադրութեան 50րդ տարեդարձին

առիթով, Վիէնայի մօտ տեղի կ'ունենայ միջազգային ճամպորի: Սուրիական սկաւուտական 50 հոգինոց պատուիրակութեան մաս կը կազմեն Հալէպի Հ.Մ.Ը.Մ.էն՝ Դանիէլ Թիւֆէնքճեան եւ Հրաչ Որբերեան, Դամասկոսի Հ.Մ.Ը.Մ.էն՝ Միհրան Շիմշիրեան եւ Զարեհ Էքմէքճեան:

1959ին, Հալեպի մէջ, Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Միջ-Մասնաճիւղային մրցումներուն մասնակցած Այննարի արեւոյշներու խումբը:

Զախէն աջ՝ Զարեհ Էմէֆեան, Հրաչ Որբերեան, Միհրան Շիմշիրեան, Դանիէլ Թիւֆէնֆեան:

1962, Հ.Մ.Ը.Մ.ի վեթերան ֆուրպոլիստներ:

Ջախէն աջ՝ Ժողէֆ Նալպանտեան, Սարգիս Աւագեան, Արմէն Արզարեան, Կիրակոս Դալայնեան, Եղիշէ Մանուկեան, Կարապետ Սաաթնեան, Վազգէն Տէր Ղուկասեան, Սարգիս Ազնաւորեան, Պետրոս Վեֆիլեան:

— 1961ին Պէյրուսի Հ.Մ.Ը.Մ.ի ֆուրպոլի Ա. խումբը դարձեալ կը տիրանայ Պէյրուսի քաղաքապետարանի բաժակին:

— 1962ին, Դամասկոսի Սկաուտական Կեդր. Խորհուրդը կը կազմակերպէ ճատրակի սկաուտական միջ-խմբային մրցումներ: Կը մասնակցին Սուրիոյ բոլոր մարզական Միութիւններու սկաուտական խումբերը: Առաջնութիւնը կը շահի Դամասկոսի Հ.Մ.Ը.Մ.ի սկաուտական խումբը, կը հռչակուի ախոյեան ու կը ստանայ բաժակ:

— Հ.Մ.Ը.Մ.ի Միջ-մասնաճիւղային մրցումներուն եւ Ողիմպիական խաղերուն, Լիբանանի եւ Սուրիոյ աթլէթիք մրցումներուն փայլուն յաղթանակներ տարած մարզիկներէն են՝ Պէյրուսի Հ.Մ.Ը.Մ.էն՝

Վարուժան Փամպուքճեան, Հրաչ Տաւեան, Յովհաննէս Շահինեան, Օննիկ Փիլիկեան, Հայկազ Տէր Մանուկեան, Արմէն Գուլումճեան, Կարօ Գազանճեան, Աբրահամ Ոսկերիչեան, Հալէպի Հ.Մ.Ը.Մ.էն՝ Տիգրան Նաճարեան, Յակոբ Չաղլասեան, Յարութիւն Մաթոսեան, Ճորճ Միսիրեան, Արսէն Փողաճարեան, Սուրէն Պայընտըրեան, Երուանդ Գազանճեան, Մարտիրոս Վարդանեան, Յովհաննէս Պասմաճեան, Վազգէն Տէր Ղուկասեան, Յարութիւն Ինճէեան, Սարգիս Երէցեան, Սարճատ Մերթխանեան, Երուանդ Տէմիրճեան, Արթիւր Մաթոսեան, Ազգլի Հ.Մ.Ը.Մ.էն՝ Սիմոն Վարպետեան:

Վերոյիշեալ ախոյեան բոլոր մարզիկներն ալ, առանձնաբար արժանի են

Հ.Մ.Ը.Մ.ի «Շանթ» պասեթպուլի խումբը, 1960ին:
 Ոտքի, ձախեն աջ՝ Զօհրապ Սվանեան, Գեորգ Փիլիպոսեան, Լուսեր Կէլիկեան, Նշան
 Համամեան, Արիկ Սվանեան, Ալեֆօ Պէգիկեան, Մուշեղ Սնտրեան (վարիչ):
 Զախեն աջ՝ Միշէլ Խորոզեան, Վարուժան Ճէպէլեան, Շարլ Միսիթարեան, Զօհրապ
 Զափարեան:

յիշատակութեան, իրենց տարած փայլուն
 յաղթանակներուն համար, յատկապէս կարճ
 ու երկար վազքերու եւ արգելարչաւի մըր-
 ցումներուն:

— 1962ին, Պէյրուսի Հ.Մ.Ը.Մ.ի պաս-
 քեթպուլի աղջկանց խումբը Լիբանանի ախո-
 յեանութեան մրցաշարքի եզրափակիչ մըր-
 ցումին պարտութեան մատնելով Հ.Յ.Ը.ի
 «Անդրանիկ» խումբը, դարձեալ Լիբանանի
 ախոյեան կը հռչակուի:

— 1962ին, Պէյրուսի Հ.Մ.Ը.Մ.ի
 ֆութպուլի Ա. խումբը փայլուն յաղթանակ-
 ներով կը տիրանայ՝

«Էտմոն Րըպէյզ» մրցաշարքի բաժա-
 կին:

«Հապիպ Ապի Շահլա» մրցաշարքի բա-
 ժակին:

Եւ երրորդ անգամ՝ Լիբանանի բա-
 ժակին:

— 1962ին, Դամասկոսի մէջ տեղի կ'ու-
 նենայ Սուրիոյ ֆութպուլի ախոյեանութեան
 աւարտական մրցումը հիւսիսային Սուրիոյ
 ախոյեան Հալէպի Հ.Մ.Ը.Մ.ի եւ Դամաս-
 կոսի ախոյեան «Էհլի» խումբերուն միջեւ:
 Յաղթանակը կը տանի Հ.Մ.Ը.Մ.ի խումբը:
 Ախոյեանի բաժակը Հ.Մ.Ը.Մ.ի խմբապե-

Պուրն Համուտի Հ.Մ.Ը.Մ.ի վարչուրիւնը, 1964ին:
Նստած, ձախէն աջ՝ Եփրեմ Քէնտիրեան, Աւետիս Պալապանեան, Զաֆար
Զորպանեան, Յակոբ Մինասեան:
ձախէն աջ՝ Ներսէս Գեորգեան, Արգար Արթինեան, Զօհրապ Այվազեան,
Կարպիս Համամեան, Վարդգէս Բարախեան:

տին կը յանձնէ Սուրբոյ հանրապետութեան նախագահ Նազըմ Քուտսի:

— 1962ին, նախաձեռնութեամբ լիբանահայ Ազգ. Ուսումնական Խորհուրդի եւ կազմակերպութեամբ Պէյրութի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղի վարչութեան, առաջին անգամ ըլլալով Պէյրութի մէջ տեղի կ'ունենան լիբանահայ միջ-վարժարանային մրցումներ (ԼԵՎԱՄ) եւ ապա շքեղ տողանցք, որ այնուհետեւ կը շարունակուի ամէն տարի, եւ 1972ին սկսեալ Շրջ-Վարչութեան կազմակերպութեամբ, բացի քաղաքական ներքին տագնապներու հետեւանքով ակամայ ընդհատումներէ:

— 1962ին, Սուրբոյ հեծելարչաւի ախոյեանութեան մրցումը կը շահի Հալէպի

Հ.Մ.Ը.Մ.ի հեծելանւորդներէն Սամուէլ Ազարիկեան:

— 1962ին, Լիբանանի հեծելարչաւի ախոյեանութեան մրցումը կը շահի Պէյրութի Հ.Մ.Ը.Մ.ի հեծելանւորդներէն Ազատ Գալայճեան:

— 1962ին, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Շրջ. վարչութեան եւ Սկաուտական Խորհուրդի կազմակերպութեամբ՝ Լիբանանի Շուէր գիւղաքաղաքին մէջ տեղի կ'ունենայ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Միջ-մասնաճիւղային սկաուտական երրորդ բանակումը: Կը մասնակցին՝ Պէյրութի, Պուրճ Համուտի, Այնճարի, Թրիփոլիի, Զահլէի, Երուսաղէմի եւ Ամմանի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղերէն բարձրաստիճան սկաուտներ:

Պուրն Համուտի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ախոյեան խումբը, 1960ին:

Հայկյի ծանօթ Հ.Մ.Ը.Մ.ականներ
Զախէն աջ՝ Լուտեր Մասպանանեան, ձեմիլ Սարգիսեան, տոբօ. Յակոբ Գասապեան

Լիբանանի ախոյեան եւ «Հապիպ Ապի Շահլա» բաժակին տիրացած Պէյրուսի Հ.Մ.Ը.Մ.ի ֆուտպոլի Ա խումբը, 1970ին:

Ձախէն աջ, նստած՝ Վազգէն Գալայեան, Ջալիկ Գալֆայեան, Արօ Նէնէնեան, Յակոբ (բերդապահ), Յակոբ Գալֆայեան, Ռադէպ Շաֆար, Սագօ Նէնէնեան, Սուրիկ Պապոշեան, Գէորգ:

Ձախէն աջ, ոտքի՝ Միկէ Մկրտիչեան, Խաչիկ Ճիկերիմեան, Արօ Գասապեան, Հրայր Տէր Թորոսեան, Ջաւէն, Կարօ Օսմանեան, Սարգիս Սագայեան, Մըրուան:

— 1962ին, *Լաթաքիոյ* Հ.Մ.Ը.Մ.ի պասքեթպոլի մանչերու Ա. եւ Բ. Դասակարգերու խումբերը պարտութեան մատնելով «Հուրրիէ» ակումբի Ա. եւ Բ. Դասակարգերու ախոյեան խումբերը, կը հռչակուին *Լաթաքիոյ* Ա. եւ Բ. Դասակարգի ախոյեան:

— 1962ին, *Լիբանանի հեծելարշաւի* խմբային ախոյեանութեան մրցումը կը շահի Պէյրուսի Հ.Մ.Ը.Մ.ի հեծելանւորներու խումբը:

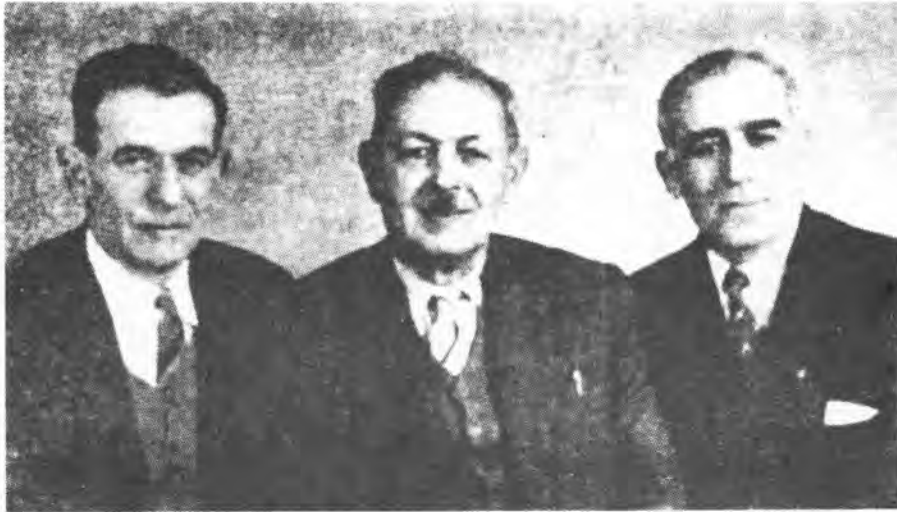
— 1962ին, Պուրճ Համուտի Հ.Մ.Ը.Մ.ի ֆուտպոլի խումբը կը տիրանայ *Լեոնալիբանանի* բաժակին, աւարտական մրցումին պարտութեան մատնելով «Շարք» խումբը:

— 1962ին, *Հալէպի մէջ, բազմահազար* մարզասէրներու ներկայութեան, Հալէպի Հ.Մ.Ը.Մ.ի ֆուտպոլի Ա. խումբը կը յաղթէ իրաքեան ոստիկանական զօրաւոր խումբին:

— 1963ին, *Լիբանանի անկախութեան՝* Նոյեմբեր 22ի տարեդարձին առիթով, *Լիբանանի* Հ.Մ.Ը.Մ.ի սկաուտական վերին խորհուրդի կազմակերպութեամբ տեղի կ'ունենայ ջահազնացութիւն:

Պուրճ Համուտի Հ.Մ.Ը.Մ.ի նուազախումբի առաջնորդութեամբ, Հ.Մ.Ը.Մ.ի սկաուտներուն, արենոյշներուն, գայլիկներուն եւ *Լիբ. Օգն. Խաչի* արծուիկներուն ջահազնաց թափօրը իր անցքին, ժողովրդային խանդավառ ծափերու կ'արժանանայ:

Զարեն աջ՝ յաջորդաբար Հալեպի, Դամասկոսի եւ Պէյրուքի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի վաստակաւոր նուիրեալներ՝ Լուսեր Մասպանանեան, Վահան Տօնապետեան, Յովհաննէս Ծախինեան:

— 1963ին, Հալեպի մէջ, ի նպաստ ձմրան օժանդակութեան, տեղի կ'ունենայ ֆութպոլի բաժակի մրցում: Հալեպի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ֆութպոլի Ա. խումբը կը յաղթէ տեղւոյն «Ահլի» խումբին: Բաժակը Հ.Մ.Ը.Մ.Ի խմբապետին կը յանձնէ հիւսիսային Սուրիոյ ընդհանուր հրամանատարը:

— 1963ին, Պէյրուքի ֆութպոլի Ա. Դասակարգի վեց խումբերու միջեւ — «Սաֆա», «Սալամ», «Մազրաա», «Սաժէս», «Նըժմէ» եւ Հ.Մ.Ը.Մ. — տեղի կ'ունենայ մրցաշարք:

Ախոյեանութիւնը կը շահի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի խումբը, աւարտական մրցումին պարտութեան մատնելով «Նըժմէ» խումբը:

— 1963ին, Պէյրուքի մէջ, Երեւանի «Աբաբատ» ֆութպոլի խումբը երկու մրցում կը կատարէ Պէյրուքի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Ա. խումբին դէմ: Առաջին մրցումը վերջ կը գտնէ հաւասար արդիւնքով, երկրորդ մրցումին՝ կը յաղթէ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի խումբը:

— 1963ին, Պէյրուքի մէջ, Հ.Մ.Ը.Մ.Ի կազմակերպութեամբ տեղի կ'ունենայ մարզական շաբաթ:

Վազքի մրցումին առաջնութիւնը կը շահի ձիւնիի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի:

Դրօշարշաւի առաջնութիւնը կը շահի Պուրճ Համուտի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի:

Մարզական շաբաթի փակման աւարտական մրցումները եւ Պուրճ Համուտի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի սկաուտական նուագախումբի առաջնորդութեամբ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի-ական 1500 երկսեռ մարզիկներու եւ սկաուտներու փառաշուք տողանցքը իրենց ներկայութեամբ կը պատուեն Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Վեհափառ Խորէն Ա. Կաթողիկոսը եւ Լիբանանի հանրօգուտ շինութեանց նախարար Փիէո ձեմայէլ:

— 1963ին, Լիբանանի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Մասնաճիւղերէն 27 սկաուտներ Յունաստանի մէջ կը մասնակցին Մարաթոնի 11րդ միջազգային ճամբարին:

Հ.Մ.Ը.Մ.Ի սկաուտները իրենց օրինակելի կարգապահութեամբ, ճամբարի ղեկավարութեան եւ Լիբանանի արտաքին ու կրթական նախարարութեանց յատուկ զնահատանքին կ'արժանանան:

Մարաթոնի 11րդ միջազգային ճամբարին Սուրիոյ սկաուտական պատուիրակութեան մաս կը կազմեն՝ Դամասկոսի

1967ին, Սրբուկ լաւագոյն պասքեթպօլիստուհիի րաժակ կը ստանայ

Հ.Մ.Ը.Մ.էն՝ Ստեփան Քիւրքճեան, Մանուէլ Թէրզեան, Յակոբ Սազճեան, Նուպար Պաղպուտարեան, Միհրան Շիմշիրեան: Պատուիրակութեան Սուրբոյ դրօշակիրը կ'ըլլայ Միհրան Շիմշիրեան:

— 1963ին, Դամասկոսի մէջ տեղի կ'ունենան Սուրբոյ թենիսի ախոյեանութեան մրցումները: Առաջին անգամ ըլլալով կատարուող երկսեռ զոյգի մրցումներուն առաջնութիւնը կը շահի՝ Հալէպի Հ.Մ.Ը.Մ.ի ներկայացուցիչ զոյգը՝ Գրիգոր Մովսէսեան եւ Անի Ազկիւլեան:

— Ամմանի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղը մարզական եւ մշակութային գործունէութեամբ կը դառնայ ամմանահայ կեանքի արտայայտիչը: Մասնաճիւղի հիմնադրութեան եւ բարգաւաճման մէջ երախտաշատ գործ կը կատարեն՝ Յակոբ Գոլյումճեան, Գէորգ Գէորգեան, Բիւզանդ Տէգէճեան, Ալեքսանտր Խրլաքեան, Հրաչ Սարգիսեան, Միհրան Գասապեան, Օննիկ Գէորգեան, Յակոբ Խուլմունեան, Ասատուր Պօյաճեան, Նազար Ալաճաճեան, Յարէթ Սէրայտէրեան, տղքթ. Սուրէն Էթեմէզեան եւ պետա-

կան շրջանակներու ծանօթ Յովիկ Էթեմէզեան:

— Պէյրութի Հ.Մ.Ը.Մ.ի պասքեթպօլիստ աղջկանց Ա. խումբը 1960ական թուականներուն դարձեալ Լիբանանի լաւագոյն խումբերու շարքին է եւ անգամ մը եւս կը տիրանայ Լիբանանի ախոյեանի տիտղոսին: Հ.Մ.Ը.Մ.ի խմբապետուհին՝ Սրբուկ Օհանեան-Սարգիսեան կը ճանչցուի Լիբանանի լաւագոյն պասքեթպօլիստուհին եւ մաս կազմելով Լիբանանի ազգային խումբին, իբրեւ խմբապետուհի կը մասնակցի արաբական երկիրներու, Թուրքիոյ, Պուլկարիոյ, Եուկոսլաւիոյ, Չեխոսլովաքիոյ, Հունգարիոյ եւ Աւստրիոյ մէջ շուրջ երեք տասնեակ մրցումներու:

— 1963ին, Թրիփոլիի մէջ, Պուրճ Համուտի Հ.Մ.Ը.Մ.ի ֆութպօլիստ խումբը կը յաղթէ Թրիփոլիի ախոյեան «Ահլի» խումբին: Մրցումէն ետք, Պուրճ Համուտի Հ.Մ.Ը.Մ.ի սկաուտական նուագախումբի առաջնորդութեամբ, Հ.Մ.Ը.Մ.ի սկաուտները յաղթական տողանցք մը կը կատարեն:

— 1968ին, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մերձաւոր Արե-

Ծանօթ Հ.Մ.Ը.Մ.ականներ

Զախէն աջ՝ Կարապետ Աղնայեան (Հալեպ), տոբթ. Արամ Պաղտասարեան եւ Յովհաննէս Շահինեան (Պէյրուս), տոբթ. Յակոբ Պէրպէրեան (Զահլէ), Արշաւիր Կիսցիմեան եւ ոտքի՝ Արշակունի Ռաֆայէլեան (Պուրն Համուտ):

վելքի Շրջ. Վարչութեան ատենապետ Յովհաննէս Շահինեան կը պարգեւատրուի Լիբանանեան Մայրիներու Ասպետի շքանշանով, ձեռամբ Հանրապետութեան նախագահ Շարլ Հելուի, լիբանանեան մարզական կեանքէն ներս իր կատարած ծառայութիւններուն համար:

— 1969ին, Պէյրուսի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Ֆութպոլի Ա. խումբը ութերորդ անգամ ըլլալով կը տիրանայ Լիբանանի Ֆութպոլի ախոյեանի տիտղոսին:

Լիբանանի Ֆութպոլի պատմութեան մէջ ոչ մէկ խումբ ութ անգամ ախոյեանութիւն չահած է:

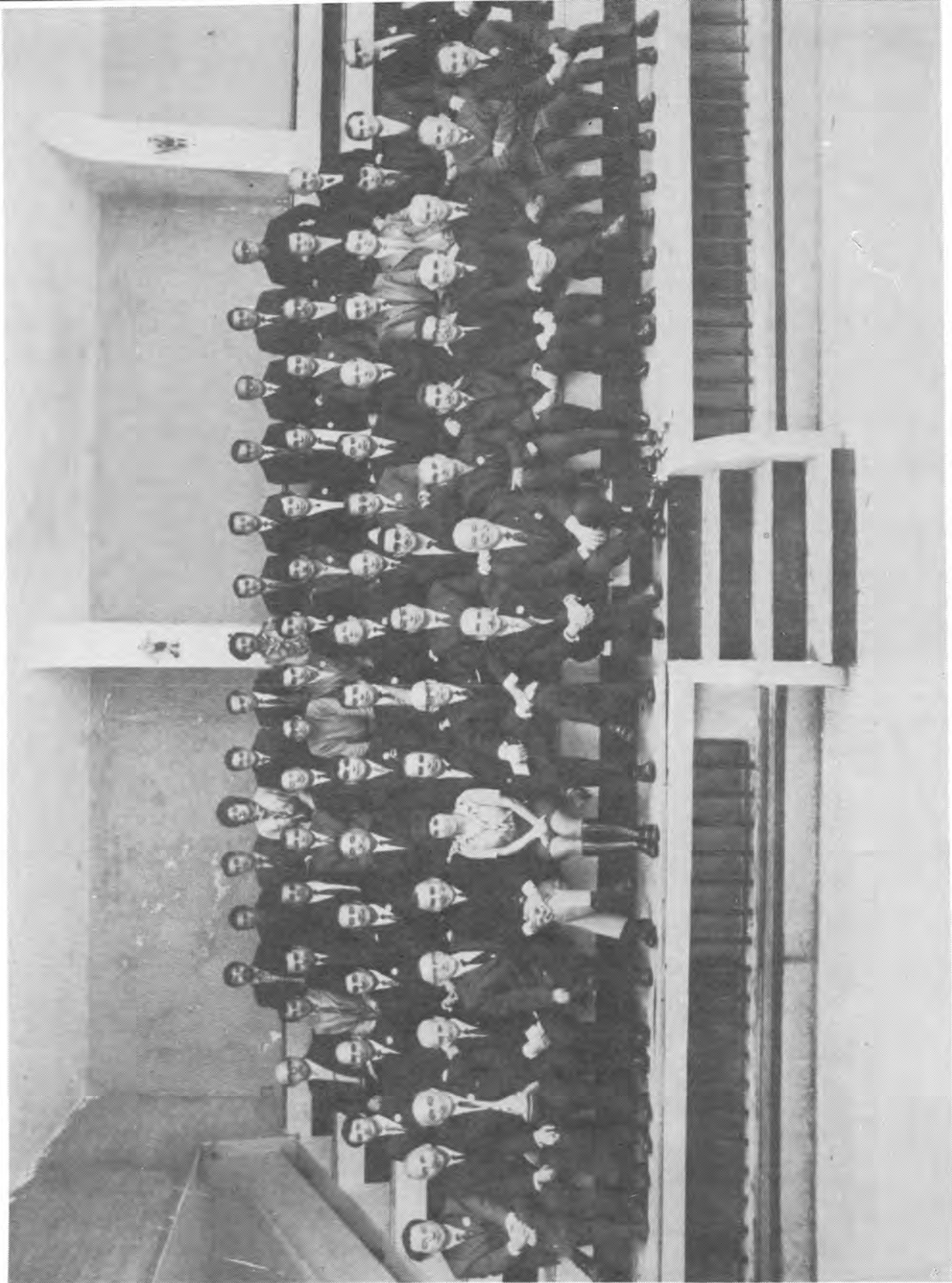
Հ.Մ.Ը.Մ.էն ետք, առաւելագոյնը հինգ անգամ եւ աւելի նուազ՝ չորս, երեք, երկու եւ մէկ անգամ ախոյեանի տիտղոսին տիրացած են՝ երբեմնի զօրաւորագոյն եւ արդէն իսկ քանի մը տասնամեակէ ի վեր անցեալին պատկանող «Ռընէսանս», ամե-

րիկեան համալսարանի «Վարսիթի», Տէ. Աշ. Փէ., «Հիլմի Սփոր» խումբերը, եւ ներկայիս գոյատեւող խումբերէն՝ Հ.Մ.Մ., «Ռասինկ Քլիպ» եւ «Նըժմէ»:

— 1970ին, Լիբանանի 1969ի ախոյեան Պէյրուսի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Ֆութպոլի Ա. խումբը կը շահի «Հապիպ Ապի Շահլա» մրցաշարքին բաժակը, աւարտական մրցումին պարտութեան մատնելով այդ շրջանի զօրաւորագոյն խումբերէն «Անսար»ը, 2-1 արդիւնքով:

— 1971ին, Հալէպի Հ.Մ.Ը.Մ.ի մարզիկունհիններէն Մարի Մուրատեան, առաջին անգամ ըլլալով Սուրիոյ պատմութեան մէջ կազմակերպուած թենիսի աղջկանց ախոյեանութեան մրցաշարքին, կը տիրանայ Սուրիոյ թենիսի ախոյեանունհի տիտղոսին:

Մուրատեան ախոյեանունհի տիտղոսը կը պահէ մինչեւ 1980:

Լիբանանի Հ.Մ.Ը.Մ.ի 19րդ Պատգամաւորական ժողովը, Պէյրոսք, 1971ին:

Լիրանանի Հ.Մ.Ը.Մ. ի Շրջանային վարչությունը, 1971ին:

Նստած, ձախն աջ՝ Երուանդ Տեմիրենեան, տոբո. Միսաֆ Արզումանեան, Յովհաննէս Շահինեան, Վարդգէս Այսախտոյեան, Բիզանդ Թորիկեան:

Ոտքի, ձախն աջ՝ տոբո. Յարութիւն Գազանեան (Յ. Գեղարդ), Յովհաննէս Տէր Յարութիւնեան, Վարդավառ Յովհաննէսեան, Վարուժան Մուրատեան:

Սուրիոյ բենիսի ախոյեան Հ.Մ.Ը.Մ.ականներ՝
Չախն աջ՝ Մարի Մուրատեան, Արրահամ Բէշիշեան, Շահէ Սրուրեան:

Նագիկ Յովհաննեսյան եւ
Բաֆֆի Մունջօղլեան

— 1971-1972-1973 եւ 1974ին, Սուրբիոյ Թենիսի խառն զոյգի ախոյեանի տիտղոսին կը տիրանան՝ Հալէպի Հ.Մ.Ը.Մ.էն Մարի Մուրատեան եւ իր վաստակաւոր մարզիչը՝ Աբրահամ Քէշիշեան:

— 1972ին, Պէյրուսի մէջ տեղի կ'ունենան Հ.Մ.Ը.Մ.ի Միջ-Մասնաճիւղային մրցումներ: Ֆութպոլի եւ պասքեթպոլի մրցումներուն կը մասնակցին՝ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Պէյրուսի, Հալէպի, Լոս Անճելըսի Մասնաճիւղերու եւ Թեհրանի «Արարատ» մարզական կազմակերպութեան խումբերը:

— 1972ին, Պէյրուսի Հ.Մ.Ը.Մ.ի մարզիկներէն Բաֆֆի Մունջօղլեան կը տիրանայ Լիբանանի փինկ-փոնկի կրտսերներու ախոյեանի տիտղոսին:

— 1972ին, Հալէպի Հ.Մ.Ը.Մ.ի մարզիկներէն Շահէ Սրուրեան կը տիրանայ Սուրբիոյ Թենիսի սկսնակ խաղացողներու ախոյեանի տիտղոսին:

— 1972ին, Սուրբիոյ կառավարութիւնը կը պետականացնէ մարզական շարժումը եւ կը միաձուլէ Միութիւնները: Բացառաբար, Հ.Մ.Ը.Մ.ին կ'արտօնուի պահել իր հայկական դրոշմը: Այսուհանդերձ, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղերը, բոլոր մարզական ակումբներու նման, կը ստանան նոր անուններ, օրինակ՝ Հալէպի Հ.Մ.Ը.Մ.ին կը տրուի «Յարմուխ» անունը:

— 1974ին, Պէյրուսի Հ.Մ.Ը.Մ.ի մարզիկներէն Բաֆֆի Մունջօղլեան կը տիրանայ Լիբանանի փինկ-փոնկի ախոյեանի տիտղոսին: Ան ախոյեանի իր տիտղոսը կը պահէ մինչեւ 1980:

— 1974ին, Լիբանանի Հանրապետութեան նախագահ Սիւլէյման Ֆրենճիէ Հ.Մ.Ը.Մ.ը կը պատուէ Մայրիներու Արժանեաց շքանշանով, իբրեւ գնահատանք, Լիբանանի մարզական կեանքին Հ.Մ.Ը.Մ.ի բերած անսահման նպաստին: Շքանշանը կը ստանձնէ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Պէյրուսի Մասնաճիւղի Վարչութեան ատենապետ Բաֆֆի Պալեան:

— 1974ին, Պէյրուսի Հ.Մ.Ը.Մ.ի փինկ-փոնկիստները կը տիրանան Լիբանանի զոյգերու ախոյեանի տիտղոսին:

— 1975ին, Հալէպի Քաղաքապետութիւնը Հ.Մ.Ը.Մ.ին կը նուիրէ 20 հազար քառ. մեթր տարածութեամբ հողաչերտ մը, Շէյխ Մաքսուտ շրջանին մօտերը:

— 1976-1977-1978 թուականներուն, Հալէպի Հ.Մ.Ը.Մ.ի պասքեթպոլի մինչեւ 18 տարեկան երիտասարդներու խումբը կը տիրանայ Հալէպի ախոյեանի տիտղոսին:

— 1978ին, Հալէպի մէջ, երկար դադարէ մը ետք, 25.000 մարզասէրներու ներկայութեամբ, տեղի կ'ունենան Հ.Մ.Ը.Մ.ի Միջ-Մասնաճիւղային Նաւասարդեան Մարզախաղեր եւ փառահեղ տողանցք, առաջնորդութեամբ՝ Դամասկոսի Հ.Մ.

Լիբանանի Հ.Մ.Ը.Մ. ի Պատգամաւորական Ժողովը, Պէյրութ, 1973ին:

Ը.Մ. ի Մասնաճիւղի նուագախումբին եւ մասնակցութեամբ՝ Հ.Մ.Ը.Մ. ի Լիբանանի, Հալէպի, Գամիշլիի, Լաթաքիոյ, Դամասկոսի Մասնաճիւղերու 1500 եկսեռ մարզիկներու եւ սկաուտներու:

— 1978էն 1983 յաջորդաբար եւ 1986 թուականներուն, Հալէպի Հ.Մ.Ը.Մ. ի մարզիկներէն Շահէ Սրուբեան կը տիրանայ Սուրիոյ թենիսի ախոյեանի տիտղոսին:

— 1971էն մինչեւ 1980 Սուրիոյ թենիսի անպարտելի ախոյեանուհին՝ Հալէպի Հ.Մ.Ը.Մ. ի մարզիկուհիներէն Մարի Մուրատեան, 1980ին կը տիրանայ նաեւ Սուրիոյ լաւագոյն մարզիկուհիի տիտղոսին:

— 1979ին, Լիբանանի Հ.Մ.Ը.Մ. ի Շրջ. Սկաուտական Խորհուրդի կազմակերպութեամբ տեղի կ'ունենայ ընդհանուր բանակում Կիպրոսի մէջ: Մասնակցողներու թիւ՝ 115, որոնցմէ 10ը՝ Ամմանի Մասնաճիւղէն:

— 1979ին, Հալէպի Հ.Մ.Ը.Մ. ի պասքեթպոլի աղջկանց Ա. խումբը պարտութեան մատնելով Հալէպի լաւագոյն խումբ-

բերը, յատկապէս Սուրիոյ ախոյեան «Ճէլէ» (Սերբլը Կաթուրիկ) խումբը, կը տիրանայ Հալէպի ախոյեանի տիտղոսին:

— 1979ին, Պէյրութի Հ.Մ.Ը.Մ. ի մարզիկները փինկ-փոնկի եւ հեծելաբաշտի մրցումներուն կը տիրանան Լիբանանի անկախութեան բաժակին:

— 1979ին, Սուրիոյ 1978ի Ֆութպոլի Բ. Դասակարգի ախոյեան Գամիշլիի Հ.Մ.Ը.Մ. ի խումբը («Ճիհատ»)՝ կը բարձրանայ Ա. Դասակարգ:

— 1979ին, Հ.Մ.Ը.Մ. ի Լիբանանի Շրջ. Սկաուտական Խորհուրդի նախաձեռնութեամբ եւ ղեկավարութեամբ վաստակաւոր խմբապետ Յակոբ Ոսկերիչեանի, շուրջ 150 որբ աշակերտ ունեցող ճիպէյլի (Լիբանան) «Թոչնոց Բոյն» հաստատութեան մէջ հիմը կը դրուի սկաուտական կորիզի մը:

— 1979ին, Հալէպի Հ.Մ.Ը.Մ. ի պասքեթպոլի մանչերու Ա. խումբը կը տիրանայ Սուրիոյ ախոյեանի տիտղոսին եւ իրաւունք կը ստանայ մասնակցելու Բարձ-

Լիբանանի Հ.Մ.Ը.Մ. ի սկաուտական խմբապետական կազմը, 1979ին

րազոյն (Մումթէզ) Դասակարգի խումբերու ախոյեանութեան մրցումներուն: Նոյն տարին, Սուրիոյ ախոյեանի տիտղոսին կը տիրանայ նաեւ Հալէպի Հ.Մ.Ը.Մ. ի պասթեթպոլի կրտսերներու խումբը:

— 1979ին, Հալէպի մէջ տեղի կ'ունենան Հ.Մ.Ը.Մ. ի Միջ-մասնաճիւղային Նաւասարդեան խաղեր եւ շքեղ տողանցք, մասնակցութեամբ Լիբանանի եւ Սուրիոյ վեց Մասնաճիւղերու՝ Պէյրութ, Հալէպ, Դամասկոս, Լաթաքիա, Գամիշլի եւ Քեսապ:

25,000 մարզասէրներու ներկայութեամբ, 2500 երկսեռ մարզիկներու եւ սկաուտներու տողանցքը կ'առաջնորդէ Դամասկոսի Հ.Մ.Ը.Մ. ի նուագախումբը:

Ֆութպոլի Ա. եւ Բ. Դասակարգերու ախոյեանի տիտղոսին եւ բաժակին կը տիրանան Հալէպի Հ.Մ.Ը.Մ. ի խումբերը: Փինկ-փոնկի ախոյեանի տիտղոսին կը տիրանայ Պէյրութի Հ.Մ.Ը.Մ. ի մարզիկներէն՝ Լիբանանի ախոյեան Բաֆֆի Մունջ-օղլեան:

— 1979ին, Թրիփոլի Հ.Մ.Ը.Մ. ի Մասնաճիւղը շքեղ հանդիսութեամբ կը սօնէ իր հիմնադրութեան յիսնամեակը: Այս առիթով, Հ.Մ.Ը.Մ. ի Կեդր. Վարչութիւնը, ձեռամբ ատենապետ եւ օրուայ բանախօս Վարդգէս Տէր Կարապետեանի, յիշատակի մետալներ կը յանձնէ Մասնաճիւղի հիմնադիր անդամներէն Յովսէփ Առաքելեանի, առաջին սկաուտներէն Կարպիս Արծրունիի, առաջին անդամներէն Անդրանիկ Անուշեանի, Յարութիւն Չամբերթէնեանի եւ երէց Հ.Մ.Ը.Մ. աւան Սիմոն Թերճանեանի:

— 1980ին, 20 տարիներու ընդմիջումէ ետք, կը վերակազմուի Հալէպի Հ.Մ.Ը.Մ. ի սկաուտական նուագախումբը:

— 1980ին տեղի կ'ունենայ Լիբանանի Հ.Մ.Ը.Մ. ի Շրջ. Սկաուտական Խորհուրդի կազմակերպած աստիճանաւոր սկաուտներու եւ արենոյշներու շրջապտոյտը դէպի Ամման:

— 1980ին, Թրիփոլի (Լիպիա) մէջ, համաարաբական սկաուտական 14րդ համա-

1980ին, Հալեպի Հ.Մ.Ը.Մ.ի վերակազմուած նուագախումբը:

խմբումին եւ բանակումին, Լիբանանի չորս անդամ պատուիրակութեան մաս կը կազմէ Հ.Մ.Ը.Մ.ի խմբապետներէն Միհրան Շիմշիրեան, իսկ բանակումին մասնակցող Լիբանանի 24 սկաուտներու շարքին կը գտնուին 3 Հ.Մ.Ը.Մ.ականներ:

— 1980ին, Հալեպի Հ.Մ.Ը.Մ.ի մարզիկուհիներէն Արշօ Աստուրեան-Նահապետեան կը տիրանայ Հալեպի թենիսի ախոյեանուհի տիտղոսին եւ բաժակին:

— 1980ին, Հալեպի Հ.Մ.Ը.Մ.ի մարզիկներէն Շահէ Սրուրեան մեծերու մրցաշարքին եւ Դաւիթ Դաւիթեան կրտսերներու մրցաշարքին, կը տիրանան Հալեպի ախոյեանի տիտղոսին եւ բաժակին:

— 1980ին, Հալեպի Հ.Մ.Ը.Մ.ի պասթեթպոլի աղջկանց Ա. Դասակարգի խումբը յաջորդաբար երկրորդ տարին ըլլալով, դարձեալ կը տիրանայ Հալեպի ախոյեանի տիտղոսին:

— 1980ին, Պէյրուսի Հ.Մ.Ը.Մ.ի փինկ-փոնկի խումբը կը տիրանայ Լիբանանի անկախութեան մրցաշարքի բաժակին:

Անհատական մրցումներուն ախոյեանի տիտղոսին եւ բաժակին կը տիրանան՝

Բաֆֆի Մունջօղլեան — անհատական մանչեր

Կասիկ Սարգիսեան — անհատական աղջիկներ

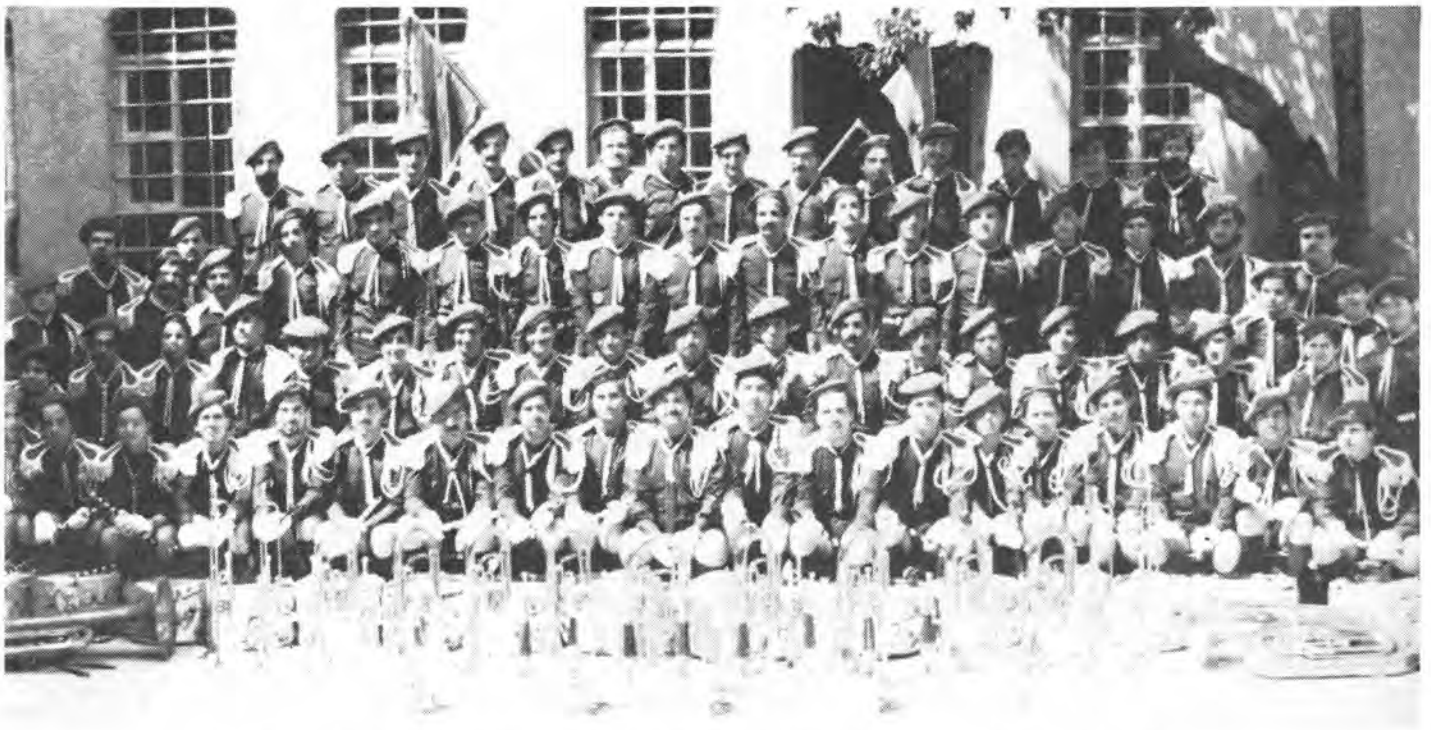
Կրէյս Սարգիսեան եւ Կասիկ Սարգիսեան — զոյգ աղջիկներ

Բաֆֆի Մունջօղլեան եւ Ալէքս Աճէմեան — զոյգ մանչեր

Բաֆֆի Մունջօղլեան եւ Կրէյս Սարգիսեան — խառն զոյգ:

— 1980ին, Պէյրուսի Հ.Մ.Ը.Մ.ի մարզիկներէն Ասպետ Յովսէփեան կը տիրանայ Լիբանանի հեծելարչաւի կրտսերներու ախոյեանի տիտղոսին:

— 1980ին, Պէյրուսի Հ.Մ.Ը.Մ.ի հե-

Դամասկոսի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի սկսուտական 65 հոգիկոց հոչակաւոր նուագախումբը:

ծելանւորդներու խումբը կը տիրանայ Լիբանանի անկախութեան բաժակին, իսկ կրտսերներու խումբը՝ Լիբանանի կրտսերներու ախոյեանի տիտղոսին:

— 1981ին, Հալէպի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի մարզիկներէն Սեւակ Մկրտիչեան եւ մարզիկուհիներէն Արշօ Աստուրեան կը տիրանան Հալէպի թենիսի ախոյեանի եւ ախոյեանուհիի տիտղոսին:

— 1981ին, Հալէպի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի պասքեթպոլի աղջկանց խումբը կը պահէ Հալէպի ախոյեանի տիտղոսը:

— 1981ին տեղի կ'ունենայ Լիբանանի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Շրջ. Ներկայացուցչական 24րդ ժողովը, մասնակցութեամբ՝ Պէյրուսի, Պուրճ Համուտի, Ճաէյտէի, Անթիլիասի, Ճիւնիի, Թրիփոլիի, Չահլէի եւ Այնճարի Մասնաճիւղերու ներկայացուցիչներուն:

Ութ Մասնաճիւղերը միասնաբար ունէին 1411 երկսեռ անդամ ու մարզիկ, իսկ սկսուտական կազմը կը հաշուէր 1475 հոգի: Ընդհանուր գումար՝ 2886:

— 1981ին, Հալէպի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի պասքեթպոլի մանչերու խումբը երեք օր կը հիւրընկալուի հայաբնակ Այնճար գիւղաքաղաքին մէջ, ուր կը կատարէ մրցում մը Լիբանանի պասքեթպոլի ներկայացուցիչ խումբին դէմ եւ կը յաղթէ:

— 1981ին, Պուրճ Համուտի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Մասնաճիւղէն 41 արի-արենոյշներ տարեկան իրենց բանակումին համար կը մեկնին Քեսապ, ուր բանակավայր կ'ընտրեն Չախալճըխ լեռան լանջը:

— 1981ին, Դամասկոսի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի 65 հոգիկոց սկսուտական նուագախումբի առաջնորդութեամբ, տեղի կ'ունենայ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի չֆեղ տողանցք, Դամասկոսի «Չաւարեան» վարժարանի եւ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի սկումբի թաղամասերուն մէջ:

— 1981ին, Ամմանի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի պասքեթպոլի մանչերու խումբը կը տիրանայ՝ Յորդանանի բոլոր սկումբներու մասնակցութեամբ Ամմանի մէջ կատարուած «Ազատ Արձակում»ի մրցաշարքի բաժակին:

— 1981ին, Լիբանանի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ութ

Ճտեյտեի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Մասնաճիւղի Երեցկերու փաղանգր, 1982ին:

Մասնաճիւղերու մասնակցութեամբ, Պուրճ Համուտի քաղաքապետարանի մարզադաշտին վրայ տեղի կ'ունենայ Մայիսեան մարզական փառատօն, նուիրուած՝ բազմավաստակ Հ.Մ.Ը.Մ.ական Յովհաննէս Շահինեանի յիշատակին:

— 1981ին, Անթիլիասի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Մասնաճիւղը կ'ունենայ իր սեփական հողաշերտը, 3000 քառ. մեթր տարածութեամբ:

— 1982ին, տեղի կ'ունենայ Սուրբիոյ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Շրջ. Ներկայացուցչական երրորդ ժողովը, մասնակցութեամբ գործող հինգ Մասնաճիւղերու ներկայացուցիչներուն, որոնք միասնաբար ունէին 3102 երկսեռ անդամ, մարզիկ եւ սկաուտ: Հալէպ՝ 1858, Գամիշլի՝ 690, Դամասկոս՝ 362, Լաթաքիա՝ 107, Քեսապ՝ 85:

— 1983ին, համաշխարհային սկաուտական 29րդ համագումարին, Տիթրոյիթի մէջ, Լիբանանի Սկաուտական Դաշնակցութեան Դիւանի կողմէ կը մասնակցի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ներկայացուցիչ Միհրան Շիմշիրեան: Նոյն հանգամանքով, Շիմշիրեան 1979ին մասնակցած էր 27րդ համագումարին, Պիրմինկհամի (Անգլիա) մէջ եւ 1981ին՝ 28րդ

համագումարին, Տաքարի (Սինեկալ) մէջ:

— 1983ին, Դամասկոսի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Մասնաճիւղը զանազան ձեռնարկներով կը նշէ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի հիմնադրութեան 65ամեակը: Այս առիթով կազմակերպուած մարզական մրցումներուն իրենց մասնակցութիւնը կը բերեն՝ Հալէպի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ֆուտբոլի եւ պասքեթբոլի երկսեռ խումբերը:

— 1984ին, Պէյրութի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի փինկ-փոնկի խումբը դարձեալ կը տիրանայ Լիբանանի անհատական, զոյգի, խառն զոյգի եւ կրտսերներու ախոյեանի տիտղոսին:

— 1984ին, Հալէպի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի թենիսի խումբը եւս կը տիրանայ Հալէպի եւ Սուրբիոյ ախոյեանի տիտղոսներուն:

— 1985ին, Հալէպի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի անուանի ֆուտբոլիստներէն Աւետիս Գավլաքեան կը նշանակուի Սուրբիոյ Ազգային եւ Բանակի խումբերուն աւագ մարզիչ:

— 1985ին, Հալէպի մէջ տեղի կ'ունենայ Սուրբիոյ շրջանի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի 56րդ Նաւասարդեան Փառատօնը, 20 հազար հանդիսականներու ներկայութեամբ:

Հալէպի, Գամիշլիի, Դամասկոսի, Լաթաքիոյ, Ռաքքայի, Քեսապի եւ Լիբանանի

Լիբանանի ախոյեանութեան 9 առաջնութիւններ շահած Հ.Մ.Ը.Մ.ի արւելքները:

Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղերէն 2500 երկսեռ մարզիկներու, սկաուտական կազմերու եւ Սուրիահայ Օգնութեան Խաչի արծուիկներու փառահեղ տողանցքը կ'առաջնորդեն՝ Հալէպի, Դամասկոսի եւ Գամիշլիի Հ.Մ.Ը.Մ.ի սկաուտական նուագախումբերը:

Եղեռնի 70ամեակին եւ Մայիս 6ի նահատակաց Օրուայ առիթով, հայ եւ արաբ նահատակներու յիշատակին, ջահը դաշտ կը բերէ եւ կաթսան կը վառէ Հալէպի Հ.Մ.Ը.Մ.ի մարզիկներէն՝ Հալէպի եւ Սուրիոյ մէջ եւ երեք քայլ ոստումի ախոյեան Յովսէփ Պարսումեան:

Ֆութպոլի եւ պասքեթպոլի մէջ կը յաղթեն Հալէպի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Ա. եւ Բ. Դասակարգերու խումբերը:

Փինկ-փոնկի մէջ՝ Պէյրութի Հ.Մ.Ը.Մ.ի մարզիկները:

— 1985ին, Պէյրութի Հ.Մ.Ը.Մ.ի փինկ-փոնկի խումբը անգամ մը եւս կը տիրանայ Լիբանանի անհատական եւ զոյգի ախոյեանի տիտղոսներուն:

— 1985ին, Սուրիոյ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Շըջ.

Սկաուտական Խորհուրդի կազմակերպութեամբ, Քեսապի մէջ տեղի կ'ունենայ Ա. Կարգի սկաուտական հինգօրեայ դպրոցբանակում, մասնակցութեամբ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Սուրիոյ հինգ Մասնաճիւղերէն 73 արիւարենոյշներու:

— 1985ին, Պէյրութի Հ.Մ.Ը.Մ.ի հեծելարշաւի խումբը կը տիրանայ Լիբանանի անկախութեան թէ՛ անհատական եւ թէ՛ խմբային մրցումներու ախոյեանի տիտղոսին եւ բաժակին:

— 1986ին, Լիբանանի աթլէթիզմի Դաշնակցութեան կազմակերպած մրցումներուն, Հ.Մ.Ը.Մ.ի երկսեռ մարզիկները կ'արձանագրեն պատուաբեր արդիւնքներ:

Ընդհանուր դասաւորման մէջ, Հ.Մ.Ը.Մ.ի մանչերու եւ աղջիկներու խումբերը կը գրաւեն խմբային առաջնութեան առաջին դիրքը:

— 1986ին, Պէյրութի Հ.Մ.Ը.Մ.ի սկաուտական կազմէն 18 երէցներ, Ապրիլ 24ի Եղեռնի նահատակաց ի յարգանս, Անթիլիասի Մայրավանքէն դէպի Պիքֆա-

Ապրիլ 24ին, Հ.Մ.Ը.Մ. ի Արի-Արեւոյշները Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան Անթրիիասի Մայրավանքի Մայր Տաճարին եւ Նահատակաց Յուշարձանին առջեւ:

յայի Նահատակաց Յուշարձան քայլարշա-
կը կատարեն եւ ծաղկեպսակ կը զետեղեն:

Նոյն օրը, Պէյրութի էշրէֆիէ թաղա-
մասին մէջ, Հ.Մ.Ը.Մ. ի շուրջ 100 սկառու-
ներ, նուագախումբի առաջնորդութեամբ
եւ տողանցքով կ'երթան Կաթողիկէ Հայոց
Պատրիարքարան եւ ծաղկեպսակ կը զե-
տեղեն Նահատակաց Յուշարձանին վրայ:

— 1986ին, Զահլէի Հ.Մ.Ը.Մ. ի սկառու-
տական շարքերը կը վերակազմուին ու կը
կազմակերպեն բանակում, Այնճարի մէջ,
55 նորագիրներու մասնակցութեամբ:

— 1987ին, Լիբանանի ներքին տագնա-
պին բերումով, Պաթրուն գիւղաքաղաքին
մէջ հաստատուած շուրջ 30 հայ ընտանիք-
ներու նախաձեռնութեամբ, կը հիմնուի
Պաթրունի Հ.Մ.Ը.Մ. ի Մասնաճիւղը:

Եթէ հարցնէք փրկութեան ցանապարհը
— աչքերս կ'ուղղուին Հ.Մ.Ը.Մ. ին: Միակը
չէ այն, որ կրնայ ու պէտք է կռուի օտա-
րութենէ ներմուծուած որոմին դէմ: Կան
ուրիշ հաստատութիւններ եւս: Բայց ոչ
նոյնքան յարմար ու ազդու՝ քան Հ.Մ.
Ը.Մ. ը:

ՀԱՅՐ ՍԱՀԱԿ ԿՈԳԵԱՆ

Այննարի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Խմբապետական կազմը Եղեռնի անհիւններուն մօտ, 1985ին:

— 1987ին, Եաֆայի մէջ, 26 հիմնադիր անդամներու եւ Երուսաղէմի ու Հայֆայի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Վարչութեանց ներկայութեամբ, կը հիմնուի Հ.Մ.Ը.Մ.— Հայկաշէն Մասնաճիւղը:

1970ական թուականներու սկիզբէն ի վեր, իշխանութիւններու կողմէ Հայկաշէն Միութեան փակումէն ետք, Եաֆայի հայութիւնը զուրկ էր միութենական եւ հայկական ընկերային կեանքէ:

Եաֆայի նորակազմ Հ.Մ.Ը.Մ.—Հայկաշէն Մասնաճիւղի առաջին Վարչութեան անդամ կ'ընտրուին՝ Պօղոս Ղուկասեան, Սերոբ Շոթիկեան, Գրիգոր Գալլալեան, Եղիա Լափաճեան, Վրէժ Թորոսեան, Յակոբ Վանայեան, Տիգրան Տարագճեան:

— 1987ին, Լիբանանի Անկախութեան տօնին եւ Հ.Մ.Ը.Մ.ի հիմնադրութեան 69րդ տարեդարձին առիթով, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղերու սկստուներ, արենոյշներ եւ գայլիկներ ջահագնացութեամբ տպաւորիչ տողանցք կը կատարեն Պուրճ Համուտի հայահոծ թաղերուն մէջ:

— Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղերը՝ Երուսաղէմի, Հայֆայի, Եաֆայի եւ Ամմանի մէջ, վերանորոգուած կազմակերպութեամբ, ուշադրաւ ու խանդավառօղ ներկայութիւն են գաղութահայ կեանքէն ներս՝ ազգային-կրօնական տօնակատարութիւններուն մասնակցելով, ընկերային եւ մշակութային ձեռնարկներ կազմակերպելով, Միջ-մասնաճիւղային եւ տեղական խումբերու ղէմ մրցումներ կատարելով եւ ջերմօրէն հիւրընկալելով հեռաւոր Մասնաճիւղերէ Հ.Մ.Ը.Մ.ի մարզախումբերը եւ քանակող սկստական խումբերը:

Արաբ-իսրայէլեան պատերազմի եւ քաղաքական կռիւներու հարկադրանքին տակ, Հ.Մ.Ը.Մ.ականներ զինեալ պահակները կ'ըլլան Երուսաղէմի հայոց Սրբոց Յակոբեանց Միաբանութեան վանքապատման կալուածներու, սրբավայրերու եւ անձնուիրաբար հայաբնակ թաղերու ինքնապաշտպանութեան առաջին գծի վրայ կը գտնուին:

— Սուրիոյ մէջ մարզական գործունէութիւնը պետականացած է: Այսուհան-

ԼԻԲԱՆԱՆԻ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԵՐԷՆ՝ ՊԱՍԳԵԹՊՈՒԼԻ ԽՈՒՄԲԵՐ

Պուրն Համուտի խումբը

Պուրն Համուտի խումբը

Ճիւնիի խումբը

Թրիփուլիի խումբը

Ճատյտի խումբը

Անթիլիասի խումբը

ՍՈՒՐԻՈՅ Հ.Մ.Ը.Մ. ի ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԵՐԷՆ՝

Դամասկոսի պասֆեպոլի խումբը

Դամասկոսի ֆուբպոլի խումբը

Լաբախիոյ պասֆեպոլի խումբը

Լաբախիոյ ֆուբպոլի խումբը

Գամիշլիի ֆուբպոլի խումբը

Գամիշլիի պասֆեպոլի խումբը

Հ. Մ. Ը. Մ. ի 70ԱՄԵԱԿ — ՅՈՒՇԱՏԵՏՐ

ՍՈՒՐԻՈՅ Հ.Մ.Ը.Մ. ի ՍԿԱՌԻՏԱԿԱՆ ԴՊՐՈՑ-ԲԱՆԱԿՈՒՄ՝ ՔԵՍԱՊԻ ՄԷՋ, 1985ԻՆ:

Բանակումի ղեկավար կազմը Լաթափոյ ներկայացուցիչներուն հետ

Գամիշիի ներկայացուցիչներուն հետ

Քեսապի ներկայացուցիչներուն հետ:

Հալեպի ներկայացուցիչներուն հետ

Հ. Մ. Ը. Մ. ի ԱՐԻ-ԱՐԵՆՈՅՇՆԵՐԸ ԿԸ ՏՈՂԱՆՑԵՆ՝
ՀԱՅԱՐԵԱԿ ՊՈՒՐՃ ՀԱՄՈՒՏԻ ՄԷՋ (Լիբանան)

դերձ, Հալէպի Հ.Մ.Ը.Մ.ը կը շարունակէ իր առաքելութիւնը, ու եթէ ակամայ չունի իր նախկին փայլուն ամբողջականութիւնը, սակայն կը գոյատեւէ իր ազգային պարտականութիւններու վսեմ պատնէշին վրայ:

Միւս Մասնաճիւղերը՝ Դամասկոսի, Լաթաքիոյ, Գամիշլիի, Քեսապի, կը գործեն ու կը գոյատեւեն իբրեւ Հ.Մ.Ը.Մ.ի շարքերուն առանցքը կազմող սկառտական կազմակերպութիւններ:

Ազգային հպարտութիւն ներշնչած անմոռանալի յիշատակներով կապուած է Հ.Մ.Ը.Մ.ին սուրիահայութիւնը, մանաւանդ Հալէպի, «Հայնոց Հալէպի», ինչպէս ըսած էր Շաւարշ Միսաքեան, երբ 1948ին ականատես եղած էր Հ.Մ.Ը.Մ.ի Միջ-Մասնաճիւղային ողիմպիական մրցումներու կազմակերպչական եռանդուն աշխատանքներուն եւ 20,000 հանդիսականներու ներկայութեան, 3000 Հ.Մ.Ը.Մ.ականներու փառահեղ տողանցքին: Նոյն այդ օրերուն իր յոբելեանին առիթով ներկայ եղած էր եւ իր հիացումը յայտնած էր նաեւ մեր մեծանուն գրագէտ-քննադատը՝ Յակոբ Օշական:

Հ.Մ.Ը.Մ.ի տարեգրութեան մէջ որքա՛ն սրտաշարժ դրուագներ կան: Յուզումի ի՛նչ պահեր ապրուած են, երբ ոճրածին թուրքի ճիրաններէն ազատագրուած անչափահաս բեկորներ՝ արաբ հիւրընկալ ու բարեսիրտ ընտանիքներու մէջ հասակ առնելէ ետք, անսալով իրենց սրտի զարկերակին, դիմած են Հ.Մ.Ը.Մ.ին, յատկապէս Սուրիոյ Մասնաճիւղերուն, ուր գրկաբաց ընդունուած են եւ ուր Հ.Մ.Ը.Մ.ի ստեղծած հայաբոյր մթնոլորտին մէջ վերագտած են իրենց ցեղային ինքնութիւնը:

Ամէնուրեք ազգային զգացումն է որ

մարզիկները կապած է Հ.Մ.Ը.Մ.ին: Այդ ոգիով է որ գործած են ու կը շարունակեն գործել Հ.Մ.Ը.Մ.ականները Սուրիոյ մէջ, ինչպէս հաստատած են Միջ-մասնաճիւղային մրցումներուն եւ տողանցքին ներկայ եղած մեր ազգային եւ քաղաքական ղեկավար դէմքերը՝ զօր. Դրօ, Սիմոն Վրացեան եւ ուրիշներ:

— Հ.Մ.Ը.Մ.ը Լիբանանի մէջ, հակառակ 1975էն սկսեալ եւ 13 տարիներէ ի վեր շարունակուող քաղաքացիական ներքին կռիւներուն եւ տնտեսական տագնապին, կը շարունակէ իր առաքելութիւնը հին ու նոր Մասնաճիւղերով՝ Պէյրութի, Պուրճ Համուտի, Ճտէյտէի, Անթիլիասի, Ճիւնիի, Պաթրունի, Թրիփոլիի, Չահլէի եւ Այն-ճարի:

Հ.Մ.Ը.Մ.ականներ՝ ղեկավար, անդամ, մարզիկ եւ սկառտական կազմեր, ամբողջական նուիրումով իրենց մասնակցութիւնը բերին, կը բերեն հայկական թաղերու եւ ակումբներու հսկողութեան, ժողովուրդի մատակարարման, վիրաւորներու օգնութեան հասնելու եւ այլ բազմատեսակ զոհողութիւն պահանջող աշխատանքներուն:

Հ.Մ.Ը.Մ.ը կը մնայ նաեւ մարզական ոգին Լիբանանի: Գրեթէ բոլոր մարզախաղերու գլխաւոր մրցակիցը Լիբանանի համայնքները ներկայացնող մարզական բոլոր ակումբներուն, մանաւանդ անոնց միջեւ գործակցութիւն ստեղծողը, առաջին մրցակիցը, այլապէս, ինչպէս յաճախ հաստատուած է մարզական եւ պետական ղեկավարներու կողմէ, առանց Հ.Մ.Ը.Մ.ի տժգոյն կը մնար, տժգոյն կը մնայ Լիբանանի մարզական կեանքը:

ՍԿԱՈՒՏԱԿԱՆ ՔԱՅԼԵՐԳ

Հ.Մ.Ը.Մ. հայ արիներ,
Հերոսներու վերջին ժառանգ,
Առողջ, գուարթ ու անվեհեր,
Մենք կը կերտենք մարմին ու կամք:

Օտար աշխարհ, օտար դաշտեր,
Բայց հայրենի վեհ դրօշին տակ.
Պատին հայուն բռնած միշտ վեր՝
Կը շահինք փառք ու յաղթանակ:

Հ.Մ.Ը.Մ. Յոյսի սերունդ
Չունինք դադար, չունինք նահանջ,
Դեպի լեռներ լուսածնունդ
Մենք յաղթափայլ կ'երթանք յառաջ:

Մ. ԻՇԽԱՆ

ԵՐԳ ՇՔԵՐԹԻ

(Հ.Մ.Ը.Մ. ի Սերունդին)

Անցե՛ք հպարտ, անցե՛ք խրոխտ ու ժպտուն,
Դուք ժառանգներ մեր փառապանծ անցեալին,
Ձեզմով հիմա, ձեր շարքերուն հետ եռուն
Կը տողանցե՛ք երազն անմահ հայ ցեղին:

Պայքարներու եւ խոյանքի ախոյեան՝
Ձեզ կ'ողջունեն սրտերը մեր բոցավառ.
Յաղթանակի լոյս դափնիներ բազմազան
Կը պսակեն ձեր նակատները պայծառ:

Դո՛ւք էք ներկան, ձեր հաւատով տիրական
Դարնանային ձեր ծաղկումով յորդառատ.
Դո՛ւք էք նաեւ մեր երջանիկ ապագան՝
Փառք է ի փառք ձեր վերելքով անվհատ:

Դարձե՛ք բանակ, դարձե՛ք հեղեղ ու անցե՛ք
Օտարութեան նամբաներէն այս բոլոր.
Չմոլորի եւ չկասի՛ր թող երբե՛ք
Յառաջընթաց երթը կեանքին ձեր հզոր:

Մ. ԻՇԽԱՆ

ՄՈՒՇԵՂ ԻՇԽԱՆ

Բանաստեղծ, դաստիարակ: Մանկութենէն
Հ.Մ.Ը.Մ.ական: Ան Հ.Մ.Ը.Մ.ին նուիրեց
երկու բանաստեղծութիւնները:

Գարեգին Բ. Կաթողիկոս Մեծի Տանն Կիլիկիոյ

Եօթանասունամեակը պիտի շարունակուի: Նոր թուանշաններ պիտի գան աւելնալու եօթանասունին վրայ: Զգիտեմ, ո՞ր թիւին պիտի հասնի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի յառաջգնացութիւնը: Վստահաբար, չա՛տ աւելի բարձր թիւերով պիտի հանգրուանուի ան, առանց սակայն վերջակիտուելու...:

Այնքան ատեն, որքան իբրեւ հայ կ'ապրինք եւ մանաւանդ որոշած ենք հայօրէ՛ն ապրիլ՝ անպայման Հ.Մ.Ը.Մ.ը եւ անոր նման երիտասարդութիւն կազմաւորելու արուեստին սպասարկու միութիւնները պիտի ապրին մեր մէջ: Որովհետեւ, Հ.Մ.Ը.Մ.ը հայ երիտասարդութեան մէջ կը սաղմնաւորէ եւ կը կերպաւորէ՝

ա) Կարգի ու կանոնի կենցաղակերպը:

Եւ չմոռնանք, որ առանց կարգի ու կանոնի ամրաչէն ազգակներուն՝ մարդիկ չեն կրնար ազգ կազմել:

բ) Պարտականութեան եւ պատասխանատուութեան գիտակցութիւնը:

Եւ չմոռնանք, որ առանց անոր՝ ռեւէ հաւաքականութիւն թոյլ ընկերութեան մը կը վերածուի:

գ) Ազգային արժանապատուութեան զգացումը:

Եւ չմոռնանք, որ առանց անոր՝ կա՛մ սին հպարտութեան եւ կամ անտարբեր, տժգոյն հանրութեան մը կը վերածուի մեր ազգութիւնը:

դ) Արիութեան եւ ասպետականութեան ոգին:

Եւ չմոռնանք, որ առանց անոր՝ տերեւի նման շարժող եւ ամէն հովի առջեւ տատանող գոյութեան մը կը դատապարտուի հայութիւնը:

ե) Ծառայութեան եւ նուիրումի պատճառատկամութիւնն ու յանձնառումը:

Եւ չմոռնանք, որ առանց անոր՝ անբովանդակ, կամապաշտ ու անձնակեդրոն անձերու գումարի մը կը վերածուի հայկազեան ցեղը:

զ) Բարձրանալու եւ բարձրացնելու նախանձախնդրութիւնը:

Եւ չմոռնանք, որ առանց անոր՝ գետնաքարչ, տափակ եւ յետսագնաց ընկերութեան մը պատկերին կը սահմանուի թորգոմայ ազգը:

է) Աստուծոյ եւ հայրենիքի գերազանցութեան ըմբռնումը:

Եւ չմոռնանք, որ առանց անոր՝ ուժաբամ ու դատարկ խաժամուժի մը կը փոխակերպուի Լուսաւորչի եւ Վարդանի սերունդը:

Ահա թէ ինչո՛ւ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի եօթանասունամեակը վերստին մկրտութեան աւազան մը պէտք է դառնայ, եւ որուն ջուրին մէջ խառնուած պէտք է ըլլայ եօթնագան հոգի-հիւթերով շինուած այն միւռոնը, որ մեր ազգի հոգիին հարազատ կաթն է:

ԳԱՐԵԳԻՆ Բ.

Կաթողիկոս Մեծի Տանն Կիլիկիոյ

Ի Ր Ա Ք

— 1942-ին ի վեր, Իրաքի մէջ գոյութիւն ունեցած են մարզական խումբեր, Հայ Կարօտելոց Խնամակալութեան հսկողութեան տակ:

Հ.Մ.Ը.Մ.ը կը հիմնուի 1948ին, մայրաքաղաք Պաղտատի արուարձաններէն հայաբնակ Նորաշէն ականին մէջ, մանչերու եւ աղջիկներու Մասնաճիւղերով: Ժամանակ մը յետոյ, նոյնանման երկու Մասնաճիւղեր կը հիմնուին նաեւ մայրաքաղաքին մէջ:

Հիմնադրութենէն ի վեր, Հ.Մ.Ը.Մ.ը Պաղտատի մէջ ունի Փութպոլի, պասքեթպոլի, վոլիպոլի խումբեր եւ դաշտային խաղերու մասնակցող մարզիկներ:

Հ.Մ.Ը.Մ.ի խումբերը բազմաթիւ յաղթանակներ տարած են տեղական, պետական եւ զինուորական խումբերու դէմ եւ լաւագոյն մարզիկները ընդունուած են պետական եւ յատկապէս զինուորական խումբերու մէջ:

— 1960-61 թուականներէն սկսեալ մինչեւ Իրաք-Իրան պատերազմի սկսիլը, Հ.Մ.Ը.Մ.ը Մասնաճիւղեր ունէր նաեւ հայաբնակ Մուսուլ եւ Քերքուկ քաղաքներուն մէջ:

Մուսուլի Մասնաճիւղը ունեցած է 150էն մինչեւ 200 անդամ, իսկ Քերքուկի Մասնաճիւղը՝ 100 անդամ: Երկու Մասնաճիւղերն ալ ունեցած են ակումբ եւ պաս-

Պաղտատի Հ.Մ.Ը.Մ.ի պասքեթպոլի խումբը, 1960ին:
Զախէն աջ՝ Հայրապետ Շահոյեան, Նորայր Աւագեան (մարզական պատասխանատու), Ռազմիկ Աւագեան, Հիմաթ Մուհամատ (պասքեթպոլի մարզիչ), Վարանդ Մարգարեան, Բարգէն Ասատուրեան, Սերոբ Տէր Պողոսեան, Ճազ Ստեփանեան, Խուտիկ Շահոյեան, Պերն Յովակիմեան:

Պաղտատի Հ.Մ.Ը.Մ. ի վոլիպոլի աղջկանց խումբը, 1960ին:

Պաղտատի Հ.Մ.Ը.Մ. ի պասեթպոլի մանչերու Ա. դասակարգի խումբը, 1963ին:

Պաղտատի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի առաջին սկաուտական խորհուրդը, 1968ին:
Նատաձ, ձախէն աջ՝ Երջանիկ Պապայեան, Յարութիւն Բարսեղեան, Վարդգէս Օհաննէսեան:

Ոտքի, ձախէն աջ՝ Սողոմոն Իշխանեան, Աննա Քիրճեան, Հրայր Արզումանեան:

քեթպոլի, վոլիպոլի եւ ֆուլթպոլի խումբեր:

— 1960ին, Պաղտատի մէջ Հ.Մ.Ը.Մ.ը նախ կ'ունենայ սկաուտական Երէցներու խումբ: Այնուհետեւ կ'ունենայ սկաուտական Խորհուրդ ու կը կազմուին սկաուտներու, գայլիկներու եւ մրջնիկներու միաւորներ, որոնք ակումբէն ներս կ'ունենան սկաուտական եռուն գործունէութիւն, կը կազմակերպեն խարոյկահանդէսներ եւ բանակումներ:

— 1960էն սկսեալ, ամէն տարի, Պաղտատի մէջ տեղի կ'ունենան Միջ-մասնաճիւղային մրցումներ, մասնակցութեամբ՝ Պաղտատի, Մուսուլի եւ Քերքուկի Մասնաճիւղերու երկսեռ մարզիկներուն: Կը կատարուին պասքեթպոլի եւ վոլիպոլի մանչերու եւ աղջիկներու խումբերու, փինկ-փոնկի եւ թեթեւ ատլէթի երկսեռ մարզիկներու եւ ֆուլթպոլի խումբերու մրցումներ, որոնք վերջ կը գտնեն մասնակցող Հ.Մ.Ը.Մ.ական երկսեռ մար-

զիկներու եւ սկաուտական կազմերու շքեղ սողանցքով:

— 1962ին, Պաղտատի Հ.Մ.Ը.Մ.ի սկաուտական կազմէն 10 երէց սկաուտներ կը մասնակցին Լիբանանի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Շրջ-Վարչութեան եւ սկաուտական Խորհուրդի Լեռնալիբանանի մէջ կազմակերպած Միջ-մասնաճիւղային բանակումին:

— 1972ին, Պաղտատի մէջ տեղի կ'ունենայ համաարարական երկիրներու ճեմպորի, ուր Իրաքի, Սուրիոյ եւ Լիբանանի սկաուտական պատուիրակութեանց մաս կազմած Հ.Մ.Ը.Մ.ի սկաուտները իրենց կարգապահութեամբ եւ սկաուտական գիտելիքներով ուշազրաւ ներկայութիւն կ'ըլլան եւ կ'արժանանան յատուկ գնահատանքի ընդհանուր խմբապետութեան կողմէ:

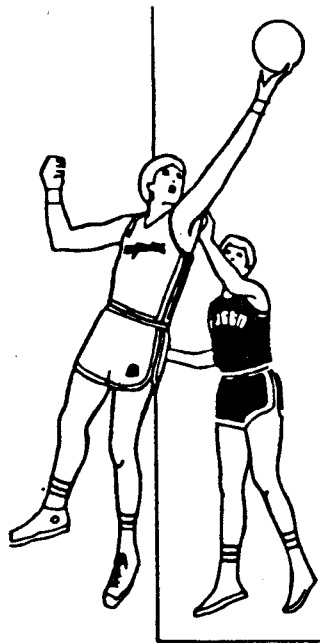
— 1974էն մինչեւ 1985, Հ.Մ.Ը.Մ.ը իրաքեան կառավարութեան կողմէ կ'անուանուի «Սաատուն»:

— Հ.Մ.Ը.Մ.ը Պաղտատի մէջ ունի իր սեփական ակումբը, գրադարանով: 1959ին, անդամներուն թիւը հասած է 500ի եւ ապա մինչեւ 600ի:

Ազգային կեանքէն ներս, Պաղտատի հայոց ոգին հանդիսացող Հայ Երկսեռ Երիտասարդաց Միութեան աորնթեր, բեղուն եղած է Հ.Մ.Ը.Մ.ի գործունէութիւնը: Սիրայօժար ընդունած է ազգային վարժարաններու մարմնամարզութեան դասաւանդութիւնը, կազմակերպած է հրապարակային եւ ընկերային ձեռնարկներ, տուած է թատե-

րական ներկայացումներ եւ իր բոլոր ձեռնարկներուն հասոյթը յատկացուցած է հայ չքաւոր սաներու կրթաթոշակին:

Ներկայիս, Պաղտատի մէջ, Հ.Մ.Ը.Մ.ը իբրեւ Մեկուսի շրջան, բացի իր սեփական ակումբէն, ունի ընդարձակ հողամաս մը, նուիրուած՝ կառավարութեան կողմէ: Վարչութիւնը եւ նուիրեալ անդամներ եռանդուն գործի լծուած են հողամասը վերածելու նորահաս սերունդներն ու երիտասարդութիւնը համախմբող հայատրոփ մարզավայրի մը:

ՔՈՒԷՅԹ

— 1965-ին սկսեալ, Քուէյթի հաստատուած Հ.Մ.Ը.Մ.ական խումբ մը հայ մարզիկներ կը կազմեն Փութպոլի խումբ, որ փայլուն յաղթանակներ կը տանի անգլիական խումբերու դէմ: Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղի հիմնումէն ետք, խումբը հին ու նոր մարզիկներով կը միանայ Հ.Մ.Ը.Մ.ին:

— Քուէյթի մէջ, Հ.Մ.Ը.Մ.ի կազմակերպումը սկսած է 1970ական թուականներուն, Սուրիայէն եւ Լիբանանէն Քուէյթի հաստատուած նախկին Հ.Մ.Ը.Մ.ականներու նախաձեռնութեամբ, Ազգային Վարժարանի մէջ սկսուտական խումբերու կազմութեամբ: Սակայն, պետական պարտաւո-

Հ.Մ.Ը.Մ.ական ֆութպոլիստներու նախաձեռնութեամբ կազմուած, Քուէյթի հայ մարզիկներու ֆութպոլի խումբը, 1965ին:

Քուէյթի Հ.Մ.Ը.Մ. Մասնահիւղի ֆութպոլի խումբը, 1988ին:

րութեամբ, շարժումը կոչուած է Քուէյթի Հայ Արիներու եւ Արենոյյներու Միութիւն, որ կարճ ժամանակի մէջ ունեցած է աւելի քան 300 անդամ:

— 1978ին, Միութիւնը ընդունուելով Հ.Մ.Ը.Մ. ընտանիքէն ներս, Արի-Արենոյյներով իր մասնակցութիւնը կը բերէ Յունաստանի մէջ Հ.Մ.Ը.Մ. շամագաղութային Սկաուտական Ա. Ընդհ. Բանակումին, 1980ին՝ Փարիզի մէջ, Համագաղութային Սկաուտական Բ. Ընդհ. Բանակումին:

— Այսուհանդերձ, Հ.Մ.Ը.Մ.ը իբրեւ երիտասարդութեան պահանջք, իբրեւ հայպահպանման եւ հայակերտման շղթային թանկագին օղակներէն մին, պատկան իշխանութեանց քաջալերանքով, նախապատրաստական աշխատանքներէ ետք, 1983ին կը գումարուի Քուէյթի Հ.Մ.Ը.Մ. Մասնածիւղի հիմնադիր ժողովը, 150 անդամ-անդամուհիներու մասնակցութեամբ:

— Քուէյթի Հ.Մ.Ը.Մ. Մասնածիւղի

առաջին վարչութեան անդամ կ'ընտրուին՝ Մարտիրոս Աւետիսեան, Մանուէլ Չարչաֆեան, Անդրանիկ Գոճապաշեան, Ներսէս Քիլիճեան, Սարգիս Խաչատուրեան, Յարութիւն Քէօսէյեան, Աբրահամ Մարտիրոսեան, Անդրանիկ Քէօշկէրեան, Ներսէս Խաչատուրեան:

Տարի մը յետոյ, 1984ին, կ'ունենայ ֆութպոլի եւ պասքեթպոլի մանչերու եւ աղջիկներու խումբեր եւ 325 գայլիկ, արի, արենոյյ:

— 1986ին, Քուէյթի Հ.Մ.Ը.Մ. Մասնածիւղէն Արի-Արենոյյներ կը մասնակցին, Լոնտոնի մէջ, Հ.Մ.Ը.Մ. շամագաղութային Սկաուտական Գ. Ընդհ. Բանակումին:

— 1983էն ի վեր, իբրեւ Մեկուսի շրջան, Քուէյթի Հ.Մ.Ը.Մ. Մասնածիւղը սկաուտական կազմով եւ երկսեռ մարզիկներով ու անդամներով, իր գործօն մասնակցութիւնը կը բերէ քուէյթահայ գաղութի ազգային կեանքին:

Ի Ր Ա Ն

— Իրանահայ սկաուտական առաջին կազմակերպութիւնը կը հիմնուի 1919ին, Նոր Զուղայի մէջ, նախաձեռնութեամբ Կալկաթայի Մարդասիրական Ճեմարանէն շրջանաւարտ, սկաուտապետ Յովսէփ Արգարեանի:

— 1919ին, Երեւանէն Թաւրիզ կուգայ սկաուտ աստիճանաւոր Համլէթ Նազարեան, ու կը կազմէ սկաուտական միաւոր: Սակայն, քաղաքական պայմաններու բերումով, միաւորը կարելիութիւն չունենար կազմակերպութեան վերածուելու:

— 1923ին, Յովսէփ Արգարեան սկաուտական կազմակերպութիւն կը ստեղծէ նաեւ Սուլթանաբաղի մէջ, այժմ Արաք: Եւ այնուհետեւ, սկաուտական միաւորներ կը

կազմուին եւ կազմակերպութիւններու կը վերածուին Իրանի գրեթէ բոլոր հայաշատ քաղաքներու մէջ: 1923էն տասնամեակ մը յետոյ, Արաքի մէջ կազմակերպական նուիրեալ աշխատանք կը տանին նաեւ Լեւոն Մեհթերեան, Անուշաւան Գրիգորեան եւ Կարապետ Ոսկանեան:

— 1924ին, Թաւրիզի մէջ, Հայոց Կուլտուրական Միութեան նախագահ Արամ Ալ-

ՅՈՎՍԷՓ ԱՐԳԱՐԵԱՆ

ԱՐԱՄ ԱՂՉՈՒՋԵԱՆ

Թաւրիգի սկառուտական խումբը, 1926ին: Կեդրոնը նստած՝ Արամ Ալչուզեան:

չուջեան կը կազմէ սկառուտական միութիւն, որ կը դառնայ Թաւրիգի Հայ Արիներու կազմակերպութեան կորիզը, որուն շուրջ բոլորուած խումբ մը նուիրեալներ աշխատանք կը տանին եւ 1926ին տեղի կ'ունենայ երգման արարողութիւն եւ մարզահանդէս: Սկառուտական գօտիին վրայ կը գրուի Հ.Մ.Ը.Մ.ի «Բարձրաձիւր, Բարձրացու'ր» վեհ նշանաբանը:

Այնուհետեւ, 1925էն սկսեալ, Հ.Մ.Ը.Մ.ը կը սկսի ճանչցուիլ իբրեւ ազգային մարզական կազմակերպութիւն:

— 1930ին, Նոր Զուղայի մէջ սկառուտական նոր շարժումը կը ղեկավարէ Պարթեւ Մանգասարեան: Կը պատրաստէ սկառուտ աստիճանաւորներ, կը կազմակերպէ երգման արարողութիւն, նուագախումբ, ֆուլթայլի խումբեր, Արենոյշներու խումբեր եւ բանակում-գրօսարշաւներ Սպահան քաղաքի շրջակայքը, դէպի Շահ-րեսթանաք, Զեչմովթանի, Նաջաֆարադ եւ Փերիոյ գաւառը:

— Արի-Արենոյշներու կազմակերպութեան մէջ բեզուն գործունէութիւն կ'ունենան՝ Խաչատուր Գրիգորեան, Գասպար Յակոբեան, Արմենակ Աֆթանդիլեան, Գազիկ Բարխուդարեան, Միքայէլ Ստեփանեան, Ժորէս Ոսկանեան, Ռուբիկ Գրիգորեան (Հանրայայտ երաժիշտը), Էմիլ Աֆրիկեան, Ֆուլթայլիստ եւ աւրոպատ խումբի պետ Բաֆֆի Բարխուդարեան, Վարդան Մեհրաբեան եւ ուրիշներ:

— 1929ին, Արամ Ալչուզեանի հրաւերով եւ նախագահութեամբ կը կայանայ ժողով մը, նպատակ ունենալով՝ Թաւրիգի մէջ կազմել Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղ, նկատի ունենալով, որ Արի-Արենոյշներու կազմակերպութիւնը միայն դպրոցականներ կ'ընդունէր իր շարքերուն մէջ: Դպրոցական տարիքէն վեր եղողները եւ արհեստաւորները դուրս կը մնային:

Ժողովին կը մասնակցին եօթը նախկին սկառուտներ: Կը կազմուի 3 հոգինոց յանձնախումբ մը, արձանագրութիւններ կատարելու համար:

ՌՈՒԲԻԿ ԳՐԻԳՈՐԵԱՆ

Երկրորդ ժողովին կը մասնակցին 15 հոգի: Կ'ընտրուի Թաւրիզի Հ.Մ.Ը.Մ.ի նորակազմ Մասնաճիւղի առաջին Վարչութիւնը - Աշոտ Պետրոսեան, Բարգէն Յարութիւնեան, Ստեփան Թունեան, Էսպերո Տէր Յովհաննիսեան եւ Արմենակ Զարգարեան: Վարչութեան մաս կազմելու կը հրաւիրուի նաեւ Խաչիկ Թովմասեան, փոխարինելով գինուորական ծառայութեան կանչուած Աշոտ Պետրոսեանը:

— 1930ին, Թաւրիզի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղը կը գումարէ իր երկրորդ Ընդհ. ժողովը, 41 անդամներու մասնակցութեամբ: Վարչութեան անդամ կ'ընտրուին՝ Խաչիկ Թովմասեան, Բարգէն Յարութիւնեան, Ստեփան Թունեան, Էսպերո Տէր Յովհաննիսեան, Լեւոն Բարայեան, Երուանդ Յովսէփեան, Արամ Ալշուղեան:

Նորընտիր Վարչութիւնը կապ կը պահէ Փարիզի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղին հետ:

— 1930ին, Փարիզի մէջ կը գումարուի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Պատգամաւորական Ընդհ. ժողով: Ընդհանուր կենդրոն մը ստեղծելու նպատակով, պատգամաւորի իրաւունքով ժողովին կը մասնակցի եւ Թաւրիզի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղը կը ներկայացնէ Ֆրանսահայ գրագէտ Շաւարշ Նարդունի:

ՇԱՒԱՐՇ ՆԱՐԿՈՒՆԻ

— Թաւրիզի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղը կը գործէ պատուոյ հովանաւորութեամբ Ատրպատականի Հայոց Թեմի առաջնորդ Ներսէս արքեպսկ. Մելիք Թանգեանի:

— 1930ին, Ա. Արզումանեանի ջանքերով, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղ կը հիմնուի Ռաշտի մէջ, որ կը կապուի Թաւրիզի Հ.Մ.Ը.Մ.ին ու կը գործէ անոր հետ խորհրդակցաբար: Աշխատանքներ կը տարուին Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղեր հիմնելու նաեւ Թեւրանի, Սպահանի, Մաշազի, Համատանի եւ Քիրմանշահի մէջ:

— Ռաշտի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղը Աշոտ Սաղադելեանի, Համազասպ Նազարեանի եւ այլոց աշխատանքով կը գործէ մինչեւ 1936, մինչեւ հայ դպրոցներու փակումը:

— Թաւրիզի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղը իր հիմնումէն սկսեալ կ'ունենայ Փութպոլի եւ պասքեթպոլի խումբեր եւ մարմնամարզի ու թեթեւ ատլէթի հետեւող մարզիկներ: Փութպոլի Ա. խումբը լաւագոյն դիրքը կը զբաւէ Թաւրիզի Փութպոլի խումբերու դասաւորման մէջ:

— 1931ին, Թաւրիզի Հ.Մ.Ը.Մ.ի անդամներուն թիւը կը հասնի 82ի: 1933էն սկսեալ, Վարչութեան առընթեր կը գործեն

Սկսուտական բաժանմունքի եւ Մարզական բաժանմունքի Վարչութիւններ:

— 1933ին, Թաւրիզի Հայ Արիներու Կազմակերպութեան Կեդր. Վարչութիւնը — Սարգիս Յարութիւնեան, Ռուբիկ Գրիգորեան, Վարդան Մեհրաբեան, Վահագն Յարութիւնեան, Դերիկ Աբրահամեան, Անդրանիկ Գալստեան, Բարգէն Թ. Եղիա-

զարեան — կապի մէջ կը մտնէ Թաւրիզի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Վարչութեան հետ եւ պաշտօնապէս կը դառնայ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Ատրպատականի Մասնաճիւղ:

Հայ Արիներու Կազմակերպութեան արի-արենոյշներու թիւն էր՝ 342, վարիչ-խմբապետներու կազմը՝ 47: Գումար՝ 389:

— 1932ին, Թաւրիզի Հայ Արիներու

Թաւրիզի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Վարչութիւնը, 1930ին:

Զախէն աջ՝ Ստեփան Թունեան, Երուանդ Յովսէփեան, Էսպիրո Տէր Յովհաննիսեան, Արամ Ալշուչեան, Խաչիկ Թովմասեան, Բարգէն Յարութիւնեան, Լեւոն Բարայեան:

Թարիզի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղի պատուոյ հովանաւոր Ատրպատականի
Հայոց առաջնորդ Ներսէս արքեպիսկ. Մելիք Թանգեան, հիմնադիր ու
երէց անդամներ, վարչականներ, խմբապետներ, օգնականներ եւ տասնապետներ:

ՆԵՐՍԷՍ ԱՐՔ. ՄԵԼԻՔ ԹԱՆԳԵԱՆ

կազմակերպութենէն եւ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղէն խումբ մը մարզիկներ, Խաչատուր Գրիգորեանի ղեկավարութեամբ, քառասնօրեայ շրջապտոյտ մը կը կատարեն ղէպի Ղարաղաղ:

Խումբը յաջորդաբար կ'այցելէ Մեշափարա եւ Մնջան շրջաններու հայաբնակ մեծ ու փոքր գիւղերը — Նորաշէն, Լիւմա, Ողան, Վինան, Քարազլուխ, Սեւահող, Նեփրշտ, այնուհետեւ Դղմարի շրջանի Խանագեահ, Ղուլլուդի, Սարգու, Ղչաղ, Ուրգիւթուն, Աղաղան եւ Ալչամուք գիւղերը, ապա Մուժանբար ամարանոցը ու անկէ վերադարձ՝ Թաւրիզ:

— 1935ին, արեւելեան Ատրպատականի կրթական նախարարութեան յարուցած ղժուարութիւններուն հետեւանքով, հար-

կազրաբար, Թաւրիզի Հ.Մ.Ը.Մ.ը կը դադարի իր առաքելութիւնը շարունակելէ:

— 1930էն 1935, Թաւրիզի Հ.Մ.Ը.Մ.ի յաջորդական Վարչութիւններուն մէջ աշխատանք կը տանին նաեւ՝ Ժիրայր Մարտիրոսեան, Արշաւիր Ոսկանեան, Սուրէն Մամեան, Արտաւազգ Տէր Յարութիւնեան, Նաւասարդ Նազարեան, Ռուբիկ Գրիգորեան, Վահագն Յարութիւնեան, Անդրանիկ Գալստեան, Եփրեմ Մ. Գասպարեան, Բաբգէն Թ. Եղիազարեան, Դերիկ Աբրահամեան, Արսէն Մամեան, Արտեմ Բեջանեան, Զարեհ Սարաճեան, Բաֆֆի Բարդուղարեան, Նորայր Յարութիւնեան, Աւետիս Ստեփանեան, Էղուարդ Աստուածատրեան, Սարգիս Յարութիւնեան, Վարդան Մեհրաբեան, Գարեգին Շահնազարեան, Օշին Յակոբեան, Յարութիւն Զաբարեան, Սուրէն Եգանեան եւ ուրիշներ:

— 1929-1930 տարեշրջանին, Թաւրիզէն Թեհրան կը հրաւիրուի սկաուտ խմբապետ Բաբգէն Դ. Եղիազարեան, «Հայկազեան» վարժարանի Հոգաբարձութեան կողմէ, պաշտօնավարելու իբրեւ մարզանքի ուսուցիչ, նաեւ կազմելու սկաուտական խումբեր եւ պատրաստելու աստիճանաւորներ:

— Բաբգէն Դ. Եղիազարեանի խմբապետութեամբ՝ «Հայկազեան» վարժարանի աշակերտներէ եւ արտադպրոցականներէ սկաուտական խումբեր կը կազմուին, որոնք կ'ունենան սկաուտական համազգեստ, գօտիներու վրայ կը գրուին Հ.Մ.Ը.Մ.ի «Բարձրացի'ր, Բարձրացո'ւր» նշանաբանը:

— Խմբապետի ղեկավարութեամբ, տեղի կ'ունենան 300 արի-արենոյշներու երդման հանդիսաւոր արարողութիւն, մարզահանդէսներ, շրջապտոյտներ, մինչեւ անգամ սկաուտները օգնութեան կը փութան Սայմաստի երկրաշարժի աղէտեալներուն:

— 1931ին, Բաբգէն Դ. Եղիազարեանի նախաձեռնութեամբ, Թեհրանի մէջ կը կազմուի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղ:

Նորակազմ Մասնաճիւղը առաջին իսկ տարին կ'ունենայ 35 մարզիկ: Վարչութեան նախագահ կ'ընտրուի Բաֆֆի Ներսիսեան,

Թարիզի Հ.Մ.Ը.Մ. Ֆուբպոլի Ա. խումբը, 1935ին:
 Նստած, ձախէն աջ՝ Վահագն Յարութիւնեան, Յովսէփ եւ Սուրէն:
 Ծունկի, ձախէն աջ՝ Արսէն Մամեան, Արշաւիր, Զարեհ Սարահեան:
 Ոտքի, ձախէն աջ՝ Ռուրիկ Պատմագրեան, Հոմեր Յովսէփեան, Սուրէն, Պասկիբիչ,
 Բաֆֆի Բարխուդարեան:

քարտուղար՝ Արծրունի Մկրտչեան, գանձապահ՝ Գուրգէն Մինասեան: Սկաուտական գործի ղեկավարութիւնը կը ստանձնէ Բարգէն Եղիազարեան:

— Թեհրանի Հ.Մ.Ը.Մ. Վարչութիւնը կապի մէջ կը մտնէ Փարիզի Հ.Մ.Ը.Մ. Վարչութեան հետ, իբրեւ կեդրոնի, պաշտօնապէս ճանաչում ստանալու համար, կապի մէջ կը մտնէ նաեւ Թարիզի Հ.Մ.Ը.Մ. Մասնաճիւղի Վարչութեան հետ, գործակցելու համար:

— 1932ին, Թեհրանի Հ.Մ.Ը.Մ. Մասնաճիւղի Վարչութեան եւ Արիներու Խորհուրդի կազմակերպութեամբ եւ ղեկավարութեամբ ընդհանուր սկաուտապետ Բարգէն Եղիազարեանի, տեղի կ'ունենայ արշաւ-չրջապտոյտ դէպի Թեհրանէն հիւսիս, 5 մղոն հեռաւորութեամբ՝ Նիաւարան գիւղը:

— Թեհրանի Հ.Մ.Ը.Մ. Մասնաճիւղը բեղուն գործունէութիւն կ'ունենայ մինչեւ 1936, երբ պետական հրահանգով՝ Պարս-

ԲԱՐԳԵՆ Դ. ԵՂԻԱԶԱՐԵԱՆ

կաստանի մէջ կը փակուին հայկական Միութիւններն ու դպրոցները:

— 1944ին, Պէյրութի մէջ ծառայած սկաուտապետ եւ մարզիչ Արտաւազդ Հաճեան, Հ.Մ.Ը.Մ.ը վերակազմելու յամառ աշխատանք կը տանի Թեհրանի մէջ եւ հակառակ Իրանի ներքին քաղաքական պայմաններու յարուցած դժուարութիւններուն, քանի մը տարի բեղուն գործունէութիւն կ'ունենայ, կազմակերպելով հրապարակային հանդէսներ, մանաւանդ Հ.Մ.Ը.Մ.ի հիմնադրութեան 30ամեակի շքեղ տօնակատարութիւնը:

— 1948ին, Արտաւազդ Հաճեան Թաւրիզ կը մեկնի, հոն եւս կարճ ժամանակամիջոց մը կը վերակազմէ Հ.Մ.Ը.Մ.ը ու կը կազմակերպէ հրապարակային հանդէսներ:

— 1950ին, Իրանի կառավարութիւնը կը լուծէ բոլոր Միութիւնները եւ կրթական նախարարութեան մէջ կը հաստատէ Իրանի Մարմնակրթութեան Հիմնարկութիւնը: Այնուհետեւ, ակամայ պարսկական ակումբներ յաճախող հայ մարզիկներու ցանկութեան ընդառաջելով, բանակի մէջ սպայի աստիճանով ծառայող եւ մարզիկ Սեւակ Սազինեան, Հալէպի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղի Վարչութեան համաձայնութեամբ, դիմում կը կատարէ նորակազմ Մարմնակրթական Հիմնարկութեան, Հ.Մ.Ը.Մ.ը վերակազմելու նոր արտօնութիւն ստանալու համար: Կը մերժուի, այն պատճառաբանութեամբ, որ անպատուաբեր է պարսկահայերու մարզական Միութեան մը ենթակայ ըլլալը օտար երկրի մը կազմակերպութեան:

— Իրանի Մարմնակրթական Հիմնարկութիւնը ի վերջոյ արտօնութիւն կու տայ կազմակերպելու անկախ հայկական Միութիւն մը, «Արարատ» անունով, որ կը դառնայ Հ.Մ.Ը.Մ.ի նպատակին ծառայող կազմակերպութիւն մը:

— 1951ին, Թեհրանի Հայ Երիտասարդաց Մշակութային Միութեան Վարչութիւնը, «Արարատ» Միութեան եւ Մասնաճիւղերու արտօնատէր եւ սկաուտապետ կը նշանակէ Սեւակ Սազինեանը:

— Հայ Մշակութային «Արարատ» կազմակերպութեան Թեհրանի «Արարատ» հոյակապ մարզաւանը իրանահայութեան պատուաբեր իրագործումներէն է, որ մինչեւ այսօր կը շարունակէ ծառայել հայ երկսեռ երիտասարդութեան, հակառակ յարուցուած բազմատեսակ դժուարութիւններուն:

— Հայ Մշակութային «Արարատ» կազմակերպութեան մէջ կը գործեն՝ Երէցներու, Արուեստից, Մարզական եւ Սկաուտական Միութիւններ, որոնք 1984ին միասնաբար ունէին 1500 երկսեռ անդամ:

— Հայ Մշակութային «Արարատ» կազմակերպութիւնը Մասնաճիւղեր ունի Թաւրիզ, Ուրմիա եւ Գեարդարատ:

Սկաուտական նուագախումբը Ռ. Գրիգորեանի ղեկավարութեամբ

— Հայ Մշակութային «Արարատ» կազմակերպութեան ֆուլթայլը լրիւ Իրանի մակարդակին վրայ է եւ միշտ լաւ դիրք ունեցած է: Բացի ֆուլթայլէն, կազմակերպութեան մէջ կը կիրարկուին՝ պասքեթպոլ, վոլիպոլ, թեթեւ ատլէթիզմ, փինկ-փոնկ, քարաթէ, ծանրաբարձութիւն եւ լեռնագնացութիւն:

— Բացի Հայ Մշակութային «Արարատ» կազմակերպութենէն, Իրանի մէջ գործող հայ մարզական Միութիւններ են՝ «Սիփան»ը, «Չարմահալ»ը, «Նայիրի»ն եւ Համալսարանականներու Միութիւնը, որոնք գաղափարակից կազմակերպութիւններ են եւ նոյն նպատակին կը ծառայեն:

— Հայ Մշակութային «Արարատ» կազմակերպութեան ամէնէն մեծ ձեռնարկը համահայկական մրցումներն են, որոնց կը մասնակցին 40 հայկական Միութիւններ եւ խումբեր, միասնաբար՝ աւելի քան 2200

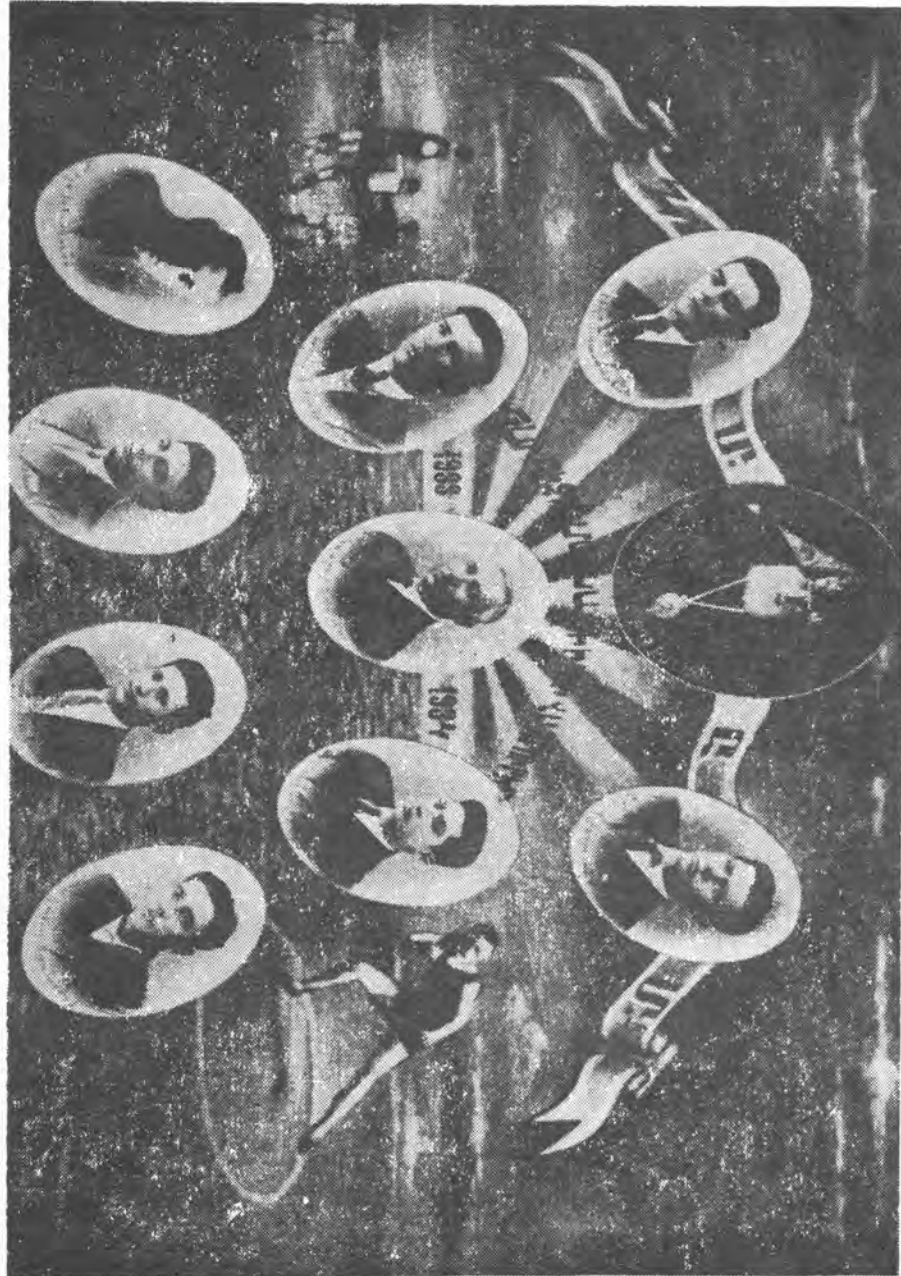
երկսեռ մարզիկներ: Շուրջ 400 մարզիկներ կուզան տարբեր գաւառներէ՝ Նոր Զուղայէն, Թաւրիզէն, Քիրմանշահէն, Մաշադէն, Ուրմիայէն, Շիրազէն, Գեարդարատէն, Գուրգանէն, Ռաշտէն, Էնզելիէն, Արուազէն:

— Հայ Մշակութային «Արարատ» կազմակերպութիւնը ունի Հայ Դատ գրասենեակը, որ կը գտնուի իր կեդրոնատեղիին մէջ, Նովպահար:

— Հայ Մշակութային «Արարատ» կազմակերպութիւնը Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Միջ-մասնաճիւղային մրցումներուն իր մասնակցութիւնը բերաւ՝ Պէյրութի մէջ, 1963ին, ֆուլթայլի խումբով, 1972ին՝ ֆուլթայլի եւ պասքեթպոլի մանչերու եւ աղջիկներու խումբերով, 1977ին՝ Լոս Անճելըսի մէջ, Նաւասարդեան Բ. Մարզախաղերուն պասքեթպոլի մանչերու եւ աղջիկներու խումբերով:

Հ. Մ. Ը. Մ. ի անդամներ՝ Արամ Ալչուզեանի հետ:

Հ. Մ. Ը. Մ. թաւրիզի Մամաճիւղի վարչութիւնը, 1933-1934ին:
 Վերին վարը, Ա. շարժ՝ Ե. Սարգսեան, Ներսէս աղբ. Մելիք թանգեան, Բ. Եղիազարեան:
 Բ. շարժ՝ Ս. Յարութիւնեան, Խ. Գրիգորեան, Ա. Գալստեան:
 Գ. շարժ՝ Վ. Յարութիւնեան, Բ. Գրիգորեան, Վ. Մնիրաբեան, Դ. Աբրահամեան:

ԱՐՏԱԻԱԶԳԻ ՀԱՃԵԱՆ

ՍԵՒԱԿ ՍԱԳԻՆԵԱՆ

Թեհրանի «Արարատ» ֆուտբոլի խումբը, 1963ին, Պեյրուբի մէջ:

— Հայ Մշակութային «Արարատ» կազմակերպութիւնը իր մասնակցութիւնը բերաւ Հ.Մ.Ը.Մ.ի համազարդութային կառույցի հիմնադիր Պատգամ. Ա. Ընդհ. Ժողովին, գումարուած՝ Պեյրուբի մէջ, 1974ին: Պատգամաւորի իրաւունքով ժողովին մասնակցող իր ներկայացուցիչն էր՝ Ռուբիկ Գիւրջեան:

— Քաղաքական պայմաններու բերումով իրանէն գաղթած Հայ Մշակութային

«Արարատ» կազմակերպութեան երկսեռ անդամներ, մարզիկներ, արի-արենոյշներ, եւրոպայի թէ Ամերիկայի մէջ, բոլորուած են Հ.Մ.Ը.Մ.ի դրօշին տակ եւ իրենց գործօն մասնակցութիւնը կը բերեն Հ.Մ.Ը.Մ.ի հայապահպանման եւ Հայ Դատի հետապնդման վսեմ նպատակներուն: Նպատակներ՝ որոնց կը շարունակէ ամբողջական նուիրումով ծառայել Հայ Մշակութային «Արարատ» կազմակերպութիւնը, իրանի մէջ:

ԵԳԻՊՏՈՍ

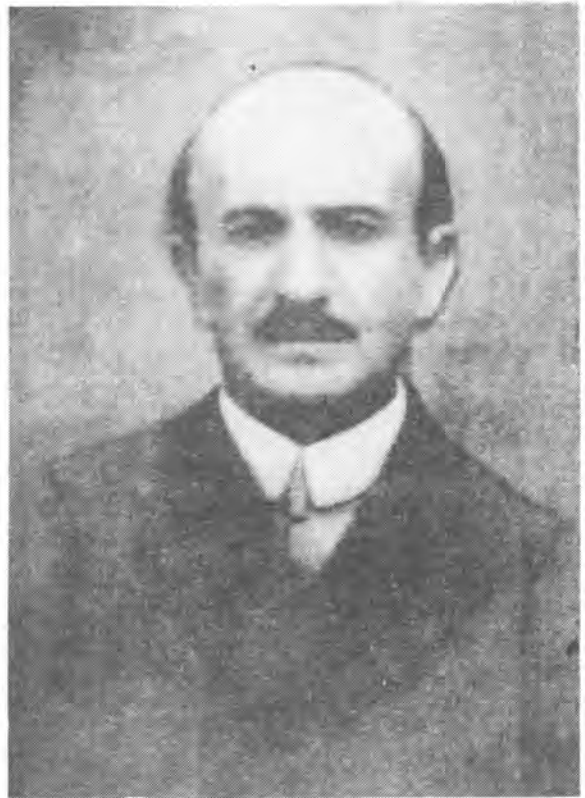
— 1911ին, մեր հին ու լաւ կազմակերպուած գաղութներէն Գահիրէի եւ Աղեքսանդրիոյ մէջ, դպրոցական շրջանակներէն սկսեալ, մարմնակրթանքը իր լայն ընդունելութիւնը կը գտնէ:

— 1912ին, Աղեքսանդրիոյ «Պօղոսեան» ազգ. վարժարանի մէջ, մարզիչ Ստեփան Խանճեան կը կազմակերպէ հեծելարշաւի մրցում եւ հայկական առաջին երկսեռ մարզահանդէսը, որուն ներկայ կ'ըլլայ մարմնակրթանքի ուսուցիչ Շաւարշ Քրիսեան:

Դպրոցի շրջափակէն դուրս, երիտասարդութեան եւս մարմնակրթանքի բաւարարութիւն տալու համար, Բարսեղ Օհանեանի գլխաւորութեամբ, 28 երիտասարդներ կը դիմեն Աղեքսանդրիոյ Ազգ. Քաղաքական ժողովին, հայկական մարզական մը ունենալու առաջարկով: Ժողովը միաձայնութեամբ կը տրամադրէ հայոց եկեղեցւոյ կից ազգապատկան հողը, որուն վրայ երիտասարդները ամբողջ վեց ամիս աշխատելէ ետք, զայն կը վերածեն ներկայանալի մարզավայրի մը:

1912ի Օգոստոսին, երիտասարդները կը գումարեն իրենց առաջին ժողովը, Քաղաքական ժողովի ատենապետ տոքթ. Միսաք Ժամկոչեանի նախագահութեամբ: Կը կազմուի Վարչութիւն, բաղկացած՝ Պերճ Օհանեանէ, Բարսեղ Օհանեանէ, Միհրան Թէլեանէ եւ Ազնաւորեանէ: Կը մշակուի Ծրագիր-Կանոնագիր, կը կատարուի անդամագրութիւն:

Շաւարշ Քրիսեան գնահատելով երիտա-

ԲԱՐՍԵՂ ՕՀԱՆԵԱՆ

սարդներու զոհողութեան ոգին եւ թափած ճիգը, կը թելադրէ նորակազմ Միութեան տալ Կամք անունը եւ մարզարանը կը կնքուի Կամք Մարմնամարզական Ակումբ անունով: 50 երիտասարդներ կը մասնակցին անդամական առաջին ժողովին:

— 1913ին, Կամք Մարմնամարզական Ակումբը կը կազմակերպէ իր առաջին ամառային մրցումները: Այնուհետեւ, ամէն տարի, աւանդաբար կը կազմակերպուին ամառային մրցումները:

«Կամֆ»ի աթլետիկ միջակազմի խումբը, 1912ին:

— 1914ին, Գահիրէի մէջ, խումբ մը մարզասէր երիտասարդներու կողմէ հիմը կը դրուի «Արարատ» Մարզական Միութեան, որ սկզբնական շրջանին, իբրեւ մարզավայր կ'օգտագործէ «Գալուստեան» ազգ. վարժարանի դաշտը:

— Աղեքսանդրիոյ Կամֆ Մարզական Ակումբը պատուաբեր գործունէութիւն կ'ունենայ եգիպտահայ մարզական կեանքի պատմութեան մէջ: Իր մարզիկները կը շահին հարիւրաւոր բաժակներ:

— Եգիպտահայ աթլէթիք մրցումներուն, Աղեքսանդրիոյ Կամֆ Մարզական Ակումբի մարզիկներէն մրցանիշ կը հաստատեն եւ ախոյեանի տիտղոսին կը տիրանան՝ Համօ Դարմանեան, Զաւէն Բրուտեան, Ալէքս Զարմանեան, Արմենակ Ասլանեան, Գէորգ Տէր Սիմոնեան, Վարդգէս Աստուածատուր, Կարօ Մոմճեան:

— 1915ին, նախաձեռնութեամբ Աղեքսանդրիոյ Ազգ. Քաղաքական ժողովի, հիմը կը դրուի Հայ Հետազօտիչներու Ընկերութեան:

— 1928էն 1936, Գահիրէի «Արարատ» Մարզական Միութիւնը բեղուն շրջան մը կը բոլորէ, շնորհիւ Շուպրա Պէլէտի մէջ

գտնուող Կարապետեանի ընդարձակ մարզադաշտին ընծայած լայն հնարաւորութիւններուն: Զարկ կը տրուի Փութպուլի, Թենիսի եւ այլ մարզախաղերու, նաեւ սկաուտական շարժման:

— Գահիրէի «Արարատ» Մարզական Միութեան մարզիկները կը սկսին Եգիպտոսի միջազգային մրցումներուն ախոյեանութիւններ շահիլ: Միութիւնը, սակայն, որոշ շրջան մը կ'ընկրկի եւ անջատողական ոգի սնուցանող կարգ մը անձեր բաժնուելով, կը կազմեն այլ անունով Միութիւն մը:

Այսուհանդերձ, հաւատարիմ անդամներէն Վարդան Գազանճեան, Ստեփան Ամիրայեան, Թորոս Խաչատուրեան, Զարեհ Սաբայեան, Բիւզանդ Մինասեան, Սարգիս Մեսրոպեան, Յակոբ Պալլզօճեան, Շամլեան եղբայրներ եւ ուրիշներ, ամէն ճիգ կը թափեն, կը վարձեն դաշտ մը, կը վերածեն մարզարանի եւ զայն կը դարձնեն Գահիրէի մարզասէր երիտասարդութեան կեդրոնը:

— 1936էն սկսեալ, Գահիրէի «Արարատ» Մարզական Միութիւնը կ'ունենայ պասքէթպուլի ներկայանալի խումբեր, որոնք յաճախ Ա. Դասակարգի խումբերու դէմ մրցելով, կը տիրանան ախոյեանի տիտղոսին եւ իրա-

«Արարատ»ի վարչական կազմը, 1934ին:

Նստած, ձախէն աջ՝ Բարգէն Քեհեայան, Գրիգոր Չազրեան, Ստեփան Ամիրայան,
Սարգիս Միֆայէլեան:

Ոտքի, ձախէն աջ՝ Գարեգին Շամլեան, Թորոս Խաչատուրեան, Վարդան Գազանեան,
Ա. Պերպէրեան, Փայլակ Շահրոզեան:

«Կամֆ»ի ֆուտպոլի խումբը, 1935ին:

Հ. Մ. Ը. Մ. «Արարատ»ի վարչական կազմը, 1958ին:
 Նստած, ձախէն աջ՝ Պարոյր Թէնքերեան, Վարուժան Մինասեան, Գարեգին Շամլեան, Գրիգոր Նիզիպլեան:
 Ոտքի, ձախէն աջ՝ Կարո Մոմենեան, Նազարէթ Գալուստեան, Մարտիրոս Քէշիշեան, Հայկ Պէլլերեան:

ւունք կը ստանան «Էֆսէլանս» դասակարգին մաս կազմելու:

— Եգիպտոսի մէջ, հեծելարչաւի առաջին մրցումները կը կազմակերպէ Գահիրէի «Արարատ» Մարզական Միութիւնը: Իր մարզիկները միջազգային մրցումներուն կը մասնակցին Եռագոյն շապիկներով:

— Գահիրէի «Արարատ» Մարզական Միութիւնը միջազգային շափանհիշով բազմաթիւ մարզիկներ ունեցած է: Լաւագոյններէն կը նշուին՝ Եգիպտոսի վազքի ախոյեաններ Անտոն Յովսէփեան, Արսէն Շամլեան, Կոփամարտի միջազգային ախոյեան Հայկ Ասատուրեան, հեծելարչաւի ախոյեան Յակոբ Ղազարեան:

— Աղեքսանդրիոյ Կամք Մարզական Ակումբի Ֆութպոլի խումբը տարիներ շարունակ պատուաբեր յաղթանակներով պանծացուցած է իր Ակումբին անունը: Ուշագրաւ յաղթանակներ տարած է նաեւ պասքեթպոլի մանչերու խումբը:

— Աղեքսանդրիոյ Կամք Մարզական Ակումբի սկաուտական խումբերը բեղուն գործունէութիւն ունեցած են, կազմակերպելով շրջապտոյտներ, դաշտահանդէսներ, խմբային բանակումներ, մասնակցած են նաեւ եգիպտական սկաուտական բոյոր ձեռ-

նարկներուն եւ տողանցքներուն՝ մեր ազգային դրօշով:

— 1944ին, Գահիրէի «Արարատ» Մարզական Միութիւնը կը տօնէ իր հիմնադրութեան 30ամեակը: Այս առիթով կը կազմակերպէ եգիպտահայ աթլէթիք մրցումներ, որոնք տեղի կ'ունենան Գահիրէի «Նասիոնալ» դաշտին վրայ: Կը մասնակցին եգիպտահայ բոլոր մարզական Միութիւնները, Հայ Արիները եւ Հայ Կատրերը:

— 1946ին, Հելիոպոլսոյ Հ.Մ.Ը.Մ.ի վարիչները, գլխաւորութեամբ Հ.Մ.Ը.Մ.ի հիմնադիրներէն Հայկ Ծիգմէճեանի եւ «Արարատ» Մարզական Միութեան վարիչները՝ Ստեփան Ամիրայեան, մարզիչ Գրիգոր Նիզիպլեան, Գարեգին Շամլեան, Թորոս Խաչատուրեան, Վարդան Գազանճեան, կ'որոշեն միանալ եւ հանրութեան ներկայանալ Հ.Մ.Ը.Մ.-«Արարատ» անունով:

Այս համագործակցութիւնը, սակայն, երկար չի տեւեր. հրապարակ կու գայ Հ.Մ.Ը.Մ. «Նուպար» Միացեալ Մարզական Միութիւնը: Այսուհանդերձ, Հ.Մ.Ը.Մ. «Արարատ» հաւատարիմ կը մնայ Հ.Մ.Ը.Մ.ին ու կը գործադրէ անոր Ծրագրականագիրը:

Հ.Մ.Ը.Մ. «Արարատ»ի Սկաուտական Շրջանային Խորհուրդը, 1958ին:
Նստած, ձախէն աջ՝ Օննիկ Դաւիթեան, Անդրանիկ Արթինեան, Մկրտիչ
Թիւրինեան:
Ոտքի, ձախէն աջ՝ Մարտիրոս Քէշիշեան, Հայկ Պէյլերեան, Կարօ Նշանեան:

Հ.Մ.Ը.Մ. «Արարատ»ի աղջկանց պասֆեթպոլի խումբը:

«Կամֆ»ի վարչական կազմը, 1958ին:

Նստած, ձախէն աջ՝ Վահան Գալուֆեան, Գարեգին Մելիֆեան, Վազգէն Եսայեան:

Ոտքի, ձախէն աջ՝ Յակոբ Տէր Պետրոսեան, Բիւզանդ Մուրատեան, Մարտիրոս Շատախցեան, Նշան Պետրոսեան, Նշան Գրիգորեան:

— Համաշխարհային Բ. պատերազմի շրջանին, Աղեքսանդրիոյ «Կամֆ» Մարմնամարզական Ակումբին կը միանայ Հայ Հետազօտիչներու Ընկերակցութիւնը:

— 1950ին, Գահիրէի Հ.Մ.Ը.Մ. «Արարատ»ի վարչութիւնը կը հրաւիրէ Լիբանանի պասքեթպօլի մանչերու ասոյեան Պէյրութի Հ.Մ.Ը.Մ.ի խումբը, որ Գահիրէի եւ Աղեքսանդրիոյ մէջ իր կատարած միջազգային պատուաբեր մրցումներով, մեծ խանդավառութիւն կը ստեղծէ:

Եգիպտահայութիւնը առիթը կ'ունենայ մօտէն ճանչնալու Հ.Մ.Ը.Մ.ը իր մարզիկներով եւ վարիչներով:

— 1951ին, Հալէպի մէջ, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Լիբանանի, Սուրիոյ եւ Յորդանանի Մասնաճիւղերու 11րդ Շրջ. Ժողովին, խորհրդակցական ձայնով կը մասնակցի Գահիրէի Հ.Մ.Ը.Մ. «Արարատ»ի ներկայացուցիչ՝ մարզական ընդհանուր պատասխանատու Գրիգոր Նիզիպեան:

— 1951ին, Գահիրէի Հ.Մ.Ը.Մ. «Արարատ»ի վարչութիւնը Եգիպտոս կը հրաւիրէ նաեւ Լիբանանի պասքեթպօլի աղջկանց ասոյեան Պէյրութի Հ.Մ.Ը.Մ.ի խումբը, որ իր կատարած միջազգային մրցումներով կը պանծացնէ հայ մարզիկուհիին անունը:

— 1946էն 1958, Գահիրէի Հ.Մ.Ը.Մ. «Արարատ»ի մարզիկները դարձեալ պատուաբեր տեղ կը գրաւեն Եգիպտոսի աթլէթիք մրցումներուն:

Վազքի մէջ նոր մրցանիշեր կը հաստատեն եւ ասոյեանի տիտղոսին կը տիրանան՝ Գեղամ Քիւտնեբեան եւ Ճիմի Լաչինեան:

— 1954ին, Գահիրէի Հ.Մ.Ը.Մ. «Արարատ»ը կը տօնէ իր հիմնադրութեան 40ամեակը, կազմակերպելով եգիպտահայ աթլէթիք մրցումներ: Կը մասնակցին եգիպտահայ մարզական բոլոր Միութիւնները:

— 1955ին, Գահիրէի Հ.Մ.Ը.Մ. «Արարատ»ը կը տօնէ իր հիմնադրութեան 40ամեակը, կազմակերպելով եգիպտահայ աթլէթիք մրցումներ: Կը մասնակցին եգիպտահայ մարզական բոլոր Միութիւնները:

«Կամֆ»ի դրօշարշաւի աղջկանց խումբը:

«Կամֆ»ի ֆուտպոլի խումբը, 1958ին:

«Կամֆ»ի պասֆեթպոլի խումբը, 1958ին:

րատ»ի պասֆեթպոլի մանչերու խումբը, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մերձաւոր Արեւելքի Շրջ. Վարչութեան հրաւերով, Հալէպի մէջ կը մասնակցի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Միջ-Մասնաճիւղային մրցումներուն:

Այնուհետեւ, Գահիրէի Հ.Մ.Ը.Մ. «Արարատ»ը, երբ պայմանները կը թոյլատրեն, իր մասնակցութիւնը կը բերէ Պէյրութի, Հալէպի եւ Յունաստանի մէջ կազմակերպուած Հ.Մ.Ը.Մ.ի Միջ-Մասնաճիւղային մրցումներուն:

— 1957ին, Գահիրէի Հ.Մ.Ը.Մ. «Արարատ»ը եւ Հայ Արիները կ'որոշեն միանալ եւ կը կազմեն մէկ ուժ՝ Հ.Մ.Ը.Մ. «Արարատ» եւ Հայ Արիներու Ընկերակցութիւն անունով:

— 1958ին, Հ.Մ.Ը.Մ. «Արարատ» եւ Հայ Արիներու Ընկերակցութիւնը մեծ շուքով կը տօնեն Հ.Մ.Ը.Մ.ի հիմնադրութեան 40ամեակը, Գահիրէի «Նասիօնալ» դաշտին վրայ: Կը մասնակցին եգիպտահայ մարզական բոլոր Միութիւնները:

— 1958ին, Գահիրէի Հ.Մ.Ը.Մ. «Արարատ» եւ Հայ Արիներու Ընկերակցութիւնը եգիպտոս կը հրաւիրեն Հալէպի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Փութպոլի Ա. խումբը, որ իր կատարած

միջազգային տպաւորիչ եւ բարձրորակ մրցումներով, պատիւ կը բերէ Հ.Մ.Ը.Մ.ին եւ հայ անունին:

1974ին, Հ.Մ.Ը.Մ.ի համազգայնութային վարչական նոր կառոյցով, Գահիրէի Հ.Մ.Ը.Մ. «Արարատ» եւ Հայ Արիներու Ընկերակցութիւնը եւ Աղեքսանդրիոյ «Կամֆ» Մարմնամարզական Ակումբը եւ Հայ Հետազօտիչներու Ընկերակցութիւնը կը դառնան Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղեր՝ Հ.Մ.Ը.Մ. «Արարատ» եւ Հ.Մ.Ը.Մ. «Կամֆ» անուններով:

— 1981ին, Գահիրէի Հ.Մ.Ը.Մ. «Արարատ» Մասնաճիւղը, յաջորդաբար չորրորդ տարին ըլլալով, կը տիրանայ իր կազմակերպած եգիպտահայ միջ-ակումբային պասֆեթպոլի մրցաշարքի ախոյեանի տիտղոսին եւ բաժակին:

Հելիոպոլսոյ Հ.Մ.Ը.Մ. «Արարատ»ի դաշտին վրայ կատարուած եռօրեայ այս մրցաշարքին կը մասնակցին՝ Գահիրէէն «Նիբր-Իսթ», Հ.Մ.Ը.Մ. «Նուպար», հայ կաթողիկէ «Ս. Թերեզա» եւ Հ.Մ.Ը.Մ. «Արարատ», Աղեքսանդրիայէն Հ.Մ.Ը.Մ. «Կամֆ» ակումբներու խումբերը:

— 1981ին, Գահիրէի Հ.Մ.Ը.Մ. «Արարատ»ը կը տիրանայ նաեւ Հելիոպոլսոյ հայ կաթողիկէ «Ս. Թերազա» ակումբի կազմակերպած եգիպտահայ վեց ակումբներու միջեւ կատարուած պասքեթպոլի մրցաշարքի ախոյեանի տիտղոսին եւ բաժակին:

— 1983ին, Գահիրէի Հ.Մ.Ը.Մ. «Արարատ» Մասնաճիւղի Վարչութեան կազմակերպութեամբ տեղի կ'ունենայ Հ.Մ.Ը.Մ.ի հիմնադրութեան 65ամեակին նուիրուած յօբելինական մրցաշարք, Հ.Մ.Ը.Մ. «Արարատ»ի Հելիոպոլսոյ մարզադաշտին վրայ:

Գահիրէի «Նիրը-Իսթ», «Ս. Թերեզա» եւ Հ.Մ.Ը.Մ. «Արարատ», իսկ Աղեքսանդրիայէն՝ Հ.Մ.Ը.Մ. «Նուպար» եւ Հ.Մ.Ը.Մ. «Կամք» ակումբներու խումբերուն միջեւ կատարուած մրցաշարքին յաղթանակը կը տանի եւ բաժակին կը տիրանայ Հ.Մ.Ը.Մ. «Արարատ»:

— 1984ին, Աղեքսանդրիոյ մէջ, Հ.Մ.Ը.Մ. «Կամք»ի կազմակերպութեամբ, այնուհետեւ՝ Գահիրէի մէջ, նախ տեղւոյն Հ.Մ.Ը.Մ. «Նուպար»ի, ապա Հ.Մ.Ը.Մ. «Արարատ»ի կազմակերպութեամբ եգիպտահայ միջ-ակումբային պասքեթպոլի մրցաշարքերուն ախոյեանի տիտղոսին եւ բաժակին կը տիրանայ Հ.Մ.Ը.Մ. «Արարատ»ի մանչերու խումբը:

Հ.Մ.Ը.Մ. «Արարատ»ի կազմակերպած մրցաշարքը կը նուիրուի հայազրոյժ այս ակումբի հիմնադրութեան 70ամեակին: Յօբելինական մրցաշարքին կը կատարուին նաեւ աղջիկներու եւ կրտսերներու պասքեթպոլի խումբերու մրցումներ: Յաղթանակները կը տանին եւ բաժակի կը տիրանան Հ.Մ.Ը.Մ. «Արարատ»ի խումբերը:

— 1985ին, Գահիրէի Հ.Մ.Ը.Մ. «Արարատ» Մասնաճիւղի Հայ Արիներու վերակազմութեան առիթով, տեղի կ'ունենայ խարոյկահանդէս, Հ.Մ.Ը.Մ. «Արարատ»ի մարզադաշտին վրայ:

Եգիպտոսէն հայութիւնը երբ կը սկսի հոծ թիւով գաղթել, միաժամանակ կը դադրին հրապարակային հայաշունչ ելոյթները: Ներկաները, հիւրեր եւ ծնողներ, կարօ-

ՎԱՀԱՆ ԳԱՎՈՒՔՃԵԱՆ

տով, խանդաղատանքով եւ մեծ հետաքրքրութեամբ կը հետեւին տողանցքով սկսած խարոյկահանդէսին, երգման արարողութեան, խաղերուն եւ հիւրասիրութեան:

— 1985-1986ին, Գահիրէի Հ.Մ.Ը.Մ. «Արարատ»ի սկաուտական կազմը ուշադրաւ գործունէութիւն կ'ունենայ կազմակերպելով արշաւ, սկաուտական ձեռակերտներու ցուցահանդէս, Ս. Ծնունդի մասնակցութիւն, տողանցք եւ քննական արշաւ դէպի բուրգերու, տաճարներու եւ այլ հնութիւններու շրջանը՝ Սաքքարա:

— 1986ին, Գահիրէի մէջ բացուած կը կատարուի Հ.Մ.Ը.Մ. «Արարատ» Մասնաճիւղի «Արմենակ Մէօթէմէտեան» վերանորոգուած մարզարանի եւ հաւաքավայր-սրահի:

— 1986ին, Աղեքսանդրիոյ Հ.Մ.Ը.Մ. «Կամք» Մասնաճիւղի Ռամէի մարզադաշտը եւ իր յարակից բաժինները հիմնովին կը վերանորոգուին:

Գահիրէի Հ.Մ.Ը.Մ. «Արարատ»ի պասֆեթպոլի մանչերու խումբը, 1983ին:

Գահիրէի Հ.Մ.Ը.Մ. «Արարատ»ի վարչութիւնը, 1985ին:

Նստած, ձախէն աջ՝ Խոսրով Զաֆարեան, Անահիտ Թումայեանց, Վարուժան Գազանեան, Վրէժ Քեօհնէլեան, Պետրոս Մխտիկեան:

Ոտքի, ձախէն աջ՝ Պերն Ասատուրեան, Ֆրէտի Գարակեօբեան, տոբօ Սուրէն Պալրամեան, Յակոբ Ոսկերիչեան, Էտի Գարակեօբեան, Վաղարշ Զաֆարեան:

Գահիրէի Հ.Մ.Ը.Մ. «Արարատ»ի աղջկանց պասեֆպոլի խումբը, 18 տարեկանէն վար:

Ոտքի, ձախէն աջ՝ Վարուժան Գազանեան, Խոսրով Գազանեան, Նորա Մելիքեան, Նեվին Պողոսեան, Սուէ Պայրամեան, Նորա Մխտիկեան, Սիլվի Սամիր, Գարմէն Գարամեան, Պերն Ասատուրեան, Գեորգ Բրուտեան:
Ծունկի, ձախէն աջ՝ Ռիբա Սագայեան, Շաբէ Ասատուրեան, Կասիա Չիլինկիրեան, Սիլվա Պայրամեան, Թային Կապէյեան եւ Նուարդ Եանըգեան:

— 1986ին, Աղեքսանդրիոյ Հ.Մ.Ը.Մ. «Կամք»ի Ռամլէի, ապա Գահիրէի Հ.Մ.Ը.Մ. «Արարատ»ի Հելիոպոլսոյ մարզադաշտերուն վրայ տեղի կ'ունենան Հ.Մ.Ը.Մ. «Կամք»ի եւ Հ.Մ.Ը.Մ. «Արարատ»ի Միջ-Մասնաճիւղային մանչերու, աղջիկներու եւ կրտսերներու պասեֆպոլի խումբերու բաժակի հետաքրքրական մրցումներ:

— 1986ին, Հ.Մ.Ը.Մ. «Արարատ» Մասնաճիւղի սկաուտական Խորհուրդի կազմակերպութեամբ տեղի կ'ունենայ հնգօրեայ բանակում, Կարմիր ծովի շրջանին մէջ:

— 1987ին, Հ.Մ.Ը.Մ. «Արարատ» Մասնաճիւղի սկաուտները եւ արենոյյները քրննական արշաւ մը կը կատարեն Գահիրէէն

400 քմ. հեռու, Սինայի թերակղզիի հարաւային կեդրոնը գտնուող լեռներու ամէնէն բարձր գագաթ Ս. Փաթէրին լեռը եւ համանուն մենաստանը իր հոշակաւոր վանքով եւ նշանաւոր «Մովսէս» լեռով:

— Գահիրէի Հ.Մ.Ը.Մ. «Արարատ» եւ Աղեքսանդրիոյ Հ.Մ.Ը.Մ. «Կամք» Մասնաճիւղերը, եգիպտահայ ազգային կեանքէն ներս, մարզական եւ սկաուտական վերաշխուժացման եւ վերանորոգման առաջընթացքով, խանդավառող ներկայութեամբ ու հետաքրքրական ելոյթներով, կը շարունակեն հայապահպանման եւ հայակերտման իրենց նուիրական առաքելութիւնը:

Կ Ի Պ Ր Ո Ս

— 1927ին, Օննիկ Եազմաճեանի ճիգերով, կը հիմնուի Նիկոսիոյ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղը:

Նոյն տարին, Ս. Գազանճեանի նախաձեռնութեամբ, կը հիմնուի նաեւ Լառնաքայի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղը, որուն կը միանան տեղւոյն Ազգային Վարժարանի սկաուտական խումբի անդամները:

— Նիկոսիոյ եւ Լառնաքայի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղերու Ֆութպոլի խումբերը, Կիպրոսի յոյն եւ թուրք խումբերու դէմ իրենց կատարած մրցումներուն, միշտ արձանագրած են պատուաբեր արդիւնքներ:

— Հ.Մ.Ը.Մ.ի երկու Մասնաճիւղերու գործունէութիւնները, զաղթերու եւ տեղական անհասկացողութեանց պատճառով, մերթ ընդ մերթ կը դադրին եւ ի վերջոյ չեն շարունակուիր:

— 1936ին հիմնուած եւ Կիպրոսի Հայ Ազգային կեանքին մէջ իր հանրանուէր եւ զաղափարապաշտ գործունէութեամբ ծանօթ Հայ Երիտասարդաց Միութիւնը, 1978ին ստանձնելով երբեմնի Հ.Մ.Ը.Մ.ի գործունէութեան շարունակութիւնը, մաս կը կազմէ Հ.Մ.Ը.Մ.ի համագաղութային կառոյցին, իբրեւ Մեկուսի Մասնաճիւղ:

Հ.Մ.Ը.Մ.ի գործունէութեան մէջ տեղ մը հասած ըլլալ գոյութիւն չունի, այլ միայն կայ միասնաբար աւելի բարձրին, աւելի լաւին, աւելի կատարելալին հասնելու ձգտում:

Հ.Մ.Ը.Մ.ը հաւաքականութիւն է, գաղափար է, հաւատամք է: Ան սեփականութիւնն է ամբողջին. հոն անձնականը տեղի կու տայ հաւաքականութեան առջեւ:

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ԵՐԿԻՐՆԵՐ

ՅՈՒՆԱՍՏԱՆ

— 1922ին, առաւելաբար Պոլսոյ եւ Իզմիրի շրջաններէն բազմահազար հայեր կը գաղթեն ու կը հաստատուին Յունաստան:

Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդր. Վարչութիւնը, Հ.Մ.Ը.Մ.ը լուծարքի ենթարկելէ ետք Թուրքիոյ մէջ, կ'որոշէ օգնութեան հասնիլ Յունաստանի հայ գաղթականներուն եւ կը կազմէ օգնութեան յատուկ Մարմին մը:

— Գաղթական Հ.Մ.Ը.Մ.ականներ, իրենց հաստատուած վայրերուն մէջ կը հիմնեն Հ.Մ.Ը.Մ.ի կորիզներ եւ կը ստեղծեն մարզական եւ սկաուտական կեանք:

— 1924ին, Հ.Մ.Ը.Մ.ի գործիչ եւ սկաուտ խմբապետ Մկրտիչ Մալումեան կը կազմէ Սկաուտական Յանձնախումբ մը, որուն անդամները՝ Պետրոս Գայեան, Հայկ Տէտէեան, Գասպար Առաքելեան, Յակոբ Աւագեան եւ Յարութիւն Առաքելեան մար-

զական կապակցութիւն մը կը ստեղծեն հայ մարզիկին եւ սկաուտին միջեւ:

— 1924ին, կը հիմնուի Յունաստանի Հ.Մ.Ը.Մ.ը: Մասնաճիւղերը համադրելու եւ ղեկավարելու համար կ'ընտրուի Կեդր. Վարչութիւն մը:

— Սկաուտական Յանձնախումբի անդամներէն բացի, Յունաստանի Հ.Մ.Ը.Մ.ի հիմնադրութեան շրջանին վարչական աշխատանք կը տանին՝ Առաքել Պետրոսեան, Արամ Յովհաննէսեան, Պատուելի Յովհաննէս Աճէմեան, Ստեփան Տամլամայեան, Գէորգ Յարէթեան, Արտաշէս Յակոբեան, Հայկ Տէտէեան, Սեդրակ Նիկողոսեան, Ահարոն Եսայեան, Յարութիւն Գըլլըճեան, Մկրտիչ Մալումեան, Պետրոս Գայեան եւ ուրիշներ:

— 1926ին, Հ.Մ.Ը.Մ.ը կը վաւերացուի հելլէն դատարանի կողմէ:

Յունաստանի Հ.Մ.Ը.Մ.ի առաջին Շրջ. Վարչութիւնը, 1927ին:
Նստած, ձախէն աջ՝ Պատ. Յովհաննէս Աճէմեան, Առաքել Պետրոսեան, Ստեփան Տամլամայեան, Գէորգ Յարէթեան:
Ոտքի, ձախէն աջ՝ Ա. Ա. Յակոբեան, Հայկ Տէտէեան, Մկրտիչ Մալումեան, Պետրոս Գայեան, Սեդրակ Նիկողոսեան:

Ֆիզսի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնահիւղի ֆուլփոլի խումբը,
1929ին:

Գոֆինիոյ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնահիւղի սկաուտ աստիճանաւորներու կազմը, 1948ին:

— Յունաստանի Հ.Մ.Ը.Մ.ը Մասնաճիւղեր կ'ունենայ Աթէնք, Ֆիքս, Սինկրու, Լիփազմա, Գոքինիա, Նէօ Ֆալէրոն, Կրետէ, Միտիլի, Սելանիկ, Թեսաղոնիկէ, Գարէա, Իրաքլիօ, Բաթրոս, Ռեթեմնօ, Աղեքսանդրուպոլիս, Տրամայա Գափալա եւ այլ շրջաններու մէջ:

— 1926ին, Սելանիկի մէջ, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղը կը հիմնեն Համօ Մեհրապեան (այժմ՝ Շաւարշ Քահանայ), Յակօբ Հէլվաճեան եւ Կարալիս Ահարոնեան, իսկ Տէտէ Աղաճի մէջ՝ Արսէն Պալեան, աջակցութեամբ՝ Վահան Ճիլունիի:

— 1927ին կը գումարուի Յունաստանի Հ.Մ.Ը.Մ.ի առաջին Պատգմ. Ժողովը, մասնակցութեամբ շրջանի Մասնաճիւղերէն 36 լիազօր ներկայացուցիչներու:

Մասնաճիւղերու յաւելումով, Աթէնքի Կեդր. Վարչութիւնը կը փոխարինուի Շրջ. Վարչութեամբ:

— Յունաստանի Հ.Մ.Ը.Մ.ի սկսուածները կը մասնակցին Յունաստանի անկախութեան տօնակատարութեան տողանցքին, միջազգային բանակումներուն, արժանանալով Յունաստանի եւ օտար պետութեանց բարձրաստիճան պաշտօնատարներու գնահատանքին:

— 1929ին, Աթէնքի Մասնաճիւղը կը կազմակերպէ Յունաստանի Հ.Մ.Ը.Մ.ի առաջին Ողիմպիականը:

— 1934ին, Յունաստանի Հ.Մ.Ը.Մ.ի երկսեռ երէց անդամներ կը կազմեն Հ.Մ.Ը.Մ.ի «Բնութենասէրներու» Մասնաճիւղը, որ պետութեան կողմէ կը վաւերացուի ու կը ճանչցուի իբրեւ «Հայ Լեռնագնաց Բնութենասէրներու Միութիւն» անունով:

— 1945ին, Յունաստանի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Վարչութեան հովանաւորութեամբ տեղի կ'ունենան Հ.Մ.Ը.Մ.ի յետ-պատերազմեան առաջին Նաւասարդեան Մարզախաղերը եւ տողանցքը, 400 երկսեռ մարզիկներու եւ սկսուածներու մասնակցութեամբ:

— 1951ին, Յունաստանի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղերուն կողմէ լիազօր պատգամաւոր մը կը մասնակցի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Լիբանանի, Սուրիոյ եւ Յորդանանի 11րդ Շրջ. Ժողովին:

— 1952ին, Յունաստանի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Փութպոլի Ա. Դասակարգի խումբը կը մասնակցի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Լիբանանի, Սուրիոյ եւ Յորդանանի միջ-մասնաճիւղային մրցումներուն:

— 1958ին, Յունաստանի Հ.Մ.Ը.Մ.ը ունէր 7 Մասնաճիւղ, 700 երկսեռ անդամներով:

— Յունաստանի Հ.Մ.Ը.Մ.ը իր հիմնադրութեան թուականէն՝ 1924էն սկսեալ, կ'ունենայ Փութպոլի զօրաւոր խումբ: 1925-1926 տարեշրջանին, Աթէնքի Փութպոլի առաջնակարգ խումբերու ախոյեանութեան մրցումներուն, Հ.Մ.Ը.Մ.ի ներկայացուցիչ խումբը կը գրաւէ պատուաբեր երկրորդ դիրքը:

— Յունաստանի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Փութպոլի անուանի մարզիկներէն Դանիէլ Դանիէլեան մաս կը կազմէ Յունաստանի Փութպոլի ազգային խումբին եւ Սելանիկի խառն խումբին, իսկ Վահագն Աբրահամեան մաս կը կազմէ Սելանիկի բազմամեայ ախոյեան «Արիս» խումբին:

— Յունաստանի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղերուն մէջ բացի Փութպոլէն, կը կիրարկուին նաեւ պասքեթպոլ, վոլիպոլ, փինկ-փոնկ եւ աթլէթիք խաղեր:

— 1978ին, Թեսաղոնիկէի Հ.Մ.Ը.Մ.ը օր. Մարկօ Ասլանեանի նուիրատուութեամբ կ'ունենայ 5000 քառ. մեթր տարածութեամբ եւ բոլոր յարմարութիւններով մարզափայրի վերածուելու կարելիութիւններ ունեցող հողամաս մը:

— 1979-1980 տարեշրջանին, Թեսաղոնիկէի (Սելանիկ) Հ.Մ.Ը.Մ.ի պասքեթպոլի մանչերու խումբը տեղւոյն Գ. Դասակարգի խումբերու ախոյեանութեան մրցաշարքին անպարտելի, կը տիրանայ ախոյեանի տիտղոսին եւ բաժակին ու կը բարձրանայ Բ. Դասակարգ:

Նոյն տարեշրջանին, Մասնաճիւղի պասքեթպոլի աղջկանց խումբը ախոյեանութեան մրցաշարքին իր օրինակելի վարկին համար գնահատանքի կ'արժանանայ ու կը ստանայ բաժակ:

Աթլետիկ Հ.Մ.Ը.Մ.ի սկսուտ աստիճանաւորներու կազմը, 1949ին:

Սելանիկի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղի պասֆեթպոլի մանչերու խումբը, 1956ին:

Յունաստանի Հ.Մ.Ը.Մ. ի Շրջ. վարչությունը, 1958ին:
Նստած, ձախէն աջ՝ Դանիէլ Դանիէլեան, Պատրիկ Սարգիսեան, Համբարձում
Կիւտէնեան:
Ոտքի, ձախէն աջ՝ Լեւոն Գայեան, Յարութիւն Սվազլեան, Ստեփան Նշանեան,
Աւետ Խաչատուրեան:

Յունաստանի Հ.Մ.Ը.Մ. ի 45րդ Պատգամաւորական Ժողովը, 1980ին:

Ֆիֆսի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Մասնահիւղի ֆուլբպոլի խումբը, 1981ին:

Ֆիֆսի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Մասնահիւղի պասֆեբպոլի աղջկանց խումբը, 1981ին:

Ֆիֆսի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Մասնահիւղի վարչութիւնը, 1979-1981 տարեշրջանին:
Նստած, ձախէն աջ՝ Յ. Քիրտողլեան, վարուժան Նշանեան, Կարպիս Գուլումեան (Շրջ. վարչութեան ներկայացուցիչ), Խաչիկ Աղապապեան, Թագուր Շիրակեան:

Ոտքի, ձախէն աջ՝ Կարպիս Յանիկեան, Համբարձում Պերպերեան, Գրիգոր Զաֆարեան, Կարպիս Պէֆերէնեան, Յակոբ Եթիմեան, Ֆիլիփ Ծերոնեան, Մուրատ Քիրտողլեան:

Թեսադոնիկէի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղի մանչերու պասֆեթպոլի խումբը, 1981ին:

Թեսադոնիկէի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղի աղջկանց պասֆեթպոլի խումբը, 1981ին:

Բաժակները Հ.Մ.Ը.Մ.ի խումբերուն կը յանձնէ Թեսադոնիկէի պասֆեթպոլի կեդրոնական Մարմինը, հրապարակային հանդիսութեամբ:

— 1980ին, կը կազմուի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Ֆիքսի Մասնաճիւղի պարման-պարմանուհիներու լողորդութեան խումբը, որ յունական խումբերու դէմ մրցումներուն կ'արձանագրէ փայլուն յաղթանակներ:

— 1980ին, Աթէնքի մէջ տեղի կ'ունենայ Յունաստանի Հ.Մ.Ը.Մ.ի 45րդ Պատգմ. Ժողովը, իսկ 1982ին՝ 46րդ Պատգմ. Ժողովը, մասնակցութեամբ՝ Ֆիքսի, Գոքինիայի, Գարէայի եւ Թեսադոնիկէի Մասնաճիւղերու ներկայացուցիչներուն եւ սկաուտական կազմերու խմբապետներուն:

— Յունաստանի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Շրջ.

Վարչութեան կազմակերպած Զատիուայ միջ-մասնաճիւղային աւանդական հանդիպումները տեղի կ'ունենան Աթէնքի կամ Թեսադոնիկէի մէջ: Յաճախ իրենց մասնակցութիւնը կը բերեն նաեւ Գահիրէի Հ.Մ.Ը.Մ.-«Արարատ» Մասնաճիւղի խումբերը:

— 1981ին, Թեսադոնիկէի Հ.Մ.Ը.Մ.ի պասֆեթպոլի մանչերու խումբը տեղւոյն Բ. Դասակարգի խումբերու ախոյեանութեան մրցաշարքին կը տիրանայ ախոյեանի տիտղոսին ու բաժակին եւ կը բարձրանայ Ա. Դասակարգ:

— 1981ին, Թեսադոնիկէի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղին նուիրուած հողամասը վերածուելով մարզավայրի, նուիրատուին անունով կ'անուանուի՝ «Մարկո Ասլանեան մարզավայր»:

Գոբինիոյ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնանիւղի սկաուտները եւ գայիկները, 1981ին:

Գոբինիոյ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնանիւղի սկաուտական կազմը, 1981ին:

Աթլետի Հ.Մ.Ը.Մ. Ֆիսի Մասնահիւղի աղջկանց պասեթպոլի խումբը, 1981ին:

Աթլետի Հ.Մ.Ը.Մ. Ֆիսի Մասնահիւղի ֆուբպոլի խումբը, 1981ին:

— 1986ին, Գոբինիոյ Հ.Մ.Ը.Մ. ի սկաուտական կազմը համաշխարհային Բ. պատերազմէն ետք ունեցած իր բեղուն գործունէութեան համար, նաեւ հելլէն սկաուտական բացառիկ խումբերու շարքին դասուելով, Հելլէն Սկաուտական Խնամակալութեան կողմէ կ'արժանանայ զնահատական վկայականի եւ մետալի:

— 1986ին, կը գումարուի Յունաստանի Հ.Մ.Ը.Մ. ի 48րդ Շրջ. Ներկայացուցչական Ժողովը, հիւսիսային Յունաստանի մայրաքաղաք Թեսաղոնիկէի մէջ, մասնակցութեամբ՝ Աթէնքի (Ֆիքս), Գոբինիոյ (Բիրէայի շրջան) եւ Թեսաղոնիկէի Մասնահիւղերու ներկայացուցիչներուն:

Երեք Մասնահիւղերը միասնաբար ունէին 509 երկսեռ անդամ, ներառեալ սկաուտական կազմերը:

Ֆիքսի Հ.Մ.Ը.Մ. ը Աթէնքի «Յակորեան» վարժարանի բակէն ներս ունի զոյգ աղումներ, ժողովատեղի, սկաուտական հաւաքատեղի եւ կ'օգտագործէ պասքեթպոլի դաշտը: Ունի ֆուլթպոլի, պասքեթպոլի մանչերու եւ աղջիկներու խումբեր եւ լողորդներու երկսեռ խումբ:

Գոբինիոյ Հ.Մ.Ը.Մ. ը կ'օգտագործէ «Զաւարեան» աղումի մարզադաշտը եւ ժողովարահները: Ունի ֆուլթպոլի եւ վոլիպոլի խումբեր:

Թեսաղոնիկէի Հ.Մ.Ը.Մ. ը ունի 5000

Ֆիսի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Մասնահիւղի սկաուտներու եւ արեւոյշներու խմբապետական կազմը, 1982ին:

Գոփինիոյ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Մասնահիւղի արիներու նուագախումբը եւ արիները կը տողանցեն, 1984ին:

Գոֆինիոյ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղի արծուիկները, 1984ին:

Գոֆինիոյ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղի ֆութպոլի խումբը, 1985ին:

Աթլետի Հ.Մ.Ը.Մ. Ֆիսի Մասնաճիւղի ֆութպոլի խումբը, 1985ին:

Գոֆինիոյ Հ.Մ.Ը.Մ. Մասնաճիւղի ֆութպոլի խումբը, 1986ին:

Աթլետի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնամիլի կրտսերներու ֆութպոլի խումբերը, 1986ին:

ԴԱՆԻԷԼ ԴԱՆԻԷԼԵԱՆ ԵՒ
ՇԱԻԱՐՇ ՔԶՆՅ. ՄԵՀՐԱՊԵԱՆ, 1951ԻԳ:

քառ. մեթր տարածութեամբ սեփական նորակառոյց մարզադաշտ: Ունի պասքեթպոլի մանչերու, աղջիկներու եւ պատանիներու խումբեր:

Երեք Մասնաճիւղերու խումբերն ալ, իրենց շրջաններուն մէջ, կը մասնակցին Կոմիտասի մրցաշարքերուն:

— 1987ին, Աթէնքի մէջ կը տօնակատարուի Աթէնքի Հ.Մ.Ը.Մ.ի սկաուտական կազմի հիմնադրութեան 65ամեակը, հովանաւորութեամբ Շրջ. Վարչութեան: Այս առիթով, Հ.Մ.Ը.Մ.ի ծառայութեան չքանչանով կը պարգեւատրուի Մասնաճիւղի հիմնադիրներէն Պետրոս Գայեան:

— 1974ին, Հ.Մ.Ը.Մ.ի համագաղութային կառոյցի ստեղծումէն ետք, Յունաստանի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղերը ջերմ սիրով ընդունած են եւ հիւրընկալած՝ Յունաստանի մէջ կայացած Հ.Մ.Ը.Մ.ի համագաղութային սկաուտական ընդհ. բանա-

կումին, սկաուտական համագումարին, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Պատգ. Ընդհ. Ժողովներուն մասնակցած Հ.Մ.Ը.Մ.ականները:

— Յունաստանի Հ.Մ.Ը.Մ.ը իր հիմնադրութենէն սկսեալ, իր հանրանուէր գործունէութեամբ եղած է կազմակերպուած ու կենսունակ շրջան մը: Իր ամբողջական եւ նուիրեալ օժանդակութիւնը բերած է 1946ին եւ 1947ին Հայաստան ներգաղթած յունահայերուն, հայաչունջ մթնոլորտի մէջ կատարուած են ամանորեայ աւանդական հանդիպումները, սկաուտական եւ մարզական ձեռնարկները, բանակումները, իր ներկայութիւնն ու մասնակցութիւնը խանդավառող եղած է ազգային տօնակատարութիւններուն, տպաւորիչ՝ յարգանքի յուշահանդէսներուն:

Հ.Մ.Ը.Մ.ի առաքելութեան հանդէպ հաւատքով գործած են ու կը շարունակեն գործել Յունաստանի Հ.Մ.Ը.Մ.ականները:

ՊՈՒԼԿԱՐԻԱ

— 1921էն սկսեալ, Պուլկարիոյ հայաշատ քաղաքներու մէջ կը հիմնուին Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղեր:

— 1924ին, Ֆիլիպէի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղի նախաձեռնութեամբ, կը գումարուի Պուլկարիոյ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Պատգմ. Ա. Ժողով, Ֆիլիպէի մէջ, մասնակցութեամբ՝ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Սոֆիայի, Վառնայի, Պազարճըզի, Զակորայի եւ Ֆիլիպէի Մասնաճիւղերու պատգամաւորներուն:

— Պատգմ. Ա. Ժողովէն ետք, Հ.Մ.Ը.Մ.ը իբրեւ կազմակերպուած մարզական Միութիւն, բաղդատած գոյութիւն ունեցող հայ մարզական անջատ կազմակերպութիւններու, կը դառնայ Պուլկարիոյ հայ մար-

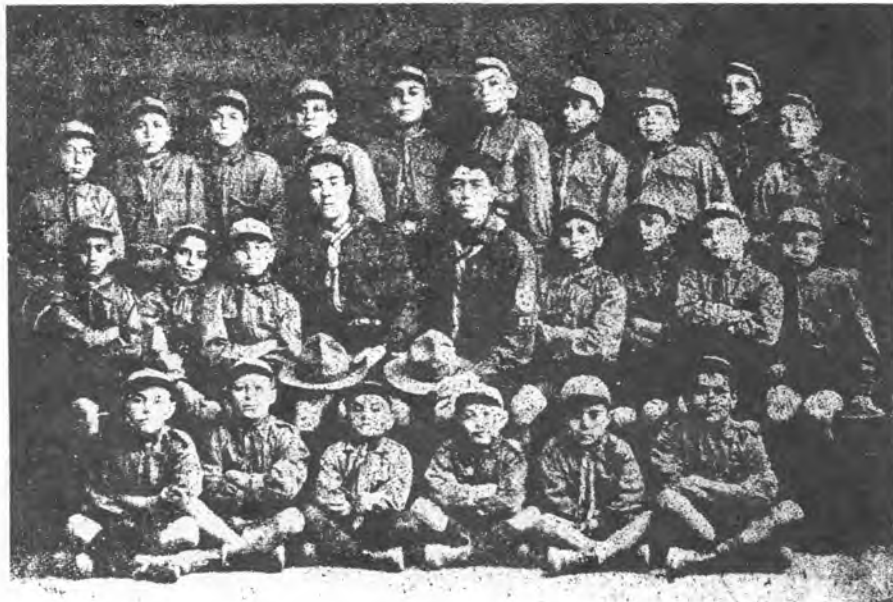
զական կեդրոնական Միութիւնը, որուն կը միանայ նաեւ Ֆիլիպէի «Շանթ» մարզական Միութիւնը:

— Պուլկարիոյ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Պատգմ. Ա. Ժողովէն ընտրուած Շրջ. Վարչութիւնը, ատենապետութեամբ տոքթ. Թ. Թովմասեանի, կը մշակէ Ծրագիր-Կանոնագիր, որ կը վաւերացուի կառավարութեան կողմէ եւ գործադրութեան կը յանձնուի բոլոր Մասնաճիւղերուն:

— Պուլկարիոյ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Շրջ. Վարչութեան կեդրոնավայր քաղաքները եղած են՝ Ֆիլիպէ (1924-1934), Սոֆիա (1934-1935) եւ Վառնա (1936):

Ռումանիոյ եւ Պուլկարիոյ շրջաններու Հ.Մ.Ը.Մ.ի պատգամաւորներու խորհրդատոյովէն խմբակար մը, 1926ին:
Նստած, ձախէն աջ՝ Թագուր Թագուրեան, Յ. Ճ. Սիրունի եւ Կարօ Ղազարոսեան (Կարօ Մեհեան):

Վառնայի Հ.Մ.Ը.Մ. ի Մասնաճիւղի գայլիկներէն խումբ մը:

Ռումանիոյ եւ Պուլկարիոյ շրջաններու Հ.Մ.Ը.Մ. ի խորհրդատողովին առիթով խմբանկար մը, 1926ին:

Ռուսնուֆի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղի մարզիկները, 1927ին:

Սոֆիայի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղի սկաուտները, Սոֆիայի Տրալեցի վանքին առջև:

— Ֆիլիպպի եւ Սոֆիայի մէջ, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Շրջ. Վարչութեան ատենապետութիւնը կը վարեն՝ Կ. Ղազարոսեան (Կարօ Մեհեան), որ կը խմբագրէ նաեւ Միութեան «Հ.Մ.Ը.Մ.» պաշտօնաթերթը, Յ. Մալխասեան, Ն. Աստուածատուրեան, ԲԺ. Սեդրակեան, իսկ Վառնայի մէջ Վարչութեան մաս կազմած են՝ տոքթ. Պերճ Հաճոյեան, Բարթող Մինասեան, Յովսէփ Մինասեան, Արչակ Զաքէեան, Կարօ Զիւլիմեան:

— 1926 Նոյեմբեր 21-24, Ռուսոնուքի մէջ կը գումարուի Պուլկարիոյ եւ Ռումանիոյ Հ.Մ.Ը.Մ.ի վարիչ Մարմիններու խորհրդաժողով: Կ'որոշուի՝

Երկու երկիրներու մէջ հրատարակուող Հ.Մ.Ը.Մ.ի պաշտօնաթերթերը՝ Ռումանիոյ «Արի» եւ Պուլկարիոյ «Հ.Մ.Ը.Մ.», միացնել:

Մարմնակրթանքը պարտաւորիչ դարձնել հայ դպրոցներէն ներս:

Կազմակերպել միացեալ դաշտահանդէս:

Պատրաստել սկաուտական եւ մարզական ուղեցոյցներ:

Իրականացնել հայկական ընդհանուր ողիմպիական խաղեր:

Ընտրել Կեդր. Մարմին:

— «Հ.Մ.Ը.Մ.ի Օրը» առաջին անգամ կը տօնակատարուի Պուլկարիոյ Ֆիլիպպի, Սոֆիա, Ռուսոնուք, Հասքովօ եւ Պազարձըզ քաղաքներու մէջ:

— 1926ի Ս. Զատիկին, Պազարձըզի մէջ տեղի կ'ունենայ Հ.Մ.Ը.Մ.ի 24 նորընծաներու երգման տպաւորիչ արարողութիւն, որուն պաշտօնապէս ներկայ կ'ըլլան պուլկար սկաուտներ:

— Պուլկարիոյ Հ.Մ.Ը.Մ.ը առաջին տասնամեակին կ'ունենայ տասը Մասնաճիւղեր, որոնք միասնաբար կ'ունենան մօտ 1000 գործօն անդամներ:

— Պուլկարիոյ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Շրջ. Վարչութիւնը մինչեւ 1936, կազմակերպած է Միջ-Մասնաճիւղային ինը Ողիմպիական Խաղեր, որոնցմէ եօթը՝ Ֆիլիպպի, մէկը՝

ԿԱՐՕ ՄԵԼԵԱՆ

Սոֆիայի եւ վերջինը՝ 1936ին, Վառնայի մէջ:

— Պուլկարիոյ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Միջ-Մասնաճիւղային Ողիմպիական Խաղերու ախոյեանի տիտղոսը միշտ շահած է Ֆիլիպպի Մասնաճիւղը եւ իր մօտ պահած է ախոյեանի «Վարազդատ Արչակունցի» բաժակը:

— Պուլկարիոյ Հ.Մ.Ը.Մ.ի մարզիկներէն Յովսէփ Երեմեան, Վառնայի թենիսի միջազգային մրցաշարքին կը տիրանայ ախոյեանի տիտղոսին: Յ. Երեմեան եղած է նաեւ վազքի ախոյեան:

— Պուլկարիոյ Հ.Մ.Ը.Մ.ի մարզիկներէն Հրայր Սրապեան եւ Եփրատ Յակոբեան, Աթէնքի մէջ տեղի ունեցած միջ-պալքանեան երկիրներու ախոյեանութեան վազքի մրցումներուն կը տիրանան ախոյեանի պատուաբեր տիտղոսին:

— Պուլկարիոյ Հ.Մ.Ը.Մ.ի լաւագոյն ֆուլթպոլիստներէն եղած են՝ Պետրոս Գազանճեան, Թորգոմ Գալփաքճեան, Հրայր Սրապեան, Եր. Քեպապճեան, Յ. Երեմեան:

— Վառնայի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Մասնաճիւղի Փուլթպուլի խումբը եղած է Պուլկարիոյ հայ խումբերու ախոյեանը եւ միշտ իր մօտ պահած է ախոյեանի «Մեծն Տիգրան» բաժակը: Խումբին լաւագոյն Փուլթպուլիստներէն եղած են՝ Օննիկ Ղարիպեան եւ Կարօ Կարապետեան:

— 1924էն սկսեալ, Սոֆիայի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Մասնաճիւղին մէջ սկսողական նուիրեալ աշխատանք տարած է սկսողական Լեւոն Գազանճեան, որուն գործը շարունակած են աքելա Վարդան Պալթայեան եւ ուրիշ անձնուէր Հ.Մ.Ը.Մ.ականներ:

— Պուլկարիոյ մէջ, Հ.Մ.Ը.Մ.ը եղած է

կենսունակ կազմակերպութիւն մը: Մասնաճիւղերու սկսողական եւ մարզական բոլոր ձեռնարկները իրագործուած են հպարտանք եւ ազգային ոգի ներշնչող մթնոլորտի մէջ:

— Պուլկարիոյ մէջ Հ.Մ.Ը.Մ.ը իր առաքելութեան ծառայած է մինչեւ Համաշխարհային Բ. պատերազմի սկիզբը: Այնուհետեւ, թէեւ դադրած չէ գործելէ, սակայն, 1944ին, քաղաքական ծանօթ պայմաններու բերումով, սկսածայ լուծուած է եւ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ծառայութեան մէջ նուիրեալ ղեկավարներէն շատեր աքսորուած են Սիպերիա, ուր ոմանք կնքած են իրենց մահկանացուն, իսկ ուրիշներ, հետագային ազատ արձակուած են:

Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ԱՆԴԱՄԻՆ ԵՐԴՈՒՄԸ

«Պատուոյս վրայ կր խոստանամ տառացի կերպով գործադրել Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Ծրագիր-Կանոնագիրը եւ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի միջոցաւ հաւատարմօրէն ծառայել ազգիս եւ հայրենիքիս:

Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ՍԿԱՌԻՏԻՆ ԵՐԴՈՒՄԸ

Պատուոյս վրայ կ'երդնում ըլլալ հաւատարիմ Աստուծոյս եւ ծառայել հայրենիքիս ու ազգիս: Միշտ օգնել ուրիշին եւ գործել իբրեւ պարտականութեան գիտակից արի եւ վեհանձն մարդ: Հնազանդիլ հայ սկսուտի Դաւանանքին:

ՌՈՒՄԱՆԻԱ

— 1921ին, Պուքրէշի մէջ, խումբ մը հայ երիտասարդներ կը կազմեն սկաուտական միաւոր մը, Երուանդ Սմարեանի խմբապետութեամբ:

— Սկաուտական միաւորին շարքերը օրէ օր կը խտանան: Դեռ տարի մը չբոլորած, միաւորին Վարչութիւնը կը դիմէ Պոլիս, Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Կեդր. Վարչութեան, մաս կազմելու Հ.Մ.Ը.Մ.ին:

— 1922 Փետրուար 22ին, Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Կեդր. Վարչութիւնը ընդառաջելով դիմումին, կը վաւերացնէ սկաուտական միաւորը եւ հիմը կը դրուի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի 34րդ՝ Պուքրէշի Մասնաճիւղին:

— Պուքրէշի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի նորակազմ Մասնաճիւղի Վարչութիւնը եւ իր շուրջ բոլորուած գործօն անդամները՝ Յ. Պզտիկեան, Կ. Փոլատեան, Ղ. Կոնիկեան, Յ. Պասմաճեան, Ա. Սայեան, Գ. Քեստանեան, Յ. Շնորհոքեան, տղքթ. Ա. Տիրացեան, տղքթ. Ուզունեան եւ ուրիշներ, նուիրումով կ'աշխատին Մասնաճիւղի բարգաւաճումին համար, նաեւ նախաձեռնարկ կ'ըլլան եւ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Մասնաճիւղեր կը հիմնեն Քոնսթանցայի, Սիլիստրէի եւ Պազարճըքի մէջ:

— Քոնսթանցայի մէջ, Հ.Մ.Ը.Մ.Ին կը միանայ «Արծիւ» մարմնակրթական ակումբը, իր Ֆութպոլի խումբերով:

— Պազարճըքի մէջ, Հ.Մ.Ը.Մ.Ին կը միանայ «Փայլակ» մարմնակրթական Միութիւնը:

— 1923 Օգոստոսին, Քոնսթանցայի մէջ տեղի կ'ունենայ Ռումանիոյ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի սկաուտական առաջին ընդհանուր բանակումը, որուն կը մասնակցին՝ Պուք-

րէշի, Քոնսթանցայի, Պազարճըքի եւ Սիլիստրէի Մասնաճիւղերու սկաուտական կազմերը:

— 1923ի Սեպտեմբերին, Պուքրէշի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Մասնաճիւղին նախաձեռնութեամբ, կը գումարուի Ռումանիոյ շրջանի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Պատգմ. Ա. Ժողովը: Շրջ. Վարչութեան անդամ կ'ընտրուին՝ տղքթ. Սալբի, Շ. Կիւրճեան, Վահէ Տիրատուրեան, Յ. Գ. Աթանասեան եւ Յ. Ճ. Սիրունի:

— 1924 Փետրուարին, Ռումանիոյ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Շրջ. Վարչութիւնը լոյս կ'ընծայէ «Արի» պաշտօնաթերթը, որ երեք տարի հրատարակուելէ ետք, կը միանայ Ֆիլիպէի մէջ (Պուլկարիա) լոյս տեսնող «Հ.Մ.Ը.Մ.» պաշտօնաթերթին:

— Ռումանիոյ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Մասնաճիւղերու ֆութպոլի, պասքեթպոլի եւ վոլիպոլի խումբերը մաս կազմած են իրենց շրջանի Ֆետերասիոններուն եւ մրցումներ կատարած են տեղական խումբերու հետ: Մասնաճիւղերը ունեցած են նաեւ աթլէթիք խաղերու հետեւող մարզիկներ:

— Պուքրէշի եւ Քոնսթանցայի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Մասնաճիւղերը ունէին իրենց մարզաշտերը:

— 1924 Յունիսին, Պուքրէշի մէջ տեղի կ'ունենան Ռումանիոյ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Միջմասնաճիւղային Ա. Ողիմպիական Նաղերը: Առաջնութիւնը կը շահին Պուքրէշի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի մարզիկները, ղեկավարութեամբ՝ մարզիչ Ս. Պապիկեանի:

— 1924ին, Պուքրէշի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի սկաուտական կազմը բեղուն գործունէութիւն կ'ունենայ, Գ. Նազաչեանի խմբապետութեամբ: Նոյն տարին կը կազմուի

Պուբլիկի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնահիւղի սկաուտ առաջնորդները, 1925ին:
Ոտքի, աջէն երրորդը՝ Կարապետ Լեւոն Պալեան (պապ՝
Վազգէն Ա. Կաթողիկոս Ամենայն Հայոց):

նաեւ գայլիկներու վոհմակը, որուն առաջին աքելան կ'ըլլայ Յ. Միրիճանեան:

— 1924 Օգոստոսին, Քոնսթանցայի մէջ կը գումարուի Ռումանիոյ շրջանի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնահիւղերու Պարգմ. Բ. Ժողովը: Շրջ. Վարչութեան անդամ կ'ընտրուին՝ Յ. Ճ. Սիրունի, Յ. Նշանեան, Վ. Տիրատուրեան, տոքթ. Սալբի եւ Վահան Ալթունեան:

— Սթրունկայի մէջ, Շրջ. Վարչութեան ներկայացուցիչներ Յ. Նշանեանի, Յ. Պրդտիկեանի եւ Սթրունկայի որբանոցի մարզանքի ուսուցիչ Յ. Թոքաթլեանի ջանքե-

րով, որբանոցի հայորդիներու անդամագրութեամբ կը հիմնուի Սթրունկայի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնահիւղը:

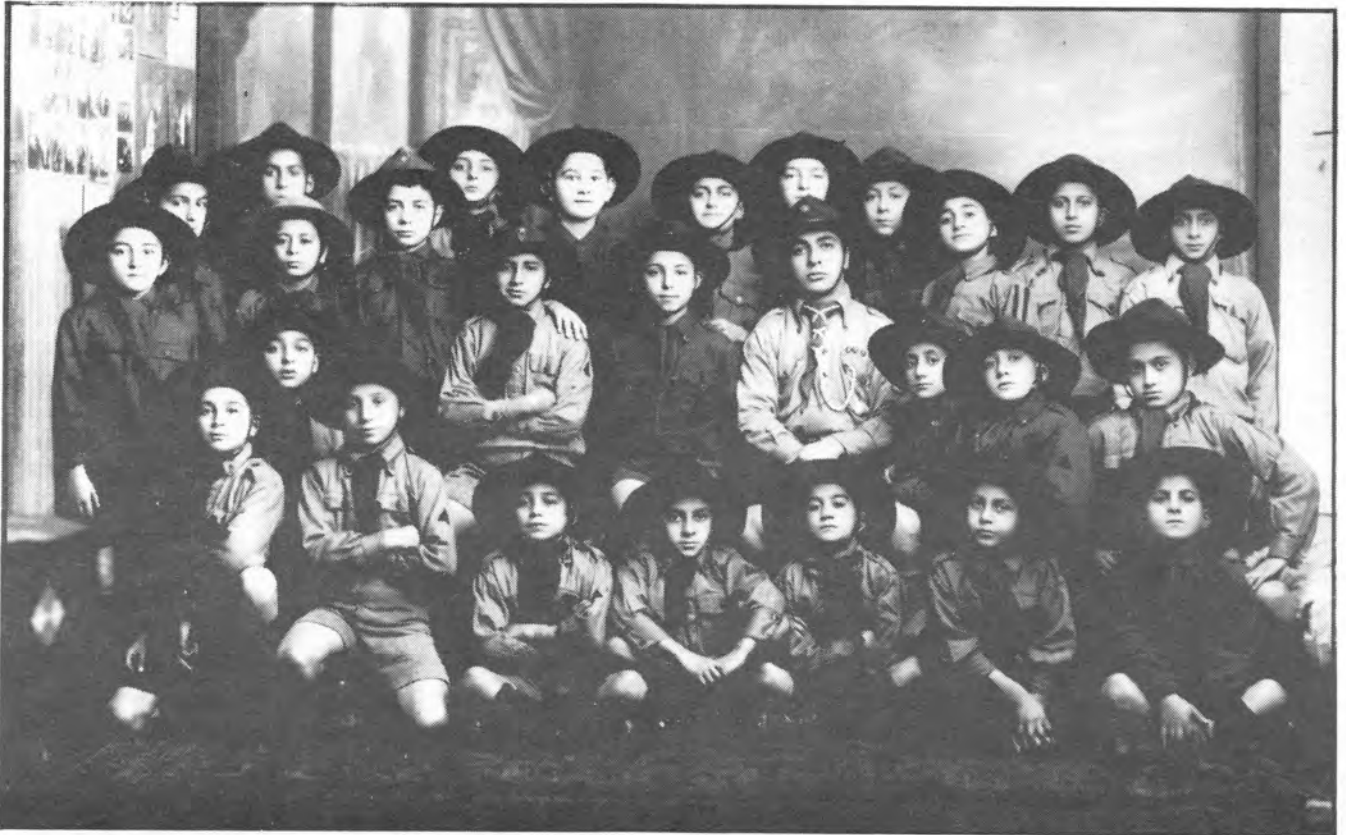
— Կալացի մէջ, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնահիւղ կը հիմնուի տոքթ. Սալբիի ջանքերով:

— 1924 Օգոստոսին, Քոնսթանցայի մէջ տեղի կ'ունենայ Ռումանիոյ շրջանի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Միջ-մասնահիւղային սկաուտական Բ. բանակումը:

— 1925ի Ս. Զատիկի տօնական օրերուն, Շրջ. Վարչութեան նախաձեռնութեամբ, Պուբլիկի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնահիւղէն պատուիրակութիւններ կ'երթան դէպի

Քոնսթանցայի Հ.Մ.Ը.Մ. ի Մասնաճիւղի սկաուտական կազմը, 1925ին:

Պուֆրէշի Հ.Մ.Ը.Մ. ի Մասնաճիւղի գայիկներու խումբը, 1925ին:

Ռումանիոյ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Սկաուտական Բ. Համագումարին մասնակցողներէն խմբանկար մը, 1929ին: Նստած, ձախէն աջ՝ Համագասպ Թումանեան, Կարպիս Յակոբեան, Յ. Նշանեան, Վահան Կէմինեան, Ժիրայր Զաղացպանեան, Յակոբ Պատիկեան, Խաչիկ Քէրփինեան: Ոտքի, ձախէն աջ՝ Ժիրայր Գարագաշեան, Անդրանիկ Գարագաշեան, Կարպետ Լեւոն Պալեան (ապա՝ Վազգէն Ա. Կաթողիկոս Ամենայն Հայոց), Պարոյր Տիարպէֆիբեան, Նազարէթ Գազազեան, Կարօ Գունտաֆեան, Վահրամ Շիրինեան, Արշակ Տիրացեան, Արտաշ Տիարպէֆիբեան:

Քիչնեւ, Սթրուենկա եւ Թրանսիլվանիոյ հայակերտ հին քաղաք Կեովա:

— 1925ին, Սթրուենկայի որբանոցի ցրումով, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Շրջ. Վարչութիւնը, որբանոցի ինամակալութեան հետ համախորհուրդ, կ'որոշէ որբերը համախմբել Հ.Մ.Ը.Մ.ի դրօշին ներքեւ:

— 1925ին, Պուքրէշի մէջ Սթրուենկայի որբանոցէն 35 որբեր, որբանոցի իրենց տնօրէնին՝ Սարգիս Սրենցի ներկայու-

թեամբ, կը կատարեն երգման արարողութիւն ու կը միանան Հ.Մ.Ը.Մ.ի շարքերուն:

— 1925ին, երբեմնի հայաքաղաք Կեովա մեկնած Հ.Մ.Ը.Մ.ի 50 հոգիները պատուիրակութիւնը, զարբէ ի վեր անտեսուած եւ այլասերած կարծուած հայ գաղութի կողմէ ջերմ ընդունելութեան կ'արժանանայ: Հայերէնով բարի գալուստի խօսքը կ'ըսէ տոբթ. Մարտիրոս Քոփսթան:

Պուերտեշի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնահիւղի Կայտերու խումբին առաջնորդուհիները:
Զախէն աջ՝ Սիրան Պոտուրեան, Սրբուհի Էրգէյեան, Տիրուհի Ապագեան,
Էլլիս Գարաբաշեան:

Քոնսթանցայի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնահիւղի սկաուտական կազմը, 1930ին:

1931ին՝ վըլեն տէ Մունթէ բանակավայր:

Նստած՝ Յ. Ճ. Սիրունի: Ոտքի, ձախէն աջ՝ Ժիրայր Զաղացպանեան, Յակոբ Պզտիկեան, Գեղամ Խաչիսաշեան, Յովսէփ Ապագեան, Արտաշ Տիարպէֆիրեան:

Քոնսթանցայի Հ.Մ.Ը.Մ. ի Մասնահիւղի սկաուտական կազմը, 1931ին:

Ռուժանիոյ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի սկաուտներ, խմբանկարուած՝ Վիլէն տէ Մունթէ, բանակավայրին մէջ, 1931ին:
Ոտքի, աջէն ձախ երրորդը՝ Յ. Ճ. Սիրունի:

Հ.Մ.Ը.Մ.Ի պատուիրակութեան մաս կը կազմեն՝ Շրջ. Վարչութեան ատենապետ Յ.Ճ. Սիրունի, մարմնակրթանքի յանձնախումբի անդամներէն Յ. Ասպազեան, Կ. Արսլանեան, Օ. Սինանեան, Պ. Տէյիրմէնճեան, տիկ. Սիրունի, օր. Ապրիլեան, օր. Թերզեան, Հայր Մկրտիչ Պոտուրեան, քեմանչիստ Ռուբէն, սկաուտներ եւ մարզիկներ:

Մեծ խանդավառութիւն կը ստեղծուի, կը մատուցուի Ս. Պատարագ, տեղի կ'ունենայ հաւաքական ճաշկերոյթ, կը նուազէ քեմանչիստ Ռուբէն, կ'երգէ օր. Արմենուհի Թերզեան: Կը կատարուի Ֆուլթպոլի մրցում, տեղւոյն «Սփարթա» խումբին դէմ:

Տոքթ. Փափ ԿիւրոՎի բնակարանին մէջ, մասնակցութեամբ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի պատուիրակութեան ներկայացուցիչներուն եւ Կեռլայի մարզական շարժման ղեկավարներէն տոքթ. Փոնկրապ էրնէսի, տեղի կ'ունենայ խորհրդաժողով եւ հիմը կը դրուի Կեռլայի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Մասնաճիւղին:

— 1925 Յուլիսին, Պուլքէշի մէջ տեղի կ'ունենան Ռուժանիոյ շրջանի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Միջ-մասնաճիւղային Բ. Ողիմպիական Խաղեր: Օրուան ախոյեան մարզիկը կ'ըլլայ Վահրամ Մերճանեան, իսկ ախոյեան Մասնաճիւղը՝ Պուլքէշ:

— Տեղի կ'ունենայ Պուլքէշի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի սեփական ակումբի բացումը:

— 1925ին, տեղի կ'ունենայ Պուլքէշի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Մասնաճիւղի մարզիկներուն եւ սկաուտներուն բանակումը, Պարչըքի մէջ:

Բանակումէն վերադարձին, սկաուտները կը բաժնուին երկու խումբերու: Խըմբապետ կը նշանակուին՝ Յ. Միրիճանեան եւ Ս. Շլուկեան, իսկ գայլիկները կը յանձնուին Լ. Շալճեանին:

— 1926ի Մայիսին, Ռուժանիոյ աշխատանքի հայազգի նախարար Գրիգոր Թրանքու Նաշ կ'ընտրուի Ռուժանիոյ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի պատուոյ նախագահ:

— 1926ի Յուլիսին, Կալացի մէջ տեղի կ'ունենան միջազգային Ողիմպիական Խա-

Պուլբրէշի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնահիւղի դահուկարշաւի խումբը, 1940-41ին:

ղեր: Առաջնութիւններ կը շահին Հ.Մ.Ը.Մ.ի մարզիկներէն Ն. Մկրեան, Յ. Պետոյեան, Վ. Արզուեան եւ Ա. Խաչխաչեան:

— 1926ի Սեպտեմբերին տեղի կ'ունենան Ռումանիոյ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Միջ-մասնա-ճիւղային Գ. Ողիմպիական խաղեր: Օրուան ախոյեան մարզիկը կ'ըլլայ Մովսէս Շլուկեան, ախոյեան Մասնաճիւղը՝ Պուլբրէշ:

— 1927ին, Պուլբրէշի Հ.Մ.Ը.Մ.ի սկառուտական ճիւղէն ներս երկու խումբեր եւս կը կազմուին: Մէկը՝ կայտերու, Վիքթորիա Օտապաշեանի ղեկավարութեամբ,

երկրորդը՝ երէց սկաուտներու, Յովսէփ Ապագեանի խմբապետութեամբ:

Վարիչներու շարքին կ'աւելնան նոր երիտասարդներ՝ Ժ. Գարագաշեան, Հ. Թումաճանեան եւ Ա. Էրզէան:

— 1927-1929 տարեշրջաններու համար, Ռումանիոյ նախկին նախարարներէն Ի.Թ. Ֆլորէսքու, Պուլբրէշի Հ.Մ.Ը.Մ.ի տրամադրութեան տակ կը դնէ դաշտ մը:

Նոյն շրջանին, կը ստեղծուի մարզիկուհիներու խումբ մը, օր. Ս. Սվաճեանի ղեկավարութեամբ, իսկ մարզական ճիւղը Ս. Պապիկեանի կողքին ղեկավար ու խումբ-

Պուբրէշի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղի Ալպիցիստներու խումբը, 1946ին:

բապետ կ'ունենայ Յ. Փիրանեանը, Յ. Ասրազեանը, Ա. Խաչխաչեանը եւ ուրիշներ:

— 1931ին, Ռուսմանիոյ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղերու սկաուտական կազմերը, Շրջ. Վարչութեան եւ սկաուտ-խմբապետ Ա. Խաչխաչեանի նախաձեռնութեամբ, կը վաւերացուին եւ կ'ընդունուին անդամ ռումէն սկաուտական կազմակերպութեան:

— 1931ին, Ռուսմանիոյ վարչապետ փրոֆ. Նիքոլայէ Եօրկայի հրաւերով, Պուբրէշի եւ Քոնսթանցայի Հ.Մ.Ը.Մ.ի սկաուտական կազմերը կը հրաւիրուին բանակումի, Վըլէն տէ Մունթէ: Վարչապետը կը հետաքրքրուի բանակողներով եւ անձամբ կ'այցելէ բանակավայր:

— 1932ին, Հ.Մ.Ը.Մ.ի սկաուտները կը մասնակցին Ռուսմանիոյ սկաուտական ազգային մեծ բանակումին, Սիպուի մէջ, եւ կ'արժանան գնահատանքի:

— Ռուսմանիոյ Հ.Մ.Ը.Մ.ի սկաուտ խմբապետներուն մեծ մասը վկայուած է Պրէշազայի սկաուտ պետերու մարզարան-դպրոցէն:

— Ռուսմանիոյ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղերը ընթացիկ ծրագրով կազմակերպած են Ս. Մնունդի Աւետիսի այցելութիւններ, ծնողական հանդիպումներ, դաստիարակչական արշաւներ, շրջապտոյտներ, այցելութիւններ, Նոյեմբեր ամսուն՝ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Օրուան նուիրուած ձեռնարկներ, ակումբներէն ներս սկաուտական, մարզական եւ մշակութային դասախօսութիւններ:

— Ռուսմանիոյ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղերուն մէջ, Հ.Մ.Ը.Մ.ականներ տողորուած ազգային վառ ու հարազատ ոգիով, գործած են նուիրումով, կարգապահութեամբ, բարձր պահելով ազգային արժանապատուութիւնը:

Պուֆրեշի Հ.Մ.Ը.Մ.ի ֆուտպոլի խումբը, 1938ին:

Պուֆրեշի Հ.Մ.Ը.Մ.ի ֆուտպոլի խումբը, 1939ին:

Քոնսթանցայի Հ.Մ.Ը.Մ.ի ֆուտպոլի խումբը, 1944ին:

Պուֆրեշի եւ Քոնսթանցայի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնանիւղերու փինկ-փոնկի խումբերը, 1945ին:

Պուֆրեշի Հ.Մ.Ը.Մ.ի ֆուտպոլի խումբը, 1945-1946ին:

Պուֆրեշի Հ.Մ.Ը.Մ.ի ֆուտպոլի խումբը, 1948ին:

ՎԱԶԳԷՆ Ա. ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ
ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ

— 1944 Օգոստոս 23ին, Ռուսմանիա գրինադադարի դաշինք կը կնքէ Խորհրդային Միութեան հետ: Զախակողմեան «Հայաստանեան ճակատ» կազմակերպութիւնը հաշուեյարդարի կ'ենթարկէ ռուսմանահայ կազմակերպութիւններն ու Միութիւնները, որոնց շարքին նաեւ՝ Հ.Մ.Ը.Մ.ը:

Բազմաթիւ Հ.Մ.Ը.Մ.ական ղեկավարներ, նաեւ ռուսմանահայ ազգային գործիչներ, կ'աքսորուին Սիպիրիա, ուր ոմանք կը կնքեն իրենց մահկանացուն, ուրիշներ, հետագային, ազատ կ'արձակուին ու կը վերադառնան:

— 1956ին, Վազգէն Ա. Կաթողիկոս, որ Պուլքրէշի մէջ, աւազանի անունով Կա-

րապետ Լ. Պալճեան, Հ.Մ.Ը.Մ.ի սկաուտ վարիչ առաջնորդ եղած էր, Անթրիլիասի (Լիբանան) Կաթողիկոսարան իր այցելութեան, ընդունելով Հ.Մ.Ը.Մ.ի Լիբանանի, Սուրիոյ եւ Յորդանանի Շրջ. Վարչութեան անդամները եւ խումբ մը Հ.Մ.Ը.Մ.ականներ, մօտէն կը հետաքրքրուի Հ.Մ.Ը.Մ.ի գոյավիճակով, յատկապէս իր գոհունակութիւնը կը յայտնէ սկաուտական կազմերու բեղուն գործունէութեան համար, ընդգրծելով, որ Հ.Մ.Ը.Մ.ի սկաուտական կազմերէն հասնող մեր երիտասարդութիւնը հայ հանրային կեանքի մէջ ամենապիտանի եւ արժէքաւոր մարդիկը եղած են:

ՊԵԼՃԻՔԱ

— 1925ին, Պելճիքայի մայրաքաղաք Պրիւքսէլի մէջ, Գովանի եւ Գուլումճեան եղբայրներու նախաձեռնութեամբ, հիմը կը դրուի Պրիւքսէլի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղին:

— Պրիւքսէլի Հ.Մ.Ը.Մ.ը իր հիմնադրութեան առաջին իսկ տարին կ'ունենայ ֆուլթպուլի բարձրորակ կազմով եւ ինքզինք պարտադրող խումբ մը, գլխաւոր մրցակիցը՝ Պելճիքայի «Ալիանս Իւնիոն», «Պրիւքսէլու» եւ «Վուայաթէօր» ֆուլթպուլի ակումբի խումբերուն:

— Պրիւքսէլի Հ.Մ.Ը.Մ.ի ֆուլթպուլի խումբը յաջորդաբար չորս տարի կը մասնակցի

նակցի Պելճիքայի ախոյեանութեան մրցումներուն: Խումբի ֆուլթպուլիստներէն Պագըրճեանի, Մաճառեանի եւ Մասեհեանի մասին, պելճիքական թերթերը միշտ գովասանքով կ'արտայայտուին:

— Պելճիքայի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղին նիւթապէս զօրավիգ կ'ըլլան՝ Մարեան եւ Չամբէրթէն ընտանիքները, իսկ Մասնաճիւղի ծառայութեան մէջ նուիրեալ աշխատանք կը տանին՝ Կ. Գուլումճեան, Պ. Մուրատեան եւ Մ. Մալճեան: Այսուհանդերձ, գաղութի փոքրաթիւ գոյավիճակին բերումով, կարճատեւ կ'ըլլայ Հ.Մ.Ը.Մ.ի գործունէութիւնը Պրիւքսէլի մէջ:

Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ՆՇԱՆԱԲԱՆԸ

Հ.Մ.Ը.Մ.ի սկաուտութեան նշանաբանն է՝
«ԲԱՐՁՐԱՑԻՐ, ԲԱՐՁՐԱՑՈՒՐ»:

Հ.Մ.Ը.Մ.ի սկաուտը իր գլխարկին եւ գօտիին վրայ կը կրէ այս խորիմաստ նշանաբանը, որուն յղացողը եղած է մեծանուն քուսրանագէտ Պետրոս Ատրունի:

Կա՞յ աւելի նշանակալից խօսք, քան

«Բարձրացի՛ր, Բարձրացո՛ւր»ը:

ՖՐԱՆՍԱ

— 1920ին Փարիզի մէջ, խումբ մը մարգասէր երիտասարդներու նախաձեռնութեամբ, հիմը կը դրուի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Մասնաճիւղին:

— Իզմիրի աղէտէն ետք, 1922ին, Ֆրանսայի հայ գաղութը եւս կը խտանայ Պոլիսէն եւ Իզմիրէն գաղթական հայերով եւ Փարիզի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Մասնաճիւղը ընդունելով երիտասարդ ու փորձառու նոր անդամներ, կ'ընդարձակէ իր գործունէութեան դաշտը:

— 1924ին, Փարիզ կու գան Հ.Մ.Ը.Մ.Ի նախկին մարզիչներ ու մարզիկներ եւ Մասնաճիւղը աւելի կը հիմնաւորուի:

— Այս շրջանին, Ա. Պէյլէրեանի նախաձեռնութեամբ, կը կազմակերպուին սկաուտական խումբեր: Մասնաճիւղը կ'ունենայ նաեւ Ֆուլթպոլի հինգ խումբ, իսկ

անդամներուն թիւը կը հասնի 300ի:

— Փարիզի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Ֆուլթպոլի Ա. խումբը, Պօղոս Ֆրէնկեանի անխոնջ ջանքերուն շնորհիւ, փայլուն յաղթանակներ կը տանի տեղական եւ օտար խումբերու դէմ, իսկ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի բոլոր ձեռնարկները կ'արժանանան փարիզահայ գաղութի անվերապահ քաջալերանքին:

— Փարիզի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի վարիչներուն քաջալերանքով, լայն ցանցով մը, Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Մասնաճիւղեր կը հիմնուին նաեւ Փարիզի հայաբնակ արուարձաններուն մէջ՝ Պուա տը Բոլոմպ, իր շրջանակներով, Ալֆորվիլ, Սարսէլ, Արնովիլ լը Կոնէս, Անկիէն, Ռոնի, Ռէնսի, Պէլվիլ, Իթալի, Իսի լը Մուլինո, Գարակէօզեան, Շաւիլ, Ժուանվիլ:

— 1924ին, Վազգէն Անդրէասեանի նա-

ՀԱՅԿԱԶՆ ԱՐԷԼԵԱՆ

ՎԱԶԳԷՆ ԱՆԴՐԷԱՍԵԱՆ

Փարիզի Հ.Մ.Ը.Մ. ի ֆուտպոլի համբաւաւոր խումբը, 1925ին:

խաձեռնութեամբ, Հ.Մ.Ը.Մ. ի Մասնաճիւղ կը հիմնուի նաեւ Մարսէլի մէջ:

— 1926ին տեղի կ'ունենայ Փարիզի եւ շրջակայքի Հ.Մ.Ը.Մ. ի Մասնաճիւղերու Պատգմ. Ա. Ժողովը: Կ'ընտրուի Շրջ. Վարչութիւն: Տարի մը յետոյ կ'ընտրուի նոր Շրջ. Վարչութիւն:

— Փարիզի եւ Մարսէլի Մասնաճիւղերու նախաձեռնութեամբ, Փարիզի մէջ կը գումարուի Պատգմ. Ժողով, մասնակցութեամբ՝ Ֆրանսայի Լիոն, Տէսին, Վալանս, Վիէն քաղաքներու Հ.Մ.Ը.Մ. ի նորակազմ եւ Փարիզի, Մարսէլի ու Պրիւքսէլի (Պելճիքա) Մասնաճիւղու, նաեւ Փարիզի կարգ մը անջատ կազմակերպութիւններու ներկայացուցիչ պատգամաւորներու: Կ'ընտրուի Արեւմտեան Եւրոպայի Շրջ. Վարչութիւն, որ սակայն երկար կեանք չունենար:

— Ֆրանսայի Հ.Մ.Ը.Մ. ի Մասնաճիւղերէն ներս եւ յատկապէս Վարչութեանց մէջ գործած են տարբեր գաղափարներու

հետեւող անդամներ, որմէ տուժած է Հ.Մ.Ը.Մ. ը եւ ընդհանրապէս կազմակերպչական կեանքը վարչական տագնապ եղած է:

— Այսուհանդերձ, նոր սերունդի ապագայով նախանձախնդիր Հ.Մ.Ը.Մ. աւաններ, կը կազմեն սկաուտական Յանձնախումբ մը, կը գումարեն Պատգմ. Ժողով, կ'ընտրեն Շրջ. Վարչութիւն, նախագահութեամբ Ներսէս Օհանեանի եւ կը հրատարակեն «Հայ Սկաուտ» պաշտօնաթերթը, Կարօ Ուշագլեանի խմբագրութեամբ: Փարիզի շրջանին մէջ, սկաուտներու թիւը կ'անցնի 500ը, կը կազմակերպուին դաշտահանդէսներ, մարզահանդէսներ, որոնք նոր եռանդ ու աւիւն կը բերեն Հ.Մ.Ը.Մ. ի շարքերուն:

— 1926ին, Մարսէլի Հ.Մ.Ը.Մ. ի Մասնաճիւղը կ'ունենայ իր սեփական դաշտը, ուր տեղի կ'ունենան ֆութպոլի միջազգային ախոյեանութեան մրցումներ՝ յոյներու, սպանացիներու, պելճիքացիներու, իտալացիներու, գուրցերիացիներու եւ

Մարտէլիի Հ.Մ.Ը.Մ.ի ֆուլթպոլի Ա. խումբը, 1927ին:

հայերու միջեւ: Հ.Մ.Ը.Մ.ի խումբը իր տարած փայլուն յաղթանակներով մեծ ոգեւորութիւն կը ստեղծէ եւ կը հռչակուի ախոյեան:

— 1930ին, Հ.Մ.Ը.Մ.ի համագաղութային Կեդր. Մարմին մը ստեղծելու առաջադրութեամբ, Փարիզի մէջ կը գումարուի Պատգմ. Ժողով, մասնակցութեամբ՝ Սուրբիոյ, Լիբանանի, Պալքանեան երկիրներու, Հարաւային եւ Հիւսիսային Ամերիկաներու, Եգիպտոսի, Թաւրիզի եւ Ֆրանսայի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղերը ներկայացնող պատգամաւորներու:

Երկու ամիս կը տեւէ ժողովը: Կը մըշակուի սկաուտական Ծրագիր-Կանոնագիր:

Կեդր. Վարչութեան անդամ կ'ընտրուին՝ Լ. Կիւմիւշկերտանեան, Լ. Բաշալեան, տոքթ. Կ. Գրիգորեան, Զ. Խանգատեան, Ն. Օհանեան, Ն. Գարայեան եւ Ա. Զաքրեան:

Սկաուտական Վերին Մարմնի անդամ կ'ընտրուին՝ ազգ. սկաուտապետ Գրիգոր Յակոբեան, Վահան Փաստրըմաճեան, Օ. Եազմաճեան, Յ. Յովհաննէսեան, տիկ. Էլէն Բիւզանդ, Յովհ. Պապէսեան եւ չրջա-

նային սկաուտապետ Հայկազն Աբէլեան:

Կեդր. Վարչութիւնը հազիւ տարի մը կեանք կ'ունենայ: Աշխատանքը կը շարունակէ սկաուտական Վերին Մարմինը, մինչեւ 1933: Ապա կ'ընտրուի նոր Շրջ. Վարչութիւն, որ շուտով կը հրաժարի, այս անգամ Ֆրանսայի տնտեսական եւ քաղաքական աննպաստ պայմաններու հարկադրանքի տակ:

— 1934ին, Ներսէս Օհանեան, ազգային սկաուտապետ Գրիգոր Յակոբեան, Հ.Մ.Ը.Մ.ի վարիչներ ու խմբապետներ լիազօրութիւն կուտան Վազգէն Անդրէասեանին, վերակազմելու Ֆրանսայի Շրջ. Վարչութիւնը եւ սկաուտական Վերին Մարմինը:

— Նորակազմ սկաուտական Վերին Մարմնի որոշումով, սկաուտական պատուիրակութիւն մը, գլխաւորութեամբ Գրիգոր Յակոբեանի, կ'այցելէ Ֆրանսայի կեդրոնական քաղաքներն ու Մարտէլ: Մեծ ոգեւորութիւն կը ստեղծուի, կը գումարուի Պատգմ. Ժողով եւ նոր Շրջ. Վարչութեան անդամ կ'ընտրուին՝ Առաքել Զաքրեան, Ս. Տէր Թորոսեան, Վազգէն

Մարտէլի Հ.Մ.Ը.Մ.ի պատանիներու ֆութպոլի խումբը, 1956-57ին:

Անդրէասեան, Փափազեան, Խուպրիկեան, Աբէլեան, Ասատուրեան եւ Սարաֆեան:

Այս շրջանին, Ֆրանսայի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղերը սկստուտական եւ մարզական գործունէութեամբ մեծ վերելք կ'արձանագրեն:

— 1945-1946 տարեշրջանին, Մարտէլի Հ.Մ.Ը.Մ.ի ֆութպոլի Ա. Դասակարգի խումբը, Ֆրանսայի ֆութպոլի Դաշնակցութեան Մարտէլի ենթաշրջանի արտյեանութեան մրցումներուն կը տիրանայ արտյեանի տիտղոսին:

— Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մարտէլի, Լիոնի, Վիէնի եւ Փարիզի ֆութպոլի խումբերու մասնակցութեամբ, ամէն տարի կը կազմակերպուին Հ.Մ.Ը.Մ.ի միջ-մասնաճիւղային մրցաշարքեր, որոնք տեղի կ'ունենան Մարտէլի, Վիէնի կամ Լիոնի մէջ:

— Հ.Մ.Ը.Մ.ական իրաւարար Վրամ-շապուհ (Ֆրանսուա) Էօրտէքեան, Մարտէլի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղէն, իրաւարարը կ'ըլլայ ֆութպոլի անուանի խումբերու, նաեւ Ֆրանսայի ազգային խումբի մրցումներուն:

— Կեդրոնական եւ հարաւային Ֆրանսայի Լիոն, Կրընոպլ, Տէսին, Վալանս, Նիս քաղաքներու Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղերը, առաւել կամ նուազ չափով կ'ունենան կազմակերպուած գործունէութիւն: Ամէնէն աւելի աչքի կը զարնէ՝ Գուլէլիի որբանոցի սկստութեան Կօշկակարեանի ջանքերով 1925ին հիմնուած Վալանսի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղը, իր կազմակերպած ֆութպոլի եւ հեծելարշաւի մրցումներով եւ սկստական կազմով:

— 1977ին, Պէյրութէն Փարիզ հաստատուած սկստ-խմբապետ Սուրէն Մուրատեան քանի մը նախկին Հ.Մ.Ը.Մ.ականներով կը վերակազմէ Փարիզի երբեմնի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղը, որ սկստական ճանաչումով կը կոչուի Հ.Մ.Ը.Մ. Ֆրանս:

— 1978ին, Փարիզի Հ.Մ.Ը.Մ.ի նորակազմ Մասնաճիւղի եւ յատկապէս Սուրէն Մուրատեանի ճիգերով եւ ի նշան երախտագիտութեան, գեղեցիկ շիրմաքար մը կը զետեղուի Հ.Մ.Ը.Մ.ի հիմնադիրներէն Գրիգոր Յակոբեանի գերեզմանին վրայ, Փարիզի Թիէի գերեզմանատան մէջ:

Ոտքի, ձախեն աջ՝ Սուրեն Մուրատեան, Կարպիս Թէլեան, Յակոբ Կարապետեան, նստած՝ տոբֆ. Յ. Պերպէրեան:

Գրիգոր Յակոբեանի շիրմաքարը Փարիզի Թիէի գերեզմանատան մէջ:

— 1980ի Օգոստոսին, Փարիզի մօտ Քլամար հայաշատ արուարձանին մէջ, Հ. Մ. Ը. Մ. — Ֆրանս Մասնաճիւղը հիւրընկալը կ'ըլլայ Հ. Մ. Ը. Մ. ի համագաղութային սկստական Բ. ընդհանուր բանակումին: Սուրէն Մուրատեան կը նշանակուի բանակումի ընդհանուր խմբապետ:

— 1982ին, Փարիզի Հ. Մ. Ը. Մ. ի պասքեթպոլի մանչերու խումբը, Փարիզի միջշրջանային ախոյեանութեան մրցաշարքին կը տիրանայ ախոյեանի տիտղոսին եւ կը մտնէ մէկ աստիճան բարձր՝ «Պատուոյ Բաժանմունք»էն ներս:

— 1983ին, կը վերակազմուի Վալանսի Հ. Մ. Ը. Մ. ի Մասնաճիւղը:

— 1983-1984 տարեշրջանին, Փարիզի Հ. Մ. Ը. Մ. — Ֆրանս Մասնաճիւղի Ֆուլթպոլի խումբը իր դասակարգի մրցաշարքին առաջին դիրքը գրաւելով, կ'անցնի աւելի բարձր դասակարգ: Մասնաճիւղի պասքեթպոլի մանչերու խումբը եւս, Փարիզի եւ շրջակայքի բաժակի մրցաշարքին յաղթական, կը տիրանայ բաժակին:

— Ֆրանսահայ մարզական կեանքը կը յատկանշուի մասնաւորաբար Ֆուլթպոլի

Փարիզի Հ.Մ.Ը.Մ.—Ֆրանս Մասնաճիւղի ֆուտպոլի խումբը, 1983-1984ին:

Փարիզի Հ.Մ.Ը.Մ.—Ֆրանս Մասնաճիւղի պասֆեպոլի խումբը, 1983-1984ին:

Զախէն աջ՝ Վարդան Էմէլեան, Տիգրան Շահիրեան, Յարութին Մղոսեան,
Վարանդ Պաղտասարեան, Աւօ Խշվանեան, Վիգէն Մագմանեան, Հրաչիկ Երեմեան,
Հրաչ Սիսեռեան:

Վալանսի Հ.Մ.Ը.Մ. ի Մասնաճիւղի ֆուտբոլի խումբը, 1986ին:
 Ծունկի, ձախէն աջ՝ Յարութ Մալեան, Ասատուր Գուլբուֆեան, Մուրատ
 Ճերմակեան, Ժոզէֆ Պետիկեան, Պօղոս Տէրտէրեան:
 Ոտքի, ձախէն աջ՝ Հրայր Տէփիրմէնեան, Թիէրի Ծատուրեան, Վահէ
 Կօշկարեան, Յակոբ Գուլբուֆեան, Աւետիս Անտէզեան, Յակոբ Ենպէֆեան:

Վալանսի Հ.Մ.Ը.Մ. ի Մասնաճիւղի «Կակուղ քաթիկ» ներու
 ֆուտբոլի խումբը, 1986-1987ին:

Վալանսի Հ.Մ.Ը.Մ. ի Մասնաճիւղի «Ճուտիկ» ներու
 ֆուտբոլի խումբը, 1986-1987ին:

Փարիզի Հ.Մ.Ը.Մ.—Ֆրանս Մասնահիւղի ֆուտպոլի Ա. եւ Բ. խումբերը, 1987ին:

խումբերով, որոնց մակարդակը, բաղդատած տեղական խումբերու, կը մնայ տեղական եւ շրջանային լիկերու աստիճանին վրայ: Քանի մը տարեշրջաններ, հայկական խումբերէն ոմանք յաջողած են մասնակցիլ Դ. դասակարգի խումբերու ախոյեանութեան մրցումներուն կամ հասնիլ Ֆրանսայի բաժակի մէկ ութերորդ մրցաշարքին:

Հայանուն 10է աւելի ակումբներէն 50էն մինչեւ 60 եւ երբեմն 70 խումբեր կը մասնակցին տեղական կամ շրջանային լիկերու զանազան դասակարգի ախոյեանութեան մրցումներուն:

Հ.Մ.Ը.Մ.ի անունով կը մասնակցին՝ Փարիզի եւ Վալանսի Մասնահիւղերու, Լիոն-Տեսինի, Վիէնի (Հ.Մ.Ը.Մ. միացեալ՝ Հայ Մարզական Միութիւն) եւ շուրջ 20 տարի առաջ Մարսէլլի Հ.Մ.Ը.Մ.ի եւ «Արծիւ» Մարզական Միութեան միացեալ ակումբի խումբերը:

Ֆրանսահայ խումբերը ընդհանրապէս կազմուած են երկու երրորդը օտար եւ մէկ երրորդը հայ ֆուտպոլիստներով: Այսուհանդերձ, ֆրանսահայ զաղութի համար, հայանուն խումբերու գոյութիւնը ազգային

հպարտանք է: Պէտք է նշել նաեւ, որ Փարիզի եւ Վալանսի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնահիւղերը, Տեսինի Հայ Մշակոյթի Տունը կամ Մարսէլլի Հ.Մ.Ը.Մ.-«Արծիւ»ը, օրինակ, կը ջանան մրցումներուն ներկայացնել միայն հայ մարզիկներով կազմուած խումբեր:

— 1984ին, Վալանսի Հ.Մ.Ը.Մ.ի ֆուտպոլի խումբը, իր դասակարգի 120 խումբերու մրցաշարքին անպարտելի, կը գրաւէ առաջին դիրքը: Իրենց դասակարգերու բաժանումներուն մէջ առաջին դիրքը գրաւած 6 խումբերու միջեւ մրցաշարքին եւս յաղթական, Վալանսի Հ.Մ.Ը.Մ.ի խումբը կը տիրանայ ախոյեանի տիտղոսին:

— 1985ին, Փարիզի Հ.Մ.Ը.Մ.-Ֆրանս Մասնահիւղի Վարչութիւնը կը կազմակերպէ Սուրէն Մուրատեանի յիշատակին նուիրուած պասքեթպոլի բաժակի մրցաշարք, որուն կը մասնակցին Լոնտոնի, Վալանսի եւ Փարիզի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնահիւղերու պասքեթպոլի խումբերը: Կ'որոշուի «Սուրէն Մուրատեան» բաժակի մրցաշարքը կազմակերպել ամէն տարի:

— 1986ին, Վալանսի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մաս-

Փարիզի Հ.Մ.Ը.Մ.—Ֆրանս Մասնահիղի սկաուտներու տողանցքը, 1987ին:

Վալանսի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնահիղի պասֆեթպոլի խումբը, 1987ին:

նաճիւղը կը կազմակերպէ, Զատիկուայ առիթով, Եւրոպայի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Միջ-Մասնահիւղային Բ. հանգիպումը: Հայաշունչ միջնուրրտի մէջ, բացման շքեղ տողանցքէն ետք, Ֆութպոլի եւ պասֆեթպոլի մրցումներուն կը մասնակցին՝ Փարիզի, Միլանոյի (Իտալիա), Վալանսի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնահիւղերու եւ Զուիցերիոյ «Մասիս» ակումբի խումբերը:

— 1988ին, «Սուրէն Մուրատեան» պասֆեթպոլի բաժակի մրցաշարքին կը մասնակցին՝ Միլանոյի, Լոնտոնի, Փարիզի եւ Վալանսի Հ.Մ.Ը.Մ.ի խումբերը, նաեւ Փարիզի Հայկական Ընդհանուր Միութեան երկու խումբերը:

— 1987ին, Վալանսի Հ.Մ.Ը.Մ.ի պասֆեթպոլի խումբը իր դասակարգի ախոյեան, կը բարձրանայ մէկ աստիճան բարձր դասակարգ:

— 1987ին, Փարիզի Հ.Մ.Ը.Մ.—Ֆրանս Մասնահիւղը կը տօնէ իր հիմնադրութեան 10ամեակը, Իսի լէ Մուլինոյի մարզադաշտին վրայ: Ֆութպոլի եւ պասֆեթպոլի մրցումներուն եւ սկաուտներու առաջնորդութեամբ տպաւորիչ տողանցքին կը մասնակցին՝ Միլանոյի, Յունաստանի, Լոնտոնի, Վալանսի եւ Փարիզի Հ.Մ.Ը.Մ.ի խումբերը, նաեւ Նիսի Հ.Մ.Մ.ի եւ Փարիզի Հ.Ը.Մ.ի խումբերը:

Ա Ն Գ Լ Ի Ա

— 1979ին, Իրանի «Արարատ» մշակութային կազմակերպութեան նախկին սկաուտայեաներ եւ ղեկավարներ, Լոնտոնի մէջ հիմը կը դնեն Անգլիոյ Հայ Սկաուտական Միութեան:

Առաջին ժողովին կը մասնակցին՝ 22 հոգի:

Աշխատանքներու ընդհանուր վարիչ կ'ընտրուի Լազար խմբապետ Հրայր Տէր Գրիգորեան, կազմակերպչականի պատասխանատու՝ խմբապետուհի Անահիտ Սարգիսեան, հաշուականի պատասխանատու՝ խմբապետ Զօրիկ Գասպարեան:

Ընդհանուր վարիչը կը նշանակէ հատուածներու պատասխանատուները, Երէց-Պարմանուհիներու՝ Բաֆիկ Սարգիսեան, Սկաուտներու՝ Լազար Տէր Գրիգորեան, Արենոյշներու՝ Օտէթ Մինասեան, Արժւիկներու՝ Իվէթ Շահմուրատեան, Գայլիկներու՝ Հրայր Ռոստոմեան:

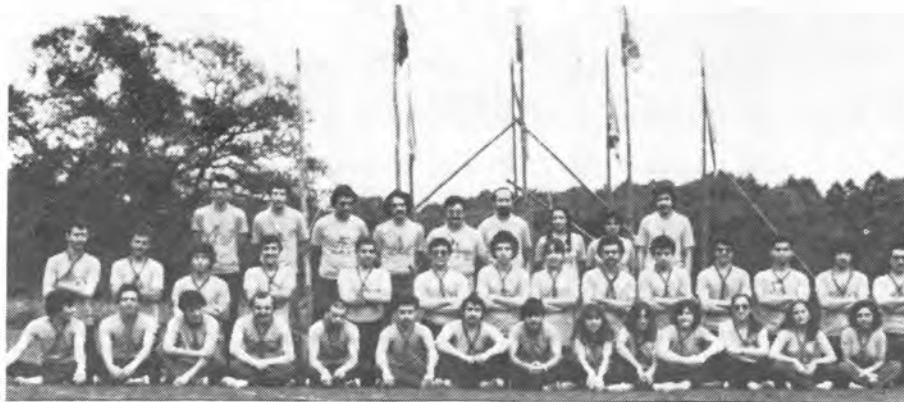
Ընդհանուր վարիչը, կազմակերպչականի, հաշուականի եւ հատուածներու պատասխանատուները կը կազմեն Անգլիոյ Հայ Սկաուտական Միութեան առաջին Գերագոյն Մարմինը:

Անգլիոյ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Հայ Սկաուտական Միութեան Ընդհ. ժողովին մասնակցողները, 1981ին:

Անգլիոյ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Հայ Սկաուտական Միութեան
Գերագոյն Մարմինը, 1981ին:

Անգլիոյ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Հայ Սկաուտական Միութեան
Երէցներն ու Պարմանուհիները, 1981ին:

Անգլիոյ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Հայ Սկաուտական Միութեան
Երէցներն ու Արիները, 1981ին:

Անգլիոյ Հ.Մ.Ը.Մ. ի Հայ Սկաուտական Միութեան
Գերագոյն Մարմինը, 1982ին:

— 1980ի Նոյեմբերին, Անգլիոյ Հայ Սկաուտական Միութիւնը Հ.Մ.Ը.Մ.ին միանալու համար կը դիմէ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդր. Վարչութեան եւ Դեկտեմբերին կ'ընդունուի ու կը միանայ Հ.Մ.Ը.Մ.ի համագաղութային մեծ ընտանիքին:

— 1981ին, կը գումարուի Անգլիոյ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Հայ Սկաուտական Միութեան տարեկան Ընդհանուր ժողովը, ներկայութեամբ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդր. Վարչութեան ատենապետ Վարդգէս Տէր Կարապետեանի եւ մասնակցութեամբ՝ վարիչ-առաջնորդէն վեր 25 աստիճանաւոր սկաուտներու եւ արենոյշներու եւ խորհրդակցական ձայնով 35 հոգիի, զանազան միաւորներու ներկայացուցիչներ եւ նախկին պատասխանատուներ:

— 1981ին, Անգլիոյ Հայ Սկաուտական Միութեան Ծրագիր-Կանոնագիրը կ'ենթար-

կուի Հ.Մ.Ը.Մ.ի հետ միացման անհրաժեշտ պատշաճեցումներու:

— 1981ին, Անգլիոյ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Հայ Սկաուտական Միութեան անդամներուն թիւը կը հասնի 225ի:

— 1982ին, Անգլիոյ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Հայ Սկաուտական Միութիւնը կ'ունենայ իր առաջին ընդհանուր աստիճանաւորական բանակումը, մասնակցութեամբ՝ սկաուտական կազմէն 50 աստիճանաւորներու:

— 1982ին, Անգլիոյ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Հայ Սկաուտական Միութենէն 30 արի-արենոյշներ, տասը ազգերու ներկայացուցիչ 1200 սկաուտներու շարքին, կը մասնակցին միջազգային սկաուտութեան հիմնադրութեան 75ամեակին առիթով, Լոնտոնի մօտ, Չալֆոնթ Հայթզ բանակավայրին մէջ տեղի ունեցած միջազգային բանակումին:

Վազգէն Ա. Կաթողիկոս Ամենայն Հայոց
Շրջապատուած՝ Լոնտոնի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Մասնաճիւղի սկաուտական կազմով

Ամենայն Հայոց Վազգէն Ա. Կաթողիկոս, 1983ի Մայիսին, լոնտոնահայ գաղութին տուած իր հովուապետական այցելութեան, ջերմ ու յարգալիք ընդունելութեան կ'արժանանայ Լոնտոնի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Մասնաճիւղի սկաուտական կազմին կողմէ: Վեհափառ Հայրապետը, այս առիթով, սկաուտներուն ուղղուած իր պատգամին մէջ, ի միջի այլոց, կ'ըսէ.

«Այս պահին ես շատ յուզուած եմ... Ես յիշեցի իմ պատանեկութիւնը, ես էլ ձեզ նման սկաուտ եմ եղած, եւ երկար տարիներ, 12 տարեկանից մինչեւ 20 եւ աւելի, Ռումանիայում...»:

Ռումանիոյ մայրաքաղաք Պուրէշի հայ ազգային կեանքին մասին վկայելով, ուր եւ ծնած է Վեհափառը, կ'ըսէ.

«...Սկաուտական կազմակերպութիւնը եւ ընդհանրապէս հայ համայնքի կազմա-

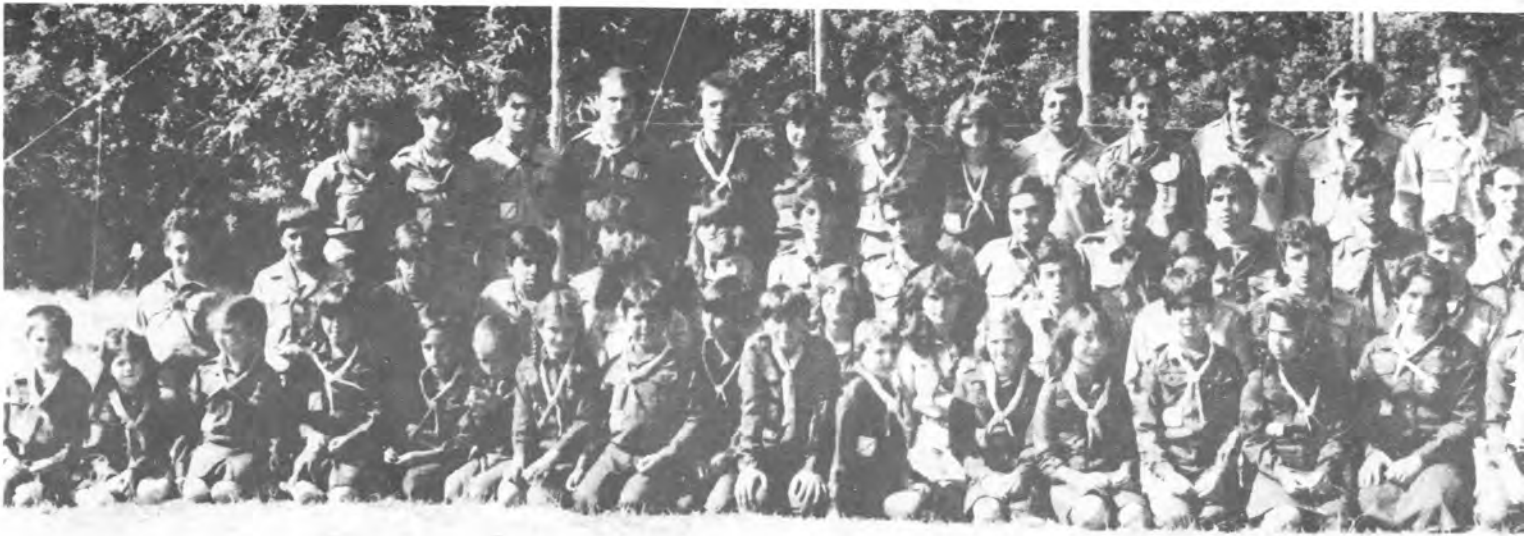
կերպութիւնը տեղի ունեցաւ 1920-22 տարիներին եւ ահա այդ օրերին էր, որ իմ մայրը իմ ձեռքը բռնած... բերաւ յանձնեց սկաուտական կազմակերպութեան, այնտեղ էլ նոյն անունն էինք կրում, Հ.Մ.Ը.Մ. — Հայ Մարմնակրթական Ընդհանուր Միութիւն...»

«...Յետոյ մենք մի քիչ մեծացանք եւ ինքներս եղանք իմբապետ: Ես, օրինակի համար, եղած եմ 4-5 տարի եւ աւելի եթէ չեմ սխալում, աքելա... Նաեւ՝ փոխ-առաջնորդ»:

Իր հայրենաշունչ պատգամը աւարտելով, Վեհափառ Վազգէն Ա. կ'ըսէ.

«...Զմոռանանք նաեւ որ մեր ազգը տակաւին անելիքներ ունի, որպէսզի ամբողջապէս իրականութիւն դառնան մեր ազգի արդար երազանքները եւ դուք այդ երազանքների գիւտորները լինէք հենց այսօրուանից»:

Լոնտոնի Հ.Մ.Ը.Մ. ի սկաուտական կազմը, 1984ին:

Տասը ազգերու դրօշներու շարքին, առաջինը կը ծածանի հայկական Եռագոյն դրօշը:

Հ.Մ.Ը.Մ. ի սկաուտները իրենց ցուցաբերած կարգ ու կանոնով, սկաուտի վա-

յել պահուածքով եւ գիտելիքներու բարձր մակարդակով, բանակումի ընդհանուր դեկավարութեան կողմէ կ'արժանանան յատուկ զնահատանքի:

— 1985ին, Անգլիոյ Հ.Մ.Ը.Մ. ի Հայ

Լոնտոնի Հ.Մ.Ը.Մ. ի Մասնաճիւղի Վարչութիւնը, 1987ին:
*Զախէն աջ՝ Ռուբիկ Գալչեան, Ռաֆֆիկ Սարգսեան, Ռոպերթ Օհանեան,
 Վիոլէթ Թադեոսեան, Ռազմիկ Մեկուսեան:*

Սկաուտական Միութիւնը վերջնականապէս կ'որդեգրէ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ընդհանուր Ծրագիր-Կանոնագիրը ու կը դառնայ Լոնտոնի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Մասնաճիւղ:

— 1986ին, Հ.Մ.Ը.Մ.Ի համագաղութային սկաուտական Գ. ընդհ. բանակումին գործադրութիւնը եւ հիւրընկալութիւնը կը վստահուի Լոնտոնի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Մասնաճիւղին: Վարչութեան ատենապետ Սիամանթօ Կարապետեանի գլխաւորութեամբ, Լոնտոնի մօտ Չալֆոնթ Հայթ սկաուտական բանակավայրին մէջ տեղի ունեցած Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Գ. ընդհանուր բանակումը մեծ յաջողութեամբ կ'իրագործուի:

— Լոնտոնի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Մասնաճիւղի եռանդուն գործունէութեան տարեկան ծրագրին մաս կը կազմեն՝ արշաւներ, ուսուցողական, աշխատանքի բանակումներ, ընդհանուր բանակում, բանակումներու ընթացքին «Այդ» թերթի հրատարակում, տարեդարձի տօնակատարութիւն, երգման արարողութիւն, դաշտահանդէս, Ապրիլ 24ին՝ տողանցքի եւ հացադուլի մասնակցութիւն, Մշակոյթի Օրուայ նշում, Վարդանանցի ոգեկոչումով՝ Հայ Սկաուտի Օրուայ տօնակատարութիւն, Նոր Տարուայ դիմաւորում, Փութպոլի եւ պասքեթպոլի իր խումբերով տեղական եւ միջ-մասնաճիւղային մրցումներու մասնակցութիւն եւ Լոնտոնի հայ գաղութի ազգային ձեռնարկներուն խանդավաճ ողջ մասնակցութիւն եւ պատուաբեր ներկայութիւն:

Լոնտոնի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Մասնաճիւղի պասքեթպոլի խումբը, 1987ին:

Ի Տ Ա Լ Ի Ա

— 1983ին, նախաձեռնութեամբ Ալէքօ Պեգրիկեանի եւ խումբ մը ազգայիններու, Իտալիոյ մէջ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղ հիմնելու առաջադրութեամբ կազմուած Կարգադիր Յանձնախումբի (ատենապետ Հրայր Բամպուկեան, ատենադպիր Ժան Անսըրլեան) հրաւերով, Միլանոյի «Հայ Տուն»ի սրահին մէջ տեղի կ'ունենայ հիմնադիր առաջին ժողովը:

Ներկայ կ'ըլլան՝ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդր. Վարչութեան ատենապետ Վարդգէս Տէր Կարապետեան եւ աւելի քան 70 երկսեռ ազգայիններ, առաւելաբար երիտասարդ, եկած՝ Միլանոյէն, Պերկամոյէն, Փարայէն, Փատովայէն, Վենետիկէն եւ Ճենովայէն եւ երէց նախկին Հ.Մ.Ը.Մ.ականներ, գաղթած՝ Ռումանիայէն, Յունաստանէն, Հայէպէն կամ Պէյրութէն:

Ներկաներէն շուրջ 60 հոգի կ'անդամագրուին: Շաբաթ մը յետոյ, անդամներուն թիւը կը հասնի 80ի:

Առաջին Վարչութեան անդամ կ'ընտրուին՝ Ալէքօ Պեգրիկեան, Միշէլ Մինասեան, Ժան Անսըրլեան, Սօսի Պորանեան, Սարօ Խոտավերտեան, Արմէն Մալոյեան, Յակոբ Պտղունի, Վալոտ Երեմեան եւ Էտվին Խաչատուրեան:

— 1983ին, Հ.Մ.Ը.Մ.ի 65ամեակին առիթով, Իտալիոյ նորակազմ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղի Վարչութիւնը կը կազմակերպէ իր առաջին հրապարակային ձեռնարկը, որ տեղի կ'ունենայ Միլանոյի «Հայ Տուն»ի սրահին մէջ:

Ներկայ կ'ըլլան Հ.Մ.Ը.Մ.ի անդամ ու համակիր շուրջ 150 հոգի, եկած՝ Վենե-

ԱԼԷՔՕ ՊԵԶԻԿԵԱՆ

տիկէն, Փատովայէն, Պերկամոյէն, Փիաչենցայէն, Ճենովայէն, Թորինոյէն եւ Միլանոյէն:

— 1985ին, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդր. Վարչութեան նախաձեռնութեամբ, Իտալիոյ Միլանօ քաղաքի «Հայ Տուն»ի սրահին մէջ կը գումարուի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Շրջանային եւ Մեկուսի Մասնաճիւղերու Վարչութիւններու խորհրդաժողով:

Միլանոյի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Մասնահիւղի պատեքպոլի խումբը, 1987ին:

Միլանոյի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Մասնահիւղի ֆութպոլի խումբը, 1986ին:

Միլանոյի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Մասնահիւղի ֆութպոլի խումբը, 1987ին:

Միլանոյի Հ.Մ.Ը.Մ. Մասնաճիւղի նորընծաները, 1987ին:

Միլանոյի Հ.Մ.Ը.Մ. Մասնաճիւղի Վարչութիւնն ու անդամները ջերմ հիւրասիրութեամբ կը պատուեն ժողովին մասնակցողները. կը կազմակերպեն շրջապատայտներ եւ կ'առաջնորդեն տեսարժան վայրեր ու Վենետիկի Միսիթարեան վանքը:

Այս առիթով, հիւրընկալ Մասնաճիւղի Վարչութիւնը կը կազմակերպէ ազգային եւ ընկերային ձեռնարկներ եւ Եւրոպայի առաջին Միջ-Մասնաճիւղային Ֆութպոլի երկօրեայ մրցաշարքն ու տողանցքը, որուն կը մասնակցին Զուիցերիոյ «Մասիս», Վիէնայի «Արարատ», Վալանսի (Ֆրանսա) եւ Միլանոյի Հ.Մ.Ը.Մ. Մասնաճիւղերու խումբերը:

— 1986ին, Միլանոյի Հ.Մ.Ը.Մ. անդամական Դ. Ընդհ. ժողովին, Մասնաճիւղի հիմնադիրներէն Հրանդ Բամպակ-

եան կ'արժանանայ Հ.Մ.Ը.Մ. ծառայութեան շքանշանին:

— 1987ին, Փարմայի մէջ, տեղի կ'ունենայ Միլանոյի Հ.Մ.Ը.Մ. Մասնաճիւղի նորակազմ սկստական խումբի առաջին երգման արարողութիւնը: Երգում կը կատարեն 7 արի-արենոյշներ եւ 12 արծուիկ-գայլիկներ:

— Միլանոյի Հ.Մ.Ը.Մ. Մասնաճիւղը, որուն տրամագրութեան տակ դրուած է «Հայ Տուն»ը, հայապահպանման իբրեւ ամուր ամրոց, իր անդամներու եռանդուն գործունէութեամբ, սկստական կազմով, փոքրիկներու երգչախումբով եւ մարզական ելոյթներով, կարեւոր տեղ կը գրաւէ գաղութի ազգային կեանքէն ներս:

ԱԻՍՏՐԱԼԻԱ

— 1965ին, Աւստրալիոյ հայ գաղութի կազմակերպումին հետ, կը հիմնուի Հ.Մ. Ը.Մ. Ի առաջին Մասնաճիւղը, Սիտնիի մէջ, նախաձեռնութեամբ Միջին Արեւելքի արաբական երկիրներէն Աւստրալիա գաղթած խումբ մը Հ.Մ. Ը.Մ. ականներու: Հիմնադիր ժողովին կը մասնակցին 40 անդամներ:

— 1966ին, կը հիմնուի նաեւ Աւստրալիոյ Հ.Մ. Ը.Մ. Ի երկրորդ Մասնաճիւղը, Մելպուռնի մէջ:

Հիմնադրութեան օրէն, անմիջական գործակցութեան կապ կը հաստատուի եր-

կու Մասնաճիւղերու միջեւ: Կը կազմուին Ֆութպոլի, պասքեթպոլի, վոլիպոլի, փինկփոնկի եւ աթլետիքի երկսեռ խումբեր:

— 1966ին, երկու Մասնաճիւղերու գործակցութեամբ եւ մասնակցութեամբ, կը կազմակերպուին Աւստրալիոյ Հ.Մ. Ը.Մ. Ի Ողիմպիական Խաղերը, Սիտնիի մէջ:

Այնուհետեւ, Ողիմպիական Խաղերը, Աւստրալիոյ Հ.Մ. Ը.Մ. Ի Նաւասարդեան Մարզախաղեր անունով, կանոնաւոր յաջորդականութեամբ կը կազմակերպուին ամէն տարի, Դեկտեմբեր ամսուն:

1979ին, Աւստրալիոյ Հ.Մ. Ը.Մ. Ի Միջ-Մասնաճիւղային սկաուտական Ա. ընդհանուր բանակումին, գայիկներն ու մրջնիկները կը խաղան:

— 1978ին, կը հիմնուի Աւստրալիոյ Հ.Մ.Ը.Մ.ի երրորդ Մասնաճիւղը, Արեւմտեան Սիտնիի մէջ (Ֆերֆիլտ) :

— 1978ին, Աւստրալիոյ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղերէն պատուիրակութիւն մը, — 70 հոգի, անդամ, մարզիկ —, Լոս Անճելըսի մէջ կը մասնակցի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Արեւմտեան Միացեալ Նահանգներու Միջ-Մասնաճիւղային Գ. Ողիմպիական Խաղերուն եւ տողանցքին :

— 1979ին, նախաձեռնութեամբ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդր. Վարչութեան, Սիտնիի նորակառոյց Հայ Մշակոյթի Տան մէջ կը գումարուի Աւստրալիոյ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Ա. Երջանային Ժողովը, ներկայութեամբ Կեդր. Վարչութեան ատենապետ Վարդգէս Տէր Կարապետեանի: Կը մասնակցին Սիտնիի, Մելպուռնի եւ Արեւմտեան Սիտնիի Մասնաճիւղերէն իրաւասու եւ խորհրդակցական ձայնով 30 անդամներ :

Ա. Երջանային Վարչութեան անդամ կ'ընտրուին՝ Զաւէն Բրուտեան, Վազգէն Փայլակեան, Արդուշ Աղամալեան, Բաֆֆի Խրլորեան եւ Յովհաննէս Մարտոյեան :

— 1979ին, տեղի կ'ունենայ Աւստրալիոյ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Սկաուտական Խորհուրդի կազմակերպութեամբ, Միջ-Մասնաճիւղային սկաուտական Ա. Ընդհանուր Բանակումը, Սիտնիէն 100քլմ. հեռու, Քուրինկա Ձէյս վայրին մէջ: Չորսօրեայ բանակումին, շրջանի երեք Մասնաճիւղերէն կը մասնակցին՝ 133 խմբապետ-խմբապետուհիներ, արիւններ, արենոյշներ, գայլիկներ եւ մրջնիկներ :

— 1980ին, Սիտնիի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղի սկաուտական խումբերը փառաշուք տօնակատարութեամբ եւ երգման արարողութեամբ կը նշեն իրենց հիմնադրութեան 15ամեակը :

— 1980ին, Սիտնիի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղէն սկաուտներ եւ գայլիկներ կը մասնակցին Աւստրալիոյ Ուիլուպի շրջանի Սկաուտական Միութեան կազմակերպած աթլէթիկ մի տարեկան մրցումներուն :

Կէտադրութեամբ, Հ.Մ.Ը.Մ.ի սկաուտները ընդհանուր դասաւորման մէջ կը գրաւեն առաջին դիրքը :

Սիտնիի եւ Մելպուռնի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղերու արիւններն ու արեւոյշները, 1980ին:

Մեկպուռնի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղի փինկ-փոնկի խումբը, 1980ին:

Մեկպուռնի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղի պասֆեթպոլի աղջիկներու խումբը, 1980ին:

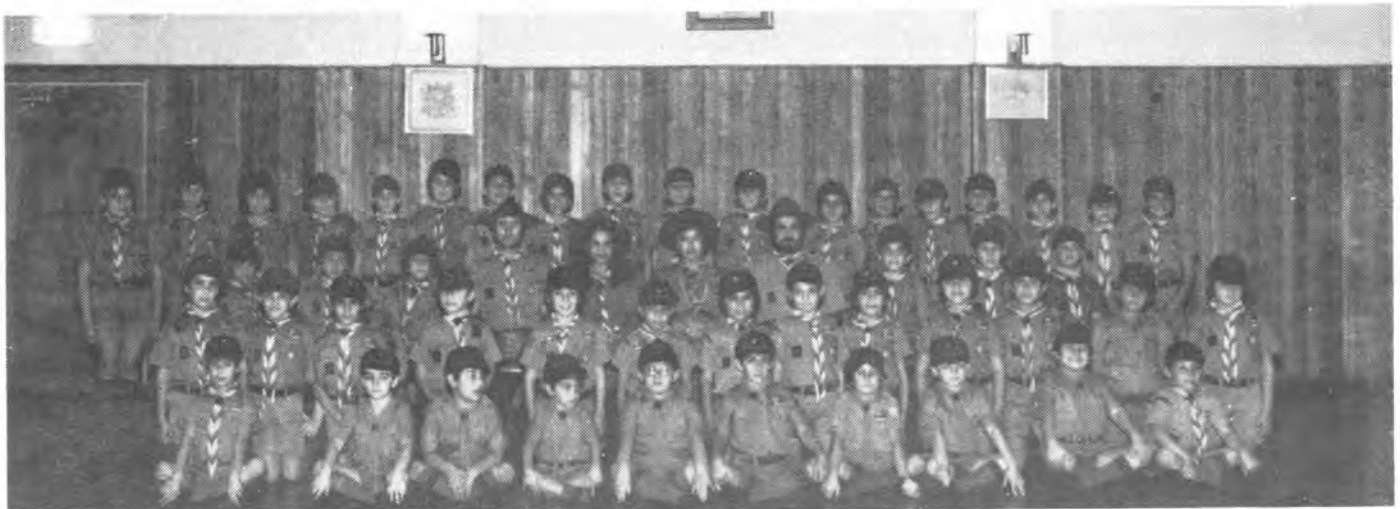

Սիտնիի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղի Սկաուտական Խորհուրդը եւ խմբապետական կազմը, 1980ին:

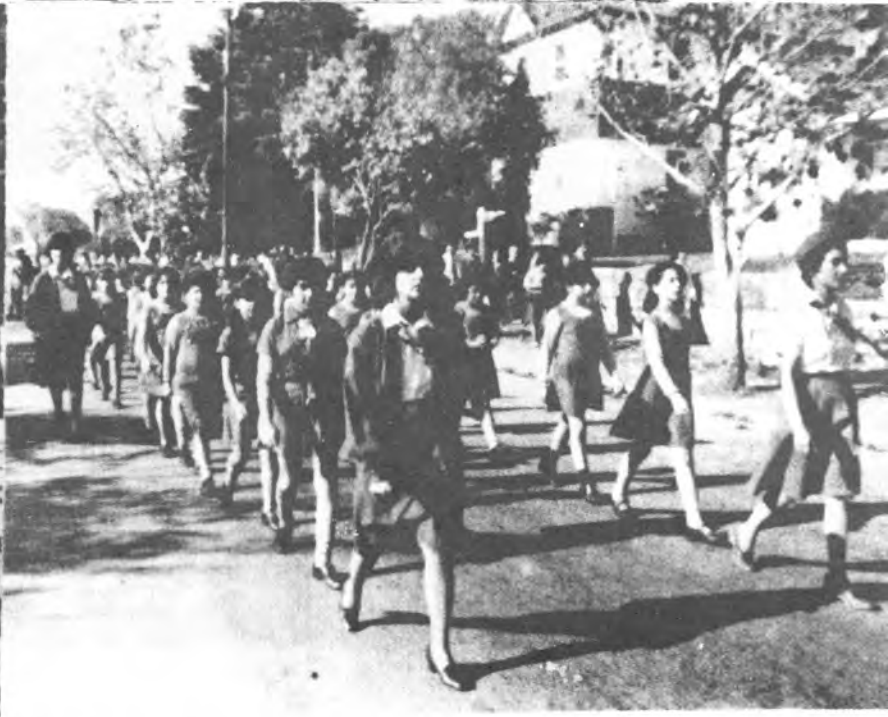
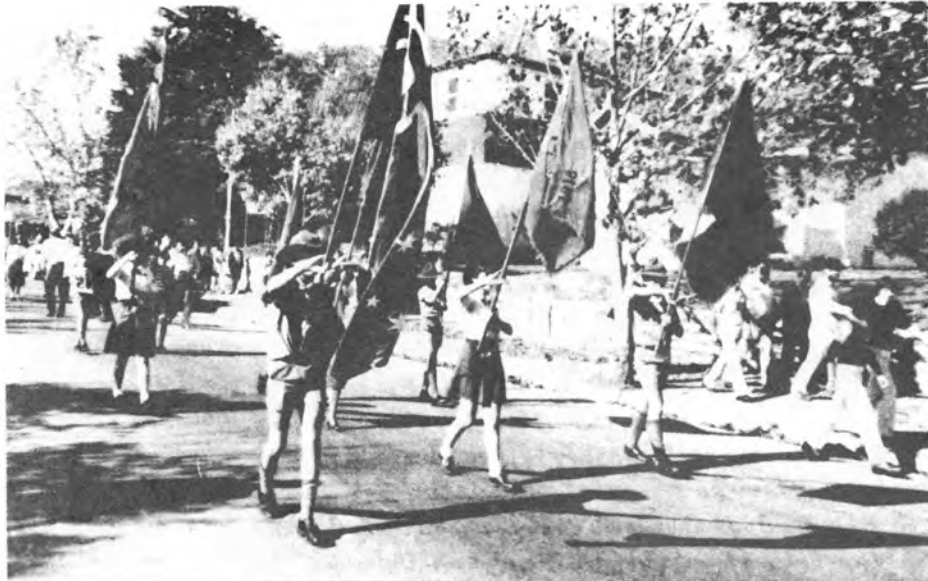
Սիտնիի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնահիւղի արծուիկներու խումբը, 1980ին:

Սիտնիի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնահիւղի գայիկներու վոհմակը, 1980ին:

Սիտնիի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնահիւղի արեւոյշներու խումբը, 1980ին:

Սիտնիի եւ Սիտնիի Արեւմտեան ու Արեւելեան շրջաններու Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղերու սկաուտական կազմերը կը տողանցեն, 1982ին:

Արեւմտեան Սիտնիի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղի պասֆեթպոլի աղջիկներու խումբը, 1982ին:

Արեւմտեան Սիտնիի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղի պասֆեթպոլի մանչերու խումբը, 1982ին:

— 1981ին, Սիտնիի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղի Ֆուտպոլի խումբերը, երէցներու եւ կրտսերներու, շրջանի Ֆուտպոլի Դաշնակցութեան կազմակերպած մրցաշարքերուն, յաղթանակներ կը տանին եւ կը տիրանան բաժակի ու շքանշաններու:

— 1981ին, նախապատրաստական աշխատանքներէ եւ հաւաքոյթէ ետք, տեղի կ'ունենայ Սիտնիի Արեւելեան Շրջանի Հ.Մ.Ը.Մ.ի նորակազմ Մասնաճիւղի հիմնադրութեան պաշտօնական հանդիսութիւնը, Հայ Մշակոյթի կեդրոնին մէջ:

— 1981ին, Մելպուռնի մէջ, տեղւոյն Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղի մրջնիկներու կազմէն 7 տարեկան Սիւզան Տօնապետեան կը շահի Վիքթորիա նահանգի լողորդութեան ախոյեանութիւնը:

— 1983ին եւ 1984ին եւս, Հ.Մ.Ը.Մ.ական լողորդուհի Սիւզան Տօնապետեան նոր յաղթանակներ կը տանի Վիքթորիա նահանգի ախոյեանութեան մրցումներուն:

1983ին, Սիւզան կը լողայ չորս տարբեր ձեւերով ու կը շահի չորս առաջնութիւններ:

Աթլէթիզմի մրցումներուն եւս, 100 մետր, 200 մետր վազքերու եւ մէկ քայլ ոստումի մէջ Սիւզան կը շահի առաջնութեան երեք ժապաւէններ ու կը տիրանայ օրուայ ոսկի մետալին:

— 1983ին, Մելպուռնի մէջ, տեղւոյն Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղի Վարչութեան կազմակերպութեամբ, տեղի կ'ունենայ Հ.Մ.Ը.Մ.ի 65ամեակին նուիրուած հրապարակային շքեղ տօնակատարութիւն:

— 1985ին, Մելպուռնի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղի պասքեթպոլի մանչերու եւ աղջիկներու Ա. Դասակարգի խումբերը, Մելպուռնի պասքեթպոլի Դաշնակցութեան կազմակերպած մրցաշարքին, կը տիրանան ախոյեանի տիտղոսին եւ բաժակին:

— 1985ին Սիտնիի եւ 1986ին Մելպուռնի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղերը, յաջորդաբար 19րդ եւ 20րդ Միջ-Մասնաճիւղային Նաւասարդեան Խաղերու առընթեր, կը տօնեն իրենց Մասնաճիւղերու հիմնադրութեան 20ամեակը:

Արեւելեան Սիտնիի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղի կրտսեր մանչերու պասքեթպոլի խումբը, 1983ին:

— 1979էն սկսեալ, Աւստրալիոյ Հ.Մ.Ը.Մ.ի սկաուտական ընդհանուր բանակումները, Շրջ. Վարչութեան նախաձեռնութեամբ եւ Սկաուտական Խորհուրդի կազմակերպութեամբ, Սիտնիի, Մելպուռնի կամ սկաուտական այլ բանակավայրերու մէջ, մասնակցութեամբ արիներու, արենոյշներու, գայլիկներու եւ մրջնիկներու, իրենց նպատակը արզարացնող բանակումներ կ'ըլլան, ուր վերջին օրը կ'այցելեն ծնողներ եւ ազգայիններ, կը դիտեն սկաուտական ձեռային աշխատանքները, ամբողջ օրը կը մնան բանակավայրին մէջ եւ ներկայ կ'ըլլան չորսօրեայ բանակումէն մեկնումի խարոյկահանդէսին:

— Աւստրալիոյ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Միջ-Մասնաճիւղային Նաւասարդեան Խաղերը, կանոնաւոր յաջորդականութեամբ, ամէն տարի, Դեկտեմբերի վերջերուն, տեղի կ'ունենան Սիտնիի կամ Մելպուռնի մէջ, նախաձեռնութեամբ Շրջ. Վարչութեան եւ մասնակցութեամբ Սիտնիի, Մելպուռնի, Արեւմտեան Սիտնիի եւ Արեւելեան Սիտնիի Մասնաճիւղերու երկսեռ մարզիկներու եւ սկաուտական կազմերու:

Մելպուռնի եւ Արեւելեան Սիտնիի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնահիւղերու մեծ աղջիկներու պատֆեթալի խումբերը, 1984ին:

Մելպուռնի եւ Արեւելեան Սիտնիի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնահիւղերու կրտսեր մանչերու պատֆեթալի խումբերը, 1984ին:

Մելպուռնի, Սիտնիի եւ Արեւելեան Սիտնիի Հ.Մ.Ը.Մ.ի
Մասնաճիւղերու ֆութպոլի խումբերը, 1984ին:

Աւստրալիոյ Հ.Մ.Ը.Մ.ի ներկայացուցչական 4րդ ժողովին մասնակցող ներկայացուցիչները:

- Ա. շարք, ձախէն աջ՝* Բաֆֆի Խրիորեան, Պերն Մոմենան, Արդուշ Աղամալեան, Յովհաննէս Մարտոյեան, Արման Յերիատեան, Անդո Բանոյեան, Կարպիս Պազայեան, Շանթ Աւագեան, Կիրակոս Պազայեան:
- Բ. շարք, ձախէն աջ՝* Պետո Գարլաննեան, Ջարեհի Հալանեան, Սարգիս Պատիլեան, Յարութիւն Քէօշկերեան, Սարգիս Տէր Պետրոսեան, Հարմիկ Յակոբեան, Սարգիս Պերպերեան:
- Գ. շարք, ձախէն աջ՝* Փայլակ Աղամեան, Հրայր Ինկիլիզեան, Եփրատ Իվանեան, Ջաւէն Բրուտեան, Տիգրան Ամիրեան, Լեւոն Պալգապանեան, Երեմ Շահինեան, Ժիրայր Պապիկեան, Յակոբ Զարուկեան:
- Դ. շարք, ձախէն աջ՝* Վարմա Մանկասարեան, Գօգօ Խաչատուրեան, Կարօ Իփրաննեան, Հերա Գրիգորեան, Հրանդ Զուրիկեան, Մանուկ Մկրեան, Արա Զորեան:

Սիտնիի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Մասնաճյուղի գայլիկ-մարզիկները, 1980ին:

Սիտնիի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Մասնաճյուղի Սկաուտական Խորհուրդը, 1981ին:

Նստած, ձախէն աջ՝ Կատարինէ Ինկիլիզեան, Մարկո Մարտիրոսեան, Ալիս Մոմենեան:

Ոտքի, ձախէն աջ՝ Յակոբ Խաչոյեան, Մակար Օփոյեան, Սարգիս Սարգիսեան, Յակոբ Նազարեան, Զաւէն Սարգիսեան, Ներսէս Ներսէսեան:

ՍԻԻԶԱՆ ՏՕՆԱՊԵՏԵԱՆ

Ամբողջ շաբաթ մը, հայաբոյր միջնորդի մէջ տեղի կ'ունենան Ֆուլթոլի, պասքեթպոլի, վոլիպոլի, փինկ-փոնկի եւ ակթլէթիզմի տաք ու հետաքրքրական մրցումներ, սկաուտական նուագախումբի առաջնորդութեամբ տպաւորիչ ու շքեղ տողանցք եւ յաղթանակի պարահանդէս:

— Մայիս 28, Հայաստանի անկախութեան տարեդարձին առիթով, ամէն տարի, Սիտնիի մէջ, Շրջ. Վարչութեան կազմակերպութեամբ, Աւստրալիոյ Հ.Մ.Ը.Մ.ի սկաուտական կազմերը, իրենց նուագախումբին առաջնորդութեամբ եւ բազմահարիւր հետեւողներու մասնակցութեամբ կը կատարեն Մայիսեան յաղթանակի շքեղ տողանցք, դէպի Չացտվուտի Անձանօթ Զինուորի Յուշարձանը, ուր տպաւորիչ արարողութեամբ, եռագոյն ծաղկեպսակ կը դնեն:

— Աւստրալիոյ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղերը միշտ պատրաստ, կը մասնակցին Հայ Դատի հետապնդման աշխատանքներուն եւ հրապարակային հաւաքներուն ու ցոյցերուն, իսկ Մեծ Եղեռնի Նահատակաց Օրուայ՝ Ապրիլ 24ի առիթով, սկաուտական կազմերը իրենց նուագախումբով կը մասնակցին յարգանքի տողանցքին եւ Անձանօթ Զինուորի Յուշարձանի ծաղկեպսակի դետեղումի արարողութեան:

— Աւստրալիոյ Հ.Մ.Ը.Մ.ի չորս Մասնաճիւղերու նուիրեալ անդամները, ամբողջ փաղանգ մը եւ սկաուտ խմբապետներն ու իրենց յաջորդող սերունդը, մարզական գործունէութեան առընթեր, ընկերային հաւաքոյթներով, բանակումներով, Միջ-Մասնաճիւղային հանդիպումներով, տօնակատարութիւններով եւ ազգային ու մշակութային ձեռնարկներով վառ կը պահեն Աւստրալահայ գաղութէն ներս ազգային ոգին, տեւաբար եռանդ եւ ուժականութիւն տուող աւիչ ներածելով մեր անժամանցելի արդար դատի հետապնդման եւ գոյատեւման պայքարին:

ՀԱՐԱԻԱՅԻՆ ԱՄԵՐԻԿԱ

— 1927ին կը հիմնուի Հարաւային Ամերիկայի Հ.Մ.Ը.Մ.ի առաջին Մասնաճիւղը, Արժանթինի մայրաքաղաք Պուէնոս Այրէսի մէջ:

— Հիմնադրութեան օրէն, Հ.Մ.Ը.Մ.ի գործունէութիւնը հիմնաւորելու աշխատանք կը տարուի: Հիմնադիր 25 անդամներու վրայ շուտով կ'աւելնան 35 նոր անդամներ:

— Պուէնոս Այրէսի Հ.Մ.Ը.Մ.ի առաջին Վարչութեան անդամ կ'ընտրուին՝ Կարօ Գալիկեան, Յովսէփ Ասլանեան, Գրիգոր Ասատուրեան, Վալենթին Արթինեան եւ

Մանուկ Ասլանեան:

— 1928ին, ներկայացում-պարահանդէս մը կը կազմակերպուի, ապա կարելի կ'ըլլայ վարձել սենեակ մը, որ կը վերածուի ակումբի:

— 1929ին, Հայ Կեդրոնի Վարչութեան թոյլտուութեամբ, Հ.Մ.Ը.Մ.ին կը տրամադրուի Հայ Կեդրոնի հողը, որ զայն կը վերածէ փոքրիկ մարզադաշտի մը:

— 1933ին, Պուէնոս Այրէսի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Վարչութիւնը կը վարձէ հողամաս մը, կը վերածէ մարզադաշտի ու կը գործածէ մինչեւ 1938:

1927ին, Պուէնոս Այրէսի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղի հիմնադիր անդամներէն՝

Նստած, ձախէն աջ՝ Արրահամ Մազլումեան, Կարօ Գալիկեան:
Ոտքի, ձախէն աջ՝ Մանուկ Ասլանեան, Յովսէփ Ասլանեան, Գրիգոր Ասատուրեան, Վալենթին Արթինեան:

— 1934ին, Թաղէոս Մեծատուրեան եւ Լեւոն Գամեան հայ սկաուտական միաւոր կազմելու նախափորձ կը կատարեն ու կը յաջողին, հակառակ անոր, որ սկաուտական շարժումը Արժանթինի մէջ պետական դրոշմ ունէր: Երեք տարի միայն կը յաջողին ձեռնարկներ եւ արշաւներ կազմակերպել:

— 1938ին, Պագրճեան Հաստատութիւնը ընդառաջելով Հ.Մ.Ը.Մ.ի Վարչութեան դիմումին, սիրով կը տրամադրէ Օլիվոսի մէջ ունեցած իր մարզադաշտը Հ.Մ.Ը.Մ.ին: Հաստատութեան տնօրէնը՝ Արմէն Պէրկամալի, անհրաժեշտ օժանդակութիւնը կ'ընծայէ Հ.Մ.Ը.Մ.ին, մարզադաշտի գործածութեան համար:

— 1938ին տեղի կ'ունենայ Պուէնոս Այրէսի Հ.Մ.Ը.Մ.ի առաջին Ողիմպիականը, Օլիվոսի մարզադաշտին վրայ:

— 1939ին, Պուէնոս Այրէսի Հ.Մ.Ը.Մ.ի 220 անդամներու շարքին կը միանան մօտ 40 անդամուհիներ եւ Հ.Մ.Ը.Մ.ը կը դառնայ 260 երկսեռ անդամ ունեցող կազմակերպութիւն:

— Պուէնոս Այրէսի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղը հիմնադրութեան տարիէն կը կազմէ Ֆուլթոլի խումբ, որ մրցումներ կը կատարէ տեղական խումբերու հետ, ապա պասքեթպոլի խումբ, որ տեղական լաւագոյն խումբերու դէմ իր կատարած մրցումներուն յաճախ յաղթանակներ կը տանի ու կը շահի բաժակներ: Հ.Մ.Ը.Մ.ի մարզիկները ուշադրաւ կ'ըլլան նաեւ թենիսի եւ աթլէթիկ մրցումներուն:

— 1939ին, Ռիօ տը Բլաթայի յորդումին հետեւանքով, Հ.Մ.Ը.Մ.ի մարզադաշտն ու իր շէնքը կ'աւերուին: Հ.Մ.Ը.Մ.ի վարչականներուն եւ անդամներուն ջանքերուն շնորհիւ, մարզադաշտը կրկին գործածելի կը դառնայ:

— 1942ին, Պուէնոս Այրէսի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Վարչութիւնը կը կազմակերպէ Նաւասարդեան տօնակատարութիւնը, որ մեծ յաջողութեամբ կ'իրագործուի, կ'ապահովէ նաեւ նիւթական շահ, որ կորիզը կը կազմէ հետագային Պուէնոս Այրէսի արուարձաններէն Ռամոս Մելիայի մէջ Հ.Մ.Ը.Մ.ի մարզադաշտի գնման:

— Պուէնոս Այրէսի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Վարչութեան կազմակերպած Նաւասարդեան Մարզախաղերը մեծ հետաքրքրութիւն կը ստեղծեն. հետագային կը մասնակցին նաեւ ազգային վարժարաններու, հայ ակումբներու եւ Հ.Մ.Ը.Մ.ի նորաստեղծ Մասնաճիւղերու երկսեռ մարզիկները:

— 1946ին, բարերարուհի տիկ. Մարթա Տիարպէքիրեանի ջանքերով, հիմը կը դրուի Ռամոս Մելիայի Հ.Մ.Ը.Մ.ի մարզադաշտին: Այնուհետեւ, վարչականներու եւ անդամներու անձնուէր աշխատանքով եւ ժողովրդային նուիրատուութեամբ, տարիներու ընթացքին կը բարեզարդուի մարզադաշտը, կը դառնայ արդիական եւ ծաւալուն կեդրոնատեղի մը, գոց մարզարանով, ջրալազանով, գրադարանով, ժողովատեղիներով, մեծ ու փոքր սրահներով եւ այլ յարմարութիւններով, կը դառնայ ամէն կիւրակի երիտասարդները, մեծն ու պզտիկը իրեն քաշող հայկական օճախ մը, փոքրիկ Հայաստան մը:

— 1952ին, արիներու կրտսերաց խումբերու կազմութիւնը արտօնուած ըլլալով, Հ.Մ.Ը.Մ.ի հոգեւոր Հայր Շաւարշ քհնյ. Մեհրապեան, Վարչութեան ատենապետ Յովհաննէս Ստեփանեան, Կարպիս Տէր Մեսրոպեան, Կարօ Գալիկեան, Զարեհ Տէմիրճեան, Պարոյր Զանիկեան, Յարութիւն Մանուկեան եւ Անդրանիկ Մուրատեան կ'որոշեն Հայ Արիներու Խորհուրդ մը կազմել եւ յառաջացնել Հ.Մ.Ը.Մ.ի Արիներու Կրտսերաց խումբեր:

— 1953ին կը կազմուի Պուէնոս Այրէսի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Արիներու Կրտսերաց խումբը, 28 գայլիկներով եւ կը սկսի հրատարակուիլ սկաուտական «Նաւասարդ» ամսագիրը:

— 1954ին, 1955ին եւ 1956ին, յաջորդաբար երեք տարի, Պուէնոս Այրէսի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Վարչութեան հովանաւորութեամբ եւ Արիներու Խորհուրդի կազմակերպութեամբ տեղի կ'ունենան Արիներու Կրտսերաց խումբի շուրջ երեք շաբաթ տեւող ամառնային բանակումները, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Ռամոս Մելիայի մարզարանի հայաբոյր մթնոլորտին մէջ:

Պուլենոս Այրեսի Հ.Մ.Ը.Մ. ի Մասնահիւղի Սկաուտական Խորհուրդը, 1956ին:

Պուլենոս Այրեսի Հ.Մ.Ը.Մ. ի Մասնահիւղի Վարչութիւնը, 1957ին:
Նստած, ձախէն աջ՝ Յակոբ Մսրրլեան, Արամ Կիզէլեան, Պարգեւ Պարսամեան, Արմենակ Ֆերէնեան, տոբք. Հրաչ Յովակիմեան:
Ոտքի, ձախէն աջ՝ Մկրտիչ Նազարեթեան, Սեդրակ Օհանեան, Վազգէն Թիթիւնեան, Կարապետ Թոփալեան, Հայկ Լեւոնեան, Վահագն Իսրայէլեան:

— 1956ին, պետական արտոնութեամբ, կը կազմուի Պուէնոս Այրէսի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղի Սկաուտական առաջին խումբը: Քաջալերելու համար շարժումը, վեթերան սկաուտներու մասնակցութեամբ կը կազմուի Սկաուտական Ծնողական Խորհուրդ, ատենապետութեամբ Արտաշէս Պարսամեանի:

— 1957ին, Պուէնոս Այրէսի Հ.Մ.Ը.Մ.ի պասքեթպօլի խումբը եւ նորակազմ սկաուտական խումբը կը մեկնին Պուէնոս Այրէսէն մօտ 1000 քլմ. հեռու Գորտոպա, ուր մրցումներ կը կատարեն տեղւոյն «Արմենիա» Երիտ. Միութեան «Անդրանիկ» խումբին դէմ:

— 1957ին տեղի կ'ունենայ Պուէնոս Այրէսի Հ.Մ.Ը.Մ.ի սկաուտական բանակումը դէպի Մորենօ, Հ.Մ.Ը.Մ.ական Աշարճեան եղբայրներու «Էլ Թրէպօլ» ամառանոցը: Ընդհանուր սկաուտապետ Կարպիս Տէր Մեսրոպեանի ղեկավարութեամբ, 21 օրեայ բանակումին կը մասնակցին 88 սկաուտներ եւ 32 գայլիկներ:

— 1958ին, Պուէնոս Այրէսի Հ.Մ.Ը.Մ.ի սկաուտները Թիկրէի ողողուած չըրջանը կ'երթան, օգնելու համար աղէտեալներուն: Իրենց հետ կը տանին մեծ քանակութեամբ հագուստ, դեղորայք եւ Ֆլորէսի

տեղացի ժողովուրդէն հաւաքուած նուէրներ:

— 1958ին, Պուէնոս Այրէսի Հ.Մ.Ը.Մ.ի սկաուտական կազմը կ'ունենայ Արենոյշներու առաջին խումբը, 40 հայուհիներու անդամագրութեամբ:

— 1958ին, Հ.Մ.Ը.Մ.ի հիմնադրութեան 40ամեակին առիթով, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Ռամոս Մելխիայի մարզավայրին մէջ բացումը կը կատարուի Հ.Մ.Ը.Մ.ի սկաուտական նորակառոյց սրահ-ակումբին:

— 1958ին, Պուէնոս Այրէսի Հայ Կեդրոնի սրահին մէջ, շքեղ հանդիսութեամբ կը նշուի Հ.Մ.Ը.Մ.ի սկաուտական կազմի երրորդ տարեդարձը: Սկաուտական կազմը ունէր 215 անդամ:

— Պուէնոս Այրէսի Հ.Մ.Ը.Մ.ի սկաուտական հաճելի եւ դաստիարակիչ բանակումները կը շարունակուին: 1958ին՝ դէպի Փետերնալէս, «Մեսրոպեան» ագարակ: 1959ին՝ դէպի Գորտոպա, Ալթա-Կրասիայի մօտ, Անիսաքաթէի գետափի դաշտավայրը, ուր ջերմ հիւրընկալութեան կ'արժանանան Գորտոպայի Հ.Օ.Մ.ի եւ «Արմենիա» Երիտ. Միութեան կողմէ: 1959ին նաեւ արենոյշներու բանակումը, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Ռամոս Մելխիայի մարզավայրին մէջ:

Պուէնոս Այրէսի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղի գայլիկներու վոհմակները, 1957ին:

Պուլենոս Այրէսի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնահիւղի Վարչութիւնը, 1959ին:
Նստած, ձախէն աջ՝ Յակոբ Մսրրլեան, Հայկ Լեւոնեան, Յովհաննէս
Ստեփանեան, Պարգեւ Պարսամեան, Արամ Կիւզէլեան:
Ոտքի, ձախէն աջ՝ Ճորն Տաղլեան, Լ. Թէրզեան, Սեդրակ Օհանեան,
Բաուլ Պետիկեան, Յ. Թորգոմեան:

Պուլենոս Այրէսի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնահիւղի Սկաւտական եւ Մնողական
Խորհուրդները, գալիկներու եւ արեւոյշներու հետ, 1959ին:

Պուլենոս Այրեսի Հ.Մ.Ը.Մ. ի Մասնաճիւղի սկաուտական խորհուրդը, 1959ին:
 Նստած, ձախէն աջ՝ Օհան Գալփաֆեան, Պարոյր Զանիկեան, Կարպիս Տէր Մեքարպեան,
 Մանուշակ Մեքարպեան, Գասպար Անէմեան:
 Ոտքի, ձախէն աջ՝ Մեքարպ Տէր Մեքարպեան, Արամ Գալփաֆեան, Յարութիւն
 Ծառուկեան, Ալիս Յովսէփեան, Գառնիկ Եմէմէհիան, Յարութիւն Յովհաննէսեան:

— 1959ին, Պուլենոս Այրեսի Հ.Մ.Ը.Մ. ի սկաուտները եւ արենոյշները կը մասնակցին Ապրիլ 24ի սգատօսին, ապա, ընդառաջելով «Արմենիա» Մշակութային Ընկերակցութեան հրաւերին, ներկայ կը գտնուին եւ տողանցքով կը մասնակցին Մուներօ թաղամասի «Արմենիա» փողոցի բացման հանդէսին:

— 1959ին, Պուլենոս Այրեսի Հ.Մ.Ը.Մ. ի սկաուտական Ա. խումբի աստիճանաւորական կազմը լեռնարշաւ մը կը կատարէ դէպի Պուլենոս Այրեսէն 650 քլմ. հեռու, Սիէրա տէ լա Վենթանա լեռնաշղթայի բարձունքը:

— 1960ին տեղի կ'ունենայ Պուլենոս Այրեսի Հ.Մ.Ը.Մ. ի սկաուտներու, արենոյշներու եւ գայլիկներու բանակումը, Միրամար քաղաքի բանակավայրին մէջ:

— 1971ին, Պուլենոս Այրեսի Հ.Մ.Ը.Մ. ի Մասնաճիւղէն 13 սկաուտներ կը մասնակցին միջազգային սկաուտական 13րդ ճեմպորիին, Ճափոնի մէջ:

— 1980ի Մարտին կը հիմնուի Գորտո-

պայի Հ.Մ.Ը.Մ. ի Մասնաճիւղը: Տեղւոյն «Րէպէս» ակումբի սրահին մէջ տեղի կ'ունենայ հիմնադրութեան հանդէսը, ներկայութեամբ շուրջ 500 հանդիսականներու եւ Պուլենոս Այրեսէն մեծաթիւ պատուիրակութեան մը, գլխաւորութեամբ Հ.Մ.Ը.Մ. ի Կեդր. Վարչութեան անդամ Պարգեւ Պարսամեանի եւ Մասնաճիւղի Վարչութեան ատենապետ Ճորճ Տաղլեանի:

— 1980ի Հոկտեմբերին, Պուլենոս Այրեսի Հ.Մ.Ը.Մ. ի Վարչութեան կազմակերպութեամբ, Ռամոս Մեխիայի մարզադաշտին վրայ տեղի կ'ունենան աւանդութիւն դարձած Նաւասարդեան խաղերը, որոնց առաջին անգամ կը մասնակցին եւ յաւելեալ փայլ կու տան Գորտոպայի Հ.Մ.Ը.Մ. ի նորաստեղծ Մասնաճիւղէն շուրջ 50 մարզիկներ:

— 1980ին կը հիմնուի Վալենթին Ալսինայի Հ.Մ.Ը.Մ. ի Մասնաճիւղը:

— 1981ին, Վալենթին Ալսինայի Հ.Մ.Ը.Մ. ի Մասնաճիւղը եւ Խրիմեան կրթական Հիմնարկութիւնը միասնաբար կը կատարեն

Գորտոպայի Հ.Մ.Ը.Մ. ի միմի ֆուբպոլի խումբը, 1980ին:

Պուէնոս Այրէսի Հ.Մ.Ը.Մ. ի Մասնանիւղի պասֆեպոլի մանչերու խումբը, 1980ին:

Գորտոպայի Հ.Մ.Ը.Մ. ի Մասնանիւղի պասֆեպոլի մանչերու խումբը, 1980ին:

Հիմնարկութեան դիմաց նոր մարզադաշտի մը բացումը:

— 1981ին, Պուէնոս Այրէսի մէջ մեծ շուքով կը նշուի Արժանթինի Հ.Մ.Ը.Մ.ի սկաուտութեան հիմնադրութեան 25ամեակը:

— Հ.Մ.Ը.Մ.ի սկաուտական, նաեւ երիտասարդական բանակումները, տարբեր բանակավայրերու մէջ, կը շարունակուին հետեւողական ծրագրով եւ կ'իրագործուին իրենց նպատակը արդարացնող յաջողութեամբ:

— Գորտոպայի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղը, իր հիմնադրութեան թուականէն՝ 1980էն սկսեալ, կը կազմակերպէ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Միջ-Մասնաճիւղային հետաքրքրական մրցումներ:

— Պուէնոս Այրէսի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղի կազմակերպած Նաւասարդեան խաղերը, որոնք մեծ յաջողութեամբ կ'իրագործուին Հ.Մ.Ը.Մ.ի Ռամոս Մելիայի մարզադաշտին վրայ, տարուէ տարի աւելի մեծաթիւ մասնակցութիւն կ'ունենան:

Պուէնոս Այրէսի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղի հեծուպոլի աղջկանց խումբը, 1981ին:

Պուէնոս Այրէսի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղի վոլիպոլի աղջկանց խումբը, 1983ին:

Պուէնոս Այրէսի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Մասնաճիւղի վոլիպոլի մանչերու խումբը, 1983ին:

Մոնթեվիտէոյի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Մասնաճիւղի համագոր «Վոամեան» ակումբի վոլիպոլի աղջիկներու խումբը, 1983ին:

— 1982ի Նաւասարդեան խաղերուն կը մասնակցին՝ Պուէնոս Այրէսի եւ արուարձաններու հայկական վարժարանները, գաղութի մարզական Միութիւնները, Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Պուէնոս Այրէսի, Գորտոպայի եւ Վալենթին Ալսինայի Մասնաճիւղերը եւ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Մասնաճիւղի համագոր՝ Մոնթեվիտէոյի «Վոամեան» ակումբը եւ Սան Փաւլոյի «Գլուպ Արմենիո»:

— 1985ին տեղի կ'ունենայ Գորտոպայի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Մասնաճիւղի լողաւազանի եւ մարզադաշտի բացումը:

— 1986 Յունուար 11էն 28, Պուէնոս Այրէսի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի սկաուտները, արենոյշները, գայլիկները եւ արծուիկները, թիւով 120 հոգի, բանակումի կ'երթան մայրաքաղաքէն 1700 քլմ. հեռու՝ Պարիլոչէի շրջանը: Բանակողներուն կ'ընկերանայ

Մոնթեվիդեոյի Հ.Մ.Ը.Մ.ի «Վոամեան» Մասնաճիւղի հիմնադիր ժողովը, 1987ին:

Կազմեցե՛ք Հ.Մ.Ը.Մ.ի խումբեր, հո՛ն ուր չկան:

Իսկ հոն՝ ուր կան արդէն, պահանջեցե՛ք որ կազմեն սկաւտական խումբեր:

Հ.Մ.Ը.Մ.ի հիմնադիրները առանց պատճառի չէր որ որդեգրեցին «Հայ Մարմնակրթական Ընդհանուր Միութիւն» վերտանութիւնը: Մարմնամարզական բառը բաւական չէր հիմնադիրներուն իտեալը պարզելու համար: Մեր որդեգրածը մարմնամարզը չէր միայն, այլ մարմնակրթութիւնը, իր լայն, ամբողջական եւ բարերար իմաստովը:

ԳՐԻԳՈՐ ՅԱԿՈՒԲԱՆ

Պուլենոս Այրէսի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղի ֆուլպօլի խումբը, 1983ին:

Վալենթին Ալսինայի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղի ֆուլպօլի խումբը, 1983ին:

խմբապետական կազմը, Ստեփան Արսլանեանի ընդհանուր պատասխանատուութեամբ:

— 1987ին, Պուլենոս Այրէսի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղի Վարչութեան հետապնդումներով, Մոնթեվիտէոյի մէջ, 30 անդամ-անդամուհիներով կը հիմնուի Հ.Մ.Ը.Մ.ի «Վռամեան» Մասնաճիւղը:

— Հարաւային Ամերիկայի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղերու բոլոր ձեռնարկներուն, Նաւասարդեան հանդիսութիւններուն, միջ-դպրոցական, միջ-ակումբային եւ Միջ-

Մասնաճիւղային մրցումներուն, բանակումներուն, արշաւներուն, ուխտի եւ երդման արարողութիւններուն, Ս. Պատարազի մատուցումներուն, մատաղօրհնութիւններուն, ջրօրհնութիւններուն, ազգային տօնակատարութիւններուն եւ Հայ Դատի հետապնդման աշխատանքներուն մէջ, շնորհիւ Հ.Մ.Ը.Մ.ականներու հաւատքով եւ անձնդիր ծառայութեան, տիրապետող եղած է ու կը շարունակէ ըլլալ բոլորանուէր հայկականութիւնը, իր բոլոր արտայայտութիւններով:

ՀԻՒՍԻՍԱՅԻՆ ԱՄԵՐԻԿԱ

ՄԵՔՍԻՔԱ

— 1926ին, Մեքսիքայի մայրաքաղաք Մեքսիքոյի մէջ կը հիմնուի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղ, Յունաստանէն գաղթած Հ.Մ.Ը.Մ.ական մարզիչ եւ սկաուտ խմբապետ Գասպար Առաքելեանի նախաձեռնութեամբ եւ գործակցութեամբ իր եղբայրներուն՝ Յարութիւն եւ Քերոբ Առաքելեաններու:

— Մեքսիքոյի Հ.Մ.Ը.Մ.ի նորակազմ Մասնաճիւղը, փոքրաթիւ հայ գաղութին մէջ, յաղթահարելով նիւթական եւ այլ դժուարութիւններ, կը յարատեւէ, կ'ունենայ հաւաքավայր, 25 մարզիկ անդամ, արիներու խմբակ եւ Ֆուլթպոլի բաւականին զօրաւոր խումբ:

— 1933-1934ին, Մեքսիքայի ներքին տազնապաներու հետեւանքով, այլ կազմակերպութիւններու շարքին, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղը եւս կը դադրի գործելէ մինչեւ 1951, երբ դարձեալ կը վերականգնի:

— 1951ին, Քերոբ Առաքելեանի նախաձեռնութեամբ, կը կազմուի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Յանձնախումբ մը, ծանօթացնելու համար Հ.Մ.Ը.Մ.ը Մեքսիքայի, Միացեալ Նահանգներու եւ Գանատայի հայութեան եւ ապահովելու համար նիւթական օժանդակութիւն՝ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Լիբանանի, Սուրիոյ, Յորդանանի եւ Յունաստանի Մասնաճիւղերուն:

— Հ.Մ.Ը.Մ.ի Յանձնախումբը — Սան Ֆրանսիսքոյէն նախկին սկաուտապետ ճորճ Մարտիկեան պատուոյ նախազահ, Քերոբ Առաքելեան ատենապետ, Կարապետ Հեքիմ-

Զախէն աջ՝ Քերոբ, Գասպար եւ Յարութիւն Առաքելեան եղբայրները, 1927ին, Յունաստան:

ՃՈՐՃ ՄԱՐՏԻԿԵԱՆ

եան գանձապահ, Գասպար Առաքելեան եւ Տիրան Ինճէեան խորհրդականներ — կ'ունենայ արդիւնաւոր գործունէութիւն: Այսուհանդերձ, Մեքսիքոյի Հ.Մ.Ը.Մ.ը, փոքրաթիւ գաղութէն ներս Մասնաճիւղի մը գոյավիճակը արդարացնող գործունէութիւն ունենալէ կը դադրի:

— 1976էն սկսեալ, ամէն տարի, կանոնաւոր յաջորդականութեամբ, Լոս Անճելլըսի մէջ տեղի կ'ունենան Հ.Մ.Ը.Մ.ի Արեւմըտեան Միացեալ Նահանգներու Շրջ. Վարչութեան նախաձեռնութեամբ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Միջ-Մասնաճիւղային (ապա՝ Նաւասարդեան) Մարզախաղեր, որոնց, սկզբնական շրջանին, մինչեւ 1980, Առաքելեան ընտանիքի ղեկավարութեամբ իրենց մասնակցութիւնը կը բերեն մեքսիքահայ երիտասարդներ, Փութպոլի խումբով եւ աթլէթներով: Անոնք թէեւ դադրած են իրենց մասնակցութիւնը բերելէ Մարզախաղերուն, սակայն իրենց հետաքրքրութեամբ կը մնան Հ.Մ.Ը.Մ.ի համակիրներ:

ՓՈՂԿԱՊԻՆ ՀԱՆԳՈՅՑԸ

Սկաուտները ամէն օր իրենց փողկապին ծայրը կը հանգուցեն եւ երբ բարիք մը կը գործեն, կը փակեն գայն:

Հ.Մ.Ը.Մ.ի սկաուտ, դուռն մէկ հանգոյցով մի՛ գոհանար, օրդ հանգոյցներու շղթայ մը թող ըլլայ: Բարեգործութեան դաշտը ընդարձակ է. տունը, մամբան, դպրոցը, գործատեղին, հանրակառֆին մէջ, ուր որ գտնուիս, առիթները անպակաս են. փնտռելու հարկ չկայ, բաւ է որ ունենաս բարի սիրտ, ան կրնայ ստեղծել առիթը:

ԳԱՆԱՏԱ

— 1958ին, Մոնթրէալի գաղթած Հ.Մ. Ը.Մ. աղաններ կը կազմեն «Արմենիա» անունով ֆուտբոլի խումբ մը, ապա 22 անդամներով կը հիմնուի Գանատայի շրջանի Հ.Մ.Ը.Մ. ի առաջին Մասնաճիւղը:

— Մոնթրէալի գաղութը տարուէ տարի կը սկսի աճիլ: Նոր ուժեր կուգան Միջին Արեւելքի երկիրներէն ու կը խտացնեն Հ.Մ.Ը.Մ. ի շարքերը: Գաղթական հայեր կը հաստատուին նաեւ Գանատայի տարբեր քաղաքներու մէջ:

— 1960ին, 14 պատանիներով կը կազմուի Մոնթրէալի Հ.Մ.Ը.Մ. ի Մասնաճիւղի սկաուտական առաջին խումբը: 1962ին կը կազմուի երէցներու պասքեթբոլի խումբը:

— 1963ին, Մոնթրէալի Հ.Մ.Ը.Մ. ի Մասնաճիւղին կը տրուի Հ.Մ.Ը.Մ. «Կամք» անունը:

— 1964ին, կը կազմուի Մոնթրէալի Հ.Մ.Ը.Մ. «Կամք» Մասնաճիւղի գայլիկներու առաջին վոհմակը, 1969ին՝ արծուիկներու առաջին խումբը:

— Մոնթրէալի Հ.Մ.Ը.Մ. «Կամք» Մասնաճիւղի գործակցութեամբ, յաջորդաբար կը հիմնուին՝

— 1968ին, Համիլթընի Հ.Մ.Ը.Մ. ի Մասնաճիւղը:

— 1969ին, Թորոնթոյի Հ.Մ.Ը.Մ. ի Մասնաճիւղը:

— 1977ին, Քեմպրիճի Հ.Մ.Ը.Մ. ի Մասնաճիւղը:

— 1969էն սկսեալ, Արեւելեան Միացեալ Նահանգներու Շրջ. Վարչութեան նախաձեռնութեամբ կը կազմակերպուին ձմեռնային եւ ամառնային Միջ-Մասնաճիւղ-

Մոնթրէալի Հ.Մ.Ը.Մ. ի Մասնաճիւղի ֆուտբոլի առաջին «Արմենիա» խումբը, 1958ին:

Զարէն աջ՝ Հրայր Արշակունի, Մկր Տիոնեան, Գեորգ Սեւակեան, Յակոբ Տիմիթեան, Արմէն Տիմիթեան, Ալպէո Մարտիկեան, Պետրոս Գաբրիէլեան, Սերգո Եափունեան, Վահագ Սաւուրեան, Համբարձում Հանեան եւ Սերգո:

Թորոնթոյի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղի սկաուտական երէցներու փաղանգը, 1980ին:

ղային խաղեր, որոնց կը մասնակցին Գանատայի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղերը:

— 1977ին, Նիւ Ճըրզիի մէջ գումարուած Հ.Մ.Ը.Մ.ի Շրջ. Ներկայացուցչական ժողովին, Արեւելեան Միացեալ Նահանգներու շրջանի փափաքով, Գանատայի շրջանը լրացնելով Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կանոնադրային պայմանները, իբրեւ առանձին շրջան, կ'ունենայ իր Շրջանային Վարչութիւնը:

— Գանատայի եւ Արեւելեան Միացեալ Նահանգներու Շրջ. Վարչութիւններու գործակցութեամբ եւ երկու շրջաններու Մասնաճիւղերու մասնակցութեամբ, ամէն տարի, հերթով, Գանատայի կամ Արեւելեան Միացեալ Նահանգներու մէջ, կանոնաւոր յաջորդականութեամբ կը շարունակուին կազմակերպուիլ ձմեռնային եւ ամառնային Միջ-Մասնաճիւղային խաղերը:

— 1979ին, Մոնթրէալի մէջ տեղի կ'ունենան Հ.Մ.Ը.Մ.ի Միջ-Մասնաճիւղային ձմեռնային Ծրէ խաղերը: Կը կատարուին պասքեթպոլի մրցաշարքեր՝ երէցներու, կրտսերներու եւ աղջիկներու խումբերու միջեւ: Կը մասնակցին՝ երկու շրջաններէն՝

Գանատայէն եւ Արեւելեան Միացեալ Նահանգներէն, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Թորոնթոյի, Քեմպրիճի, Համիլթընի, Մոնթրէալի «Կամբ», Պոսթընի եւ Նիւ Ճըրջիի Մասնաճիւղերը:

— 1980ին, Մոնթրէալի Հ.Մ.Ը.Մ. «Կամբ» Մասնաճիւղի Սկաուտական Խորհուրդի կազմակերպութեամբ, Հայ Կեդրոնի «Ա. Ահարոնեան» սրահին մէջ շքեղ հանդիսութեամբ կը նշուի Մասնաճիւղի սկաուտական կազմի հիմնադրութեան 20ամեակը:

20 տարի առաջ, 1960ին 14 պատանիներով սկսած սկաուտական առաջին խումբը, 1980ին ունէր 8 խումբ, 339 երկսեռ անդամներով:

— 1980ի Մայիս-Յունիսին, Թորոնթոյի նորակերտ Հայ Կեդրոնի մէջ տեղի կ'ունենան սկաուտական աստիճանատուութեան հանդէս, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Շիքակոյի եւ Թորոնթոյի Մասնաճիւղերու պասքեթպոլի խումբերու միջեւ մրցում, խրախճանք-ճաշկերոյթ եւ սկաուտական երդման արարողութիւն: Սկաուտական կազմը ունէր 237 երկսեռ անդամ:

Թորոնթոյի Հ.Մ.Ը.Մ. Մասնաճիւղի պասեթպոլի խումբը, 1980ին:

— 1980ին, Գանատայի եւ Միացեալ Նահանգներու Արեւելեան չրջանի 12րդ Միջ-Մասնաճիւղային ամառնային խաղերը եւ տողանցքը տեղի կ'ունենան Թորոնթոյի մէջ: Կը մասնակցին՝ Հ.Մ.Ը.Մ. Մոնթրէալի «Կամք», Թորոնթոյի, Քեմպրիճի, Նիւ Եորքի, Պոսթըրնի, Տիթթոյիթի եւ Ֆիլատելֆիոյ Մասնաճիւղերը:

— 1980ին, Մոնթրէալի Հ.Մ.Ը.Մ. «Կամք» Մասնաճիւղի գայլիկներու եւ արծուիկներու տարեկան բանակումը տեղի կ'ունենայ Քեմփ Անտերսընի մէջ: Չորսօրեայ բանակումին կը մասնակցին 100 հոգի:

— 1980ին տեղի կ'ունենայ Թորոնթոյի Հ.Մ.Ը.Մ. Մասնաճիւղի սկաուտական միօրեայ արշաւը, դէպի Սիմքօ լիճ: Կը մասնակցին՝ նորակազմ երէցներու փաղանգը, 13 հոգի եւ 11 խմբապետ-խմբապետուհիներ, իսկ Մասնաճիւղի Սկաուտական Խորհուրդի կազմակերպած տարեկան նուիրահաւաք-հեծելարշաւին կը մասնակցին՝ 55 մրջնիկ, գայլիկ, արծուիկ եւ սկաուտ հեծելանւորներ:

— 1980ին, Մոնթրէալի Հայ Կեդրոնէն ներս տեղի կ'ունենայ Հ.Մ.Ը.Մ. «Կամք»

Մասնաճիւղի մարզասրահի եւ յարակից սենեակներու բացումը: Տեղի կ'ունենան պասեթպոլի մրցումներ: Կը մասնակցին՝ Հ.Մ.Ը.Մ. Թորոնթոյի, Մոնթրէալի, Պոսթըրնի եւ Քալիֆորնիոյ խումբերը: 1958ին 22 անդամով սկսած Հ.Մ.Ը.Մ. «Կամք» Մասնաճիւղը, 1980ին ունէր 800 երկսեռ անդամ:

— 1980ին տեղի կ'ունենայ Մոնթրէալի Հ.Մ.Ը.Մ. «Կամք» Մասնաճիւղի խմբապետական կազմի լսարան-բանակումը, Քեմփ Անտերսընի մէջ: Կը մասնակցին 35 խմբապետ-խմբապետուհիներ:

— 1980ին, Համիլթընի Հայ Կեդրոնի մէջ տեղի կ'ունենայ Համիլթընի Հ.Մ.Ը.Մ. Մասնաճիւղի 12րդ տարեդարձի տօնակատարութիւնը: Այս առիթով, կը կատարուին սկաուտներու աստիճանատուութիւններ:

— 1981ին տեղի կ'ունենայ Գանատայի Հ.Մ.Ը.Մ. ի 10րդ Ներկայացուցչական Ժողովը, Մոնթրէալի Հայ Կեդրոնի Հ.Մ.Ը.Մ. «Կամք» ի նորակառոյց մարզարանին մէջ: Ժողովին մասնակցող չրջանի չորս Մասնաճիւղերու երկսեռ անդամներու թիւն էր՝ 490, սկաուտական կազմերը ունէին 653 երկսեռ անդամ:

Մոնթրեալի Հ.Մ.Ը.Մ. «Կամփ» Մասնաճիւղի պատփեպտլի կրտսերնքրու խումքը, 1980ին:

Մոնթրեալի Հ.Մ.Ը.Մ. «Կամփ» Մասնաճիւղի պատփեպտլի խումքը, 1980ին:

Թորոնթոյի Հ.Մ.Ը.Մ. ի Մասնաճիւղի ֆուտպոլի կրտսերներու խումբը, 1980ին:

Համիլթընի Հ.Մ.Ը.Մ. ի Մասնաճիւղի ֆուտպոլի երէցներու խումբը, 1968էն - 1974:

Գանատայի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնահիղերու 10րդ ներկայացուցչական ժողովը, 1981ին:

— 1981ին տեղի կ'ունենայ Թորոնթոյի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնահիղի սկաուտական խորհուրդի ժողովասրահին բացումը, Հայ Կեդրոնին մէջ: Ժողովասրահի կահաւորումը կը կատարէ Հայ Կեդրոնի Վարչութիւնը: Այս առիթով, տեղի կ'ունենան սկաուտական խոստումի եւ երգումի արարողութիւններ: Մասնահիղի սկաուտական կազմը ունէր 284 երկսեռ անդամ:

— 1981ին, Գանատայի մէջ տեղի կ'ունենայ Հ.Մ.Ը.Մ.ի համագաղութային պասքեթպոլի Ա. մրցաշարքը, նախաձեռնութեամբ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդր. Վարչութեան եւ կազմակերպութեամբ Գանատայի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Շրջ. Վարչութեան եւ կազմակերպիչ Կեդր. Ցանձնախումբի: Բացման հանդէսը եւ զտումի մրցումները կը կատարուին Թորոնթոյի մէջ, աւարտական մրցումները, փակման հանդէսը եւ տողանցքը՝ Մոնթրէալի մէջ: 15 օր կը տեւեն մրցումները,

որոնց կը մասնակցին 8 շրջաններէ 200 մարզիկ-մարզիկուհիներ:

— 1981ին, Թորոնթոյի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնահիղէն 25 գայլիկներ, եռօրեայ բանակում մը կը կատարեն Չեսնեսթ բանակավայրին մէջ:

— 1981ին, Թորոնթոյի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնահիղի երէցներու Ֆութպոլի խումբը «Փան Ամերիքան» Լիկի Բ. Դասակարգի խումբերու ախոյեանութեան մրցաշարքին Բ. զիւրքը գրաւելով, կ'անցնի Ա. Դասակարգ:

— 1981ին, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Գանատայի եւ Արեւելեան Միացեալ Նահանգներու Միջ-Մասնահիղային ձմեռնային Դրդ խաղերը տեղի կ'ունենան Համիլթոնի մէջ: Կը մասնակցին՝ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մոնթրէալի «Կամբ», Թորոնթոյի, Քեմպրիճի, Համիլթոնի, Պոսթընի, Շիքակոյի եւ Փրալիտենսի Մասնահիղերը:

Մոնթրեալի Հ.Մ.Ը.Մ. «Կամֆ» Մասնաճյուղի պասեֆպոլի երեցներու խումբը, 1981ին:

Մոնթրեալի Հ.Մ.Ը.Մ. «Կամֆ» եւ Թորոնթոյի Հ.Մ.Ը.Մ. ի Մասնաճյուղերու կրտսեր մանչերու պասեֆպոլի խումբերը, 1981ին:

Գանատայի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Մասնաճիւղերու սկաուտական պատասխանատուներու
Դ. լսարան-ժողովը, 1981ին:

— 1981ին տեղի կ'ունենայ Մոնթրէալի Հ.Մ.Ը.Մ. «Կամք» Մասնաճիւղի խմբապետական կազմի լսարան-բանակումը Բեմփ Բենիորայի բանակավայրին մէջ: Կը մասնակցին 33 խմբապետ-խմբապետուհիներ:

— 1981ին, Գանատայի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Շրջ. Վարչութեան կազմակերպութեամբ տեղի կ'ունենայ երկօրեայ սկաուտական Դ. սեմինարը: Կը մասնակցին մօտ 50 խմբապետ-խմբապետուհիներ, Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Թորոնթոյի, Համիլթընի եւ Մոնթրէալի «Կամք» Մասնաճիւղերէն:

— 1982ին, Մոնթրէալի մէջ տեղի կ'ունենան Հ.Մ.Ը.Մ.Ի 14րդ Միջ-Մասնաճիւղային ամառնային խաղերը: Գանատայէն կը մասնակցին՝ Մոնթրէալի «Կամք», Համիլթընի, Թորոնթոյի եւ Բեմպրիճի, իսկ Արեւելեան Միացեալ Նահանգներէն՝ Պոսթընի, Նիւ Եորքի, Նիւ Ճըրզիի, Ուաշինկթընի, Փրալիտենսի եւ Տիթթոյի Մասնաճիւղերը: 700 մարզիկներու եւ սկաուտներու տողանցքին, առաջին անգամ ըլլալով կը մասնակցին զոյգ՝ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Մոնթրէալի «Կամք» եւ Թորոնթոյի Մասնաճիւղերու նուագախումբերը:

— 1982ին, Գանատայի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Շրջ. Վարչութեան նախաձեռնութեամբ, տեղի կ'ունենայ խմբապետական Ա. լսարան-բանակումը, Մըրֆի Փոյնթ Փարքի մէջ, Օնթարիօ: Ենթեայ բանակումին կը մասնակցին՝ Թորոնթոյի, Համիլթընի եւ Մոնթրէալի «Կամք» Մասնաճիւղերէն 20 խմբապետ-խմբապետուհիներ:

— 1982ին տեղի կ'ունենայ Գանատայի շրջանի սկաուտական Ե. սեմինարը, Օնթարիօ նահանգի «Կանոնաքէ ինն» պանդոկին մէջ: Երկօրեայ սեմինարին կը մասնակցին՝ Մոնթրէալի «Կամք», Թորոնթոյի եւ Համիլթընի Մասնաճիւղերէն 27 աստիճանաւոր սկաուտներ:

— 1982ին, Թորոնթոյի եւ Համիլթընի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Մասնաճիւղերու սկաուտական կազմերը հինգօրեայ բանակում մը կը կատարեն «Պալսամ Լէյք»ի ափին:

— 1982ին, Թորոնթոյի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Մասնաճիւղի սկաուտական նուագախումբը, Թորոնթոյի մէջ կը մասնակցի սկաուտութեան հիմնադրութեան 75ամեակի տօնակատարութեան շքեղ տողանցքին, Միացեալ Նահանգներէն եւ Գանատայէն եկած 30 այլ նուագախումբերու կողքին:

Թորոնթոյի եւ Համիլթընի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնահիւղերու ֆուլպոլի խումբերը, 1983ին:

Թորոնթոյի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնահիւղի վոլիպալի խումբը, 1983ին:

Թորոնթոյի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնահիւղի սկաուտական նուագախումբը, 1983ին:

Գանատայի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնահիւղերու սկաուտական խմբապետական Բ. բանակում-լսարանին մասնակցողները, 1983ին:

Գանատայի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղերու խմբապետական Զ. սեմինարին մասնակցողները, 1984ին:

— 1983ին, Գալկերիի մէջ տեղի կ'ունենայ սկաուտական միջազգային 15րդ ճամբարը: Կը մասնակցին 106 երկիրներ ներկայացնող սկաուտներ, որոնց շարքին՝ Մոնթրէալի Հ.Մ.Ը.Մ. «Կամք» Մասնաճիւղէն 33 արիներ: Ընթացիկ աշխատանքներու մասնակցելէ բացի, Հ.Մ.Ը.Մ.ի արիները կ'ունենան ազգային եւ մշակութային ելոյթներ եւ իրենց կարգապահութեան ու կազմակերպութեան համար կ'արժանանան գնահատանքի:

— 1983ին տեղի կ'ունենայ Մոնթրէալի Հ.Մ.Ը.Մ. «Կամք» Մասնաճիւղի սկաուտական տարեկան բանակումը, Մորիսըն Այլընտ, Օնթարիոյ նահանգին մէջ, Սէն Լորանի գետեզերքը: Ութօրեայ բանակումին կը մասնակցին 102 սկաուտներ:

— 1983ին, Մոնթրէալի Հ.Մ.Ը.Մ. «Կամք» Մասնաճիւղի հիմնադրութեան

25ամեակին առիթով, Մոնթրէալի մէջ տեղի կ'ունենայ պասքեթպոլի քառանկիւն մրցաշարք: Կը մասնակցին՝ Հ.Մ.Ը.Մ.ի «Մասիս» (Արեւմտեան Միացեալ Նահանգներ), Փրավիտենսի (Արեւելեան Միացեալ Նահանգներ), Թորոնթոյի եւ Մոնթրէալի «Կամք» Մասնաճիւղերու մանչերու խումբերը, նաեւ՝ Թորոնթոյի եւ Մոնթրէալի «Կամք» Մասնաճիւղերու աղջիկներու եւ կրտսերներու խումբերը:

— 1983ին տեղի կ'ունենայ Գանատայի Հ.Մ.Ը.Մ.ի սկաուտական խմբապետական Բ. բանակում-լսարանը, Քորնուէլ քաղաքի Մորիսըն բանակավայրին մէջ: Կը մասնակցին Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մոնթրէալի «Կամք», Թորոնթոյի եւ Համիլթընի Մասնաճիւղերէն 26 խմբապետ-խմբապետուհիներ:

— 1983ին տեղի կ'ունենայ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Գանատայի շրջանի խմբապետական Զ. սե-

Թորոնթոյի Հ.Մ.Ը.Մ. ի Մասնաճիւղի երէց աղջիկներու պասֆեթպոլի խումբը, 1983ին:

մինարը, Օնթարիօ նահանգի Կանոնաբուէ քաղաքին մէջ: Երկօրեայ սեմինարին կը մասնակցին՝ Հ.Մ.Ը.Մ. ի Մոնթրէալի «Կամբ», Համիլթընի եւ Թորոնթոյի Մասնաճիւղերու խմբապետական կազմերը, Հ.Մ.Ը.Մ. ի Կեղը. Վարչութեան, Գանատայի Շրջ. Վարչութեան, Մասնաճիւղերու Վարչութեանց, Սկաոտական Խորհուրդի եւ Քեմպրիճի Մասնաճիւղի ներկայացուցիչները:

— 1983ին, Թորոնթոյի Հայ Կեղրոնին մէջ տեղի կ'ունենան Հ.Մ.Ը.Մ. ի 65ամեակին եւ Շաւարշ Քրիսեանի յիշատակին նուիրուած Հ.Մ.Ը.Մ. ի Միջ-Մասնաճիւղային ձմեռնային Ձրդ խաղերը եւ սկաուտական նուագախումբի առաջնորդութեամբ տողանցքը: Կը մասնակցին՝ Շիքակոյի, Նիւ Եորքի, Պոսթընի, Նիւ Ճըրզիի, Փրավիտենսի, Համիլթընի, Մոնթրէալի «Կամբ», Քեմպրիճի եւ Թորոնթոյի Մասնաճիւղերէն 450 երկսեռ մարզիկներ:

— 1984ին, Թորոնթոյի Հայ Կեղրոնի սրահին մէջ տեղի կ'ունենայ Հ.Մ.Ը.Մ. ի Օրուան տօնակատարութիւնը: Յայտագրին մաս կը կազմեն՝ Մասնաճիւղի տիպար մար-

զիկներու մրցանակներու յանձնում, սկաուտական աստիճաններու տուչութիւն եւ երդման արարողութիւն:

— 1984ին, Թորոնթոյի Հ.Մ.Ը.Մ. ի Ֆութպոլի խումբը երրորդ տարին ըլլալով յաղթական, կը տիրանայ Գանատայի Հ.Մ.Ը.Մ. ի Շրջ. Վարչութեան տրամադրած «Լուտեր Մասպանաճեան» մրցաշարքի բաժակին: Մրցաշարքը կը կատարուի Հ.Մ.Ը.Մ. ի Համիլթընի, Քեմպրիճի եւ Թորոնթոյի Մասնաճիւղերու խումբերուն միջեւ:

— 1984ին տեղի կ'ունենայ Մոնթրէալի Հ.Մ.Ը.Մ. «Կամբ» Մասնաճիւղի սկաուտական կազմի մանչերու բաժնի աւանդական ձմեռնային եօրեայ բանակումը, Քինքորա բանակավայրին մէջ: Կը մասնակցին 92 հոգի:

— 1984ին, Մոնթրէալի Հ.Մ.Ը.Մ. «Կամբ» Մասնաճիւղի արիները, աւելի քան 50 սկաուտական խումբերու շարքին, կը մասնակցին Գանատայի Սկաուտական Կեղրոնի Քէպէքի Մասնաճիւղի կազմակերպած ցուցահանդէսին: Հ.Մ.Ը.Մ. «Կամբ» մրցանակի արժանի առաջին խումբը կը հանդիսանայ եւ կը ստանայ յուշատախտակ:

Թորոնթոյի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղի աղջիկներու վոլիպոլի խումբը, 1983ին:

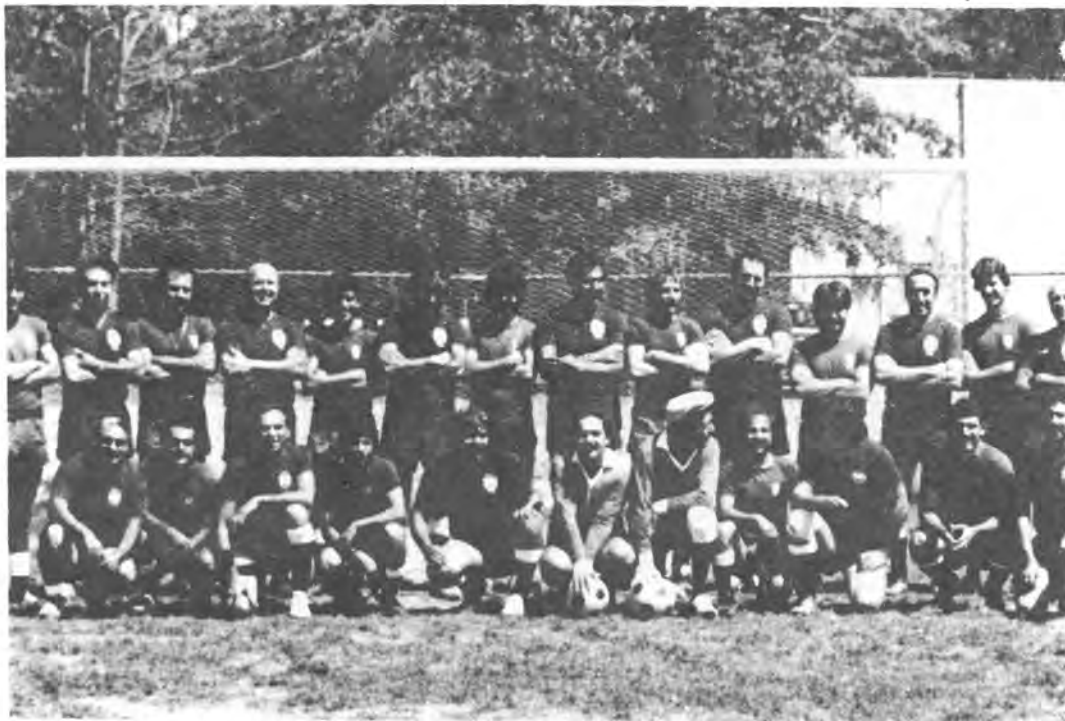
Մոնթրէալի Հ.Մ.Ը.Մ. «Կամֆ» Մասնաճիւղի ֆուլբոլի քրէցներու խումբը, 1983ին:

— 1984ին, Մոնթրէալի Հ.Մ.Ը.Մ. «Կամֆ»ի մարզասրահին մէջ տեղի կ'ունենայ Հ.Մ.Ը.Մ.ի հիմնադրութեան 65ամեակի եւ Մոնթրէալի Հ.Մ.Ը.Մ. «Կամֆ» Մասնաճիւղի հիմնադրութեան 25ամեակի տօնակատարութիւնը:

— 1984ին, Թորոնթոյի մէջ տեղի կ'ունենան Հ.Մ.Ը.Մ.ի Միջ-Մասնաճիւղային ամառնային 16րդ խաղերը: Գանատայի եւ Արեւելեան Միացեալ Նահանգներու շրջաններէն կը մասնակցին 8 Մասնաճիւղեր:

— 1984 Օգոստոս 11էն 19, տեղի կ'ունենայ Մոնթրէալի Հ.Մ.Ը.Մ. «Կամֆ» Մասնաճիւղի սկաուտական տարեկան բանակումը, Մորիսըն կղզիի բանակավայրին մէջ, Օնթարիո: Կը մասնակցին 134 հոգի:

— 1984ին տեղի կ'ունենայ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Գանատայի շրջանի խմբապետական 7րդ սեմինարը, Օնթարիո նահանգի Կանոնաբուէ քաղաքին մէջ: Կը մասնակցին 38 խմբապետ-խմբապետուհիներ: 1984ին, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Գանատայի շրջանի սկաու-

Համիրթընի Հ.Մ.Ը.Մ. ի Մասնահիլի ֆուտպոլի երէցներու եւ կրտսերներու խումբերը, 1984ին:

տական կազմերը ունէին՝ Թորոնթօ 182, Համիրթըն 38, Մոնթրէալ «Կամք» 390, միասնաբար՝ 610 երկսեռ անդամ:

— 1984ին, Թորոնթոյի Հ.Մ.Ը.Մ. ի Մասնահիլը կը նշէ Հ.Մ.Ը.Մ. ի հիմնադրութեան 65ամեակը եւ իր հիմնադրութեան 15ամեակը, Թորոնթոյի Հայ Կեդրոնի սրահին մէջ: Թորոնթոյի Հ.Մ.Ը.Մ. ի Մասնահիլը կը հիմնուի 1969ին: Ա. Ընդհ. Ժողովին կ'անդամագրուին 60 հոգի: 1979ին, Թորոնթոյի Հայ Կեդրոնին մէջ Մասնահիլը կ'ունենայ իր մարզասրահը, վարչական եւ սկաուտական սենեակները: 1984ին ունէր 336 երկսեռ անդամ:

— 1985ին կը գումարուի Գանատայի չրջանի Հ.Մ.Ը.Մ. ի 14րդ ներկայացուցչական Ժողովը, Մոնթրէալի Հայ Կեդրոնին մէջ: Շրջանի չորս Մասնահիլերը միասնաբար ունէին 1152 երկսեռ անդամ: Սկաուտական շարքերուն թիւն էր՝ 556:

— 1985ին, Քէպէք նահանգի Արենուշական Շարժումը կը տօնէ Լորտ Պէյտըն Փաուըլի եւ քրոջը՝ Ակնէսի 1910ին հիմնած

Արենուշական Շարժումի 75ամեակը: Կը մասնակցին՝ 2500 արենոյշներ, արժուիկներ եւ պատասխանատուներ: Մոնթրէալի Հ.Մ.Ը.Մ. «Կամք» Մասնահիլէն կը մասնակցին 88 արենոյշներ, որոնք կը ցուցադրեն հայկական տարազներ եւ ձեռային աշխատանքներ ու կը ներկայացնեն պարեր:

— 1985ին, Համիրթընի մէջ տեղի կ'ունենան Համիրթընի եւ հարաւային Օնթարիոյ մարմնակրթական մրցաշարքերը: 23 մարզիկներու մէջ, Համիրթընի Հ.Մ.Ը.Մ. ի Մասնահիլէն Պետիկ Պէքմէզեան, զոյգ մրցաշարքերուն, կը գրաւէ պատուաբեր երրորդ դիրքը:

— 1985ին տեղի կ'ունենայ Գանատայի չրջանի Հ.Մ.Ը.Մ. ի խմբապետական Դ. լսարան-բանակումը, Օնթարիօ նահանգի Կրէնվիլ Փրովենչըլ Փարքի մէջ: Եւօրեայ բանակումին կը մասնակցին՝ Հ.Մ.Ը.Մ. ի Մոնթրէալի «Կամք», Համիրթընի եւ Թորոնթոյի Մասնահիլերէն 19 խմբապետ-խմբապետուհիներ, Սկաուտական Խորհուրդի անդամներ եւ հրաւիրեալներ:

Մոնթրեալի Հ.Մ.Ը.Մ. «Կամֆ» Մասնաճիւղի 25ամեակին, Վարչուժիւններու
ատենապետներէն, 1984ին:

Ձախէն աջ՝ Գրիգոր Գուլումեան, Վարուժան Սերոբեան, Գեորգ Սեւակեան,
Գեորգ Մանկեյեան, Սեդրակ Պուրսալեան, Լ. Նանարեան, Ժ. Շատախցեան:

— 1985ին, գննատական սկաուտական ճամբարին կը կասնակցին 12,000 սկաուտներ եւ հետախոյզներ, որոնց շարքին՝ Թորոնթոյի Հ.Մ.Ը.Մ. Մասնաճիւղէն 22 սկաուտներ, որոնք իրենց կարգապահութեամբ կ'արժանանան պատասխանատուներու գնահատանքին:

— 1985ին, Մոնթրէալի Հ.Մ.Ը.Մ. «Կամֆ» Մասնաճիւղի կրտսերներու Ֆուլթպոլի խումբը, իր դասակարգին մէջ, «Գոնգորտիա Լիկ»ի Մոնթրէալի հիւսիսային շրջանի խումբերու մրցաշարքին, անպարտելի, կը հռչակուի ախոյեան: Իւրաքանչիւր շրջանի նոյն դասակարգի ախոյեան խումբերու միջեւ մրցաշարքին եւս Հ.Մ.Ը.Մ. «Կամֆ» յաղթական, կը տիրանայ Մոնթրէալի բաժակին:

— 1985ին տեղի կ'ունենայ Թորոնթոյի Հ.Մ.Ը.Մ. Մասնաճիւղի սկաուտական

խարոյկահանդէսը, Հայ Կեդրոնի բակին մէջ, որու ընթացքին կը կատարուին սկաուտական աստիճաններու տուչութիւն եւ կարգերու փոխանցում:

— 1985ին տեղի կ'ունենայ Մոնթրէալի Հ.Մ.Ը.Մ. «Կամֆ» Մասնաճիւղի սկաուտական տարեկան բանակումը, Մորիսըն կըզգիին մէջ. 9 օր տեւող բանակումին կը մասնակցին՝ երէց, պարմանուհի, սկաուտ, արենոյշ, հետախոյզ, 131 հոգի: Բանակավայր միօրեայ այցելութիւն կու տան նաեւ 52 գայլիկներ, 24 արծուիկներ եւ ծնողներ:

— 1985ին, Գանատայի Հ.Մ.Ը.Մ. Շրջ. Վարչութեան կազմակերպութեամբ տեղի կ'ունենայ շրջանի չորս Մասնաճիւղերու՝ Մոնթրէալի «Կամֆ», Համիլթընի, Թորոնթոյի եւ Քեմպրիճի մարզական պատասխանատուներու Բ. լսարան-խորհրդաժողովը: Կը մասնակցին՝ 28 հոգի:

Թորոնթոյի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնահիւղի վարչութիւնը, 1985ին:
 Նստած, ձախէն աջ՝ Թամիցա Սարխանեան, Յակոբ Ղազարեան, Բէննա
 Թարգի:
 Ոտքի, ձախէն աջ՝ Հայկ Ակոբեան, Յակոբ Արթինեան, Արսէն Քէշիշեան,
 Վահան Զալիքեան:

— 1985ին տեղի կ'ունենայ Գանատայի Հ.Մ.Ը.Մ.ի շրջանային խմբապետական Ցրդ լսարան-ժողովը: Շրջանի չորս Մասնաճիւղերէն կը մասնակցին 43 հոգի:

— 1985ին տեղի կ'ունենան Գանատայի եւ Արեւելեան Միացեալ Նահանգներու Հ.Մ.Ը.Մ.ի Միջ-Մասնաճիւղային ձմեռնային 11րդ խաղերը, Մոնթրէալի տարբեր մարզավայրերուն մէջ: Գանատայէն կը մասնակցին՝ Մոնթրէալի «Կամք», Համիլթընի, Թորոնթոյի, Քեմպրիճի, Արեւելեան Միացեալ Նահանգներէն՝ Շիքակոյի, Նիւ Ճըրզիի, Նիւ Եորքի, Փրավիտենսի, Տիթթորոյի եւ Պոսթրնի Մասնաճիւղերէն աւելի քան 550 երկսեռ մարզիկներ: Միջ-Մասնաճիւղային խաղերը տարուէ տարի աւելի հետաքրքրութիւն կը ստեղծեն մարզասէր պատանիներու եւ երիտասարդներու մօտ: Տողանցքը տեղի կ'ունենայ Հ.Մ.Ը.Մ. «Կամք»ի մարզադաշտին վրայ, սկառուական նուագախումբի առաջնորդութեամբ:

— 1985ին, Թորոնթոյի Հայ Կեդրոնի սրահին մէջ տեղի կ'ունենայ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Օրուայ տօնակատարութիւնը: Նոյն օրը տեղի կ'ունենայ նաեւ Հայ Կեդրոնի նորաչէն բաժնին մէջ Թորոնթոյի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղի նոր գրասենեակի պաշտօնական բացումը:

— 1985ին, Գանատայի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Շրջ. վարչութեան նախաձեռնութեամբ եւ Համիլթընի Մասնաճիւղի կազմակերպութեամբ, Համիլթընի մէջ տեղի կ'ունենայ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Գանատայի շրջանի Ֆութպոլի ախոյեանութեան Բ. մրցաշարքը: Կը մասնակցին շրջանի Հ.Մ.Ը.Մ.ի չորս Մասնաճիւղերու երէցներու խումբերը, նաեւ Մոնթրէալի «Կամք» եւ Թորոնթոյի Մասնաճիւղերու կրտսերներու խումբերը:

— 1985ին տեղի կ'ունենայ Մոնթրէալի Հ.Մ.Ը.Մ. «Կամք» Մասնաճիւղի Սկառուական Խորհուրդի կազմակերպած խմբապետ-խմբապետուհիներու տարեկան սեմի-

Մոնթրէալի Հ.Մ.Ը.Մ. «Կամֆ» Մասնաճիւղի կրտսեր մանչերու ֆուտբոլի խումբը, 1986ին:

նարը, Թրէյլզ էնտ բանակավայրին մէջ: Կը մասնակցին 19 խմբապետ-խմբապետուհիներ եւ Սկաուտական Խորհուրդի անդամներ:

— 1985ին, Հիւսիսային Ամերիկայի սկաուտութեան հիմնադրութեան 75ամեակին առիթով, Նիւ Եորք նահանգի Փլացպըրկ քաղաքին մօտերը տեղի կ'ունենայ միջազգային եռօրեայ ճամբար: Կը մասնակցին 72 խումբեր, որոնց շարքին՝ Մոնթրէալի Հ.Մ.Ը.Մ. «Կամֆ» Մասնաճիւղէն 3 պատասխանատուներ եւ 18 տասնամեակ արիւններ: Կազմակերպիչ Մարմնի կողմէ Հ.Մ.Ը.Մ. Ի խումբը իր ելոյթներով եւ աշխատանքով բացառիկ գնահատանքի կ'արժանանայ, կը պատգեւատրուի եւ կը ստանայ յաղթանակի բաժակ:

— 1985ին տեղի կ'ունենայ Մոնթրէալի Հ.Մ.Ը.Մ. «Կամֆ» Մասնաճիւղի գայլիկներու եւ արծուիկներու տարեկան ընդհանուր բանակումը, Քոնքորա բանակավայրին մէջ (Քէպէք): Կը մասնակցին՝ 78 գայլիկներ, 28 արծուիկներ եւ 22 պատասխանատուներ:

— 1985ին, Սէն Լորան-Քարթիէվիլ սկաուտական շրջանի կազմակերպութեամբ տեղի կ'ունենայ գայլիկներու յատուկ քայլարշաւ, Սէն Լորան քաղաքին մէջ: Մոնթրէալի Հ.Մ.Ը.Մ. «Կամֆ» Մասնաճիւղէն կը

մասնակցին 121 գայլիկներ եւ պատասխանատուներ:

— 1985ին, Մոնթրէալի Հ.Մ.Ը.Մ. «Կամֆ» Մասնաճիւղի աւագ խմբապետ Բարգէն Կարապետեան, խմբապետ Լեոն Արաբեան եւ փոխ խմբապետ Վիգէն Պասմաճեան կը պարգեւատրուին Մոնթրէալի Սկաուտական Կեդրոնի հաւատարիմ ծառայութեան շքանշանով:

— 1986ին տեղի կ'ունենայ Հ.Մ.Ը.Մ. «Կամֆ» Մասնաճիւղի երէցական կազմի ձմեռնային բանակումը, Թրէյլզ էնտ բանակավայրին մէջ: Կը մասնակցին 30 հոգի:

— 1986ին, Թորոնթոյի Հայ Կեդրոնին մէջ կը գումարուի Գանատայի շրջանի Հ.Մ.Ը.Մ. Ի Ներկայացուցչական 15րդ ժողովը, ուր կը յայտարարուի Սէնթ Քաթրինգի մէջ, 45 անդամներով, Հ.Մ.Ը.Մ. Ի նոր Մասնաճիւղի հիմնումը: Արդարեւ, տարի մը առաջ, Սէնթ Քաթրինգի Հ.Յ.Դ. «Անդրանիկ» Կոմիտէն ընդառաջելով գաղութի երիտասարդութեան մարզական պահանջներուն եւ ընկերներու առաջարկին, կապ կը պահէ Գանատայի Հ.Մ.Ը.Մ. Ի Շրջ. Վարչութեան հետ եւ անոր անվերապահ աջակցութեամբ հիմը կը դնէ Գանատայի շրջանի Հ.Մ.Ը.Մ. Ի հինգերորդ՝ Սէնթ Քաթրինգի Մասնաճիւղին:

Գանատայի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Շրջանային Վարչութիւնը, 1986ին:
 Զախէն աջ՝ Տիգրան Մելիքոնեան, Արմէն Կէտիկեան, Վարուժան Սերոբեան (Կեդր. Վարչութեան անդամ), Լեւոն Պէնկեան, Յակոբ Ամիրեան, Վրէժ Մելիքոնեան:

— 1986ին, Գանատայի շրջանի Հ.Մ.Ը.Մ.ի անդամներուն ընդհանուր թիւն էր՝ 1119: Սկստական կազմը ունէր 556 անդամ, Մարզական բաժինը՝ 392:

— 1986ին, Մոնթրէալի «Փարք Օլիմպիք» դաշտին վրայ տեղի կ'ունենան Հ.Մ.Ը.Մ.ի ամառնային 18րդ Միջ-Մասնաճիւղային խաղերը, նուիրուած՝ անարգ ոճի զոհ, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդր. Վարչութեան ատենապետ Վարդգէս Տէր Կարապետեանի յիշատակին, որուն անունով կը հաստատուի մնայուն բաժակ մը:

— 1986ին տեղի կ'ունենայ Թորոնթոյի Հ.Մ.Ը.Մ.ի սկստական տարեկան ամառնային բանակումը, Փոյնթ Քոնսերվէյշըն էրիայի բանակավայրին մէջ: 9 օր տեւող բանակումին կը մասնակցին 123 Հ.Մ.Ը.Մ.ականներ:

— 1986ին, Գանատայի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Շրջ. Վարչութեան նախաձեռնութեամբ տեղի կ'ունենան՝ Թորոնթոյի մէջ միջ-վարչական, Օնթարիոյ Քինկսթըն քաղաքին մէջ սկստական խմբապետական 9րդ եւ մարզական պատասխանատուներու 3րդ լսարան-ժողովները:

— 1986ին, Մոնթրէալի Հ.Մ.Ը.Մ. «Կամք» Մասնաճիւղի Սկստական Խորհուրդի կազմակերպութեամբ տեղի կ'ունենայ սկստական տարեկան ամառնային բանակումը, Մորիսըն կղզիի մէջ, Օնթարիո: 9 օր տեւող բանակումին կը մասնակցին 83 հոգի:

— 1986ին, Գանատայի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Շրջ. Վարչութեան նախաձեռնութեամբ, Թորոնթոյի մէջ տեղի կ'ունենայ Ֆուլպոլի Միջ-Մասնաճիւղային ախոյեանութեան Գ. մրցաշարքը: Կը մասնակին՝ Մոնթրէալի

Մոնթրեալի Հ.Մ.Ը.Մ. «Կամֆ» Մասնաճիւղի գալլիկները կը տողանցեն, 1986ին:

«Կամֆ», Համիլթընի, Թորոնթոյի եւ Սէնթ Քաթրինգի Մասնաճիւղերու խումբերը: Ախոյեանի տիտղոսը կը շահի Մոնթրէալի Հ.Մ.Ը.Մ. «Կամֆ» խումբը:

— 1986ին, Համիլթընի Ուինթոնորթի մարմնամշակումի մրցումներուն, միջակէն նուազ ծանրութեան դասակարգին մէջ, առաջին կը հանդիսանայ եւ բաժակի կը տիրանայ Համիլթընի Հ.Մ.Ը.Մ.ի անդամ, Պետիկ Պէքմէզեան:

— 1986ին, Մոնթրէալի Հ.Մ.Ը.Մ. «Կամֆ» Մասնաճիւղի կրտսերներու Ֆուլթպոլի խումբը, երկրորդ տարին ըլլալով, կը տիրանայ «Գոնգորտիա Լիկ»ի Մոնթրէալի հիւսիսային շրջանի իր դասակարգի խումբերու ախոյեանի տիտղոսին:

— 1986ին տեղի կ'ունենայ Մոնթրէալի Հ.Մ.Ը.Մ. «Կամֆ» Մասնաճիւղի Սկաուտական Խորհուրդի գալլիկներու եւ արծուիկներու տարեկան ամառնային բանակումը «Քինքորա» բանակավայրին մէջ: Կը մասնակցին՝ 141 գալլիկներ եւ արծուիկներ:

— 1987ին, Մոնթրէալի Հ.Մ.Ը.Մ. «Կամֆ» Մասնաճիւղի Արենոյներու խումբերը կը կատարեն իրենց փոխանցման եր-

դումը: Նոյն օրը կը տօնակատարուի նաեւ Մասնաճիւղի պարմանուհիներու փաղանգի հիմնադրութեան 10ամեակը:

— 1987ին կը գումարուի Գանատայի Հ.Մ.Ը.Մ.ի 16րդ Շրջանային Ներկայացուցչական Ժողովը, Մոնթրէալի մէջ: Իրաւասու ձայնով կը մասնակցին 31 ներկայացուցիչներ, որոնք կը ներկայացնեն շրջանի հինգ Մասնաճիւղերու՝ Մոնթրէալի «Կամֆ», Համիլթընի, Թորոնթոյի, Քեմպրիճի եւ Սէնթ Քաթրինգի 1178 երկսեռ անդամները, 552 սկաուտները եւ 359 մարզիկները:

— 1987ին, Գանատայի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Շրջ. Վարչութեան նախաձեռնութեամբ, Թորոնթոյի մէջ տեղի կ'ունենան ձմեռնային առաջին վոլիպոլի եւ աթլէթիկ մրցումներ, Վարիէթի Վիլլէյճ մարզասրահին մէջ: Կը մասնակցին շրջանի հինգ Մասնաճիւղերէն 200 երկսեռ մարզիկներ: Աթլէթիկ մրցումներուն կը հաստատուին նոր մրցանիշներ: Երկօրեայ մրցումներէն ետք, Թորոնթոյի Հայ Կեդրոնի սրահին մէջ տեղի կ'ունենայ նաեւ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Օրուայ տօնակատարութիւն:

Գանատայի Հ.Մ.Ը.Մ. ի Մասնաճիւղերու սկաուտական եւ մարզական պատասխանատուները, 1986ին:

— 1987ին, Գանատայի Հ.Մ.Ը.Մ. ի Երջ. Վարչութեան կազմակերպութեամբ, տեղի կ'ունենան Գանատայի շրջանի Մասնաճիւղերու յատուկ ամառնային ամօլէթիք մրցումներ, Մոնթրէալի «Օլիմպիք Փարք» մարզադաշտին վրայ: Կը մասնակցին շրջանի հինգ Մասնաճիւղերու երկսեռ մարզիկները: Տողանցքը կ'առաջնորդեն՝ Հ.Մ.Ը.Մ. «Կամք»ի սկաուտական կազմի թմբկահարները: Ախոյեանի տիտղոսին կը տիրանայ Թորոնթոյի Հ.Մ.Ը.Մ. ի Մասնաճիւղը:

— 1987ին, Գանատայի Հ.Մ.Ը.Մ. ի Երջ. Վարչութեան նախաձեռնութեամբ եւ կազմակերպութեամբ, Օնթարիո նահանգի Բինկսթըն քաղաքին մէջ տեղի կ'ունենան Գանատայի Մասնաճիւղերու երկօրեայ

միջ-վարչական, սկաուտական խմբապետներու 10րդ եւ մարզական պատասխանատուներու 4րդ լսարան-ժողովները: Կը մասնակցին 80 անդամ-անդամուհիներ:

— Գանատայի Հ.Մ.Ը.Մ. ի շուրջ բոլորուած խմբապետ-խմբապետուհիները, վարչական ու գործօն անդամ-անդամուհիները նուիրումով ու հաւատքով կը շարունակեն իրենց ծառայութիւնը Հ.Մ.Ը.Մ. ին, որպէսզի նորահաս սերունդներու մէջ վառ պահուի ազգային ոգին, որպէսզի անոնք կառչած մնան իրենց արմատներուն:

Հ.Մ.Ը.Մ.ը գանատահայ գաղութին մէջ, հայկական հարցերու եւ մտահոգութեանց նկատմամբ դրական կեցուածքով, աշխատանքով ու ոգիով, կը շարունակէ պահել իր պատուաբեր դիրքը:

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ՄԻԱՑԵԱԼ ՆԱՀԱՆԳՆԵՐ

— Հ.Մ.Ը.Մ.ի առաջին Մասնաճիւղը Ամերիկայի, կը հիմնուի 1921 Փետրուարին, Նիւ Եորքի մէջ, Պոլիսէն գաղթած երեք Հ.Մ.Ը.Մ.ական հայորդիներու՝ Մամաս Խուպէսէրեանի, Օննիկ Քեմանճեանի եւ Յակոբ Գարապէքեանի կողմէ:

Նորակազմ Մասնաճիւղը կը վաւերացուի Պոլսոյ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդր. Վարչութեանէն: Առաջին Վարչութեան ատենապետի

պաշտօնը կը ստանձնէ տոքթ. Պայընտըրեան:

— Նիւ Եորքի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղի երկրորդ Վարչութեան մաս կը կազմեն՝ ղարձեալ տոքթ. Պայընտըրեանի ատենապետութեամբ, Հ.Մ.Ը.Մ.ի հիմնադիրներէն Տիգրան Խոյեան (ապա՝ Տիգրան քհնյ. Խոյեան), Գաբրիէլ Մաճառեան, Արշաւիր Հիւսնեան, Մամաս Խուպէսէր-

Նիւ Եորքի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղի ֆութպոլի Ա. խումբը, 1922ին:

եան, Օննիկ Քեմանճեան: Այնուհետեւ, շրջան մը, Վարչութեան ատենապետի պաշտօն կը վարէ հայ մարմնակրթական շարժումի ռահվիրաներէն Եղիշէ Քաջունի:

— 1922ին, կը կազմուի Նիւ Եորքի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղի Փութպոլի խումբը, որ կ'անդամակցի ամերիկեան Մեթրոփոլիթէն Լիկին եւ առաջին իսկ տարիէն սկսեալ իր տարած յաղթանակներով ուշագրաւ կը դառնայ, իսկ Լիկի անդամ 16 խումբերու ախոյեանութեան մրցաշարքին, ընդհանուր դասաւորման մէջ կը գրաւէ պատուաբեր երկրորդ դիրքը:

— 1922ին տեղի կ'ունենան Նիւ Եորքի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղի կազմակերպած առաջին ողիմպիական խաղերը, Պրուքլինի էլմըր Փարքի մարզադաշտին վրայ: Կը մասնակցին՝ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Նիւ Եորքի, նորակազմ Ուեսթ Հոպէքի (Նիւ Եորք) Մասնաճիւղերու եւ Նիւ Ճըրզիէն՝ «Փիրամիտ» մարզական ակումբի մարզիկները:

— 1923ին, 1924ին եւ այնուհետեւ կը շարունակուին Նիւ Եորքի Հ.Մ.Ը.Մ.ի կազմակերպած տարեկան ողիմպիական խաղերը, հետզհետէ աւելի ուժեղ տարողութեամբ: Ֆութպոլի, պասքեթպոլի, վոլիպոլի, թենիսի եւ դաշտային խաղերու մրցումներուն կը մասնակցին՝ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղերու եւ Հայ Ուսանողական Միութեան մարզիկները, նաեւ՝ հայ մարզական այլ խումբեր:

— Նիւ Եորքի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղի սկաուտական առաջին խումբը կը կազմեն՝ Տիգրան Խոյեան, Օննիկ Քեմանճեան եւ այլ սկաուտ աստիճանաւորներ: Այսուհանդերձ, այդ շրջանին, Հ.Մ.Ը.Մ.ի սկաուտական նորակազմ խումբը թէեւ ազատ իր գործունէութեան մէջ, բայց պարտադրաբար մաս կը կազմէ ամերիկեան Պոյ Սկաուտներու կազմակերպութեան:

— 1923էն սկսեալ, հայաշատ քաղաքներու մէջ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղեր հիմնելու աշխատանք կը տարուի: Յաջորդաբար կը հիմնուին՝ Ֆիլատելֆիոյ, Պոսթընի եւ Քէմտընի Մասնաճիւղերը:

— 1934ին, Ֆիլատելֆիոյ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղը կը կազմակերպէ ողիմպիական խաղեր, որոնք տեղի կ'ունենան՝ Ֆիլատելֆիոյ Հէվըրֆորտ գոլէճի մարզադաշտին վրայ: Կը մասնակցին՝ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Ֆիլատելֆիոյ եւ Նիւ Ճըրզիէն Իւնիոն Սիթիի Մասնաճիւղերու մարզիկները:

— 1930ական թուականներուն, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղերը կը տկարանան եւ հետզհետէ կը կազմալուծուին:

— 1950ական թուականներուն, Տիթրոյի մէջ կը սկսի Հ.Մ.Ը.Մ.ի նոր շարժում մը, բայց չի յարատեւեր:

— 1960ական թուականներու վերջերը եւ յատկապէս 1970ական թուականներէն սկսեալ, Հ.Մ.Ը.Մ.ական նոր շարժում մը ծնունդ կ'առնէ:

— 1969էն սկսեալ, Արեւելեան Միացեալ Նահանգներու մէջ, ապա նաեւ Գանատայի մէջ, տարին անգամ մը, երկու շրջաններու Մասնաճիւղերու մասնակցութեամբ տեղի կ'ունենան Հ.Մ.Ը.Մ.ի ամառնային եւ ձմեռնային Միջ-Մասնաճիւղային խաղեր:

— 1973ին, Պոսթընի մէջ, խումբ մը երիտասարդ մարզիկներ կը կազմեն Փութպոլի «Արմէնզ» խումբը, որ իր արձանագրած յաջողութիւններով խանդավառութիւն կը ստեղծէ ու կը հիմնուի Պոսթընի Հ.Մ.Ը.Մ.ի նոր Մասնաճիւղը:

— 1974ին կը հիմնուի Ուաշինկթընի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղը:

— 1976ին կը հիմնուի Նիւ Ճըրզիի Հ.Մ.Ը.Մ.ի նոր Մասնաճիւղը:

— 1980ին կը նշուի Նիւ Ճըրզիի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղի հիմնադրութեան 5րդ տարեդարձը:

— 1980ին կը գումարուի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Արեւելեան Միացեալ Նահանգներու Գ. Ներկայացուցչական ժողովը, Ֆիլատելֆիոյ մէջ: Իրաւասու ձայնով ժողովին կը մասնակցին՝ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Շիքակոյի, Ֆիլատելֆիոյ, Ուաշինկթընի, Նիւ Ճըրզիի, Նիւ Եորք Պէյսայտի, Պոսթընի եւ Տիթրոյի Մասնաճիւղերու ներկայացուցիչները:

— 1980ին, Պոսթընի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղի Սկաուտական Խորհուրդի կազմակերպութեամբ, տեղի կ'ունենայ եօթեայ դպրոց-բանակում եւ դաշտահանդէս, «Հայաստան» բանակավայրին մէջ:

— 1980ին, Նիւ Ճըրզիի մէջ տեղի կ'ունենան Հ.Մ.Ը.Մ.ի Արեւելեան Միացեալ Նահանգներու եւ Գանատայի շրջաններու ձմեռնային ճրջ Միջ-Մասնաճիւղային խաղերը: Յաջողութեամբ իրագործուած մրցումներուն կը մասնակցին՝ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Նիւ Ճըրզիի, Նիւ Եորք Վոլտսայտի, Նիւ Եորք Պէյսայտի, Պոսթընի, Տիթթոյիթի, Շիքակոյի, Ուաշինկթընի, Ֆիլատելֆիոյ,

Գանատայէն՝ Մոնթրէալի «Կամք», Թորոնթոյի եւ Յորդանանէն՝ Ամմանի Մասնաճիւղերու երկսեռ մարզիկները:

— 1981ին, Տիթթոյիթի Հ.Մ.Ը.Մ.ի սկաուտական նորակազմ խումբերը Հայ Կեդրոնի մէջ կը կատարեն իրենց երգումը եւ մաս կը կազմեն Հ.Մ.Ը.Մ.ի բանակին:

— 1981ին կը գումարուի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Արեւելեան Միացեալ Նահանգներու Դ. Ներկայացուցչական ժողովը, Նիւ Ճըրզիի մէջ: Կը մասնակցին՝ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Պոսթընի, Նիւ Ճըրզիի, Ֆիլատելֆիոյ, Շիքակոյի, Ուաշինկթընի, Նիւ Եորք Վոլտսայտի, Նիւ Եորք Պէյսայտի եւ Տիթթոյիթի Մասնաճիւղ-

Պոսթընի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղի պասֆեթպոլի աղջկանց խումբը, 1980ին:

Պոսթընի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղի պասֆեթպոլի Ա. խումբը, 1980ին:

Նիւ ճըրզիի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Մասնաճիւղի պատկերասրահի խումբը, 1980ին:

Տիբրոյի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Մասնաճիւղի սկաուտական ընդհանուր կազմը, 1981ին:

Արևելյան Միացեալ Նահանգներու Հ.Մ.Ը.Մ.ի Ծրջանային 4րդ ներկայացուցչական ժողովը, Նիւ Ճըրզի, 1981ին:

ղերէն իրաւասու ձայնով 33 ներկայացուցիչներ:

Շրջանի ութ Մասնաճիւղերը միասնաբար ունէին 936 երկսեռ անդամ, 285ը՝ մաս կը կազմէին սկաուտական շարքերուն:

— 1981ին կը հիմնուի Փրավիտենսի (Ռոտ Այլընս) Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղը: Տարի մը դեռ չբոլորած, նորակազմ Մասնաճիւղը ունէր ֆուլթպոլի, պասքեթպոլի, աթլէթիկմի խումբեր եւ 78 մրջնիկ, գայլիկ, սկաուտ, արենոյշ:

— 1981ին, Նիւ Եորքի մէջ տեղի կ'ունենան Հ.Մ.Ը.Մ.ի Արեւելեան Միացեալ Նահանգներու եւ Գանատայի շրջաններու 13րդ Միջ-Մասնաճիւղային ամառնային խաղերը: Գանատայէն կը մասնակցին՝ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Թորոնթոյի, Քեմպրիճի, Համիլթընի, Մոնթրէալի «Կամք», իսկ Արեւելեան Միացեալ Նահանգներէն՝ Նիւ Ճըրզիի, Պոսթընի, Ուաշինկթընի, Փրավի-

տենսի, Ֆիլատելֆիոյ, Տիթրոյիթի եւ Նիւ Եորքի Մասնաճիւղերու երկսեռ մարզիկները:

— 1981ին, Նիւ Ճըրզիի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղի Սկաուտական Խորհուրդը կը կազմակերպէ իր երկրորդ բանակումը, Նիւ Ճըրզիի Հայ Փոյնթս ծառաստանին մէջ: Եօթնօրեայ բանակումին կը մասնակցին՝ 45 սկաուտներ, գայլիկներ, արենոյշներ եւ մրջնիկներ:

— 1981ին կը հիմնուի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մայամիի (Հարաւային Ֆլորիտա) Մասնաճիւղը, 120 հոգիով եւ դաշտագնացութեամբ, Թրիփոլիէն (Լիբանան) գաղթած Հ.Մ.Ը.Մ.ական Լեւոն Ալեքսանեանի նախաձեռնութեամբ:

— 1981ին, Պոսթընի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղը երկօրեայ տօնախմբութեամբ՝ կը նշէ Հ.Մ.Ը.Մ.ի հիմնադրութեան 63րդ տարեդարձը, Հայ Կեդրոնի սրահին մէջ, ճաշ-

Նիւ Եորքի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Մասնաճիւղի ֆուտպոլի կրտսերներու խումբը, 1982ին:

Պոսթընի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Մասնաճիւղի ֆուտպոլի կրտսերներու խումբը, 1983ին:

Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Արեւնոյշները կը տողանցեն 15րդ Ամառնային խաղերուն, Նիւ Չըրզի մէջ, 1983ին:

ԱՐԵՎԵԼԵԱՆ ՄԻԱՑԵԱԼ ՆԱՀԱՆԳՆԵՐՈՒ Հ.Մ.Ը.Մ. ի ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԵՐՈՒ
ՖՈՒԹՊՈԼԻ ԵՐԷՑՆԵՐՈՒ ԽՈՒՄԲԵՐԸ, 1983ին:

Նիւ Ճըրզիի Մասնաճիւղ

Ուաշիմկբընի Մասնաճիւղ

Ֆիլատելֆիոյ Մասնաճիւղ

Նիւ Եորբ Պէյսայտի Մասնաճիւղ

Փրավիտենսի Մասնաճիւղ

Տիթրոյիթի Մասնաճիւղ

կերոյթ-պարահանդէսով եւ սկառուտական հանդիսութեամբ: 40 սկառուտներ, արենոյշներ, գայլիկներ եւ մրջնիկներ կը կատարեն իրենց երգումը:

— 1982ին, Հ.Մ.Ը.Մ. ի Արեւելեան Միացեալ Նահանգներու եւ Գանատայի շրջաններու ձմեռնային Ցրդ խաղերը եւ տողանցքը տեղի կ'ունենան Փրավիտենսի մէջ (Ռոտ Այլընտ), մասնակցութեամբ՝ Հ.Մ.Ը.Մ. ի 11 Մասնաճիւղերու, Արեւելեան Միացեալ Նահանգներէն՝ Պոսթըն, Նիւ Ճըրզի, Շիքակօ, Ուաշինկթըն, Ֆիլատելֆիա, Նիւ Եորք Պէյսայտ, Նիւ Եորք Վոլտսայտ, Փրավիտենս, Գանատայէն՝ Մոնթրէալ «Կամք», Համիլթըն եւ Թորոնթօ:

— 1983ին, Նիւ Ճըրզիի մէջ տեղի կ'ունենան Հ.Մ.Ը.Մ. ի Արեւելեան Միացեալ Նահանգներու եւ Գանատայի շրջաններու ամառնային 15րդ Միջ-Մասնաճիւղային խաղերը եւ տողանցքը: Կը մասնակցին Հ.Մ.Ը.Մ. ի 12 Մասնաճիւղեր, Արեւելեան Միացեալ Նահանգներէն՝ Ուաշինկթըն, Ֆիլատելֆիա, Նիւ Եորք Վոլտսայտ, Նիւ Եորք Պէյսայտ, Պոսթըն, Փրավիտենս, Տիթրոյիթ, Նիւ Ճըրզի, Գանատայէն՝ Մոնթրէալ «Կամք», Թորոնթօ, Համիլթըն եւ Բեմպրիճ:

— 1983ին, Ուաշինկթընի Հ.Մ.Ը.Մ. ի Մասնաճիւղի նախաձեռնութեամբ տեղի կ'ունենայ հանդէս-խրախճանք, որու ընթացքին 24 գայլիկներ եւ սկառուտներ կու տան իրենց խոստումն ու երգումը:

— 1983ին տեղի կ'ունենայ Փրավիտենսի Հ.Մ.Ը.Մ. ի Մասնաճիւղի երկօրեայ դպրոց-բանակումը, «Հայաստան» քեմփի մէջ:

— 1983ին, Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Գարեգին Բ. Կաթողիկոսը Արեւելեան Միացեալ Նահանգներ տուած հովուապետական այցելութեան, ամէնուրեք, արժանի պատուով կը դիմաւորուի Հ.Մ.Ը.Մ. ի սկառուտներուն կողմէ: Վեհափառ Հայրապետը ջերմ խօսքերով կը գնահատէ Հ.Մ.Ը.Մ. ը, իր ազգօգուտ գործունէութեան համար եւ հայրական օրհնութիւն կը պարգեւէ Հ.Մ.Ը.Մ. ի սկառուտներուն:

— 1983ին տեղի կ'ունենայ Հ.Մ.Ը.Մ. ի Պոսթընի եւ Փրավիտենսի Մասնաճիւղերու սկառուտ-աստիճանաւորներու երկօրեայ բանակումը, «Հայաստան» քեմփի մէջ: Կը մասնակցին 30 աստիճանաւորներ:

— 1983ին, Ուաշինկթընի Հայ Մշակութային եւ Կրթական Կեդրոնին մէջ, երկօրեայ հանդիսութիւններով կը նշուին Հ.Մ.Ը.Մ. ի հիմնադրութեան 65րդ եւ Պոսթընի Մասնաճիւղի հիմնադրութեան 10րդ տարեդարձները: Այս առիթով, 37 գայլիկ, արծուիկ, արի եւ արենոյշ կը կատարեն իրենց երգումը: Մասնաճիւղի սկառուտական կազմը ունէր 109 անդամ:

— 1983ին տեղի կ'ունենայ Նիւ Ճըրջիի Հ.Մ.Ը.Մ. ի Մասնաճիւղի սկառուտական 4րդ ընդհանուր բանակումը, Սթոք Ֆորեսթ Փարքի մէջ: Ութօրեայ բանակումին կը մասնակցին 47 սկառուտներ: Մասնաճիւղի սկառուտական կազմը ունէր 72 արի, արենոյշ, գայլիկ եւ արծուիկ:

— 1984ին, Փրավիտենսի Հ.Մ.Ը.Մ. ի Մասնաճիւղը իր հիմնադրութեան 3րդ տարեդարձը կը տօնէ դաշտահանդէսով, «Հայաստան» քեմփի մէջ:

— 1984ին, շրջանի Հ.Մ.Ը.Մ. ի 10 Մասնաճիւղերու Ֆուլթոնի Լիկի մրցաշարքին, յաղթանակը կը տանի Փրավիտենսի Հ.Մ.Ը.Մ. ի Ֆուլթոնի խումբը:

— 1984ին, եռօրեայ հանդիսութիւններով կը նշուի Շիքակոյի Հ.Մ.Ը.Մ. ի հիմնադրութեան 10րդ տարեդարձը: Այս առիթով, տեղի կ'ունենան Ֆուլթոնի եւ Վոլիպոլի մրցումներ, Հ.Մ.Ը.Մ. ի Տիթրոյիթի եւ Շիքակոյի Մասնաճիւղերու խումբերուն միջեւ:

— 1984ին տեղի կ'ունենայ հարաւային Ֆլորիտայի (Միամի) Հ.Մ.Ը.Մ. ի Մասնաճիւղի սկառուտական եռօրեայ բանակումը: Կը մասնակցին 20 սկառուտներ:

— 1984ին, Նիւ Ճըրջիի Հ.Մ.Ը.Մ. ի Մասնաճիւղը կը տօնէ իր հիմնադրութեան 10րդ տարեդարձը: Մասնաճիւղը ունէր 137 երկսեռ անդամ եւ 90 սկառուտ:

— 1984ին, հարաւային Ֆլորիտայի Հ.Մ.Ը.Մ. ի Մասնաճիւղը ունէր 65 գործօն

Ծիկաֆոյի եւ Տիթրոյիթի Հ.Մ.Ը.Մ. ի Մասնաճիւղերու վոլիպոլի աղջկանց խումբերը, 1984ին:

անդամ-անդամուհիներ եւ 25 օժանդակ անդամներ:

— 1984ին, Տիթրոյիթի Հ.Մ.Ը.Մ. ի Մասնաճիւղը կը տօնէ Հ.Մ.Ը.Մ. ի հիմնադրութեան 65րդ տարեդարձը, Հայ Կեդրոնի սրահին մէջ:

— 1985ին, Հ.Մ.Ը.Մ. ի Արեւելեան Միացեալ Նահանգներու Շրջ. Վարչութեան հրաւերով, հարաւային Ֆլորիտայի Ֆորթ Լատրտէյլ քաղաքին մէջ տեղի կ'ունենայ շրջանի Մասնաճիւղերու Վարչութեանց դիւաններու երկօրեայ ժողով: Այս առիթով, հրապարակային ձեռնարկով կը տօնակատարուի նաեւ Հ.Մ.Ը.Մ. ի հիմնադրութեան 67րդ տարեդարձը:

— 1985ին, Պոսթընի մէջ տեղի կ'ունենան Հ.Մ.Ը.Մ. ի Արեւելեան Միացեալ Նահանգներու եւ Գանատայի շրջաններու 17րդ Միջ-Մասնաճիւղային ամառնային խաղե-

րը, որոնց սկիզբը դրուած էր Մոնթրէալի Հ.Մ.Ը.Մ. «Կամք» Մասնաճիւղի մարզական պատասխանատուներու կողմէ, իբրեւ միջանդամային խաղեր, սակայն տարիներու ընթացքին զարգանալով ու ծաւալելով, դարձած էին Միջ-Մասնաճիւղային խաղեր:

17րդ ամառնային խաղերուն, որոնք կը նուիրուին վաստակաւոր սկաուտապետ Լեոն Պապուզեանի յիշատակին, կը մասնակցին՝ Արեւելեան Միացեալ Նահանգներու եւ Գանատայի 12 Մասնաճիւղերէն 400 երկսեռ մարզիկներ:

— 1985ին, Տիթրոյիթի Հ.Մ.Ը.Մ. ի Ֆուլթպոլի խումբը, Սքուէյր Լէյք Ռաքէթ Բլապի գոց դաշտի Ֆուլթպոլի մրցաշարքին կը գրաւէ երկրորդ դիրքը:

— 1985ին, հարաւային Ֆլորիտայի Հ.Մ.Ը.Մ. ի Մասնաճիւղի գայլիկներու եւ մրջնիկներու խումբերը կ'ունենան ութօր-

Մայամիի (Հարաւային Ֆլորիտա) Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղի սկաուտական կազմը, 1984ին:

Տիբրոյիքի եւ Շիկաֆոյի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղերու պասֆեպօլի խումբերը, 1985ին:

եայ բանակում՝ Պոքա Բադոնի Սպանիշ Րիվըրի ծովեզերեայ վայրը:

— 1985ին, Մեծ Եղեռնի 70ամեակ — Հ.Մ.Ը.Մ.ի Արեւելեան Միացեալ Նահանգներու շրջանէն 430 երկսեռ մարզիկներ եւ սկաուտներ գործօն մասնակցութիւն կը բերեն՝ Ապրիլ 24ին, Ուաշինկթընի մէջ Հայ Դատի արդար լուծումը պահանջող ազգային քաղաքական հաւաքին:

— 1985ին, Փրավիտենսի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղի Ֆուլթօլի խումբը, Ռոտ Այ-

լընտ Ֆուլթօլի Լիկի ախոյեանութեան մրցաշարքին կը տիրանայ յաղթանակի բաժակին:

— 1986ին կը հիմնուի Ալպընի (Նիւ Եորք) Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղը, հրապարակային հանդիսութեամբ, հիմնադիր 45 երկսեռ անդամներով:

— 1986ին, Շիքակոյի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղի Ֆուլթօլի խումբը, Շիքակոյի սրահի Ֆուլթօլի խումբերու մրցաշարքին կը տիրանայ յաղթանակի բաժակին:

Տիբրոյիթի եւ Շիկաֆոյի Հ.Մ.Ը.Մ. ի Մասնաճիւղերու ֆուտպոլի խումբերը, 1985ին:

Պոսթընի Հ.Մ.Ը.Մ. ի Մասնաճիւղի ֆուտպոլի խումբը, 1985ին:

— 1986ին, Փրավիտենսի մէջ տեղի կ'ունենան Հ.Մ.Ը.Մ. ի Արեւելեան Միացեալ Նահանգներու Շրջ. Վարչութեան կազմակերպած վոլիպոլի Միջ-Մասնաճիւղային ախոյեանութեան մրցումները եւ տողանցքը, Աուր Լէյտի օֆ Փրավիտենսի մարզադաշտին վրայ, 120 մարզիկ-մարզիկուհիներու մասնակցութեամբ: Ախոյեանի տիտղոսին կը տիրանան՝ Հ.Մ.Ը.Մ. ի Նիւ Եորքի Մասնաճիւղի աղջկանց եւ Պէյսայտի Մասնաճիւղի մանչերու խումբերը:

— 1986ին կը տօնակատարուի Փրավիտենսի Հ.Մ.Ը.Մ. ի Մասնաճիւղի հիմնադրութեան 5րդ տարեդարձը: Ներկայ կ'ըլլան Շրջ. Վարչութեան կազմակերպած վոլիպոլի Միջ-Մասնաճիւղային մրցաշարքին մասնակցող Հ.Մ.Ը.Մ. ի Տիբրոյիթի, Ֆիլատելֆիոյ, Շիքակոյի, Ուաշինկթընի եւ Պէյսայտի Մասնաճիւղերու երկսեռ մարզիկները:

— 1986ին կը տօնակատարուի Տիբրոյիթի Հ.Մ.Ը.Մ. ի Մասնաճիւղի հիմնադ-

Փրավիտենսի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղի պասֆեթպոլի կրտսեր մանչերու խումբը, 1987ին:

րուժեան 10րդ տարեդարձը, Տիթրոյիթի Հայ Կեդրոնին մէջ: Այս առիթով տեղի կ'ունենան Հ.Մ.Ը.Մ.ի Նիւ Եորքի եւ Տիթրոյիթի Մասնաճիւղերու պասֆեթպոլի եւ վոլիպոլի աղջկանց եւ մանչերու խումբերու Միջ-Մասնաճիւղային մրցումներ:

— 1987ին, Տիթրոյիթի մէջ կը գումարուի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Արեւելեան Միացեալ Նահանգներու 10րդ Շրջ. Ներկայացուցչական ժողովը: Ենթակա նիստերուն շրջանի 11 Մասնաճիւղերէն իրաւասու ձայնով կը մասնակցին 44 ներկայացուցիչներ: Շրջանի 11 Մասնաճիւղերը միասնաբար ունէին 1017 անդամ-անդամուհի: 403ը՝ երկսեռ մարզիկ, իսկ 208ը՝ մաս կը կազմէին սկաուտական շարքերուն:

— 1987ին, Պէյսայտի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղի անդամ 40 պատանիներ, Սըրբոց Նահատակաց եկեղեցւոյ սրահին մէջ կը կատարեն խոստման տպաւորիչ արարողութիւն:

— 1987ին, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Արեւելեան Միացեալ Նահանգներու Շրջ. Վարչութիւնը կը կազմակերպէ սկաուտական եօթնօրեայ շրջանային ընդհանուր բանակում: Կը մասնակցին 132 արի-արենոյշներ:

— 1987ին, Փրավիտենսի Քոմիւնիթի Գոլէճ օֆ Ռոտ Այլընտ մարզադաշտին վրայ տեղի կ'ունենան Հ.Մ.Ը.Մ.ի Արեւելեան Միացեալ Նահանգներու Շրջ. Վարչութեան կազմակերպած պասֆեթպոլի Միջ-Մասնաճիւղային ախոյեանութեան աւարտական մրցումները: Կը մասնակցին՝ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Ալպընիի, Շիքակոյի, Նիւ Եորքի, Պոսթընի եւ Փրավիտենսի Մասնաճիւղերէն շուրջ 100 մարզիկ-մարզիկուհիներ: Առաջնութեան բաժակ եւ ոսկի մետալներ կը ստանան՝ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Պոսթընի պասֆեթպոլի աղջկանց եւ կրտսեր մանչերու եւ Փրավիտենսի մանչերու խումբերը: Մարզիկներու տողանցքին կը մասնակցին նաեւ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Պոսթընի, Ալպընիի եւ Փրավիտենսի Մասնաճիւղերու սկաուտական կազմերը:

Երկօրեայ մրցումներու առաջին օրը կը տօնակատարուի Փրավիտենսի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղի հիմնադրութեան 6րդ տարեդարձը:

— 1987-1988 տարեշրջաններուն, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Արեւելեան Միացեալ Նահանգներու Շրջ. Վարչութիւնը կը կազմակերպէ երկօրեայ սկաուտական վեց սեմինար-բանակումներ, որոնց ընթացքին, 30էն 50

Նիւ Եորքի եւ Տիբրոյիքի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Մասնաճիւղերու պատեֆպոլի խումբերը, 1986ին:

Արեւելեան Միացեալ Նահանգներու Հ.Մ.Ը.Մ.Ի 11րդ Ներկայացուցչական Ժողովին մասնակցողները, Հարաւային Ֆլորիտա, 1988ին:

մասնակցողներուն կը դասաւանդուին նոր-
ընծայի եւ աստիճանաւորական գիտելիք-
ներ:

— 1987ին, Պոսթընի մէջ տեղի կ'ու-
նենան Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Արեւելեան Միացեալ
Նահանգներու եւ Գանատայի շրջաններու
19րդ Միջ-Մասնաճիւղային ամառնային
խաղերը, իսկ 1988ին, Նիւ Ճըրզիի մէջ,
14րդ Միջ-Մասնաճիւղային ձմեռնային
խաղերը:

— 1988ին, հարաւային Ֆլորիտայի
Փօրթ Լոտըրտալի «Հոլիտէյ Ինն» պանդո-
կին մէջ կը գումարուի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Արեւել-
եան Միացեալ Նահանգներու 11րդ Ներկա-
յացուցչական ժողովը: Ենթադրուին նիստե-
րուն կը մասնակցին շրջանի 11 Մասնաճիւ-
ղերէն իրաւասու ձայնով 47 ներկայացու-
ցիչներ եւ խորհրդակցական ձայնով՝ 23
հոգի: 11 Մասնաճիւղերը միասնաբար ու-
նէին 265 սկաուտ, 459 մարզիկ, 428 անդամ:
Ընդհանուր թիւ՝ 1152:

— 1988ին, Նիւ Ճըրջիի մէջ, Հ.Մ.
Ը.Մ.Ի Արեւելեան Միացեալ Նահանգներու
Շրջ. Վարչութիւնը, գործակցութեամբ
Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Նիւ Ճըրջիի, Նիւ Եորքի, Պէյ-

սայտի, Տիթրոյիթի, Ուաշինկթընի եւ Ֆի-
լատելֆիոյ Մասնաճիւղերու Վարչութեանց,
մեծ շուքով կը տօնակատարէ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի
հիմնադրութեան 70ամեակը:

— Հ.Մ.Ը.Մ.ը, Արեւելեան Միացեալ
Նահանգներու մէջ, կը շարունակէ հայա-
պահպանման իր առաքելութիւնը, տակաւ
ընդարձակուող ուշագրաւ գործունէու-
թեամբ, շնորհիւ մերձաւոր արեւելեան եր-
կիրներէն գաղթած նախկին անուանի մար-
զիկներու, հաւատաւոր, գաղափարապաշտ
ու նուիրեալ Հ.Մ.Ը.Մ. ականներու:

Հ.Մ.Ը.Մ.ի մարզական, սկաուտական
եւ ընկերային բոլոր ձեռնարկները կը
կազմակերպուին Հ.Մ.Ը.Մ. ականի ոգիով,
խանդավառող են, վառ կը պահեն ազգային
ոգին, կ'արմատացնեն ազգային ինքնու-
թիւնը:

Հ.Մ.Ը.Մ.ի անդամները, մարզիկներն
ու սկաուտները միշտ պատրաստ, ներկայ
են ու մասնակից մեր ազգային տօնակատա-
րութիւններուն, յուշահանդէսներուն, մեր
ազգային գերագոյն նպատակը՝ մեր արդար
դատը հետապնդող հաւաքներուն, բողոքի
ցոյցերուն:

ԱՐԵՒՄՏԵԱՆ ՄԻԱՑԵԱԼ ՆԱՀԱՆԳՆԵՐ

ԼՈՍ ԱՆՃԵԼԸՍԻ ՄԱՅՐ ՄԱՍՆԱՃԻԻՂ

Արեւմտեան Միացեալ Նահանգներու մէջ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Մասնաճիւղ հիմնելու առաջին փորձը կը կատարուի Քալիֆորնիա նահանգի Լոս Անճելըս քաղաքին մէջ, 1952ին, սակայն, կարելի չըլլար հիմնաւորել:

1960ական թուականներուն, Պալքանեան եւ Մերձաւոր Արեւելեան կարգ մը երկիրներու մէջ ստեղծուած քաղաքական եւ տնտեսական տագնապներու բերումով, Քալիֆորնիա կը գաղթեն հոծ թիւով հայեր:

Ռումանահայ ազգային գործիչ Սարգիս Սարունիի գլխաւորութեամբ, Լոս Անճելըսի մէջ կը ստեղծուի Ռումանահայ «Րաֆֆի» Միութիւնը, որուն շուրջ համախմբուած մարզասէր երիտասարդութիւնը կը կազմէ ֆուլթայոլի խումբ մը, որ 1966ին կը կոչուի Հ.Մ.Ը.Մ. եւ օրհնութիւնը կը ստանայ Հ.Մ.Ը.Մ.ի հիմնադիրներէն Տիգրան քհնյ. Խոյեանի:

Կը կազմուի նաեւ սկաուտական խումբ մը, որուն առաջին բանակումին, շուրջ 60 սկաուտներով եւ արենոյշներով, բանակավայր կ'այցելէ եւ խանդավառող ներկայութիւն կ'ըլլայ գրագէտ Համաստեղ:

Այնուհետեւ, Սարգիս Սարունիի նախագահութեամբ եւ Վարդգէս Սահակեանի, Ժիրայր Գալայճիկեանի, Ֆլորա Պարուքճեանի, Ստեփան Գապատայեանի, Փայլիկ Առաքելեանի եւ Անճելա Կոտիկեանի մասնակցութեամբ կը կազմուի յանձնախումբ մը, որուն պարտականութիւնը կ'ըլլայ, նախկին Հ.Մ.Ը.Մ.ականներու աջակ-

ցութեամբ, պահել ֆուլթայոլի խումբը, աւելցնել թիւը սկաուտներուն, ձեռնարկել անդամարշաւի եւ կազմակերպել Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղ հիմնելու անդամական ժողով:

Հիմնադիր ժողովը կը գումարուի 1968ի Յունուարին: Առաջին Վարչութեան անդամ կ'ընտրուին՝ Յարութիւն Բարսեղեան (ատենապետ), Յարութիւն Սարգիսեան, Վարդգէս Սահակեան, Յակոբ Առաքելեան, Միրէլ Սարգիսեան, Յարութիւն Բելենկեան, Եղուարդ Սարգիսեան, Զարեհ Ռումտիկեան:

Վարչութեան եւ կարգ մը անդամներու կողմէ կը կազմուի նաեւ Ներքին Կանոնագիր մը:

Լոս Անճելըսի Հ.Մ.Ը.Մ.ի նորակազմ Մասնաճիւղը կը վաւերացնեն՝ Քալիֆորնիոյ Նահանգապետութիւնը եւ Մերձաւոր Արեւելքի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Շրջ. Վարչութիւնը, որ այդ շրջանին գոյութիւն ունեցող Հ.Մ.Ը.Մ.ի գերագոյն Մարմինը կը նկատուէր:

1970ին, Լոս Անճելըսի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղը կը վաւերացուի նաեւ Միացեալ Նահանգներու կառավարութեան՝ Internal Revenue Service-ի կողմէ, իբրեւ non profit organization.

1971ին, Մասնաճիւղի պասքեթպոլի մանչերու խումբը առաջին անգամ ըլլալով կը մասնակցի Հարաւային Քալիֆորնիոյ Պասքեթպոլի Լիկի կազմակերպած տարեկան մրցաշարքին: Կը գրաւէ դասաւորման Բ. դիրքը: Այնուհետեւ, երեք անգամ կը

Լուս Աննելըսի Հ.Մ.Ը.Մ. ի Մասնաճիւղի հիմնադրութեան առաջին Յանձնախումբը, 1967ին:

Նստած, ձախէն աջ՝ Փայլիկ Առաքելեան, Սարգիս Սարունի, Աննելա Կոտիկեան:

Ոտքի, ձախէն աջ՝ Վարդգէս Սահակեան, Ժիրայր Գալայնիկեան, Յլորս Պարութեան, Ստեփան Գալատայեան:

տիրանայ նոյն Լիկի մրցաշարքերու խոս-
յեանի պատուաբեր տիտղոսին եւ բաժակին:

1972էն սկսեալ, Մասնաճիւղի Փութ-
պոլի խումբը շորս անգամ կը տիրանայ Լոս
Անճելըս Մէյճըր Լիկի Ա. Դասակարգի
միջազգային խումբերու տարեկան մրցա-
շարքի խոսյեանի պատուաբեր տիտղոսին
եւ բաժակին: Կը տիրանայ նոյն Լիկի կազ-
մակերպած Հարաւային Քալիֆորնիոյ
բաժակի մրցաշարքի բաժակին, ապա ամ-
բողջ Քալիֆորնիա նահանգի բաժակի մըր-
ցաշարքի բաժակին: Կը տիրանայ նաեւ
Սինթո տը Մայօ Ա. Դասակարգի Փութպոլի
միջազգային խումբերու մրցաշարքի բա-
ժակին, յաջորդաբար երկու անգամ:

1972ին, Մասնաճիւղի Փութպոլի եւ
պասքեթպոլի մանչերու Ա. Դասակարգի
խումբերը Պէյրուսի մէջ (Լիբանան) կը
մասնակցին Մերձաւոր Արեւելքի Հ.Մ.
Ը.Մ. ի Շրջ. Վարչութեան կազմակերպած
35րդ Միջ-Մասնաճիւղային մրցումներուն:

Մասնաճիւղը, շրջան մը, գրեթէ ամէն
տարի կը մասնակցի W.A.A. ի կազմա-

կերպած Ողիմպիականներուն, Հէյվըրտի
մէջ — Սան Ֆրանսիսքո — եւ միշտ կը տիրա-
նայ Փութպոլի եւ պասքեթպոլի Ա. Դասա-
կարգերու խումբերու մրցաշարքերու բա-
ժակին եւ աթլէթիք խաղերու առաջնակարգ
մետալներու:

1974ին, Մասնաճիւղի Վարչութեան
մաս կը կազմեն՝ Քերոբ Առաքելեան, Կար-
պիս Սեմէրճեան, Նուպար Սարգիսեան,
Արմէն Տէյիրմէնճեան, Մակի Բարսեղեան,
Սարգիս Արեւեան, Յարութիւն Բարսեղ-
եան, Արմէն Կէօնճեան, Յարութիւն Սար-
գիսեան, Վահագն Սաւուլեան, Յոլակ
Յովսէփեան:

1975ին, Մասնաճիւղը ունէր 750 ան-
դամ: Սկաուտական կազմը կը բաղկանար
175 հոգիէ:

1975ին, Մասնաճիւղի Վարչութեան
անդամ կ'ընտրուին՝ Յարութիւն Բարսեղ-
եան, Նուպար Սարգիսեան, Յոլակ Յով-
սէփեան, Մակի Բարսեղեան, Յակոբ
Բրինճեան, Սահակ Աւագեան, ձորճ Պաղ-
տոյեան, Անգրանիկ Անտոնեան, Կարպիս

Լոս Անճեյլըսի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի պատֆեթպոլի խումբը, 1972ին:

Լոս Անճեյլըսի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի պատֆեթպոլի Ա. խումբը, 1980ին:

Լոս Անճեյլսի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Մասնաճիւղի «Կիլիկիա» ֆութպոլի խումբը, 1981ին:

Լոս Անճեյլսի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ֆութպոլի Ա. խումբը, 1981ին:

Լուս Աննելրսի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղի Քարաթէի «Վահագնի» խումբը եւ կրտսերներու «Արամազդ» խումբը փորձի պահուն:

Սեմէրճեան, տորթ. Պերճ Ռուբինեան:

1976ին, Մասնաճիւղի Վարչութիւնը կ'ունենայ հետեւեալ կազմը.— Սարգիս Արեւեան, Էտի Գազեան, Աբօ Իգճեան, Վարդգէս Ղազարեան, Ռուբէն Յակոբեան, Մուրատ Շահինեան, ձորճ Պաղտոյեան:

Մասնաճիւղը իր հիմնադրութեան թուականէն սկսեալ, Հոլիվուտի «Մանթա Մոնիթր» պողոտայի վրայ կ'ունենայ իր ակումբ-կեդրոնատեղին, որ թէեւ վարձու, բայց մինչեւ 1983, կ'ըլլայ Քալիֆորնիոյ մէջ Հ.Մ.Ը.Մ.ի գործունէութիւնը ծաւալող հրաբորբ հնոց մը:

Մասնաճիւղը իր վարչականներով, յանձնախումբերով եւ անդամներով, գործօն եւ ամբողջանուէր մասնակցութիւնը կը բերէ եւ իր ակումբ-կեդրոնատեղին ժամադրավայրը կը դառնայ Շրջ. Վարչութեան նախաձեռնութեամբ Միջ-Մասնաճիւղային, ապա Նաւասարդեան Մարզախաղերու կազմակերպչական աշխատանքներուն, առաջին տարիէն սկսեալ:

Միջ-Մասնաճիւղային թէ՛ Նաւասարդեան Մարզախաղերուն, Մասնաճիւղի մարզիկներուն նուաճած արդիւնքները, մանաւանդ դաշտային խաղերու մէջ, միշտ գերա-

զանց գնահատանքի կ'արժանանան:

1978ին, Մասնաճիւղի Վարչութեան անդամ կ'ընտրուին՝ Նուպար Սարգիսեան, Վարդգէս Թովմասեան, Արփի Պէրէճիքլեան, Վահէ Յովակիմեան, Ճորճ Պաղտոյեան, Մանուկ Զէյթունցեան, Շանթ Հայթայեան, Էտի Գազեան, սկաուտ-խմբապետ Ռազմիկ Շիրինեան:

1978ին, Մասնաճիւղէն 23 սկաուտներ եւ արենոյշներ կը մասնակցին Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Առաջին Համագաղութային բանակումին, որ տեղի կ'ունենայ Յունաստանի մէջ:

1979ին, Վարչութեան անդամ կ'ընտրուին՝ Յարութիւն Բարսեղեան, Նուպար Սարգիսեան, Մակի Պալեան, Նիկոլ Արզումանեան, Մանուկ Զէյթունցեան, Արփի Պէրէճիքլեան, Ճորճ Մահրուբեան, Հենրի Նազարբէգեան, սկաուտ-խմբապետ Ռազմիկ Շիրինեան:

1980ին, Մասնաճիւղը ունէր 163 երկսեռ անդամ, մարզիկ: Սկաուտական կազմը կը բաղկանար՝ 150 հոգիէ:

1980ին, Մասնաճիւղի ներքին ղըժ-լարութեանց բերումով, սեփական ակումբ ունենալու հարց, Փութպոլի Ա. խումբը չըջանի ներկայացուցիչ խումբի վերածելու հարց եւայլն, Երջ. Վարչութեան կողմէ Վարչութեան անդամ կը նշանակուին՝ Ժազ Ալահայտոյեան, Կարօ Հայթայեան, Զարեհ Սողոմոնեան, Նիկոլ Արզումանեան, Հերրի Նազարբէգեան, Յարութիւն Հալէպլեան, Մանուկ Զէյթունցեան, Ճորճ Մահրուբեան, սկաուտ-խմբապետուհի Իւղիկ Շիթիլեան:

1981ին, Վարչութեան անդամ կ'ընտրուին՝ Յարութիւն Բարսեղեան, Յարութիւն Հալէպլեան, Յակոբ Ժիյէրճեան, Նիկոլ Արզումանեան, Գրիգոր Մահրուբեան, Երուանդ Նահապետեան, Միսաք Թէպէլէքեան, Մանուէլ Տուզճեան, սկաուտ-խմբապետուհի Իւղիկ Շիթիլեան:

Առանձին յիշատակութեան արժանի է Մասնաճիւղի քունֆուլ-քարաթէի «Վահագնի» սեւ զօտիներու միաւորը, որ ամէն տարի, 1981էն սկսեալ, կը յաջողի իր շուրջ համախմբել եւ մարզել շուրջ 80 պարմանպարմանուհիներ ու ելոյթներ ունենալ եւ

տեղական միջազգային մրցումներուն մասնակցելով՝ պատուաբեր արդիւնքներով մրցանակներու արժանանալ:

1982ին, Վարչութեան անդամ կ'ընտրուին՝ Նուպար Սարգիսեան, Կարպիս Շիրտըմեան, Գոգօ Պալեան, Միսաք Թէպէլէքեան, Աշոտ Աբէլեան, Պերճ Կարապետեան, Յարութ Գազանճեան, Յարութիւն Հալէպլեան, Արշակ Տօնոյեան:

1983ին, Մասնաճիւղի ճատրակի յանձնախումբը կը կազմակերպէ եւ յաջողութեամբ կ'իրագործէ ճատրակի աննախընթաց ախոյեանութեան մրցաշարք մը:

1983ին, Վարչութեան անդամ կ'ընտրուին՝ Կարպիս Շիրտըմեան, Զապէլ Գազանճեան, Մհեր Դաւիթեան, Յակոբ Թիւֆէնքճեան, Յարութ Գազանճեան, Արա Ասատուրեան, Նորա Իւլիպէյեան, Յակոբ Բրինճեան, Իւղիկ Շիթիլեան:

1985ին, Վարչութեան անդամ կ'ընտրուին՝ Յարութիւն Բարսեղեան, Յակոբ Թիւֆէնքճեան, Մհեր Դաւիթեան, Նիկոլ Արզումանեան, Յարութ Գազանճեան, Երուանդ Վարդանեան, Վարանդ Մելքոնեան, Յարութիւն Հալէպլեան, Հուրի Նաճարեան:

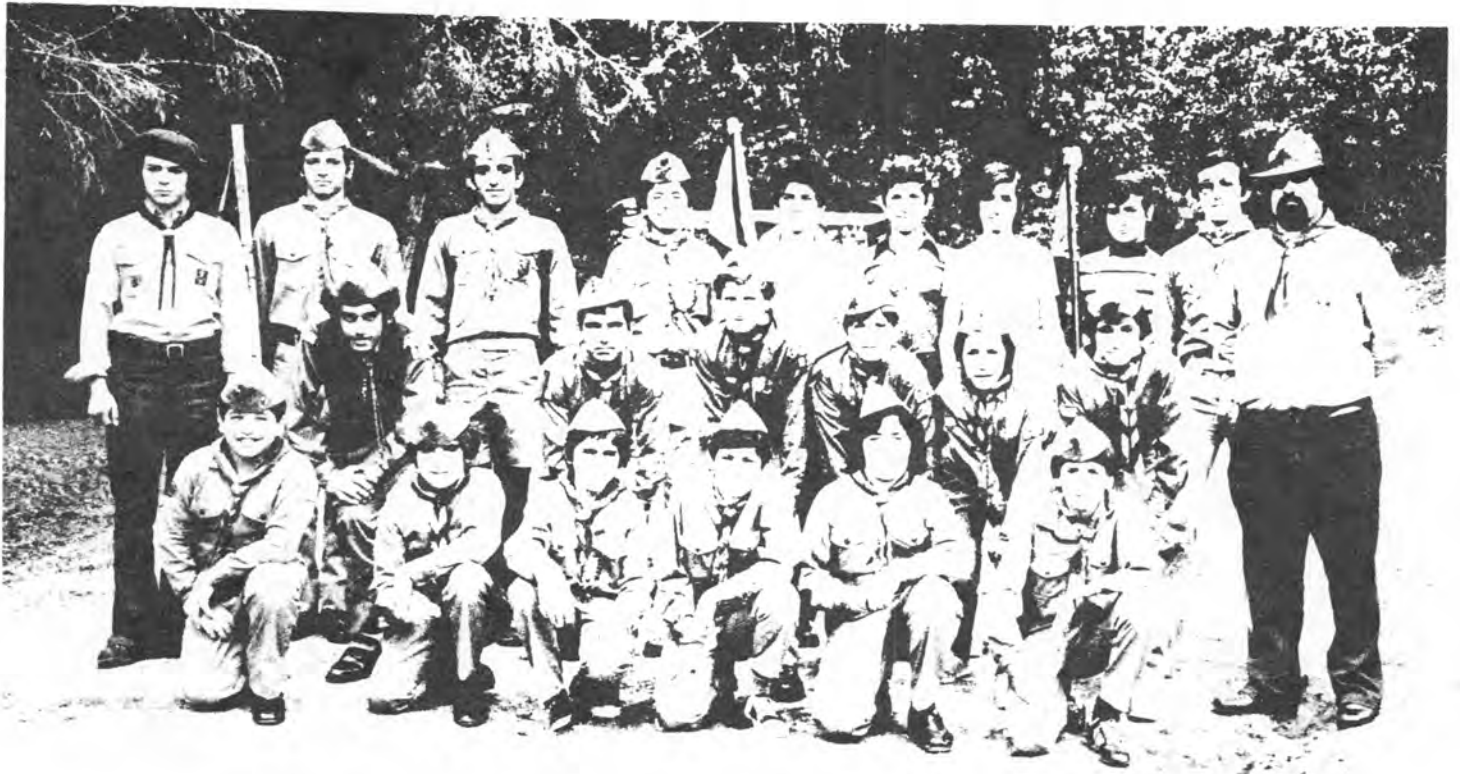
1986ին, Մասնաճիւղը ունէր 500 երկսեռ անդամ, մարզիկ, ներառեալ՝ սկաուտական կազմը:

1986ին, Վարչութեան անդամ կ'ընտրուին՝ Յարութիւն Բարսեղեան, Մհեր Դաւիթեան, Նիկոլ Արզումանեան, Մովիկ Սրապեան, Վարանդ Մելքոնեան, Սարգիս Արթինեան, Յարութ Քէհէեան, Երուանդ Վարդանեան, սկաուտ-խմբապետ Միրօ Խանզաղեան:

Լոս Անճելըսի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Մասնաճիւղի Վարչութիւններու առընթեր կը գործեն՝ Սկաուտական Խորհուրդ, Փութպոլի, Պասքեթպոլի, Ակումբի եւ Ընկերային Յանձնախումբեր:

Ընկերային Յանձնախումբը յատկապէս Վարչութեան կողքին գործող ամէնէն աշխոյժ Մարմիններէն մէկը կ'ըլլայ, իր շուրջ համախմբելով երկսեռ երիտասարդներու պատկառելի թիւ մը: Մասնաճիւղային իր

Լոս Անջելեսի Հ.Մ.Ը.Մ. Մասնաճյուղի սկսող տարիան կեանքի և դրույթների:

Հ. Մ. Ը. Մ. ի 70ԱՄԵԱԿ — ՅՈՒՇԱՏԵՏՐ

Լոս Անճեյլըսի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղի սկստուական կեանքէն դրուագներ:

Լուս Աճճեղքի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Մասնահիւղի սկաւտական կեանքէն դրուագներ:

Լոս Անճելըսի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Մասնաճիւղի Վարչութեան եւ Ընկերային Յանճնախումբի անդամները, 1986ին:

ժրաջան գործունէութեան կողքին, յաճախ կ'օժանդակէ նաեւ Շրջ. Վարչութեան ընկերային ձեռնարկներուն:

1986ին, Վարչութիւնը կը սկսի հրատարակել Մասնաճիւղի «Լրատու» պատկերազարդ պարբերաթերթը:

1987ին, Վարչութեան անդամ կ'ընտրուին՝ Մհեր Դաւիթեան, Նիկոլ Արզումանեան, Երուանդ Վարդանեան, Արամ Պէքէրեան, Վարանդ Մելքոնեան, Սարգիս Արթինեան, Յարութ Քէհէեան, Հրայր Թիւֆէնքճեան, Միրո Սանգաղեան:

Մասնաճիւղի տարեկան ձեռնարկները կ'ըլլան՝ ծնողական ժողով, սկաուտական հաւաքոյթ, սկաուտական հանդէս, բանա-

կում, երգման արարողութիւն, նախաճաշի հաւաքոյթ, դաշտագնացութիւն, ընկերային խաղերու՝ փինկ-փոնկ, ճատրակ, նարտ եւ այլն մրցաշարքեր, յաղթանակներու առիթով հիւրասիրութիւն, հիւր Հ.Մ.Ը.Մ.ականներու հիւրընկալութիւն, Մասնաճիւղի անդամ վաստակաւոր Հ.Մ.Ը.Մ.ականներու ի պատիւ մեծարանքի հանդիսութիւն, ճաշկերոյթ-պարահանդէս:

Մարզական, սկաուտական եւ ընկերային գործունէութեան առընթեր, Մասնաճիւղը իր մասնակցութիւնը կը բերէ նաեւ հանրամուէր ձեռնարկներուն եւ մեր ազգային տօնակատարութիւններուն:

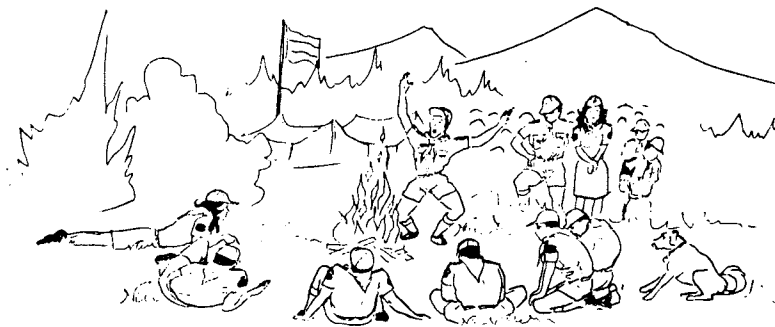
Վարչութիւնները նախաձեռնողը եւ քաջալերողը կ'ըլլան Քալիֆորնիոյ հայաշատ քաղաքներու մէջ սկստական միաւորներու կազմումին եւ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղերու հիմնումին այն խոր հաւատքով, որ, օտար այս ափերու վրայ մանաւանդ, Հ.Մ.Ը.Մ.ի դրօշին տակ բանակումները, արշաւները, մարմնակրթանքը կամ մարզախաղերը կ'ըլլան, եղած են հայացընող, նկարագիր կերտող, բարոյական կրթութիւն տուող:

1983էն 1986, Մասնաճիւղը իր կեդրոնատեղին կը փոխադրէ «Աղեքսանդրիա» պողոտայի վրայ գտնուող ազգապատկան շէնքին մէջ, իսկ ներկայիս հաստատուած է

«Վերմոնթ» պողոտայի վրայ, Հայ Կեդրոնի շէնքը:

1988ին, Վարչութեան անդամ կ'ընտրուին՝ Հրայր Թիւֆէնքճեան, Յարութ Գազանճեան, Վարդան Եղմուրեան, Լեւոն Պօղոսեան, Բաֆֆի Սիմոնեան, Յարութ Քէհէեան, Աննա Քիւրքեան, Պերճ Ճամճեան, Սարգիս Արթինեան:

Մասնաճիւղի Վարչութիւնները միշտ հետապնդած են ու կը հետապնդեն, որ Արեւմտեան Միացեալ Նահանգներու Հ.Մ.Ը.Մ.ի հիմնադիր Լոս Անճելըսի Մայր Մասնաճիւղը ունենայ իր սեփական ակումբ-կեդրոնատեղին:

ՍԱՆ ՖՐԱՆՍԻՍԻՍԻՍԻ ԿՈՄՍՈՒՆԻՏԻ ՄԱՍՆԱՃԻԻՂ

Հ.Մ.Ը.Մ.ի գործունեությունը Սան Ֆրանսիսքոյի մէջ, կը սկսի 1971ի Մայիսին:

Խումբ մը Հ.Մ.Ը.Մ.ականներու նախաձեռնութեամբ նշանակովի առժամեայ Վարչութիւն մը կը յաջողի անդամ արձանագրել 95 երիտասարդներ, որոնցմէ 25ը՝ սկսող:

Կը կազմուին պասքեթպոլի երկու՝ մանչերու եւ աղջիկներու, վոլիպոլի եւ հեծելարչաւի խումբեր:

Նշանակովի Վարչութիւնը յաջողութեամբ գործադրելով իր վրայ դրուած պարտականութիւնները, կը կազմակերպէ Մասնաճիւղի անդամական առաջին ժողովը, որ տեղի կ'ունենայ 22 Յունուար 1972ին, Սան Ֆրանսիսքոյի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցոյ սրահին մէջ:

Ժողովին կը մասնակցին՝ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Լոս Անճելըսի Մասնաճիւղէն ներկայացուցիչներ՝ Յարութիւն Բարսեղեան եւ Յակոբ Տէր Պօղոսեան:

Կը մշակուի Մասնաճիւղի գործունեութեան ծրագիրը:

Առաջին Վարչութեան անդամ կ'ընտրուին՝ Տիգրան Սարգիսեան, Ժան Թովմասեան, Նուպար Տէմիրճեան, Արչի Մելքոնեան, Սեպուհ Վարդանեան, Գ. Մարտիրոսեան:

1972 Մարտ 18-19ին, նորակազմ Մասնաճիւղը իր մասնակցութիւնը կը բերէ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Լոս Անճելըսի Մասնաճիւղի կազմակերպած պասքեթպոլի առաջին մրցաշարքին, Լոս Անճելըսի մէջ:

1972 Նոյեմբեր 16ին կը գումարուի Մասնաճիւղի անդամական երկրորդ ժողովը: Լոս Անճելըսի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղէն ներկայ կը գտնուին՝ Յարութիւն Բարսեղեան, Յուլիա Յովսէփեան եւ Յակոբ Տէր Պօղոսեան:

Վարչութեան անդամ կ'ընտրուին՝ Կարպիս Պեգճեան, Մանասէ Գարամարտեան, Սեպուհ Վարդանեան, Վաչէ Ստեփանեան, Արմինէ Գալֆայեան:

1974ին, Մասնաճիւղի Վարչութեան ատենապետն է՝ Արմէն Մարգարեան:

1974ի Մայիսին, Մասնաճիւղի Ֆութպոլի խումբը կը մասնակցի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Ֆրեզնոյի Մասնաճիւղի կազմակերպած ֆութպոլի մրցաշարքին, Ֆրեզնոյի մէջ:

Նոյն տարին, Մասնաճիւղը կ'ունենայ սկսողական երդման առաջին արարողութիւնը: Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մերձաւոր Արեւելքի Երջ. Վարչութիւնը մասնաւոր յատուկ պատգամով կը շնորհաւորէ երդման արարողութեան գործադրումը:

1974ի Օգոստոսին, Մասնաճիւղը կ'ունենայ իր տարեկան մեծ պարահանդէսը:

Սան Ֆրանսիսկոյի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղի վոլիպոլի խումբը, 1980ին:

1975ի Հոկտեմբերին, Մասնաճիւղը իր մասնակցութիւնը կը բերէ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Արեւմտեան Միացեալ Նահանգներու Շրջ. Վարչութեան կազմակերպած սկաուտական Միջ-Մասնաճիւղային ընդհանուր բանակումին, Ֆրեզնոյի «Լեւոն Յակոբեան» դաշտավայրին մէջ:

1976ին, Վարչութեան անդամ կ'ընտրուին՝ Զօհրայ Անտոնեան, Սալբի Մուրատեան, Աշխէն Զաքեան, Ստեփան Պաղպուտարեան, Մարտո Գաբրիէլեան, Լեւոն Իսահակեան, Վահագն Թօփեան:

1976ի Դեկտեմբերին, Մասնաճիւղը շքեղ հանդիսութեամբ կ'ունենայ սկաուտական երդման երկրորդ արարողութիւնը:

Նոյն տարին, իր մասնակցութիւնը կը բերէ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Արեւմտեան Միացեալ Նահանգներու Շրջ. Վարչութեան կազմակերպած Միջ-Մասնաճիւղային առաջին Ողիմպիական Խաղերուն:

1977ին, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Շրջ. Վարչութեան կազմակերպած Բ. Ողիմպիական Խաղերուն, Լոս Անճելըսի մէջ, կը մասնակցի Ֆութպոլի խումբով:

1977-1978 տարեշրջանին, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Սան Ֆրանսիսկոյի Մասնաճիւղը ունէր 212

երկսեռ անդամ, ներառեալ՝ սկաուտական կազմը, որ կը հաշուէր 100 հոգի: Ունէր պասքեթպոլի երկու՝ մանչերու եւ աղջիկներու, Ֆութպոլի եւ վոլիպոլի խումբեր:

1977-1978ին, յաջորդաբար Վարչութեան ատենապետներն են՝ Տիգրան Սարգիսեան եւ Զօհրայ Անտոնեան:

1978ի Յունուարին, հրապարակային ձեռնարկով, Մասնաճիւղը կը նշէ Հ.Մ.Ը.Մ.ի սկաուտութեան հիմնադրութեան 60ամեակը:

1978ի Մայիսին, իր մասնակցութիւնը կը բերէ Շրջ. Վարչութեան կազմակերպած Միջ-Մասնաճիւղային Գ. Ողիմպիական Խաղերուն, նուիրուած՝ Հ.Մ.Ը.Մ.ի 60ամեակին:

1978ի Օգոստոսին, շքեղ հանդիսութեամբ կը տօնակատարէ Հ.Մ.Ը.Մ.ի հիմնադրութեան 60ամեակը:

1978ի Օգոստոսին, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդր. Վարչութեան կազմակերպած Հ.Մ.Ը.Մ.ի սկաուտական Ա. ընդհ. բանակումին, Յունաստանի մէջ, նուիրուած՝ Հ.Մ.Ը.Մ.ի 60ամեակին, Արեւմտեան Միացեալ Նահանգներու շրջանը իր մասնակցութիւնը կը բերէ 31 արի-արենոյշներով, որոնցմէ 8

Սան Ֆրանսիսկոյի Հ.Մ.Ը.Մ. ի Մասնաճիւղի պատկերասրահը, 1985ին:

Հոգին՝ Սան Ֆրանսիսկոյի Մասնաճիւղէն:

1978ի Օգոստոսին, մէկ շաբաթ տեղողութեամբ, տեղի կ'ունենայ Մասնաճիւղի սկաուտական տարեկան ընդհանուր բանակումը:

1979ին, Մասնաճիւղի Վարչութեան անդամներն են՝ Տիգրան Սարգիսեան (ատենապետ), Վիքթոր Ստեփանեան, Աստղիկ Պուրսալեան, Աշխէն Զաքեան, Սրբուկ Սարգիսեան, Վարուժ Տէր Պետրոսեան, Էտուին Մարգարեան:

1979ի Մայիսին, Մասնաճիւղը Շրջ. Վարչութեան կազմակերպած Միջ-Մասնաճիւղային Դ. Ողիմպիական Խաղերուն, Լոս Անճելըսի մէջ, կը մասնակցի Ֆութպոլի, պասքեթպոլի, վոլիպոլի խումբերով եւ թենիս ու փինկ-փոնկ կիրարկող երկսեռ մարզիկներով: Կ'արձանագրէ երեք յաղթանակ:

1979ին, Մասնաճիւղը կը մասնակցի Շրջ. Սկաուտական Խորհուրդի կազմակերպած Ա. Դպրոց-բանակումին, Հ.Ե.Դ. ի ճամբարին մէջ:

1980ին, Մասնաճիւղի Ֆութպոլի խումբը, Ֆրեզնոյի մէջ, կը մասնակցի Շրջ. Վարչութեան կազմակերպած Միջ-Մասնաճիւղային Ե. Ողիմպիական Խաղերու զըտումի մրցաշարքին:

Ե. Ողիմպիական Խաղերուն, Լոս Անճելըսի մէջ, Մասնաճիւղը կը տանի երեք յաղթանակ:

1980ին, Մասնաճիւղը իր մասնակցութիւնը կը բերէ Հ.Մ.Ը.Մ. ի համագաղութային սկաուտական Բ. ընդհանուր բանակումին, կայացած՝ Փարիզի մէջ:

1981ի Մայիսին, Մասնաճիւղի անդամական ժողովին, Վարչութեան անդամ կ'ընտրուին՝ Ժիրայր Սարգիսեան, Աշխէն Զաքեան, Մարլէն Թաշճեան, Մանուէլ Մխճեան, Վարուժան Ագայ, Վիքթոր Ստեփանեան եւ սկաուտ-խմբապետ Ռոպէր Սարգիս:

1981ին, Մասնաճիւղը իր մասնակցութիւնը կը բերէ Շրջ. Վարչութեան կազմակերպած Հ.Մ.Ը.Մ. ի Նաւասարդեան Զ. Մարզախաղերուն, Լոս Անճելըսի մէջ, Ֆութպոլի, պասքեթպոլի, վոլիպոլի խումբերով եւ փինկ-փոնկ ու դաշտային խաղեր կիրարկող, ընդհանուր՝ 65 երկսեռ մարզիկներով եւ 40 արի-արենոյշներով: Կ'արձանագրէ չորս յաղթանակ:

Նոյն տարին, կը մասնակցի Շրջ. Վարչութեան կազմակերպած Մարզական Սեմինարին եւ Ֆութպոլի Ա. դասակարգի խումբերու Միջ-Մասնաճիւղային մրցաշարքին:

Սան Ֆրանսիսկոյի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Մասնաճիւղի պատիւը կրտսերներու խումբը, 1986ին:

Սան Ֆրանսիսկոյի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Մասնաճիւղի պատիւը Բ. դասակարգի խումբը, 1986ին:

Սան Ֆրանսիսկոյի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Մասնաճիւղի պասեքպոլի խումբը, շրջապատուած համակիրներով եւ պատասխանատուներով, 1986ին:

Վարչութեան ատենապետն է՝ Ժիրայր Սարգիսեան:

1981ի Օգոստոսին, առաջին անգամ ըլլալով, Մասնաճիւղը Մարզական Փառատօն մը կը կազմակերպէ Սան Ֆրանսիսկոյի մէջ, մասնակցութեամբ՝ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Սան Ֆրանսիսկոյի, Կլէնտէյլի, Ֆրեզնոյի եւ Հոփլիտի Մասնաճիւղերէն 80 երկսեռ մարզիկներու. կը կատարուին վոլիպոլի, ֆութպոլի, փինկ-փոնկի, պասքեթպոլի եւ վազքի մրցումներ ու տողանցք:

1982ին, Մասնաճիւղը կը մասնակցի Օբլէնտի Ս. Վարդան Հայց. Առաքելական եկեղեցւոյ կազմակերպած մարզախաղերուն:

1982ի Ապրիլ 24ին, Մասնաճիւղը կը մասնակցի գաղութի կազմակերպած քայլարշաւին:

1982ին, Մասնաճիւղը ունէր 120 երկսեռ անդամ, 55 երկսեռ մարզիկ, սկաուտական

կազմը կը հաշուէր 150 հոգի: Ընդհանուր՝ 325 անդամ: Ունէր ֆութպոլի խումբ, պասքեթպոլի 4 խումբ, 2 մանչերու, 2 աղջիկներու, վոլիպոլի աղջիկներու խումբ, փինկ-փոնկ եւ դաշտային խաղեր կիրարկող երկսեռ մարզիկներ: Վարչութեան առընթեր կը գործէին՝ Սկաուտական Խորհուրդ, Ընկերային Յանձնախումբ եւ Մարզական Յանձնախումբ: Կ'օգտագործէր Սան Ֆրանսիսկոյի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ սրահը եւ նորակառոյց Հայ Կեդրոնի յարմարութիւնները:

1982ի Յուլիսին, պաշտօնապէս բացումը կը կատարուի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Սան Ֆրանսիսկոյի Մասնաճիւղի ակումբին, Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ կողքին, ազգապատկան շէնքին մէջ: Բացումը կը կատարէ Աշոտ Մամիկոնեան եւ ակումբը կ'անուանուի «Աշոտ Մամիկոնեան»:

Սան Ֆրանսիսկոյի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Մասնաճիւղի ֆուտբոլի Ա. խումբը:

Վաստակաւոր Հ.Մ.Ը.Մ.ական Աշոտ Մամիկոնեան իր կտակին 1/3-րդը կը նուիրէ Հ.Մ.Ը.Մ.ին, կառուցելու համար մարզական մը, որ իր անունով կոչուի «Աշոտ Մամիկոնեան» մարզաւան:

1982ի Օգոստոսին, Մասնաճիւղը կը կազմակերպէ Մարզական Բ. Փառատօնը, մասնակցութեամբ՝ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Սան Ֆրանսիսկոյի, Կլէնտէյլի եւ Ֆրեզնոյի Մասնաճիւղերու երկսեռ մարզիկներուն:

1982ին եւ 1983ին, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Նաւասարդեան Է. եւ Ը. Մարզախաղերուն, Լոս Անճելըսի մէջ, Մասնաճիւղը յաջորդաբար կը տանի չորս եւ երկու յաղթանակներ:

1983ին, Մասնաճիւղի Մարզական Գ. Փառատօնը կ'իրագործուի փայլուն յաջողութեամբ: Կը մասնակցին՝ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Լոս Անճելըսի, Սան Ֆրանսիսկոյի, Ֆրեզնոյի, Փասատինայի, Կլէնտէյլի «Արարատ» եւ Հովիտի «Մասիս» Մասնաճիւղերը: Կը կատարուին՝ Ֆուտբոլի, պասքեթբոլի, փինկ-փոնկի եւ դաշտային խաղերու մըրցումներ: Տողանցքին կը մասնակցին՝ 230 երկսեռ մարզիկներ եւ 120 արի-արեւնոյշներ:

1984ին, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Նաւասարդեան Թ. Մարզախաղերուն, Լոս Անճելըսի մէջ, Մասնաճիւղը կ'արձանագրէ աննախընթաց 13 յաղթանակ:

1981էն 1984 տարեշրջաններուն, Մասնաճիւղի Վարչութիւնը, ատենապետութեամբ Ժիրայր Սարգիսեանի, Սկաուտական Խորհուրդը, Ընկերային Յանձնախումբը եւ Մարզական Յանձնախումբը կը տանին եռուն գործունէութիւն:

1984ին, Սան Ֆրանսիսկոյի եւ շրջակայքի հայութեան հպարտութիւն ներշնչող Մասնաճիւղի Մարզական Դ. Փառատօնին կը մասնակցին՝ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Լոս Անճելըսի, Սան Ֆրանսիսկոյի, Փասատինայի, Կլէնտէյլի «Արարատ» Մասնաճիւղերը եւ Օքլէնտի Ս. Վարդան եկեղեցւոյ մարզական ակումբը:

1985ին, Մասնաճիւղի Վարչութեան անդամ կ'ընտրուին՝ Ժիրայր Սարգիսեան, Կարպիս Էօլմէսէքեան, Արա Տէրունեան, Կասիա Զաքեան, Մարտիրոս Արիստակէսեան, Սեդրակ Սողոմոնեան, Ռոպէր Սարգիս:

Սան Ֆրանսիսկոյի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Մասնաճիւղի սկաուտական խումբը
եւ երկսեռ մարզիկները կը տողանցեն:

1985ին, Մասնաճիւղի 9էն 12 տարեկան մանչերու պասքեթպոլի խումբը, Սան Ֆրանսիսքոյի տարեկան մրցաշարքին, կ'արձանագրէ փայլուն յաղթանակ:

1985ին, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Նաւասարդեան 10րդ Մարզախաղերուն, Մասնաճիւղը կ'արձանագրէ 4 յաղթանակ:

1985ին, Մասնաճիւղի Մարզական Ե. Փառատօնին, նուիրուած Մասնաճիւղի 15 ամեակին, կը մասնակցին՝ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Լոս Անճելըսի, Սան Ֆրանսիսքոյի, Փասատինայի, Կլէնտէյլի «Արարատ» եւ Հովիտի «Մասիս» Մասնաճիւղերը: Այս առիթով, Մասնաճիւղի տարեկան շքեղ պարահանդէսին, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Արեւմտեան Միացեալ Նահանգներու Շրջ. Վարչութիւնը, գնահատագրով կը պատուէ Վարչութեան ատենապետ Ժիրայր Սարգիսեանը:

1986ին, Մասնաճիւղի Վարչութեան անդամ կ'ընտրուին՝ Բաֆֆի Խաչատուրեան, Արա Տէրունեան, Հայկ Միսեան, Մարտիրոս Արիստակէսեան, Ժիրայր Սարգիսեան, Կասիա Զաքեան եւ սկաուտ-խումբապետ Ռոպէր Սարգիս:

1986ին, Մասնաճիւղի մանչերու պասքեթպոլի Բ. խումբը, Սան Ֆրանսիսքոյի խումբերու մրցաշարքին, փայլուն յաղթանակ կը տանի:

1986ին, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Նաւասարդեան 11րդ Մարզախաղերուն, Լոս Անճելըսի մէջ, Մասնաճիւղը կը տանի 9 յաղթանակ:

1986ին, Մասնաճիւղի Մարզական 2. Փառատօնին կը մասնակցին՝ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Լոս Անճելըսի, Ֆրեզնոյի, Փասատինայի,

Կլէնտէյլի «Արարատ», Հովիտի «Մասիս» եւ Սան Ֆրանսիսքոյի Մասնաճիւղերը:

1987ին, Մասնաճիւղի Վարչութեան անդամ կ'ընտրուին՝ Կարպիս Էօլմէսէքեան, Մարօ Տէմիրճեան, Հրայր Դանիէլեան, Ալպէո Ալեքսանեան, Արա Տէրունեան, Քլէր Գարագուլայեան, Հայկ Միսեան:

1987ին, Մասնաճիւղի Մարզական Ե. Փառատօնին, Մասնաճիւղի Վարչութիւնը գնահատագրով կը պատուէ Զօհրապ Անտոնեանը:

1988ին, Վարչութեան անդամ կ'ընտրուին՝ Բաֆֆի Խաչատուրեան, Մովիկ Տէրունեան, Արա Տէրունեան, Քնար Շահիճանեան, Սեդրակ Սողոմոնեան, Վաչիկ Սարգիսեան, Յարութ Տէյիրմէնճեան:

Հ.Մ.Ը.Մ.ի Սան Ֆրանսիսքոյի Մասնաճիւղէն Շրջ. Վարչութեան անդամ ընտրուած են՝ Հրայր Սարգիսեան, յաջորդաբար երկու շրջան, Տիգրան Սարգիսեան, տղքթ. Պերճ Ռուբինեան, Զօհրապ Անտոնեան, յաջորդաբար երեք շրջան եւ Ժիրայր Սարգիսեան:

Հ.Մ.Ը.Մ.ի Պատգմ. Դ. Ընդհանուր Ժողովին, Մասնաճիւղէն մասնակցած է Ժիրայր Սարգիսեան:

Հ.Մ.Ը.Մ.ի Սան Ֆրանսիսքոյի Մասնաճիւղը, մարզական մրցումներէն, Վարչութեան, Ընկերային Յանձնախումբի եւ Սկաուտական Խորհուրդի կազմակերպած հանդէսներէն, բանակումներէն եւ այլ ընթացիկ գործունէութիւններէն բացի, իր մասնակցութիւնը կը բերէ նաեւ գաղութի հանրանուէր ձեռնարկներուն եւ ազգային տօնակատարութիւններուն:

ՖՐԵՉՆՈՅԻ «ՍԱՍՈՒՆ» ՄԱՍՆԱՃԻՒՂ

Ֆրեզնոյի մէջ, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղ մը հիմնելու նախաձեռնութեամբ, 1973ի Սեպտեմբերին, քանի մը վեթերան Հ.Մ.Ը.Մ.ականներ եւ երիտասարդ մարզիկներ, ներկայութեամբ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Լոս Անճելըսի Մասնաճիւղի ներկայացուցիչներ՝ Յարութիւն Բարսեղեանի, Յուլի Յովսէփեանի եւ Ժագ Տէր Պողոսեանի, կը նշանակեն առժամեայ Վարչութիւն մը՝ Մասիս Հեքիմեան ատենապետ, Եղուարդ Պալաճանեան մարզիչ, Համբիկ Գասպարեան ատենադպիր, Յակոբ Տէր Պողոսեան գանձապահ, Հիւկօ Գէորգեան խորհրդական, խորհրդատու ներկայացուցիչներ՝ Եղուարդ Մկրտիչեան եւ Մհեր Շիրտրմեան:

1973ի Նոյեմբերին, ծանօթացման առաջին իսկ ձեռնարկին, նոր անդամադրութեամբ, 17էն 30ի կը բարձրանայ անդամներուն թիւը: Կը կազմուի նաեւ սկաուտական միաւոր:

1974 Փետրուար 25ին, տեղի կ'ունենայ Ֆրեզնոյի նորակազմ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղի առաջին անդամական ժողովը:

Մասնաճիւղի առաջին Վարչութեան անդամ կ'ընտրուին՝ Վարուժան Պուլուժեան, Սօսի Մսրրլեան, Վիքի Տէր Պողոսեան, Կարպիս Գաթարոյեան, Հիւկօ Գէորգեան եւ Ալպերթ Աբրահամեան: Վարչութեան Դրդ անդամը կ'ըլլայ Մասնաճիւղի սկաուտական միաւորի խմբապետուհի Արաքսի Գալընեան:

Առաջին առիթով, Վարչութիւնը Ս. Զատկի շնորհաւորական քարթեր կը պատրաստէ եւ կ'ուղարկէ գաղութի հայ ընտանիքներուն:

1974 Մարտ 26ին կը կազմակերպուի եւ յաջողութեամբ կ'իրագործուի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Օրուայ տօնակատարութիւնը:

Այս առիթով, կը կատարուի Քալիֆորնիոյ չըջանի Փուլպուլի Միջ-Մասնաճիւղային մրցաշարք, մասնակցութեամբ՝ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Սան Ֆրանսիսքոյի, Լոս Անճելըսի եւ Ֆրեզնոյի Ա. Դասակարգերու խումբերուն:

Նոյն օրը, երեկոյեան, տեղի կ'ունենայ ճաշկերոյթ-պարահանդէս, Ս. Երրորդութիւն Մայր եկեղեցւոյ սրահին մէջ:

1974ի Օգոստոսին եւս կը կազմակերպուի ճաշկերոյթ-պարահանդէս, նոյն սրահին մէջ:

1975 Յունուար 26ին կը գումարուի Մասնաճիւղի անդամական Բ. ժողովը: Վարչութեան անդամ կ'ընտրուին՝

Կարպիս Գաթարոյեան, Յակոբ Տէր Պողոսեան, Վիքի Գաթարոյեան, Նելլի Միհրանեան, Համբիկ Գասպարեան, Նուպար Նալպանտեան: Ի պաշտօնէ Վարչութեան մաս կը կազմէ սկաուտ-խմբապետուհի Արաքսի Գալընեան:

Նոյն տարին կը կազմակերպուի դաշտահանդէս, որու ընթացքին տեղի կ'ունենայ Մասնաճիւղի սկաուտական կազմի 40

Ֆրեզնոյի Հ.Մ.Ը.Մ. ի «Սասուն» Մասնաճիւղի սկաուտական կազմը, 1982ին:

արի-արենոյններու երգման արարողութիւնը:

1976ին, Մասնաճիւղը կը մասնակցի Շրջ. Վարչութեան կազմակերպած Միջ-Մասնաճիւղային Ա. Ողիմպիականին, Լոս Անճելըսի մէջ:

1976ին, Ֆրեզնոյի մէջ տեղի կ'ունենայ Շրջ. Վարչութեան կազմակերպած Միջ-Մասնաճիւղային ընդհանուր բանակումը եւ դպրոց-բանակումը, հիւրընկալութեամբ Ֆրեզնոյի Մասնաճիւղին:

1977ին, Մասնաճիւղի Ֆութպոլի խումբը կը մասնակցի Շրջ. Վարչութեան կազմակերպած Բ. Ողիմպիականին, Լոս Անճելըսի մէջ:

1978ին, Շրջ. Վարչութեան կազմակերպած եւ Հ.Մ.Ը.Մ. ի 60ամեակին նուիրուած Գ. Ողիմպիականին, Մասնաճիւղը կը մասնակցի Ֆութպոլի եւ պասքեթպոլի խումբերով:

1978ի Յուլիսին, Հ.Մ.Ը.Մ. ի Միջ-Մասնաճիւղային երկօրեայ հանդիպում մը

տեղի կ'ունենայ Ֆրեզնոյի մէջ: Մասնաճիւղի Վարչութիւնը ունէր հետեւեալ կազմը. — Զօհրապ Ստեփանեան, Կարպիս Տէր Յովհաննէսեան, Սալբի Բէրքէզեան, Ռոզի Սաղտրճեան եւ սկաուտ-խմբապետ Հրաչ Գոչունեան:

1977-1978 տարեշրջանին, Հ.Մ.Ը.Մ. ի Ֆրեզնոյի Մասնաճիւղը ունէր 40 երկսեռ անդամ, սկաուտական կազմը կը հաշուէր 40 հոգի: Ունէր ֆութպոլի խումբ եւ պասքեթպոլի խումբ:

1978ին, Ֆրեզնոյէն տիկ. Արշալոյս Էօքսիւզեան բնակարան մը կը նուիրէ Ֆրեզնոյի Հ.Յ.Դ. «Քրիստափոր» Կոմիտէին եւ Հ.Մ.Ը.Մ. ի Մասնաճիւղին, հաւասար իրաւունքով:

1979ին, Մասնաճիւղի Վարչութիւնը կը ներկայացնեն՝ Վարդգէս Մարրլեան, Կարպիս Գաթարոյեան, Յակոբ Գրիօղլեան, Բէթ Պուլուսթեան, Զօհրապ Ստեփանեան, Արամ Աթիքեան, սկաուտ-խմբապետ Հրաչ Գոչունեան:

Ֆրեզնոյի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի «Սասուն» Մասնաճիւղի ֆուտպոլի Ա. Խումբը 1983ին:

1979ին, Շրջ. Վարչութեան կազմակերպած Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Միջ-Մասնաճիւղային Դ. Ողիմպիական Խաղերուն, Լոս Անճելըսի մէջ, Մասնաճիւղի երկսեռ մարզիկները կը մասնակցին՝ ֆութպոլի, պասքեթպոլի, վոլիպոլի, թենիսի, փինկ-փոնկի եւ դաշտային խաղերու մրցումներուն: Կ'արձանագրեն երեք յաղթանակ:

1979ին, Մասնաճիւղը վերաշխուժացման աշխատանք կը տանի, յատկապէս մարզական կեանքի մէջ: Կը մասնակցի Ֆրեզնոյի ֆութպոլի եւ պասքեթպոլի խումբերու մրցաշարքերուն: Ֆութպոլի խումբը ուշագրաւ յաղթանակներով կը գրաւէ մրցաշարքի դասաւորման առաջին դիրքը:

1979ին, Մասնաճիւղի սկաուտական կազմէն 7 հոգի, արի եւ արենոյշ, կը մասնակցին ամերիկեան սկաուտութեան դասընթացին:

1980ին կը կազմակերպուի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ընտանեկան երկօրեայ շաբաթավերջ, Ֆրեզնոյի մէջ:

1980ին Վարչութեան անդամ են՝ Կարպիս Տէր Յովհաննէսեան, Ռոզի Սաղարճեան, Բէթ Պուլութեան, Զօհրապ Ստեփանեան, Արամ Աթիքեան, Շաքէ Պէգիրկանեան, սկաուտ-խմբապետ Հրաչ Գոչունեան:

Նոյն տարին, Մասնաճիւղի Վարչութիւնը յաջողութեամբ կ'իրագործէ տարեկան պարահանդէսը:

1980ին, Մասնաճիւղի Վարչութիւնը շարունակելով իր եռուն գործունէութիւնը, անդամներուն թիւը 55էն կը բարձրանայ 110ի:

1980ին, Հ.Մ.Ը.Մ.Ի նաւասարդեան Ե. Մարգարիտայերուն ֆութպոլի գտումի մրցաշարքը տեղի կ'ունենայ Ֆրեզնոյի մէջ:

Նաւասարդեան Ե. Մարգարիտայերու եզրափակիչ մրցումներուն, Լոս Անճելըսի մէջ, Մասնաճիւղը կ'արձանագրէ երեք յաղթանակ:

1980ին, Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Համագաղութային Սկաուտական Բ. Ընդհանուր Բանակու-

Ֆրեզնոյի Հ.Մ.Ը.Մ.ի «Սասուն» Մասնահիւղի արեւոյշները եւ գայիկները, 1983ին:

մին, Փարիզի մէջ, Արեւմտեան Միացեալ Նահանգներու շրջանէն կը մասնակցին 39 հոգի, որոնցմէ մէկը՝ Ֆրեզնոյի Մասնահիւղէն:

1981ին, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Լոս Անճելըսի Մասնահիւղի Ֆուլթոլի եւ պասքեթպոլի խումբերու մարզիկները, Ֆրեզնոյի Մասնահիւղի հիւրընկալութեամբ, կ'այցելեն Ֆրեզնոյի հայոց «Արարատ» գերեզմանատունը, ուր յարգանքով, ծաղկեպսակ մը կը դնեն վրիժառու բազուկ Սողոմոն Թէշլիբեանի յուշարձան-ղամբանին առջեւ:

1981ին, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Նաւասարդեան Զ. Մարգարաղերուն, Մասնահիւղը կը մասնակցի Ֆուլթոլի, պասքեթպոլի եւ փինկփոնկի մրցումներուն եւ տողանցքին՝ 28 երկսեռ մարզիկներով եւ 26 արի-արեւոյշներով: Կ'արձանագրէ յաղթանակ մը:

1981ին, Ֆրեզնոյի մէջ տեղի կ'ունենայ մարզական սեմինար մը, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Սան Ֆրանսիսքոյի եւ Ֆրեզնոյի Մասնահիւղերու ներկայացուցիչներով:

Մասնահիւղի Վարչութեան ատենապետն է՝ Վարուժան Պուլութեան:

1981ին, Մասնահիւղը իր մասնակցութիւնը կը բերէ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Սան Ֆրանսիսքոյի Մասնահիւղի կազմակերպած մարզական առաջին Փառատօնին, Սան Ֆրանսիսքոյի մէջ:

1982ին, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Նաւասարդեան է. Մարգարաղերուն, Լոս Անճելըսի մէջ, Մասնահիւղը կ'արձանագրէ յաղթանակ մը:

1982ին, Ֆրեզնոյի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնահիւղի Ֆուլթոլի Բ. Դասակարգի խումբը կը տիրանայ Ֆրեզնոյի ախոյեանի տիտղոսին ու կը բարձրանայ Ա. Դասակարգ:

1982ին, Մասնահիւղը ունէր 40 երկսեռ անդամ, 25 երկսեռ մարզիկ: Սկաւտական կազմը կը հաշուէր 60 հոգի: Ընդհանուր գումար՝ 125: Ունէր Ֆուլթոլի խումբ եւ թեթեւ աթլէթ կիրարկող երկսեռ մարզիկներ: Վարչութեան առընթեր կը

Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Ֆրեզնո «Սասուն» Մասնաճյուղի պասեֆբոլի աղջկանց խումբը, 1981ին:
 Զարին աջ՝ Սոսի ԵՒՄԼՆԵԱՆ, Հայկո Օհաննեսյան, Այտա Տէր Պօղոսեան, Մարայ Զատրեան, Աստղիկ Օհաննեսյան:

գործէր Սկաուտական Խորհուրդ:

1983ին, Ֆրեզնոյի մէջ տեղի կ'ունենայ Մասնաճիւղի Սկաուտական Խորհուրդի կազմակերպած բանակում-սեմինարը, մասնակցութեամբ՝ Սան Ֆրանսիսքոյի եւ Ֆրեզնոյի Մասնաճիւղերու:

1983ին, Մասնաճիւղի Վարչութեան անդամ կ'ընտրուին՝ Յակոբ Գրիօղլեան, Զօհրապ Ստեփանեան, Երուանդ Զատրըճեան, Յակոբ Տէր Պօղոսեան, Արաքսի Գալընեան:

1983ի Ապրիլին, տեղի կ'ունենայ Մասնաճիւղի 30 դայլիկ, արծուիկ եւ արի-արենոյշներու սկաուտական երգման արարողութիւնը:

1983ին, Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Նաւասարդեան 8րդ Մարզախաղերուն, Լոս Անճելըսի մէջ, Մասնաճիւղը կ'արձանագրէ յաղթանակ մը:

1984ին, Վարչութեան մաս կը կազմեն՝ Վարուժան Պուլուժեան, Երուանդ Զատրըճեան, Ժանօ Քէրքէզեան, Ժորժ Կիւզէլեան, Նշան Մխիթարեան, Փոլ Մարգարեան, Արա Գասնակեան:

1984ին, Մասնաճիւղի Վարչութեան կազմակերպութեամբ եւ ազգային բարերար տէր եւ տիկ. Վահան եւ Անոյշ Շամլեանի նախագահութեամբ, տեղի կ'ունենայ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի 65ամեակին եւ Մասնաճիւղի 10ամեակին նուիրուած շքեղ ճաշկերոյթ-պարահանդէս:

1984ին, Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Նաւասարդեան 9րդ Մարզախաղերուն, Լոս Անճելըսի մէջ, Մասնաճիւղը կ'արձանագրէ երկու յաղթանակ:

1985ին, Մասնաճիւղի Վարչութեան անդամ կ'ընտրուին՝ Մհեր Շիրտրմեան, Վաչէ Սողոմոնեան, Յակոբ Գրիօղլեան, Զօհրապ Ստեփանեան, Բաֆֆի Սանդիկեան:

1985ին, Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Նաւասարդեան 10րդ Մարզախաղերուն, Մասնաճիւղը կ'արձանագրէ 7 յաղթանակ, 6ը՝ դաշտային խաղերու մրցումներուն:

Նոյն տարին, Մասնաճիւղը աշխուժացման ընթացքի մէջ, ունէր սկաուտական միաւոր, ֆութպոլի, պասքեթպոլի, վոլիպոլի խումբեր, փինկ-փոնկի, թենիսի եւ

Ֆրեզնոյի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի «Սասուն» Մասնաճիւղի նուագախումբը, վրիժառու բազուկ Սողոմոն Թեխիրեանի յուշարձան-դամբարանին առջեւ, 1986ին:

դաշտային խաղերու հետեւող երկսեռ մարզիկներ, որոնք յաճախ կը փայլին, յաղթանակներ տանելով Ֆրեզնոյի տեղական, Միջ-Մասնաճիւղային եւ Նաւասարդեան Մարզախաղերուն:

1985ի Յունիսին, Մասնաճիւղը կ'ունենայ իր նուագախումբը, Բաֆֆի Սանդիկեանի ղեկավարութեամբ եւ մասնակցելով Մայիս 28ի տօնակատարութեան, Ֆրեզնոյի Հայ Կեդրոնի մէջ, իր առաջին ելոյթով կը ստեղծէ խանդավառութիւն: Այնուհետեւ, իր մասնակցութիւնը կը բերէ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Նաւասարդեան Մարզախաղերու փառահեղ տողանցքին:

1985ին, Մասնաճիւղը կ'ունենայ իր նոր անունը, կոչուելով՝ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Ֆրեզնոյի «Սասուն» Մասնաճիւղ:

1986ին, Վարչութեան անդամ կ'ընտրուին՝ Բաֆֆի Սանդիկեան, Մարտիկ Եփրեմեան, Բէթ Պուլուիթեան, Աստղիկ Ճեպեան, Մանասէ Սաղտրճեան:

1986ին, Նաւասարդեան 11րդ Մարզախաղերուն, Լոս Անճելըսի մէջ, Մասնա-

ճիւղը կ'արձանագրէ չորս յաղթանակ:

1988ին, Վարչութեան մաս կը կազմեն՝ Կրէկ-Գրիգոր Քօհայեան, Պերճ Աբգարեան, Հրանդ Գալընեան, Հայկ Սաաթճեան, Փիէո Փիլաւեան, Բաֆֆի Սողոմոնեան, Ժանօ Գարգազեան:

Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Ֆրեզնոյի «Սասուն» Մասնաճիւղը իր հիմնադրութեան առաջին տարիէն սկսեալ, կ'օգտագործէ Ս. Երրորդութիւն Մայր Եկեղեցւոյ եւ Հայ Կեդրոնի սրահներն ու յարմարութիւնները: Ներկայ կը գտնուի եւ իր գործօն մասնակցութիւնը կը բերէ գաղութի ազգային-եկեղեցական ձեռնարկներուն եւ տօնակատարութիւններուն:

Մասնաճիւղէն Շրջ. Վարչութեան մաս կազմած են՝ Վարուժան Պուլուիթեան, Մհեր Շիրտրմեան, երկու չրջան, Կարպիս Գաթարոյեան, երկու չրջան եւ Սերոբ Վարդանեան:

Մհեր Շիրտրմեան իրաւասու ձայնով մասնակցած է Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Պատգամաւորական Ա. եւ Դ. Ընդհ. Ժողովներուն:

ՄՈՆԹԵՊԵԼԼՈՅԻ ՄԱՍՆԱՃԻՒՂ

Մոնթեպելլոյի հայ գաղութէն ներս մարզական կեանքը կը սկսի 1952ին, Հայկական Ակումբի հիմնումով:

1968ին, Հայկական Ակումբի ֆութպոլի խումբը կը տիրանայ Բալիֆորնիոյ ֆութպոլի Ա. Դասակարգի ախոյեանի տիտղոսին:

1968ին, Հայկական Ակումբը իր 15ամեակին առիթով, կը միանայ Հ.Մ.Ը.Մ.ին, տրամադրելով իր բոլոր ուժերը:

Նոյն տարին, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Լոս Անճելլեսի Մասնաճիւղը եւ Մոնթեպելլոյի Հայ Ակումբը, միասնաբար, հրապարակային ձեռնարկով կը տօնակատարեն Հ.Մ.Ը.Մ.ի 50ամեակը, ուր պաշտօնապէս կը յայտարարուի Մոնթեպելլոյի Հայկական Ակումբին միացումը Հ.Մ.Ը.Մ.ին:

1969ին, Մոնթեպելլոյի Հ.Մ.Ը.Մ.ի ֆութպոլի խումբը կը տիրանայ Բալիֆորնիոյ եւ ապա Միջին Ամերիկայի ախոյեանի տիտղոսին:

1971ին, կ'որոշուի Մոնթեպելլոյի Հ.Մ.Ը.Մ.ի ֆութպոլի խումբը միացնել Լոս Անճելլեսի Հ.Մ.Ը.Մ.ի ֆութպոլի խումբին, որ 1972էն սկսեալ փայլուն յաղթանակներով կը տիրանայ ախոյեանի տիտղոսներուն եւ բաժակներու:

1974ին, Մոնթեպելլոյի մէջ, Բալիֆորնիոյ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Առժամեայ Շրջ. Բարձրագոյն Խորհուրդի կողմէ յայտարարուած Հ.Մ.Ը.Մ.ի նորակազմ Մասնաճիւղի Վարչութեան մաս կը կազմեն՝ Օննիկ Աբրահամեան, Քերոբ Առաքելեան, Պորիս Կիրակոսեան, Մինաս Մարգարեան, Նշան Սարաֆեան:

Մոնթեպելլոյի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղի ֆութպոլի Ա. դասակարգի խումբը, 1983ին:

Մոնթեպելլոյի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Մասնաճիւղի պասֆերպոլի խումբը, 1988ին:

1975ին, Վարչութեան անդամներն են՝ Քերոբ Առաքելեան, Աբրահամ Արծրունեան, Տընիս Ղազարեան, Պորիս Կիրակոսեան, Մինաս Մարգարեան:

1976ին, Մասնաճիւղը կը կազմակերպէ ընտանեկան խրախճանք, Մոնթեպելլոյի Հայ Կեդրոնի սրահին մէջ:

1976ին կը գումարուի Մասնաճիւղի անդամական տարեկան ընդհանուր ժողովը:

Վարչութեան անդամ կ'ընտրուին՝ Մինաս Մարգարեան, Սալբի Բագրատունի, Սարգիս Սակինեան, Հրաչ Ասատուրեան, Արա Շիրտըմեան:

1974էն մինչեւ 1977, Մասնաճիւղը կ'ունենայ մարզական եւ ընկերային ուշադրաւ գործունէութիւն:

1978ին չի մասնակցիր Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Միջ-Մասնաճիւղային Ողիմպիական Խաղերուն:

1979ին կը մասնակցի Փուլպոլի եւ պասֆերպոլի խումբերով:

1979ին, սակայն, Մասնաճիւղը կը կազմալուծուի:

1980 Սեպտեմբեր 25 թուակիր դիմումնադրով, թիւով 21 Հ.Մ.Ը.Մ.ականներ եւ մարզասէրներ, ցանկութիւն կը յայտնեն Շրջ. Վարչութեան վերակազմելու Մոնթեպելլոյի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Մասնաճիւղը: Ընթացք կը տրուի եւ առաջին հանդիպում-ժողովին կը կազմուի առժամեայ Վարչութիւն, անդամագրութիւններ կատարելու համար:

1981ին վերակազմուած երիտասարդ երկսեռ ուժերով, կը մասնակցի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Զ. Ողիմպիական Խաղերուն, Փուլպոլի խումբով եւ աթլէթ մարզիկներով:

1981-1982 տարեշրջանին, Մասնաճիւղը ունէր 20 երկսեռ անդամ եւ 75 երկսեռ մարզիկ:

ԹՈՐՈՍ ԲԱՐՍԵՂԵԱՆ

Մոնթեպելլոյի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Մասնաճիւղի վոլիպոլի Ա. Դասակարգի խումբը:

Մոնթեպելլոյի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղի խմբապետական կազմը:

Ունէր ֆուլթայլի խումբ, պասքեթպոլի 5 խումբ, 3ը՝ մանչերու, 2ը՝ աղջիկներու, վոլիպոլի 2 խումբ, մանչերու եւ աղջիկներու, թեթեւ ատլետիկ հետեւող եւ թենիս կիրարկող երկսեռ մարզիկներ:

1982ին, Մասնաճիւղի գործօն անդամ միջազգային իրաւարար Թորոս Բարսեղեան Միացեալ Նահանգներու եւ Գանատայի ֆուլթայլի մրցում ղեկավարող 120 լաւագոյն իրաւարարներէն ընտրուած լաւագոյններու լաւագոյն 7 իրաւարարներէն կ'ընտրուի առաջին, թիւ 1 իրաւարար:

1983ի Յունուարին կը գումարուի Մասնաճիւղի անդամական ընդհ. ժողով:

Վարչութեան անդամ կ'ընտրուին՝ Լիզա Բարսեղեան, Մանուկ Զէյթունցեան, Ճան Նաշունեան, Էտ Սարգիսեան կրտսեր, Շէյլա Գաղարեան, Մարալ Աբէլեան, Բալֆ Պետրոսեան, Ճագ Թումասեան, Քենի Մոսիկեան:

Նոյն տարին, Հոկտեմբերին, տեղի կ'ունենայ Մասնաճիւղի տարեկան ճաշկերոյթ-պարահանդէսը, նուիրուած՝ Հ.Մ.Ը.Մ.ի 65ամեակին:

Այսուհանդերձ, Մասնաճիւղը դարձեալ ընկրկում կ'ունենայ:

Շրջ. Վարչութիւնը ընդառաջելով Մոնթեպելլոյի հայ գաղութէն ներս Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղը վերաշխուժացնելու եւ հրգորացնելու ցանկութեան՝ 1985ի Սեպտեմբերին կը նշանակէ 9 հոգինոց Վարչութիւն, հետեւեալ կազմով. —

Նշան Սարաֆեան, Լիզա Բարսեղեան, Մարալ Աբէլեան, Ճան Նաշունեան, Վիգէն Յովսէփեան, Մանուկ Զէյթունցեան, Յարութ Պուրեան, Քենի Մոսիկեան, Վահէ Գաբրիէլեան:

Նորակազմ Վարչութիւնը անյապաղ աշխատանքի անցնելով, առաջնահերթ նպատակ կ'ունենայ անդամագրութիւնը, սկստական միաւորի ստեղծումը եւ ֆուլթայլի ու պասքեթպոլի խումբերու վերակազմութիւնը:

1985ին, «Մեսրոպեան» ազգ. վարժարանէն ներս, տնօրէն Վիգէն Յովսէփեանի եւ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Վարչութեան քաջալերանքով, աշակերտներով սկստական միաւոր կազմելու աշխատանք կը տարուի եւ հիմը

Մոնթեպելլոյի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Մասնաճիւղի սկաուտական կազմը 1988ի րանակումին:

կը դրուի Մոնթեպելլոյի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի սկաուտական միաւորին, ուսուցչուհի եւ խմբապետուհի Մարո Քէշիշեանի ղեկավարութեամբ:

1985ին, Մասնաճիւղը ունէր 120 երկսեռ անդամ ու մարզիկ: Սկաուտական կազմը կը հաշուէր 50 հոգի: Վարչութեան առընթեր կը գործեն Մարգական Յանձնախումբ եւ սկաուտ-խմբապետներ:

Հ.Մ.Ը.Մ.Ի 11րդ Նաւասարդեան Մարզախաղերուն կը մասնակցի Փութպոլի 2 խումբով, պասքեթպոլի 3 խումբով, 2ը՝ մանչերու, 1ը՝ աղջիկներու, վոլիպոլի 4 խումբով, 2ը՝ մանչերու, 2ը՝ աղջիկներու եւ դաշտային խաղերու հետեւող 15 երկսեռ մարզիկներով:

1987ին, Վարչութեան անդամ կ'ընտրուին՝ Օհաննէս Պաղտասարեան, Լիզա Բարսեղեան, Մանուկ Զէյթունցեան, Մարալ Աբէլեան, Վարդգէս Արապեան, Յակոբ Խաչատուրեան, Յարութ Պուրեան, Թորոս Բարսեղեան, Պետրոս Պէրպէրեան:

Մոնթեպելլոյի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Մասնաճիւղը Փութպոլի, պասքեթպոլի եւ վոլիպոլի խումբերով, Հ.Մ.Ը.Մ.Ին աշխուժութիւն ու թարմութիւն բերող Մասնաճիւղը կ'ըլլայ:

Իր մասնակցութիւնը կը բերէ նաեւ գաղութի ազգային-եկեղեցական հանրանուէր ձեռնարկներուն եւ ազգային տօնակատարութիւններուն:

ՓԱՍԱՏԻՆԱՅԻ ՄԱՍՆԱՃԻԻՂ

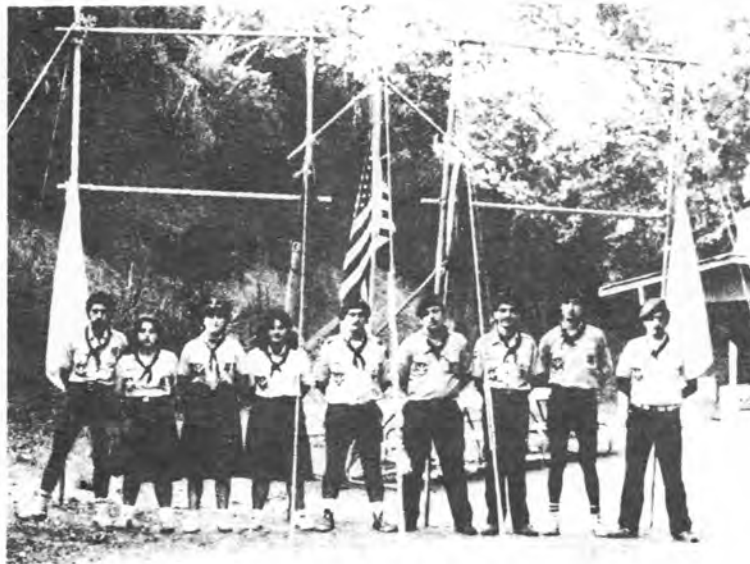
Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Արեւմտեան Միացեալ Նահանգներու Շրջ. Վարչութիւնը ընդառաջելով խումբ մը Հ.Մ.Ը.Մ.ականներու Փասատինայի հետզհետէ աճող գաղութին մէջ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Մասնաճիւղ հիմնելու ցանկութեան, նախապատրաստական աշխատանքներէ ետք, 20 Մարտ 1977ին կը գումարուի հիմնադիր ժողովը, Շրջ. Վարչութեան ներկայութեամբ:

Առաջին Վարչութեան անդամ կ'ընտրուին՝ Իշխան Զարոյեան, Հրաչ Ասատուրեան, Եղիա Գոճայեան, Արա Շիրտըմեան, Մանուէլ Իւթիւճեան, Ժագ Թիւթիւճեան, Յովհաննէս Թաշճեան:

Նորակազմ Մասնաճիւղը ունէր 85 անդամ: Սկստուական միաւորը կը հաշուէր 50 հոգի: Հակառակ կեդրոն կամ ակումբ չունենալուն, մարզական կեանքը, սկստական հաւաքոյթ-խաղերը եւ ժողովները տեղի կ'ունենան կանոնաւոր կերպով:

Առաջին իսկ տարին, Մասնաճիւղը ֆութպոլի եւ պասքեթպոլի մանչերու եւ աղջիկներու խումբերով իր մասնակցութիւնը կը բերէ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Միջ-Մասնաճիւղային Համագաղութային Բ. Ողիմպիական խաղերուն:

1978ին, Վարչութեան անդամ կ'ընտրուին՝ Իշխան Զարոյեան, Մանուէլ Իւ-

Փասատինայի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի արի-արեւոյշներու խմբապետական կազմը, 1984ին:

Փաստինայի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Մասնաճիւղի պատկերասրահի Ա. խումբը 1985ին:

Թիւճեան, Մնացական Յարութիւնեան, Յակոբ Թիւթիւնճեան, Կարպիս Հինտոյեան, Յովհաննէս Թաշճեան, սկաուտ-խմբապետ Պետիկ Թաշճեան:

1978ին, Մասնաճիւղը կ'ունենայ փոքրիկ ահուճք մը, ուր կը կեդրոնանան բոլոր աշխատանքները: Նոյն տարին, հրապարակային հանդիսութեամբ կը տօնուի Մասնաճիւղի հիմնադրութեան առաջին տարեդարճը:

1979ին, Վարչութեան անդամ կ'ընտրուին՝ Հրայր Թորոսեան, Յովհաննէս Թաշճեան, Մնացական Յարութիւնեան, Արա Շիրտրմեան, Գարեգին Պապաստուլուքեան, Յովհաննէս Թոքաթլեան, սկաուտ-խմբապետ Ժիրայր Պաղպուտարեան:

Մասնաճիւղի երկսեռ անդամներուն թիւը կը հասնի 195ի: 45ը՝ սկաուտ, 50՝ մարզիկ, 100ը անդամ:

Յաջորդաբար Վարչութեան անդամ կ'ընտրուին՝

1980ին, Հրայր Թորոսեան, Արա Շիրտրմեան, Շահան Ստեփանեան, Մնացական Յարութիւնեան, Գարեգին Պապաստուլուքեան, Յովհաննէս Թոքաթլեան, Ժիրայր Պաղպուտարեան:

1981ին, Յովհաննէս Թաշճեան, Հրաչ Ասատուրեան, Մնացական Յարութիւնեան, Վահէ Գարրիէլեան, Յովհաննէս Նազարեան, Արա Շիրտրմեան, Ժիրայր Պաղպուտարեան:

1982ին, Հրայր Թորոսեան, Վահան Ճանսրզեան, Մնացական Յարութիւնեան, Հրաչ Ասատուրեան, Գարեգին Պապաստուլուքեան, Անի Քիլէճեան, սկաուտ-խմբապետ Արիկ Գէորգեան:

1983ին, Վարչութիւնը կը ձեռնարկէ Մասնաճիւղի «Մենք» պարբերաթերթի հրատարակութեան, սակայն քանի մը թիւ միայն լոյս կը տեսնէ:

Փասատինայի Հ.Մ.Ը.Մ.ի ֆուտպոլի Ա. խումբը, 1986ին:

Փասատինայի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղի գործոն անդամներէն խմբանկար մը

Փաստօրինայի Հ.Մ.Ը.Մ. ի Մասնաճյուղի խմբապետական կազմը

1983ին, Վարչութեան անդամ կ'ընտրուին՝ Հայկ Տօնապետեան, Մնացական Յարութիւնեան, Անի Քիլէճեան, Արիկ Գէորգեան, Բաֆֆի Մարկէնեան, Տիգրան Թաշճեան, Ժիրայր Պաղպուտարեան:

1983ին, Մասնաճիւղը ունէր 85 երկսեռ անդամ, 75 երկսեռ մարզիկ, սկաուտական միաւորը կը հաշուէր 60 հոգի:

1985ին, Վարչութեան անդամ կ'ընտրուին՝ Սարգիս Տէրվիշեան, Յարութիւն Յարութիւնեան, Բաֆֆի Ճիկէրեան, Էտլարդ Մարտիրոսեան, Ժագ Կարապետեան, Դաւիթ Շիրիգեան, Անի Քիլէճեան:

1986ին, Վարչութեան անդամ են՝ Յովհաննէս Թաշճեան, Ժագ Կարապետեան, Բաֆֆի Թոնակեան, Էտլարդ Մարտիրոսեան, Սարգիս Սահակեան, Գոգօ Գալփագեան, Ժիրայր Պաղպուտարեան:

1986ին, Մասնաճիւղը ունէր 120 երկսեռ անդամ, սկաուտական միաւորը՝ 80:

Մասնաճիւղի իրերայաջորդ Վարչութիւնները, Սկաուտական Խորհուրդները,

Մարզական եւ Ընկերային Յանձնախումբերը իրենց կարելիութեան սահմանին մէջ կը ջանան ոյժ տալ Հ.Մ.Ը.Մ. ի ողնասիւնը կազմող սկաուտական շարքերուն, Փութպոլի, պասքեթպոլի եւ վոլիպոլի խումբերուն, փինկ-փոնկ, թենիս եւ դաշտային խաղեր կիրարկող երկսեռ մարզիկներուն, մարմնամարզութեան եւ հայեցի դաստիարակութեան:

Մասնաճիւղը իր հիմնադրութենէն ի վեր միշտ ներկայ է ու իր գործօն մասնակցութիւնը կը բերէ Հ.Մ.Ը.Մ. ի մարզական կեանքին՝ Նաւասարդեան Մարզախաղերուն, Ապրիլեան մրցաշարքերուն, Փութպոլի եւ պասքեթպոլի մրցաշարքերուն, Սան Ֆրանսիսքոյի Մասնաճիւղի Մարզական Փառատօնին, կազմակերպած է Շրջ. Մարզական Յանձնախումբի Փութպոլի մրցաշարքի աւարտախաղ, խումբերու ընդունելութիւն, հիւրընկալութիւն, նաեւ տեղական մրցաշարք:

Փաստինայի Հ.Մ.Ը.Մ. ի Մասնահիւղի սկաուտական կազմէն տեսարաններ:

Մասնաճիւղը յատուկ զնահատանքի կ'արժանանայ, վերոյիշեալ ձեռնարկներուն, նոյնիսկ եթէ տկար խումբեր ունեցած է, անընդհատ իր մասնակցութեան համար, այն զիտակցութեամբ, որ Մասնաճիւղերու մասնակցութեամբ է, որ Միջ-Մասնաճիւղային ձեռնարկները նուաճումներ կ'արձանագրեն:

Մասնաճիւղը ունի Փութպոլի Ա., Բ., Գ. եւ Դ. Դասակարգերու, պասքեթպոլի երկսեռ եւ վոլիպոլի խումբեր, փինկ-փոնկ, թենիս եւ դաշտային խաղեր կիրարկող երկսեռ մարզիկներ:

Նաւասարդեան Մարզախաղերուն, Մասնաճիւղի Փութպոլի Ա. խումբը ախոյեանի տիտղոսին եւ բաժակներու կը տիրանայ յաջորդաբար 1982, 1983 եւ 1984ին, նաեւ 1986ին՝ Ա. եւ Բ. խումբերը եւ վոլիպոլի մանչերու խումբը: Այլ մարզաձեւերու մէջ եւս կը տանի մէկ, մէկէ աւելի եւ մինչեւ 10 յաղթանակ:

Մասնաճիւղը յաղթանակ կը տանի նաեւ Սան Ֆրանսիսքոյի Մասնաճիւղի Մարզական Փառատօնին, Շրջ. Մարզական Յանձնախումբի Միջ-Մասնաճիւղային եւ իր կազմակերպած մրցաշարքերուն:

Մասնաճիւղի տարեկան ձեռնարկները կ'ըլլան՝ Ամանորի խրախմանք, վիճակահանութիւն, ընկերային հաւաքոյթ, սկաուտա-

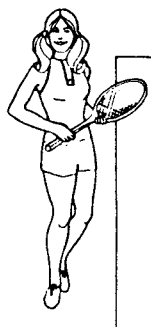
կան հաւաքոյթ-հանդէս, բանակում, Միջ-Մասնաճիւղային եւ ընդհանուր բանակումներ, Հ.Մ.Ը.Մ.Ի եւ Մասնաճիւղի հիմնադրութեան տարեդարձներ, ճաշկերոյթ-պարահանդէս, եւայլն:

1988ին, Վարչութեան անդամ կ'ընտրուին՝ Անդրանիկ Շանլեան, Սիրան Պոսնոյեան, Ժիրայր Պաղպուտարեան, Սարգիս Տէրվիչեան, Սարգիս Սահակեան, Ներսէս Կարապետեան, Յարութիւն Յարութիւնեան:

Մասնաճիւղը ներկայիս հաստատուած է Փասստինայի նոր Հայ Կեդրոնին մէջ, ուր ունի իր սեփական գրասենեակը, սկաուտական միաւորը կ'օգտագործէ ակումբի կարելիութիւնները եւ յարակից բակերը, իսկ մարզիկները եւ մարզախումբերը կ'օտագործեն Փասստինայի մարզականներն ու դաշտերը:

Վաստակաւոր եւ երիտասարդ Հ.Մ.Ը.Մ.ականներու համերաշխ գործակցութեամբ կ'ընթանայ Մասնաճիւղի գործունէութիւնը, միշտ նախանձախնդիր բարձր պահելու Հ.Մ.Ը.Մ.Ի անունն ու վարկը:

Մասնաճիւղը իր մասնակցութիւնը կը բերէ նաեւ գաղութի հանրանուէր ձեռնարկներուն եւ ազգային տօնակատարութիւններուն:

ԿԼԷՆՏԵՅԹԼԻ «ԱՐԱՐԱՏ» ՄԱՍՆԱՃԻՒՂ

Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Արեւմտեան Միացեալ Նահանգներու Շրջ. Վարչութիւնը ընդառաջելով Կլէնտէյլի Հ.Յ.Դ. «Ահարոնեան» Կոմիտէի ցանկութեան, Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Մասնաճիւղ մը ունենալու հետզհետէ հայահոծ գաղութի վերածուող Կլէնտէյլի մէջ, հիմնադիր ժողովը կը գումարուի 15 Դեկտեմբեր 1979ին, Կոմիտէութեան Հայ Կեդրոնի սրահին մէջ. Շրջ. Վարչութեան անդամներու, Լոս Անճելըսի Մասնաճիւղի Վարչութեան ներկայացուցիչներու եւ հիմնադիր 31 երկսեռ անդամներու մասնակցութեամբ:

Հիմնադիր ժողովէն ամիսներ առաջ, արդէն Թեհրանի «Արարատ» կազմակերպութեան մէջ սկսուտական անցեալ ունեցող խումբ մը երիտասարդներ, այլ երիտասարդներու եւ Լոս Անճելըսի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Մասնաճիւղի հետ կը կատարէին սկսուտական աշխատանքներ ու բանակումներ, կազմուած էր նաեւ Փութպոլի խումբ մը:

Նորակազմ Մասնաճիւղի առաջին Վարչութեան անդամ կ'ընտրուին՝ Ռուբէն Գիւրջեան (ատենապետ), Հիլդա Յովհաննիսեան, Հրայր Մեսրոպեան, Վարուժան Շիրտըմեան, Վարուժ Միրզայեան:

Վարչութիւնը՝ Մասնաճիւղի գործունէութեան համար իր տրամադրութեան տակ կ'ունենայ Հայ Կեդրոնի գրասենեակը եւ սրահը:

1979ի Ապրիլին, տեղի կ'ունենայ նորակազմ Մասնաճիւղի հրապարակային առա-

ջին ձեռնարկը՝ քոթէյլ-նկարչական ցուցահանդէսով:

1979ին, Մասնաճիւղը կ'ունենայ իր առաջին ընդհանուր բանակումը եւ իր մասնակցութիւնը կը բերէ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Միջ-Մասնաճիւղային 4րդ Ողիմպիական Խաղերուն:

1980ի Փետրուարին, Մասնաճիւղի անդամներուն թիւը կը հասնի 378ի:

Ծանօթ ազգային Սեւակ Սազինեան կը նշանակուի Մասնաճիւղի խորհրդատու գործավար:

1980ին, Մասնաճիւղի Վարչութեան անդամ կ'ընտրուին՝ Ռուբէն Գիւրջեան, Կարէն Բենիասեան, Իդա Քարայեան, Հրայր Մեսրոպեան, Վարուժ Միրզայեան, Արմիկ Աբրահամեան, Գառնիկ Նալբանդեան:

Մասնաճիւղը կ'ունենայ իր գրասենեակները եւ սկսուտական կեդրոնավայրը Կլէնտէյլի Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ յարակից ազգապատկան բնակարանին մէջ, ապա նաեւ երկրորդ բնակարանին մէջ:

Նոյն տարին, 250 սկսուտներ կը կատարեն երդման տպաւորիչ արարողութիւն: Կ'ընդարձակուի նաեւ Մասնաճիւղի մարզական գործունէութիւնը:

1980-1981, շուրջ երկու տարի, Վարչութիւնը կը հրատարակէ Մասնաճիւղի «Կոչնակ» օրգանը:

Կլեմտէյի Հ.Մ.Ը.Մ.ի «Արարատ» Մասնահիւղի արի-արեւոյշները կը տողանցեն, 1980ին:

1981ին, Վարչութեան անդամ կ'ընտրուին՝ Ռուբէն Գիւրջեան, Արմիկ Քարայեան, Ռուզան Մովսիսեան, Էդիկ Միրզայեան, Արմիկ Աբրահամեան, Վազգէն Ամիրխանեան, Վարուժ Միրզայեան:

Մասնահիւղի անդամներուն թիւը կը հասնի 658ի: Տարեկան ընդհանուր բանակումին կը մասնակցին 350 սկաուտներ, իսկ Միջ-Մասնահիւղային ճրգ Ողիմպիական խաղերուն՝ 233 երկսեռ մարզիկներ:

1982ին, Վարչութեան անդամ կ'ընտրուին՝ Ռուբէն Գիւրջեան, Արմիկ Քարայեան, Վարուժ Միրզայեան, Ռուզան Մովսիսեան, Կարէն Գրիգորեան, Օսիկ Մովսիսեան, Հարմիկ Սարեան, Արմիկ Աբրահամեան, Էդիկ Միրզայեան:

Մասնահիւղի սկաուտական կազմը կը հաշուէ աւելի քան 600 անդամ: Տարեկան ընդհանուր բանակումին կը մասնակցին՝ 300 սկաուտներ, իսկ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Նաւասարդեան Դրգ Մարզախաղերուն՝ 160 երկսեռ մարզիկներ:

Վարչութեան առընթեր կը գործեն՝ Սկաուտական Խորհուրդ, Մարզական Յանձնախումբ, կը սկսի գործել նաեւ Ծնողական Օժանդակ Մարմին:

Մասնահիւղի հիմնադրութենէն սկսեալ, Վարչութիւնները աշխատելու իւրայատուկ ոճով, կը ցուցադրեն բժախընդիր, հետեւողական եւ եռանդուն գործունէութիւն, արձանագրելով կազմաւորման եւ հզօրացման բացառիկ նուաճում:

Հ.Մ.Ը.Մ.ի տարեգրութեան մէջ աննախընթաց, Վարչութիւնները, ակամայ, երբեմն կը դադրեցնեն անդամագրութիւնները, տեղի անբաւարարութեան եւ մարզական ու սկաուտական աշխատանքները ղեկավարող որակաւոր ու անհրաժեշտ մարդու չլուսնալով:

1983ին, Վարչութեան անդամ կ'ընտրուին՝ Համլեթ Չրախեան, Էդիկ Մուշեղեան, Գրիգոր Մկրեան, Օսիկ Մովսիսեան, Արմոնդ Գորգորեան, Հարմիկ Սարեան, Արմիկ Բաղդասարեան:

1984ին, Գարեգին Բ. Կաթողիկոս կը կատարէ ահուճքի եւ սրահի բացումը, ուր կ'արձանագրուին Վեհափառ Հօր հետեւեալ տողերը, իր ստորագրութեամբ.

Երիտասարդութիւնը գարունն է կեանքին,
Հայ նոր սերունդը՝ յոյսը հայ ազգին,
Հ.Մ.Ը.Մ.ը նրազը յոյսին՝
Բոցավառուած դէպի բարձունքն ԱՐԱՐԱՏին:

Նաւասարդեան 9րդ Մարզախաղերուն,
Մասնաճիւղը դասաւորման առաջին տեղը
կը գրաւէ: Անդամներուն թիւը կը հասնի
938ի:

1985ին, Վարչութեան անդամ կ'ըն-
տրուին՝ Համլէթ Զրախչեան, Ժորժ Ահա-
րոնեան, Օսիկ Մովսիսեան, Լիլիթ Բաղդա-
սարեան, Արմոնդ Գորգորեան, Վարուժ
Միրզայեան, Արտուշ Տ. Մինասեան:

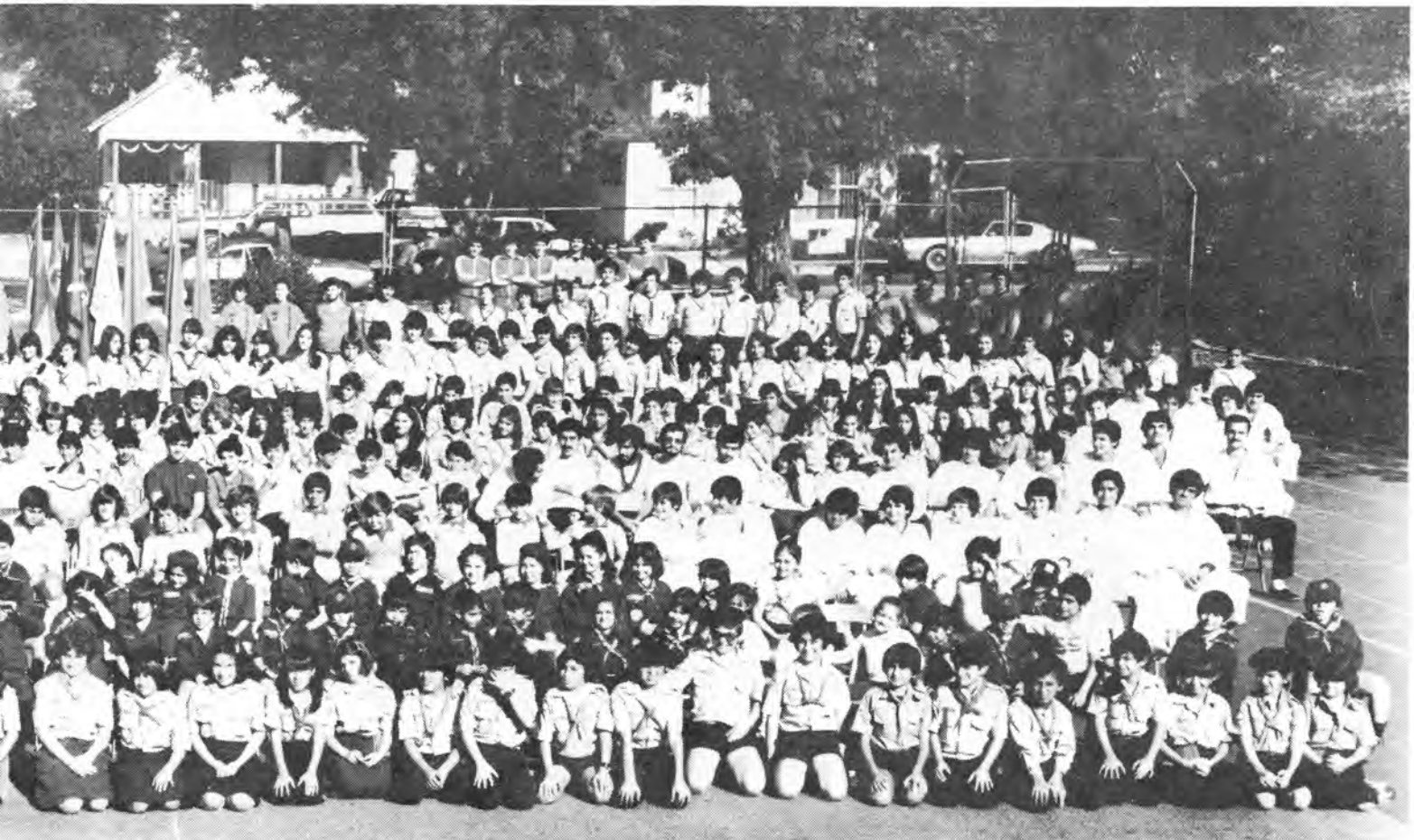
Նաւասարդեան 10րդ Մարզախաղերու
փառահեղ տողանցքին Մասնաճիւղը կը
մասնակցի 850 երկսեռ անդամներով:

Տարեկան ընդհանուր բանակումին կը
մասնակցին 350 սկաուտներ:

Յաջորդաբար, Մասնաճիւղի Վարչու-
թեան անդամ կ'ընտրուին՝

1986ին, Համլէթ Զրախչեան, Ժորժ
Ահարոնեան, Լիլիթ Բաղդասարեան, Հար-
միկ Սարեան, Արմիկ Բաղդասարեան, Ալ-
ֆրէդ Սայեաթ, Արմոնդ Գորգորեան:

1987ին, Լիլիթ Բաղդասարեան, Ժորժ
Ահարոնեան, Ալֆրէդ Սայեաթ, Վիգէն
Դաւթեան, Արմիկ Բաղդասարեան, Ռուբիկ
Սարեան, Սաչիկ Զարգարեան, Արմոնդ
Գորգորեան, Փիէո Զրախչեան:

անդամներուն ընդհանուր խմբանկարը, 1980ին:

Կլենտոյի Հ.Մ.Ը.Մ. ի «Արարատ» Մասնահիւղի ֆուտպոլի պատանեկան խումբը, 1981ին:

Կլենտոյի Հ.Մ.Ը.Մ. ի «Արարատ» Մասնահիւղի աթլետները, 1983ին:

Կլենտոյի Հ.Մ.Ը.Մ. ի «Արարատ» Մասնաճիւղի հիւրընկալ
մարզիկ-մարզիկուհիները, 1985ին:

Կլենտոյի Հ.Մ.Ը.Մ. ի «Արարատ» Մասնաճիւղի խումբ մը սկաուտ
աստիճանաւորներ, 1985ին:

Կլեմտեյի Հ.Մ.Ը.Մ. ի «Արարատ» Մասնաճիւղի ֆուտբոլի Ա. խումբը:

1988ին, Վիգէն Դաւթեան, Ալէն Բժըշկեան, Քարմէն Օհանեան, Վիկտոր Մարթին, Յովիկ Դաւթեան, Կարէն Գրիգորեան, Վալօ Խալաթեան, Ռոպերթ Շատիկեան, Արիկ Գէորգեան:

1986ին, սկաուտներու թիւը կը հասնի 550ի:

Հ.Մ.Ը.Մ. ի Համագաղութային Գ. Ընդհանուր Բանակումին, Լոնտոնի մէջ, Մասնաճիւղը կը մասնակցի 17 սկաուտներով:

1987ին, Մասնաճիւղի անդամներուն թիւը կը հասնի 1300ի: Տարեկան 9րդ ընդհանուր բանակումին կը մասնակցին 325 սկաուտներ:

1988ին, տպաւորիչ արարողութեամբ տեղի կ'ունենայ Մասնաճիւղի 550 սկաուտներու երգման արարողութիւնը: Մարզական Բաժանմունքին թիւը կը հասնի 500ի:

Նաւասարդեան 13րդ Մարզախաղերուն կը մասնակցի 400 երկսեռ մարզիկներով:

1986էն 1988, Մասնաճիւղը Նաւասարդեան Մարզախաղերու ընդհանուր դասաւորման մէջ կը գրաւէ առաջին տեղը եւ յաջորդաբար երեք անգամ ակումբ կը տանի Վարդգէս Տէր Կարապետեանի յիշատակին նուիրուած շրջուն բաժակը:

1988ին, Մասնաճիւղը 50,000 տոլար կը հաւաքէ, Հայաստանի աղէտալի երկրաշարժի աղէտեալներուն օժանդակելու համար:

1988ին, Մասնաճիւղը կը հրատարակէ «Ախթամար» օրացոյցը:

Մասնաճիւղի երկսեռ մարզիկներն ու մարզախումբերը իրենց մասնակցութիւնը կը բերեն եւ յաղթանակներու կը տիրանան նաեւ Շրջ. Մարզական Խորհուրդի եւ Մասնաճիւղի կազմակերպած Միջ-Մասնաճիւղ

Կլեմենտյի Հ.Մ.Ը.Մ.ի «Արարատ» Մասնաճյուղի դրօշակակիրներ եւ արիներ տողանցքի պահույն, 1986ին:

ղային եւ համահայկական մրցաշարքերուն, նաեւ Սան Ֆրանսիսքոյի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Մասնաճիւղի նաւասարդեան փառատօներուն:

Մասնաճիւղի Վարչութեան առնթեր, տարիներու հոլովոյթով զարգացած, 1984էն սկսեալ, կամք ու հաւատք սկզբունքով կը գործեն չորս Բաժանմունքներ, իրենց առանձին Վարչութիւններով:

Սկաուտական Բաժանմունքը, մշտադաւար յորդուն պարտէզ մըն է Մասնաճիւղէն ներս եւ պատուաբեր ներկայութիւն մը՝ մեր հանրանուէր ձեռնարկներուն եւ մեր ազգային տօնակատարութիւններուն: 1988ին ունէր աւելի քան 700 արի, արենոյշ, գայլիկ, մրջնիկ:

Մարզական Բաժանմունքը յաղթանակելու նախանձախնդիր, միշտ կը գտնուի առաջին դիրքերու վրայ: 1988ին ունէր շուրջ 560 երկսեռ մարզիկ:

Երիտասարդական Բաժանմունքը, նկարագիր կազմաւորող հայատրոփ աշխոյժ ու կենսունակ ներկայութիւն մըն է Մասնաճիւղէն ներս: 1988ին ունէր աւելի քան 120 երկսեռ անդամ:

Երէցներու Բաժանմունքը յանձնառու նեցուկ է Մասնաճիւղին եւ բարոյակերտ հովանաւորողը:

Մասնաճիւղի Վարչութեան հովանա-

ւորութեան տակ գործող այս չորս Բաժանմունքներէն ներս, մեծով-պզտիկով, կը տիրապետէ համերաշխ գործակցութիւն, փոխադարձ սէր ու փոխադարձ յարգանք:

Մասնաճիւղի տարեկան ձեռնարկները կ'ըլլան՝ նոր տարուայ դիմաւորում, սկաուտական արշաւ, բանակում, ընդհանուր բանակում, երդման արարողութիւն, մարզական եւ սկաուտական ձեռնարկներ, ցուցահանդէս, շրջապտոյտ, Հ.Մ.Ը.Մ.Ի եւ ազգային տօներու տարեդարձներ, գնահատանքի եւ յիշատակի երեկոներ, հասութաբեր ձեռնարկ, գրական, արուեստի եւ հաճոյական ձեռնարկներ, եւայլն, եւայլն:

Մասնաճիւղը ունի նաեւ սկաուտական եւ մարզական տարազներու եւ գոյքերու խանութ:

Կլէնտէյլի Հ.Մ.Ը.Մ. «Արարատ» Մասնաճիւղը, վստահաբար, Վարչութիւններու հետապնդած նոր ու աւելի ընդարձակ սեփական ակումբ-կեդրոնատեղի-մարզավայրի իրագործումով, առաւել բարգաւաճելու նախանձախնդրութեամբ, պիտի շարունակէ իր օրինակելի գործընթացը, Հ.Մ.Ը.Մ.Ի կառոյցին մէջ մնալու համար իր անունով հպարտ միշտ ամէնէն բազմանդամ ու ամէնէն հզօր Մասնաճիւղը:

ՕՐԷՆՃ ՔԱՌԻՆԹԻԻ
«ՍԱՐԴԱՐԱՊԱՏ» ՄԱՍՆԱՃԻԻՂ

1978ին, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Արեւմտեան Միացեալ Նահանգներու Շրջ. Վարչութեան կազմակերպած Միջ-Մասնաճիւղային Գ. Ողիմպիական Խաղերուն, Օրէնճ Քաունթիին, Հ.Մ.Ը.Մ.ական Արտաշ Քէօլլեանի նախաձեռնութեամբ, տողանցքին կը մասնակցին խումբ մը ապագայ Հ.Մ.Ը.Մ.ականներ:

Այնուհետեւ, Շրջ. Վարչութիւնը ընդառաջելով Օրէնճ Քաունթիի Հ.Յ.Գ. «Արմէն Գարօ» կոմիտէի շրջանին մէջ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղ հիմնելու դիմումին, նախապատրաստական անհրաժեշտ աշխատանքները տանելէ ետք, յատուկ շրջաբե-

րական-յայտարարութեամբ կը հրաւիրէ անդամագրուած եւ գաղութի բոլոր երկսեռ մարզիկները հիմնադիր ժողովի մը, որ տեղի կ'ունենայ 12 Յունուար 1979ին, Բաֆֆի Ակուբեանի նպարատուն-ճաշարանի սրահին մէջ, Ֆաունթըն Վալի:

Ատենէ մը ի վեր բուն ցանկութեամբ հետապնդուած հիմնադիր ժողովին ներկայ կ'ըլլան Շրջ. Վարչութեան ատենապետ Քերոբ Առաքելեան, փոխ-ատենապետ Յակոբ Օվայեան, ատենադպիր տղքթ. Սարգիս Արեւեան, հաշուապահ Մինաս Մարգարեան, քարտուղար Պարգեւ Շիրինեան եւ հիմնադիր 48 երկսեռ անդամներ:

Օրէնճ Քաունթիի Հ.Մ.Ը.Մ.ի «Սարդարապատ» Մասնաճիւղի փոքրերու ֆութպոլի ակօյեան խումբը, 1980ին:

Օրէնն Քաունթիի Հ.Մ.Ը.Մ.ի «Սարդարապատ» Մասնաճիւղի փոփրբու պասքեթպոլի խումբը, 1980ին:

Նորակազմ Մասնաճիւղի առաջին Վարչութեան անդամ կ'ընտրուին՝ տոքթ. Կարօ Դերձակեան, Բաֆֆի Ակուբեան, Սիւզի Յարութիւնեան, Կարպիս Գարամարտեան, Ժիրայր Ներսէսեան, Գէորգ Այվազեան եւ Գրիգոր Ներսէսեան:

Անդամագրութիւնը կը շարունակուի եւ շուտով թիւը կը հասնի 70ի:

1979ի Մայիսին, տեղի կ'ունենայ անդամական ժողով եւ Վարչութեան լրացուցիչ անդամներու ընտրութիւն:

1979ի Յուլիսին, Վարչութիւնը կը կազմակերպէ pot-lock փիքնիք մը, շրջանին մէջ:

1980 Մարտ 12ին, Մասնաճիւղը կը գումարէ անդամական ժողով:

Արտաշ Քէօյլեանի ղեկավարութեամբ, Օրէնն Քաունթիի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղի փոքրիկներու Ֆութպոլի խումբը, միակ հայկական խումբը, շրջանի մրցաշարքին կը նուաճէ ախոյեանի տիտղոսը եւ կը ստանայ բաժակ:

Նոյն տարին, Մասնաճիւղը կը կազմակերպէ նաեւ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Միջ-Մասնաճիւղային պասքեթպոլի մրցաշարք:

1981ին, Մասնաճիւղը ունէր փոքրիկներու Ֆութպոլի խումբ, պասքեթպոլի ման-

չերու երկու խումբ, փինկ-փոնկ եւ դաշտային խաղեր կիրարկող ընդամէնը 75 երկսեռ մարզիկներ:

Հ.Մ.Ը.Մ.ի Ողիմպիական Զ. Մարզախաղերուն կը նուաճէ յաղթանակ մը:

1982ին, Մասնաճիւղը ունէր 120 երկսեռ անդամ, որուն 50ը՝ երկսեռ մարզիկ: Ֆութպոլի երկու խումբ, պասքեթպոլի երկու խումբ, թեթեւ ատլէթի հետեւող երկսեռ մարզիկներ: Վարչութեան առընթեր կը գործեն Ֆութպոլի, պասքեթպոլի մարզիչներ:

Հ.Մ.Ը.Մ.ի Նաւասարդեան է. Մարզախաղերուն, Լոս Անճելըսի մէջ, Մասնաճիւղը կը տանի յաղթանակ մը:

Պասքեթպոլի խումբը կը տիրանայ Հ.Մ.Ը.Մ.ի պասքեթպոլի լիկի ախոյեանի տիտղոսին:

Այսուհանդերձ, Մասնաճիւղի գործունէութիւնը սահմանափակուած կը մնայ Նաւասարդեան Մարզախաղերուն եւ այլ մրցաշարքերու մասնակցութեան մէջ:

Անհրաժեշտ կը նկատուի Մասնաճիւղի վերաշխուժացումն ու ամրապնդումը: Շրջ. Վարչութեան կողմէ կը նշանակուի Վարչութիւն, որպէսզի իրագործուին գաղութէն

Օրէնն Քաունթիի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի «Սարգարապատ» Մասնահիւղի պատկերապոլի խումբը, 1981ին:

ներս Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ներկայութիւնը արդարացնող պայմանները:

Նշանակեալ Վարչութիւնը կ'ունենայ հետեւեալ կազմը. — Կարօ Արուշեան, Սեմ Ազիզեան, տոքթ. Պետրոս Գոճեան, Նուարդ Պալեան, Արմէն Քէօյլեան, Յակոբ Աւետեան, Նշան Շանպէրի:

1983ի Յունուարին, Մասնաճիւղը կը տիրանայ Օրէնն Քաունթիի վազքի ախոյեանի տիտղոսին:

1983ին, Նաւասարդեան Տրդ Մարզախաղերուն, Լոս Անճելըսի մէջ, Մասնաճիւղը կը նուաճէ հինգ յաղթանակ:

1984ի Նաւասարդեան 9րդ Մարզախաղերուն՝ վեց յաղթանակ:

1985ի Նաւասարդեան 10րդ Մարզախաղերուն, թէեւ փոքրաթիւ Մասնաճիւղ, բայց կը նուաճէ 10 յաղթանակ, ինչ որ մեծապէս կը գնահատուի:

1986ին, Շրջ. Վարչութիւնը կը նշանակէ նոր Վարչութիւն. — Կարօ Արուշեան, Սեմ Ազիզեան, Հրաչ Հինդլեան, տոքթ. Պետրոս Գոճեան, Արա Էքմէքեան:

1986ի Նաւասարդեան 11րդ Մարզախաղերուն, Մասնաճիւղը կը նուաճէ վեց յաղթանակ:

1987ին, Վարչութեան անդամ կ'ընտրուին՝ Գէորգ Ալահայտոյեան, Տիգրան Պապիկեան, Հրաչ Հինդլեան, Ռուբինա Թիւթիւնճեան, Վարդան Տիշոյեան, Սեւակ Զօհրապեան, Արա Էքմէքեան:

Օրէնն Քաունթիի Ս. Քառասնից Մանկանց եկեղեցւոյ, «Ղուկասեան» սրահի եւ «Արի Կիրակոս Մինասեան» ազգ. վարժարանի համալիրի կառուցումէն ետք, Հ.Մ.Ը.Մ.ը հնարաւորութիւն կ'ունենայ նաեւ կազմելու Մասնաճիւղի սկաուտական միաւորը:

Այնուհետեւ, ազգային պատկանելիութիւն խորհրդանշող անունով մը՝ կը կոչուի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Օրէնն Քաունթիի «Սարգարապատ» Մասնաճիւղ:

1988ին, Վարչութեան անդամ կ'ընտրուին՝ Վարդան Տիշոյեան, Նազելի Թիւթիւնճեան, Ռուբինա Թիւթիւնճեան, Յովիկ Ֆիլհանէսեան, Անահիտ Պողոսեան:

Մասնաճիւղը մարզական, սկաուտական եւ ընկերային գործունէութեան առընթեր, իր մասնակցութիւնը կը բերէ նաեւ զաղութի հանրանուէր ձեռնարկներուն եւ ազգային տօնակատարութիւններուն:

ՀՈՎԻՏԻ
«ՄԱՍԻՍ» ՄԱՍՆԱՃԻԻՂ

Հ.Մ.Ը.Մ.Ի առաքելութեան հանդէպ հաւատք ունեցող խումբ մը հայորդիներ, դիմումնագիր կը ներկայացնեն Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Արեւմտեան Միացեալ Նահանգներու Շրջ. Վարչութեան, Սան Ֆերնանտո Վալիի մէջ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Մասնաճիւղ հիմնելու:

Շրջ. Վարչութիւնը ընդառաջելով, 16 Օգոստոս 1979ին, Հ.Մ.Ը.Մ.Ի-ական Քրիս Աբգարեանի Վալիի բնակարանին մէջ, 15 հոգիի մասնակցութեամբ, տեղի կ'ունենայ խորհրդակցական ժողով:

Կ'որոշուի Մասնաճիւղ հիմնելու դրա-

կան քայլեր առնել: Արդէն իսկ, շրջանին մէջ, Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Լոս Անճելըսի Մասնաճիւղի Վարչութեան նախաձեռնութեամբ, 14 Յունիս 1979ին կազմուած էին սկաուտական խումբեր, որոնք ունէին արձանագրուած 60 անդամ:

Շրջ. Վարչութեան հրաւերով, 20 Սեպտեմբեր 1979ին, «Ֆերահեան» ազգ. վարժարանի «Տիգրանեան» սրահին մէջ կը գումարուի անդամական առաջին ժողովը: Առաջին Վարչութիւնը կ'ունենայ հետեւեալ կազմը.—

Հովիտի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի «Մասիս» Մասնաճիւղի իմբրապետական կազմը

Հովիտի Հ.Մ.Ը.Մ.ի «Մասիս» Մասնաճյուղի պատվեքպուլի մանչերու Ա. եւ աղջիկներու Բ. խումբերը, 1984ին:

Հովիտի Հ.Մ.Ը.Մ.ի «Մասիս» Մասնաճյուղի պատվեքպուլի Բ. խումբը, 1984ին:

Հովիտի Հ.Մ.Ը.Մ.ի «Մասիս» Մասնանիւղի սկաուտական կազմը, 1985ին:

Հովիտի Հ.Մ.Ը.Մ.ի «Մասիս» Մասնանիւղի արեւոյշները, 1985ին:

Հովիտի Հ.Մ.Ը.Մ.ի «Մասիս» Մասնաճիւղի ֆուտպոլի Ա. խումբը, 1985ին:

Կարօ Պետրոսեան, Քրիս Աբգարեան, Ժիրայր Պօյաճեան, Խաչիկ Կիւրլէքեան, Վարդգէս Թուլումճեան, Ալիս Թօփալեան, Վահան Պապամեան, Կարօ Մարգարեան, սկաուտ-խմբապետ Բաֆֆի Սարգիսեան:

Նորակազմ Մասնաճիւղը կ'անուանուի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Հովիտի Մասնաճիւղ, որուն զօրավիգ ու քաջալեր կը հանդիսանայ շրջանի Հ.Յ.Դ. «Ռոստոմ» Կոմիտէն, իսկ Շրջ. Վարչութիւնը Մասնաճիւղը կը հաստատէ 25 Հոկտեմբեր 1979ին:

1979ի Հոկտեմբերին, տեղի կ'ունենայ Մասնաճիւղի Սկաուտական Խորհուրդի կազմակերպած ձեռնարկը եւ անդամագրութիւնը:

1980ին, Մասնաճիւղի պասքեթպոլի Ա. խումբը կը տիրանայ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Պասքեթպոլի Լիկի կազմակերպած մրցաշարքի ախոյեանի տիտղոսին:

1981ին, Մասնաճիւղը ունէր 125 երկսեռ անդամ, 60 երկսեռ մարզիկ, սկաուտա-

կան կազմը կը հաշուէր 160 հոգի: Գումար՝ 345: Ունէր ֆուտպոլի խումբ, պասքեթպոլի խումբ, մէկը մանչերու, երկուքը աղջիկներու, վոլիպոլի մանչերու խումբ, փինկ-փոնկ կիրարկող երկսեռ մարզիկներ: Վարչութեան առընթեր կը գործեն՝ Սկաուտական Խորհուրդ եւ Ընկերային Յանձնախումբ:

1982 տարեշրջանին, յարաբերաբար 1981 տարեշրջանի աւելի փայլուն գործունէութեան, Մասնաճիւղը կ'ունենայ անգործունեայ եւ անշարժ վիճակ մը:

1983 Յունուար 16ին կը գումարուի անդամական ընդհ. ժողով:

Նոր Վարչութեան անդամ կ'ընտրուին՝ տոքթ. Ճագ Մկրտիչեան, Ազիզ Կիւլէսէրեան, Սիլվա Թօփալեան, Գալուստ Քրիստեանեան, Սոնա Մոմճեան, Համբիկ Սինանեան, Սեպուհ Համասեան, Արմէն Դանիէլեան, սկաուտ-խմբապետ Բաֆֆի Սարգիսեան:

Հովիտի Հ.Մ.Ը.Մ.ի «Մասիս» Մասնաճյուղի պասեթպոլի Ա. խումբը, 1986ին:

Մասնաճյուղի սկաուտական կազմի թիւն էր՝ 140: Վարչութեան առընթեր կը գործեն՝ Ընկերային Յանձնախումբ, Մարզական Յանձնախումբ եւ Սկաուտական Խորհուրդ:

1983ին, Շրջ. Վարչութեան թելադրանքին հետեւելով, Հովիտի Մասնաճյուղը եւս հայկական անուն մը որդեգրելով, կը կոչուի՝ Հովիտի Հ.Մ.Ը.Մ.ի «Մասիս» Մասնաճյուղ:

1979էն 1985 վեց տարիներու ընթացքին, Մասնաճյուղի Վարչութիւնները եւ Յանձնախումբերը շրջանին մէջ կը յաջողին արժեւորել Հ.Մ.Ը.Մ.ը եւ հասցնել նուաճումներու սեմին:

1985ին, Վարչութեան անդամ կ'ընտրուին՝ Պարթեւ Եոսէֆեանց, Ստեփան Պայրամեան, Ժանէթ Ասլանեան, Նուպար Ֆատրքճեան, Գալուստ Քրիստեանեան, Թորոս Զալրգեան, Զապէլ Գազանճեան:

1985ը, կազմակերպչական ծրագրուած ու հետեւողական աշխատանքով, բեղուն տարեշրջան մը կ'ըլլայ Մասնաճյուղին համար: Տպաւորիչ հանդիսութեամբ կը տօնա-

կատարուի նաեւ Մասնաճյուղի հիմնադրութեան ճամբակը:

1985ին, Նաւասարդեան 10րդ Մարզախաղերուն, Մասնաճյուղը կ'արձանագրէ 19 յաղթանակ ու կը զբաւէ ընդհանուր դասաւորման 2րդ դիրքը:

Տողանցքին կը մասնակցին աննախընթաց թիւով՝ 182 հոգի եւ տպաւորիչ կարգապահութեամբ:

1986ին կը գումարուի Մասնաճյուղի անդամական ընդհ. ժողովը, «Ֆերահեան» ազգ. վարժարանի «Տիգրանեան» սրահին մէջ:

Նոր Վարչութեան անդամ կ'ընտրուին՝ Զապէլ Պոյաճեան, Կարօ Պապուշեան, Անդօ Գամարեան, Վարդան Գուլումճեան, Յարութ Խոտանեան, Էլի Պապուղեան, Ժանէթ Ասլանեան, Գօգօ Թօփալեան, Ֆլորա Ունճեան:

1986ին, Սկաուտական Խորհուրդէն եւ Մարզական Յանձնախումբէն բացի, կը կազմուի Երիտասարդական Բաժանմունք, 43 հոգիով:

Մասնաճիւղը ունէր պասքեթպոլի 4 խումբ, ֆութպոլի խումբ, վոլիպոլի աղջկանց Ա. Դասակարգի խումբ եւ դաշտային խաղեր կիրարկող երկսեռ մարզիկներ:

1987ին, Վարչութեան անդամ կ'ընտրուին՝ Զապէլ Գազանճեան, Վաչէ Գասպարեան, Վարդան Գուլումճեան, Թորոս Սուսանի, Սարգիս Մահսէրէճեան, Նուպար Տատրքճեան, Օշին Յարութիւնեան, Յարութ Խոտանեան, Սարգիս Կիտցիւնեան:

1987ին, Մասնաճիւղը լաւագոյն մարզախումբերով, ներկայանալի մասնակցութիւն կ'ունենայ Նաւասարդեան 12րդ Մարզախաղերուն: Կը մասնակցի ֆութպոլի 2 խումբով, պասքեթպոլի 10 խումբով, 6ը՝ մանչերու, 4ը՝ աղջիկներու, վոլիպոլի 8 խումբով, 4ը՝ մանչերու, 4ը՝ աղջիկներու եւ դաշտային խաղերուն՝ 70 երկսեռ մարզիկներով:

1988ին, Վարչութեան անդամ կ'ընտրուին՝ Վարդգէս Թուլումճեան, Նուպար Տատրքճեան, Հայկօ Արմէնեան, Վաչէ

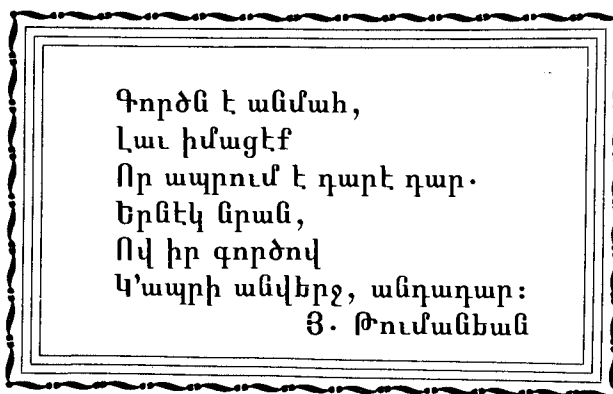
Գասպարեան, Մայք Վարժապետեան, Թորոս Սուսանի, Արման Աչճեան, Վարդան Գուլումճեան, Երուանդ Պէրէճիքլեան

275 երկսեռ անդամ ու մարզիկ եւ 125 սկաուտական կազմ հաշուող Մասնաճիւղէն ներս, Վարչութեան առընթեր՝ կը գործեն Սկաուտական Խորհուրդ, Մարզական եւ Ընկերային Յանձնախումբեր եւ Երիտասարդական Բաժանմունք:

Հովիտի ընդարձակ ու հայահոծ շրջանին մէջ, Մասնաճիւղը աճելու, հզօրանալու եւ յաջողելու լայն կարելիութիւններ ունի:

Հիմնադրութենէն ի վեր, օգտագործած է «Ֆերահեան» ազգ. վարժարանի ժողովասրահը, խաղավայրը եւ այլ յարմարութիւնները:

Այսուհանդերձ, շրջանին մէջ հետապնդուող Հայ Կեդրոնի իրագործումով, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Հովիտի «Մասիս» Մասնաճիւղը պիտի ունենայ ազատօրէն գործելու իր մնայուն կեդրոն-հաւաքավայրը եւ խաղավայրը:

ՀԻՒՍԹԸՆ (ԹԵՔՍԱՍ)
ՄԱՍՆԱՃԻՒՂ

Հիւսթընի (Թեքսաս նահանգ) 1500 հայութիւն հաշուող գաղութին մէջ, խումբ մը հայորդիներ դիմում կը կատարեն Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Արեւմտեան Միացեալ Նահանգներու Շրջ. Վարչութեան, Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Մասնաճիւղ մը հիմնելու, իբրեւ անհրաժեշտութիւն ազգային դպրոցէ զուրկ եւ օտար շրջանակներու մէջ հասակ առնող սերունդները հայեցի միջնորդութի մէջ համախմբելու եւ անոնց ներշնչելու՝ ազգային ոգի:

Դիմումը գործի վերածուելով, նախապատրաստական աշխատանքներէ ետք, 1983ին կը գումարուի Մասնաճիւղի հիմնադիր ժողովը:

Վարչութեան անդամ կ'ընտրուին՝ Վարդգէս Յակոբեան (ատենապետ), Սամ Յակոբեան, Փասքալ Կիւզէլ, Արմէն Մանուկեան, Սերոժ Ալավերտեան, Վարդան Ապրիլեան, Սարգիս Գալայճեան:

Նորընտիր Վարչութիւնը կը կազմակերպէ իր առաջին ձեռնարկը՝ ճաշկերոյթ-պարահանդէս, 11 Յունիս 1983ին, որուն ընթացքին խօսք կ'առնեն Շրջ. Վարչութեան ատենադպիր Ժիրայր Պոյաճեան եւ նորակազմ Մասնաճիւղի Վարչութենէն՝ Վարդգէս Յակոբեան եւ Արմէն Մանուկեան:

1984ին, Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Նաւասարդեան Զրգ Մարզախաղերուն, լոս Անճելըսի մէջ, Մասնաճիւղը կը մասնակցի ֆութպոլի Ա. Դասակարգի խումբով:

Հիւսթընի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Մասնաճիւղի ֆութպոլի խումբը, 1984ին:

1985ին, Վարչութեան անդամ կ'ընտրուին՝ Փասքալ Կիւզէլ, Հայկազ Կարախանեան, Արամ Վարդանեան, Վարդգէս Թահթաճեան, Մկրտիչ Ժորժէզեան:

1985ի Նաւասարդեան 10րդ Մարզախաղերուն, Մասնաճիւղը իր երկսեռ մարզիկները խանդավառող յաղթանակ մը կը տանի, փինկ-փոնկի Ա. Դասակարգի աղջիկներու մրցումներուն:

Այլ առիթով, Հիւսթըն կը մեկնի եւ Վարչութեան ժողովին կը մասնակցի Շրջ. Վարչութեան գանձապահ Նուպար Սարգիսեան:

Այսուհանդերձ, Մասնաճիւղի անդամները առաւելաբար պետական կամ այլ եւ այլ հաստատութիւններու եւ կազմակերպութիւններու պաշտօնեայ, յաճախ, հարկադրաբար, գործի բերումով կը տեղափոխուին: Այդ իսկ պատճառով, Հ.Մ.Ը.Մ.ը կը մնայ կազմալոյծ վիճակի մէջ եւ գաղութէն ներս որեւէ գործունէութիւն ունենալէ կը դադրի: Սակայն, գաղութը ունի ազգային կեանքը վերաշխուժացնելու հեռանկարներ, որոնց կապուած է նաեւ վերստին կազմակերպումը Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղին:

ՍԱՆ ՏԻԷԿՈՅԻ «ՍԵՒԱՆ» ՄԱՍՆԱՃԻԻՂ

1982ին, Հ.Մ.Ը.Մ.ի նաևասարդեան 7րդ Մարզախաղերուն, Լոս Անճելըսի մէջ, Սան Տիէկոյէն էմիլ Մաղաքեանի եւ Կարպիս Զատէեանի ղեկավարութեամբ խումբ մը մարզասէր հայորդիներ, «Արմէնզ» ֆութպոլի խումբով իրենց մասնակցութիւնը կը բերեն եւ, միեւնոյն ատեն, փափաք կը յայտնեն Շրջ. Վարչութեան, Սան Տիէկոյի մէջ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղ հիմնելու:

Շրջ. Վարչութիւնը ընդառաջելով հրաւերին, նաեւ Հ.Մ.Ը.Մ.ի գործունէութեան աւելի լայնատարած բնոյթ տալու տրամադ-

րութեամբ, Սան Տիէկոյի մէջ ներկայ կը գտնուի 2 Հոկտեմբեր 1982ին կազմակերպուած Մասնաճիւղի հիմնադիր-հանդիպումին եւ տեղւոյն վրայ կը նշանակուի անդամագրութիւն կատարելու յանձնախումբ մը: Այնուհետեւ, կը գումարուի նորակազմ Մասնաճիւղի անդամական առաջին ժողովը եւ առաջին Վարչութեան անդամ կ'ընտրուին՝ Վրէժ Սարգիսեան, Արմոնդ Մեհրաբեան, Սոնիկ Օհանեան, Ռոբերթ Դաբաղեան, Կարօ Արթինեան:

1983ին, Սան Տիէկոյի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղը նաևասարդեան Տրդ Մարզա-

Սան Տիէկոյի «Արմէնզ» ապա՝ Հ.Մ.Ը.Մ.ի «Սեւան» Մասնաճիւղի ֆութպոլի խումբը, 1982ին:

Սան Տիէկոյի Հ.Մ.Ը.Մ. ի «Սեւան» Մասնաճիւղի մարզիկները կը տողանցեն, Նաւասարդեան Ցրդ Մարզախաղերուն, 1983ին:

խաղերուն կը մասնակցի ֆութպոլի խումբով եւ աթլէթներով:

1983ին, Մասնաճիւղի Վարչութեան մաս կը կազմեն՝ Վրէժ Տէր Սարգիսեան, Վահէ Մանուչակեան, Մարկարէթ Իսմայիլեան, Արմոնդ Մեհրաբեան, Շէրի Մինասեան:

1984ին, Մասնաճիւղը դժուարութիւններու դէմ յանդիման գտնուելով, կարելիութիւնը չունենար մասնակցելու Նաւասարդեան Ցրդ Մարզախաղերուն:

Այնուհետեւ, Սան Տիէկոյի Հ.Յ.Դ. «Ռուբէն» Կոմիտէի քաջալերանքով, Հ.Մ.Ը.Մ.ական աշխոյժ ու հաւատաւոր հայորդիներ, որոնք Սան Տիէկոյի փոքրաթիւ հայութեան մէջ վառ կը պահեն ազգային կեանքը, կազմակերպչական աշխատանք կը տանին Հ.Մ.Ը.Մ. Մասնաճիւղէն ներս: Կը գումարուի անդամական ժողով ու կ'ընտրուի նոր Վարչութիւն:

Նորընտիր Վարչութիւնը կը նշանակէ

եւ գործի կը մղէ նաեւ սկաուտական եւ մարզական յանձնախումբեր:

Սկաուտական Յանձնախումբը արձանագրութեան աշխատանք կը տանի եւ իր կարելին կ'ընէ ու 1985ին կը կազմէ Մասնաճիւղի սկաուտական առաջին միաւորը, որպէսզի արիւնք, արենոյճներ, գայլիկներ եւ մըջնիկներ Հ.Մ.Ը.Մ.ի սկաուտական տարագ հագած, ինչպէս ամէնուրեք, խանդավառող ներկայութիւն ըլլան Սան Տիէկոյի գաղութէն ներս:

Մարզական Յանձնախումբը կը կազմէ ֆութպոլի երկու խումբ. Ա. Դասակարգի, 16էն վեր տարիք ունեցողներու եւ Բ. Դասակարգի, 11էն 16 տարեկաններու համար:

1985ին, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Նաւասարդեան 10րդ Մարզախաղերուն, Մասնաճիւղը կը մասնակցի ֆութպոլի Ա. Դասակարգի խումբով, որ իր խմբակին մէջ առաջին տեղը կը գրաւէ ու կը տիրանայ ախոյեանի տիտղոսին եւ բաժակին:

Սան Տիէկոյի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի «Սեւան» Մասնաճիւղի արձուիկներ եւ գայլիկներ, 1987ին:

Սան Տիէկոյի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի «Սեւան» Մասնաճիւղի սկաուտական կազմը, 1988ի ընդհանուր բանակումին:

1986ին, անդամական ժողովի որոշումով, Մասնաճիւղը կ'ունենայ ազգային պատկանելիութիւն խորհրդանշող անուն մը եւ այնուհետեւ կը կոչուի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Սան Տիէկոյի «Սեւան» Մասնաճիւղ:

Վարչութեան անդամ կ'ընտրուին՝ Էմիլ Մաղաքեան, Բաֆֆի Իսմայիլեան, Մանուէլ Մարսէլեան, Էլմա Բալալեան, Արա Բալալեան, Արմէն Բալալեան, Գուրգէն Բուղաղեան:

Վարչութեան առընթեր կը գործեն Սկաուտական Խորհուրդը եւ Մարզական Յանձնախումբը: Մասնաճիւղը ունէր 65 երկսեռ անդամ ու մարզիկ, սկաուտական կազմը կը հաշուէր 30 հոգի:

1986ին, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Նաւասարդեան 11րդ Մարզախաղերուն, Լոս Անճելըսի մէջ, Մասնաճիւղը կը մասնակցի Փութպոլի խումբով, վոլիպոլի 2 խումբով, մանչերու

եւ աղջիկներու, թենիսի եւ դաշտային խաղերու մրցումներուն 6 երկսեռ մարզիկներով, նաեւ սկաուտական կազմով:

1988ին, Վարչութեան անդամ կ'ընտրուին՝ Էմիլ Մաղաքեան, Մանուէլ Մարսէլեան, Վահէ Մանուչակեան, Տինա Տապաղեան, Արա Բալալեան, Սեդա Խոչարեան, Աստղիկ Մարգարեան, Սեպուհ Օհանեան, Էտիկ Իսմայիլեան:

Հ.Մ.Ը.Մ.ի «Սեւան» Մասնաճիւղի ձեռնարկները տեղի կ'ունենան Սան Տիէկոյի Հայց Առաքելական Եկեղեցւոյ «Խոչարեան» սրահին մէջ:

Հ.Մ.Ը.Մ.ի բոլոր Մասնաճիւղերուն պէս, Սան Տիէկոյի Մասնաճիւղը եւս մարզական, սկաուտական եւ ընկերային ընթացիկ գործունէութեան առընթեր, իր մասնակցութիւնը կը բերէ գաղութի հանրանուէր ձեռնարկներուն եւ ազգային տօնակատարութիւններուն:

ԱՐԵՒՄՏԵԱՆ ՄԻԱՑԵԱԼ ՆԱՀԱՆԳՆԵՐ

ՇՐՋԱՆԱՅԻՆ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

1974ին, Քալիֆորնիոյ մէջ գործող Հ.Մ.Ը.Մ.ի չորս Մասնաճիւղերը՝ Լոս Անճելըսի, Մոնթեպելլոյի, Սան Ֆրանսիսքոյի եւ Ֆրեզնոյի, ամբողջացնելով Շրջ. Վարչութիւն ունենալու Հ.Մ.Ը.Մ.ի Ընդհ. Ծրագիր-Կանոնագրի օրինական պայմանները, վարչական-ներկայացուցչական խորհրդակցական հանդիպում մը ունենալով, կը նշանակեն Քալիֆորնիոյ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Շրջանային Առժամեայ Բարձրագոյն Խորհուրդ մը, որուն անդամները՝

Նշան Սարաֆեան, Վարուժան Պուլուիթեան, Արտուշ Ծատուրեան, Ճորճ Պաղտոյեան, Տիգրան Սարգիսեան, Հրայր Սարգիսեան եւ Կարպիս Գաթարոյեան, Շրջ. Վարչութիւն ընտրելու անհրաժեշտ աշխատանքները տանելէ ետք՝

1974ի Նոյեմբերին կը գումարուի Շրջ. Ներկայացուցչական Ա. Ժողովը, ուր առաջին Շրջ. Վարչութեան անդամ կ'ընտրուին՝

Յակոբ Օվայեան (ատենապետ), Արմէն Տէյրմէնճեան, Մհեր Եիւրտրմեան, Վարուժան Պուլուիթեան, Տիգրան Սարգիսեան, Հրայր Սարգիսեան եւ Զարեհ Էքմէքճեան:

Հ.Մ.Ը.Մ.ի գործունէութիւնը միայն Քալիֆորնիա նահանգին մէջ չսահմանափակելու, այլ Միացեալ Նահանգներու ամբողջ արեւմտեան շրջանին մէջ ընդարձակելու հեռանկարով, Շրջ. Վարչութիւնը կ'անունուի՝ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Արեւմտեան Միաց-

եալ Նահանգներու Շրջ. Վարչութիւն:

1975ին, Շրջ. Վարչութեան կազմակերպութեամբ՝ տեղի կ'ունենայ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Արեւմտեան Միացեալ Նահանգներու շրջանի սկաուտական առաջին ընդհանուր բանակումը, Ֆրեզնոյի «Լեոն Յակոբեան» դաշտավայրին մէջ:

1976ին, Շրջ. Վարչութեան նախաձեռնութեամբ, ընդառաջելով Հ.Յ.Դ. «Շանթ» Կոմիտէութեան առաջարկին եւ Լոս Անճելըսի Մասնաճիւղի Վարչութեան կազմակերպութեամբ, առաջին անգամ ըլլալով, տեղի կ'ունենան Հ.Մ.Ը.Մ.ի Միջ-Մասնաճիւղային Ողիմպիական Խաղեր, Իսթ Լոս Անճելըս Գոլէճի մարզադաշտին վրայ, 4000 հանդիսականներու ներկայութեամբ:

Մրցումներուն եւ տողանցքին կը մասնակցին՝ Հ.Մ.Ը.Մ.ի չորս Մասնաճիւղերէն 250 երկսեռ մարզիկներ, ներառեալ՝ սկաուտական կազմերը, առաւել՝ ազգային վարժարաններու, Կիրակնօրեայ եւ Հ.Օ.Մ.ի Շաբաթօրեայ վարժարաններու եւ Հայ Երիտ. Դաշնակցութեան Ուխտերու երկսեռ մարզիկները:

1976ին կը գումարուի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Շրջանային Ներկայացուցչական Բ. Ժողովը: Շրջ. Վարչութեան անդամ կ'ընտրուին՝

Քերոբ Առաքելեան (ատենապետ), Յակոբ Օվայեան, տղթ. Սարգիս Արեւեան, Յարութ Եփրեմեան, Հրայր Սարգիսեան,

Հ.Մ.Ը.Մ.ի Արեւմտեան Միացեալ Նահանգներու Շրջանային Ներկայացուցչական
Բ. Ժողովը, 1976ին:

Նստած, ձախէն աջ՝ տոբ. Սարգիս Արեւեան, Զօհրայ Անտոնեան, Արմէն Տէյրմէնեան, Տիգրան Ոսկունի,
Քերոբ Առաքելեան, Յակոբ Օվայեան, Յարութիւն Բարսեղեան:

Երկրորդ շարք, ոտքի, ձախէն աջ՝ Յուլի Յովսէփեան, Ստեփան Պաղպուտարեան, Տիգրան Սարգիսեան,
Հրայր Սարգիսեան, Սիլվա Սարգիսեան, Մինաս Մարգարեան, Նուպար Սարգիսեան:

Երրորդ շարք, ոտքի, ձախէն աջ՝ Ճորն Արելեան, Ռազմիկ Շիրինեան, Ռոստոմ Այնթապեան, Հրայր
Նալպանտեան, Լեւոն Տէր Պետրոսեան, Վարդգէս Թովմասեան, տոբ. Արմէն Կէօնեան:

Չորրորդ շարք, ոտքի, ձախէն աջ՝ Իշխան Զարոյեան, Ճորն Սվազեան, Կարպիս Գաբարոյեան, Ներսէս
Իղնեան, Քրիս Արգարեան:

Զախէն աջ՝ Հրայր Յովնանեան, Վարդգէս Տէր Կարապետեան (Կեդր. Վարչութեան ատենապետ), տիկ. Յովնանեան, Քերոբ Առաքելեան:

Մինաս Մարգարեան, Կարպիս Գաթարոյեան:

Շրջանային ներկայացուցչական Բ. Ժողովը կը վաւերացնէ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Արեւմտեան Միացեալ Նահանգներու շրջանի ներքին Ծրագիր-Կանոնագիրը:

1977 Մարտ 10ին, Փասատինայի մէջ, Շրջ. Վարչութեան ներկայութեամբ, կը գումարուի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Փասատինայի Մասնաճիւղի հիմնադիր ժողովը:

1977 Մայիսին, նախաձեռնութեամբ եւ հովանաւորութեամբ Շրջ. Վարչութեան եւ կազմակերպութեամբ Լոս Անճելըսի Մասնաճիւղի Վարչութեան, տեղի կ'ունենան Հ.Մ.Ը.Մ.ի Միջ-Մասնաճիւղային համագաղութային Բ. Ողիմպիական Խաղերը եւ Յաղթանակի Պարահանդէսը:

Մարզախաղերուն եւ տողանցքին կը մասնակցին՝ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Լոս Անճելըսի, Սան Ծրանսիսքոյի, Տրեզնոյի եւ Փասատինայի Մասնաճիւղերու երկսեռ մարզիկները եւ սկաուտական կազմերը, Թեհրանի Հ.Մ. «Արարատ» կազմակերպութեան պասքեթ-

պոլի Ա. Դասակարգի մանչերու եւ աղջիկներու խումբերը եւ աթլէթները, Մեքսիքո Սիթիէն եւ Թինսուանայէն (Մեքսիքա) Հ.Մ.Ը.Մ.ական երիտասարդներ, Փութպոլի խումբով, Հայ Երիտ. Դաշնակցութեան Ուխտերու, Հ.Յ.Մ.ի Շաբաթօրեայ վարժարաններու, Քալիֆորնիոյ Հայ Մարզական Միութիւններու երկսեռ մարզիկները: Տողանցքը կը զլխաւորէ շարժանկարի աստղ՝ Մայք Քանըրը (Գրիգոր Օհանեան):

1978ի Մայիսին, Հ.Յ.Դ. Արեւմտեան Ամերիկայի Կեդր. Կոմիտէի եւ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Արեւմտեան Միացեալ Նահանգներու Շրջ. Վարչութեան նախաձեռնութեամբ եւ հովանաւորութեամբ, տեղի կ'ունենան Հ.Մ.Ը.Մ.ի Միջ-Մասնաճիւղային համագաղութային Ողիմպիական Գ. Խաղերը, Լոս Անճելըսի Քաղաքային Գոլէճի (էլ. էյ. Սի. Սի.) մարզադաշտին վրայ, նուիրուած՝ Հայաստանի Անկախ Հանրապետութեան հիմնադրութեան եւ Հ.Մ.Ը.Մ.ի հիմնադրութեան 60ամեակներուն:

Կը մասնակցին՝ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Լոս Ան-

Հ.Մ.Ը.Մ.ի Արեւմտեան Միացեալ Նահանգներու իմրապետական կազմը, Ֆրեզնո, 1981ին:

ճելըսի, Սան Ֆրանսիսքոյի, Ֆրեզնոյի, Փասատինայի եւ Պոսթընի Մասնաճիւղերու երկսեռ մարզիկները, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Աւստրալիոյ Մասնաճիւղերէն երկսեռ մարզիկներ, 70 հոգիով, Մեքսիքո Սիթիէն, Թիւուանայէն, Հ.Ե.Դ. Ուիտերէն երկսեռ մարզիկներ, Լոս Անճելըսի հայ եւ օտար վարժարաններու եւ Հ.Օ.Մ.ի Շաբաթօրեայ վարժարաններու աշակերտութիւնը:

9000 հանդիսականներու ներկայութեամբ, շուրջ 2000 երկսեռ մարզիկներու եւ սկաուտական կազմերու տողանցքը կը գլխաւորէ Քալիֆորնիոյ նահանգապետ ձէրի Պրաուն: Օրուայ նախագահուն՝ տիկ. Ֆլորա Շահվերտեան ներկայ կ'ըլլայ իր զաւկին՝ Վահէ Շահվերտեանի հետ:

«Պոնավանթիւր» պանդոկին մէջ, Յաղթանակի Պարահանդէսին ներկայ կ'ըլլայ 2500 հոգի:

1978ի Օգոստոսին, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Արեւմրտեան Միացեալ Նահանգներու շրջանը իր մասնակցութիւնը կը բերէ Հ.Մ.Ը.Մ.ի համագաղութային սկաուտական Ա. ընդհա-

նուր բանակումին, Յունաստանի մէջ, 31 արի-արենոյշներով:

1978ի Նոյեմբերին, Մոնթեպելլոյի Հայ Կեդրոնի սրահին մէջ կը գումարուի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Շրջ.Ներկայացուցչական Ա. բացառիկ (ընթացիկ Գ.) ժողովը: Իրաւասու ձայնով կը մասնակցին 23 պատգամաւորներ:

1975-76 եւ 1977-78 տարեշրջաններու Շրջ. Վարչութեան տեղեկագիրներէն ի յայտ կու գայ, որ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Լոս Անճելըսի, Սան Ֆրանսիսքոյի, Ֆրեզնոյի եւ Փասատինայի Մասնաճիւղերը միասնաբար ունէին 412 երկսեռ անդամ, սկաուտական կազմերը կը հաշուէին 390 արի, արենոյշ, գայլիկ եւ մրջնիկ: Ընդհանուր գումար՝ 802:

Հ.Մ.Ը.Մ.ի Համագաղութային Պատգամաւորական Բ. Ընդհ. ժողովին պատգամաւոր կ'ընտրուին՝ տոքթ. Սարգիս Արեւեան եւ Կարպիս Թիթիզեան: Շրջ. Վարչութեան կողմէ՝ Քերոբ Առաքելեան:

1978ին, Ֆրեզնոյի մէջ, Շրջ. Վարչու-

Հ.Մ.Ը.Մ.ի Արեւմտեան Միացեալ Նահանգներու Մարզական
Բ. Սեմինարին մասնակցողները, 1981ին:

Թիւնը կը պատուէ Հ.Մ.Ը.Մ.ի բարերարներ՝ տիկ. Արշալոյս Էօքսիւզեանը եւ Վահան Շամլեանը:

1978 Դեկտեմբեր 15ին, Կլէտէյլի Հայ Կեդրոնին մէջ, Շրջ. Վարչութեան ներկայութեամբ, կը գումարուի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կլէտէյլի Մասնաճիւղի հիմնադիր ժողովը:

1979 Յունուար 12ին, Օրէնճ Քաունթիի մէջ, Շրջ. Վարչութեան ներկայութեամբ, կը գումարուի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Օրէնճ Քաունթիի Մասնաճիւղի հիմնադիր ժողովը:

1979ին կը գումարուի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Շրջ. Ներկայացուցչական Դ. ժողովը, Էնսինոյի «Ֆերահեան» ազգ. վարժարանի «Տիգրանեան» սրահին մէջ: Շրջանի 6 Մասնաճիւղերէն՝ Լոս Անճելըսի, Սան Ֆրանսիսքոյի, Ֆրեզնոյի, Փասատինայի, Կլէտէյլի եւ Օրէնճ Քաունթիի, իրաւասու ձայնով կը մասնակցին՝ 23 պատգամաւորներ:

Շրջ. Վարչութեան անդամ կ'ընտրուին՝ Բերոբ Առաքելեան (ատենապետ), տոբթ. Սարգիս Արեւեան, տոբթ. Պերճ Ռուբին-

եան, Մհեր Շիրտրմեան, Զօհրայ Անտոնեան, Սերոբ Վարդանեան, Վահէ Յովակիմեան, Մինաս Մարգարեան, Ստեփան Պաղպուտարեան:

1979ին, Շրջ. Վարչութեան Շրջանային Մարզական Յանձնախումբը կը կազմէ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Պասքէթպոլի Լիկ:

1979ին, Շրջ. Սկստուական Խորհուրդի կազմակերպութեամբ տեղի կ'ունենայ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Արեւմտեան Միացեալ Նահանգներու սկստու խմբապետական Ա. դպրոցբանակումը, Հ.Ե.Դ. ճամբարին մէջ, 70 աստիճանաւորներու մասնակցութեամբ:

Շրջ. Վարչութիւնը Ստեփան Պաղպուտարեանը կը նշանակէ Շրջ. Սկստու-Խումբապետ: Համարատու այս պաշտօնին բերումով, ան կը դադրի Շրջ. Վարչութեան իրաւասու ձայնով իբրեւ անդամ մաս կազմելէ: Զինք կը փոխարինէ, Շրջ. Վարչութեան որոշումով՝ Պարգեւ Շիրինեան:

1979ի Մայիսին, Շրջ. Վարչութեան նախաձեռնութեամբ, տեղի կ'ունենան Հ.Մ.

Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Արեւմտեան Միացեալ Նահանգներու Շրջ. ներկայացուցչական Տրջ. ներկայացուցչական Տրջ. Ներկայացուցչական Տրջ. ժողովը, 1981ին:

Ը.Մ.Ի Նաւասարդեան Դ. Ողիմպիական
Խաղերը, Իսթ Լոս Անճելըս Գոլէճի մար-
զադաշտին վրայ:

Կը մասնակցին՝ Քալիֆորնիոյ Հ.Մ.
Ը.Մ.Ի Մասնաճիւղերու երկսեռ մարզիկ-
ները, սկաուտական կազմերը, Հ.Ե.Դ.
Ուխտերը, Լոս Անճելըսի հայ եւ օտար
վարժարաններու հայ երկսեռ աշակեր-
տութիւնը:

Աւելի քան 6000 հանդիսականներու
ներկայութեամբ, 1500 հայորդիներու
փառահեղ տողանցքը կը գլխաւորէ Քալի-
ֆորնիոյ ընդհանուր դատախազ Ճորճ Տէօք-
մէճեան: «Պոնափանթիւր» պանդոկին մէջ
Յաղթանակի Պարահանդէսին ներկայ կ'ըլ-
լայ 2500 հոգի:

1979 Սեպտեմբեր 20ին, Շրջ. վարչու-
թեան ներկայութեամբ, էնսինոյի «Ֆերահ-
եան» ազգ. վարժարանի «Տիգրանեան»
սրահին մէջ կը գումարուի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի
Հովիտի (էնսինո) Մասնաճիւղի հիմնադիր
ժողովը:

1980ին, Շրջ. Մարզական Յանձնա-
խումբը կը կազմակերպէ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Միջ-
Մասնաճիւղային ֆութպոլի մրցաշարը:

1980ի Մայիսին, Շրջ. վարչութեան
նախաձեռնութեամբ եւ հովանաւորու-
թեամբ, տեղի կ'ունենան Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Նա-
ւասարդեան Ե. Ողիմպիական Խաղերը,
Լոս Անճելըս Սիթի Գոլէճի մարզադաշտին
վրայ:

Կը մասնակցին՝ Հ.Մ.Ը.Մ. ի շրջանի 7 Մասնաճիւղերէն՝ Լոս Անճելըսի, Սան Ֆրանսիսքոյի, Ֆրեզնոյի, Փասատինայի, Կլէնտէյլի, Օրէնճ Քաունթիի եւ Հոփտի երկսեռ մարզիկները, սկաուտական կազմերը, Վենեզուէլայի «Արմենիա» ֆուլպոլի խումբը եւ հայ եւ օտար վարժարաններու հայ երկսեռ աշակերտութիւնը:

10,000 հանդիսականներու ներկայութեամբ՝ տողանցքին կը մասնակցին 2000 հայորդիներ: Տողանցքի աւարտին, օրուայ նախագահ Հրայր Յովնանեան կը խոստանայ մէկ միլիոն տոլար նուիրել, Լոս Անճելըսի մէջ հայ կեդրոն-մարզավայր մը հիմնելու համար, որ ցարդ իրականացած չէ ու խոստումը կը մնայ խոստում:

Նոյն օրը, երեկոյեան, «Պոնավանթիւր» պանդոկին մէջ տեղի կ'ունենայ Յաղթանակի Պարահանդէսը, 2000 հոգիի ներկայութեամբ:

1980ին, Հ.Մ.Ը.Մ. ի Արեւմտեան Միացեալ Նահանգներու շրջանի Մասնաճիւղերէն 39 արի-արենոյշներ կը մասնակցին Հ.Մ.Ը.Մ. ի համագաղութային սկաուտական Բ. ընդհ. բանակումին, որ տեղի կ'ունենայ Փարիզի մերձակայ, Քլամար հայաշատ քաղաքի բանակավայրին մէջ:

1980 Հոկտեմբերին, Շրջ. Վարչութիւնը ընդառաջելով Մոնթրէալի Հ.Մ.Ը.Մ. «Կամք» Մասնաճիւղի հրաւերին, Հ.Մ.Ը.Մ. ի Քալիֆորնիոյ պասքեթպոլի մանչերու ներկայացուցիչ խումբը կը մասնակցի Մոնթրէալի Հայ Կեդրոնի մարզաւանի բացման պասքեթպոլի մրցաշարքին ու կը տիրանայ ախոյեանի տիտղոսին եւ բաժակին:

1980 Դեկտեմբերին, Շրջ. Վարչութեան նախաձեռնութեամբ, տեղի կ'ունենայ Հ.Մ.Ը.Մ. ի Օրուայ շքեղ տօնակատարութիւնը, Կլէնտէյլ Հայ Աթուլի հանդիսասրահին մէջ: Այս առիթով, կը կարդացուի Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Գարեգին Բ. Կաթողիկոսի պատգամը, ուղղուած՝ Արեւմտեան Միացեալ Նահանգներու շրջանի Հ.Մ.Ը.Մ. ին:

ՔԵՐՐՈՒ ԱՌԱՔԵԼԵԱՆ

1981 Մարտ 22-23ին, նախաձեռնութեամբ Շրջ. Վարչութեան եւ կազմակերպութեամբ Մասնաճիւղերու Վարչութեանց, տեղի կ'ունենան Հ.Մ.Ը.Մ. ի Նաւասարդեան Զ. Ողիմպիական Խաղերը, պատուոյ նախագահութեամբ տէր եւ տիկ. Քերրո Առաքելեանի եւ ներկայութեամբ 10,000 հանդիսականներու:

Կը մասնակցին՝ Հ.Մ.Ը.Մ. ի Գանատայէն՝ Մոնթրէալի «Կամք», Արեւելեան Միացեալ Նահանգներէն՝ Տիթրոյիթի եւ շրջանի 8 Մասնաճիւղերու երկսեռ մարզիկները եւ սկաուտական կազմերը:

Մարզախաղերը տեղի կ'ունենան Լոս Անճելըս Սիթի Գոլֆճի մարզադաշտին վրայ, 3000 հայորդիներու փառահեղ տողանցքը՝ Իսթ Լոս Անճելըս Գոլֆճի մարզադաշտին վրայ, Յաղթանակի Պարահանդէսը՝ «Պոնավանթիւր» պանդոկին մէջ:

1981 Յուլիսին, Հ.Մ.Ը.Մ. ի Կեդր. Վարչութեան նախաձեռնութեամբ, Գանատայի մէջ տեղի կ'ունենայ Հ.Մ.Ը.Մ. ի

ՏԷՐ ԵՒ ՏԻԿ՝ ՎԱՀԱՆ ՇԱՄԼԵԱՆ

համագաղութային պասքեթպոլի Ա. մրցաշարքը, շրջաններու մանչերու եւ աղջիկներու ներկայացուցիչ խումբերու մասնակցութեամբ:

Մանչերու մրցաշարքին ախոյեանի տիտղոսին եւ բաժակին կը տիրանայ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Քալիֆորնիոյ ներկայացուցիչ խումբը:

1981 Օգոստոսին եւ Սեպտեմբերին, Շրջ. Վարչութեան նախաձեռնութեամբ եւ հրաւերով, շրջանի մարզական կեանքը աշխուժացնելու առաջադրութեամբ՝ առաջնորդող ծրագիր մը պատրաստելու համար, Մասնաճիւղերէն 19 ներկայացուցիչներու մասնակցութեամբ, յաջորդաբար տեղի կ'ունենան Հ.Մ.Ը.Մ.ի Արեւմտեան Միացեալ Նահանգներու մարզական Ա. եւ Բ. Սեմինարները, Կլէնտէյլի Հայ Կեդրոնի սրահին մէջ:

1981ին, Շրջ. Վարչութեան Մարզական Յանձնախումբը կը կազմակերպէ երկար վազքի մրցումներ:

1981ին կը գումարուի Շրջ. ներկայացուցչական Ե. Ժողովը, Մոնթեպելոյի Հայ Կեդրոնի «Միսաք Սեւաչերեան» սրահին մէջ, մասնակցութեամբ՝ Լոս Անճելըսի, Սան Ֆրանսիսքոյի, Ֆրեզնոյի, Փասատինայի, Կլէնտէյլի, Օրէնճ Քաունթիի եւ Հովտի Մասնաճիւղերէն իրաւասու ճայնով 36 ներկայացուցիչներու:

Շրջ. Վարչութեան անդամ կ'ընտրուին՝ տղթ. Սարգիս Արեւեան (ատենապետ), Էմիլ Մարգարեան, Ժիրայր Պօյաճեան, Յովսէփ Գաբրիէլեան, Թորոս Բարսեղեան, Կարպիս Գաթարոյեան, Յակոբ Օվայեան, Զօհրապ Անտոնեան, Նշան Փիրումեան:

1981ին, Շրջ. Վարչութիւնը կը նշանակէ եռանդամ սկաուտական խմբապետական կազմ:

1981 Սեպտեմբերին, Շրջ. Վարչութիւնը ճաշկերոյթով կը պատուէ Հ.Մ.Ը.Մ.ի համագաղութային պասքեթպոլի Ա. մրցաշարքին մասնակցած, իր շրջանի՝ Քալիֆորնիոյ ներկայացուցիչ մանչերու յաղ-

ՏէՐ ԵՒ ՏԻԿ. ԷՆՏԻ ԱՆՏՈՆԵԱՆ

Թական խումբին մարզիկները եւ երկրորդ դիրքը գրաւած աղջիկներու խումբին մարզիկուհիները, Մոնթեպելլոյի մէջ:

1981ին տեղի կ'ունենայ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Օրուայ տօնակատարութիւնը, Շրջ. Վարչութեան կազմակերպութեամբ, Էնսինոյի «Ֆերահեան» ազգ. վարժարանի «Աւետիսեան» սրահին մէջ:

1982 Յունուարին, պաշտօնապէս բացումը կը կատարուի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Շրջ. Վարչութեան գրասենեակին, Կլէնտէյլի մէջ:

1982 Փետրուարին, Նշան Փիրումեան կը հրաժարի Շրջ. Վարչութենէն: Յարգելի պատճառներով հրաժարականը կ'ընդունուի եւ զինք կը փոխարինէ, Շրջ. Վարչութեան որոշումով՝ Սերոբ Տէր Պօղոսեան:

1982ին, Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Արեւմտեան Միացեալ Նահանգներու չրջանը ներկայացրնող եռանդամ սկաուտական խմբապետական կազմը՝ Հրաչ Գոչունեան, Ստեփան Պաղպուտարեան եւ Իւզիկ Շիթիլեան, Աթէնքի մէջ կը մասնակցի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի սկաուտական կանոնագրի վերամշակման համագաղութային ժողովին:

1982 Մայիսին, Շրջ. Վարչութեան նախաձեռնութեամբ եւ Շրջ. Մարզական Յանձնախումբի կազմակերպութեամբ, առաջին անգամ ըլլալով, տեղի կ'ունենան Քալիֆորնիոյ Հայ Աշակերտական Մարզախաղեր (ՔԱ.Հ.Ա.Մ.) եւ տողանցք, Կլէնտէյլ Հայ Սքուլի մարզադաշտերուն վրայ:

1982ին, Շրջ. Վարչութիւնը իր լիազուծար նիստին, կ'որոշէ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի նիւթական նպաստը բերել Հայ Դատի հետապընդման աշխատանքներուն, իր չրջանի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի եկամտաբեր ձեռնարկներուն 10 առ հարիւրը յատկացնելով:

1982ին, Շրջ. Մարզական Յանձնախումբի կազմակերպութեամբ, տեղի կ'ունենան Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Նաւասարդեան Դրդ Մարզախաղերը:

Կը մասնակցին՝ չրջանի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի 8 Մասնաճիւղերու երկսեռ մարզիկները եւ սկաուտական կազմերը, Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Նիւ Եորքի, Մոնթրէալի, Թորոնթոյի Մասնաճիւղերը եւ Հայ Աւետարանական Եկեղեցւոյ Երիտասարդաց Միութիւնը ներկայացրնող մարզախումբերը, նաեւ՝ Սան Տիէկոյէն Հ.Մ.Ը.Մ.Ի անդամագրուիլ ցանկա-

Հ.Մ.Ը.Մ.ի Արեւմտեան Միացեալ Նահանգներու ֆութպոլի ներկայացուցիչ խումբը, 1984ին:

Նստած, ձախէն աջ՝ Վարուժան Աւետիսեան, Հայկ Պօղոսեան, Մարտիկ Միրիկեան, Վարուժան Ծիրտըմեան, Մայի Գրիգորեան, Արա Հայրապետեան, Սամ Պարտագեան: *Ոտքի, ձախէն աջ՝* Հենրիկ Ազատեան, Աշրաֆ Պահարեան, Տիգրան Թաշեան, Վրէժ Խըչիկեան, Ժագ Թովմասեան, Ռոտրիկ Պապախանեան, Ռազմիկ Աղանեան, Անդո Անտոնեան:

ցող հայ երիտասարդներ, ֆութպոլի խումբով:

Լոս Անճելըս Սիթի Գոլէճի մարզադաշտին վրայ, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Լոս Անճելըսի նորակազմ նուազախումբի առաջնորդութեամբ, փառահեղ տողանցքին կը մասնակցին 1700 երկսեռ մարզիկներ եւ սկաուտական կազմեր: Յաղթանակի Պարահանդէսը տեղի կ'ունենայ «Պոնավանթիւր» պանդոկին մէջ:

Նաւասարդեան 7րդ Մարզախաղերը կ'իրագործուին միայն Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղերու մասնակցութեամբ եւ այնուհետեւ այդպէս ալ կը շարունակուին: Նա-

խորդ 6 Մարզախաղերուն եւ տողանցքներուն, քանակի անհրաժեշտութեամբ, մասնակցած էին նաեւ հայ եւ օտար վարժարաններու հայ աշակերտութեան եւ Հ.Ե.Գ. Ուխտերու երկսեռ մարզիկները:

1982 Հոկտեմբեր 2ին, Սան Տիէկոյի մէջ, Շրջ. Վարչութեան ներկայութեամբ, տեղի կ'ունենայ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Սան Տիէկոյի նորակազմ Մասնաճիւղի հիմնադիր հանդիպումը:

1982ին, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Օրուայ տօնակատարութեան, Կլէնտէյլ Հայ Սքուլի հանդիսասրահին մէջ, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդր. Վարչութիւնը Հ.Մ.Ը.Մ.ի Արժանեաց Ոսկի

Հ.Մ.Ը.Մ.ի Արեւմտեան Միացեալ Նահանգներու Շրջ. Ներկայացուցչական 7րդ ժողովը, 1984ին:

չքանչանով կը պարգեւատրէ վաստակաւոր Հ.Մ.Ը.Մ.ական Քերոբ Առաքելեանը: Շքանշանի տուչութիւնը կը կատարէ Կեղը՝ Վարչութեան շրջանի անդամ Վարդգէս Ալահայտոյեան:

1982ին, Կլէնտէյլի մէջ կը գումարուի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Արեւմտեան Միացեալ Նահանգներու Շրջ. Ներկայացուցչական 2-ժողովը: Շրջանի 8 Մասնաճիւղերէն իրաւասու ձայնով կը մասնակցին 54 ներկայացուցիչներ, խորհրդակցական ձայնով՝ Սան Տիէկոյի նորակազմ Մասնաճիւղի ներկայացուցիչներ եւ 16 Հ.Մ.Ը.Մ.ականներ:

Հ.Մ.Ը.Մ.ի Պատգ. Ընդհանուր ժողովին, գումարելի 1983ի Յունուարին, պատգամաւոր կ'ընտրուին՝ Սեւակ Սագինեան, տոքթ. Սարգիս Արեւեան, Ժիրայր Պոյաճեան:

Շրջ. Վարչութեան անդամ կ'ընտրուին՝ տոքթ. Սարգիս Արեւեան, (ատենապետ), Յակոբ Օվայեան, Ժիրայր Պոյաճեան, Նուպար Սարգիսեան, Թորոս Բարսեղեան, Սերոբ Տէր Պօղոսեան, Գոգօ Պալեան, Զօհրապ Անտոնեան, Կարպիս Գաթարոյեան:

1982ին, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Արեւմտեան Միացեալ Նահանգներու 9 Մասնաճիւղերը, միասնաբար, ունէին՝ 739 երկսեռ անդամ, 756 երկսեռ մարզիկ, իսկ սկաուտական կազմերը կը հաշուէին 1075 հոգի: Ընդհանուր գումար՝ 2570:

1983ին, Շրջ. Վարչութեան որոշումով, կը կազմակերպուին Ապրիլեան Միջ-Մասնաճիւղային Փութպոլի, պասքեթպոլի եւ վոլիպոլի մրցումներ, իբրեւ խորհրդանիշ հայութեան ապրելու, ստեղծագործելու եւ պայքարելու կամքին: Մասնակցող Մասնաճիւղերու՝ Լոս Անճելըսի, Մոնթեպելլոյի, Փասատինայի, Կլէնտէյլի եւ Օրէնճ Քատուի թիմ մարզիկ-մարզուհիները, բոլոր մրցումներուն, իրենց կուրծքին կը կրեն սեւ ժապաւէն եւ մրցումները սկսելէ առաջ, վայրկեան մը լռութեամբ կը յարգեն Եղեռնի մէկ ու կէս միլիոն նահատակներուն յիշատակը:

1983ին, Շրջ. Վարչութիւնը գործադրելով Շրջ. Ներկայացուցչական 2-ժողովի որոշումը, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Քալիֆորնիոյ Փութպոլի ներկայացուցիչ խումբը ամբողջու-

ՀՐԱԶԳԱՆ (ՊԱՐԳԵՆԻ ՇԻՐԻՆԵԱՆ)

թեամբ կը կազմուի հայ ֆուլթպոլիստներով:

1983ին, Շրջ. Վարչութեան նախաձեռնութեամբ եւ Շրջ. Մարզական Խորհուրդի կազմակերպութեամբ, տեղի կ'ունենան Քալիֆորնիոյ Հայ Աշակերտական Բ. Մարզախաղերը (ՔԱ.Հ.Ա.Մ.) Կլէնտէյլ Հայ Սքուլի մարզադաշտերուն վրայ, նուիրուած՝ 1918 Մայիս 28ին, Հայաստանի Անկախ Հանրապետութեան հռչակման 65ամեակին:

Ամէնօրեայ հայ ազգային եւ օտար վարժարաններ յաճախող հայ երկսեռ աշակերտութեան ստեղծած խանդավառ մթնոլորտին մէջ, կը կատարուին դաշտային խաղեր, ֆուլթպոլի, պասքեթպոլի, վոլիպոլի եւ փինկ-փոնկի մրցումներ, որոնք վերջ կը գտնեն՝ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Լոս Անձեւըսի Մասնաճիւղի նուագախումբին առաջնորդութեամբ աշակերտական շքեղ սողանցքով, մրցանակաբաշխութեամբ եւ ազգային ոգի ներշնչող տպաւորիչ հանդիսութեամբ:

1983ին, Շրջ. Վարչութիւնը հիմը կը դնէ հասութեաբեր ձեռնարկի մը՝ չրջանային վիճակահանութեան:

1983ին, Շրջ. Վարչութիւնը ընդառաջելով Հիւսթընի հայ գաղութէն (Թէքսաս նահանգ) խումբ մը հայորդիներու դիմու-

մին, կը գումարուի հիմնադիր ժողով եւ կը հիմնուի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Հիւսթընի Մասնաճիւղը:

1983ին տեղի կ'ունենան Հ.Մ.Ը.Մ.ի 65ամեակին նուիրուած Նաւասարդեան Տրդ Մարզախաղերը, Կլէնտէյլ Հայ Սքուլի մարզադաշտերուն վրայ, պատուոյ նախագահութեամբ տէր եւ տիկ. Վահան եւ Անոյշ Շամլեանի:

Կը մասնակցին Հ.Մ.Ը.Մ.ի Արեւմտեան Նահանգներու 10 Մասնաճիւղերու երկսեռ մարզիկներն ու սկաուտական կազմերը, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Պէյրուսի եւ Թորոնթոյի Մասնաճիւղերէն մարզախումբեր:

Հ.Մ.Ը.Մ.ի Պէյրուսի ֆուլթպոլի Ա. խումբին մասնակցութիւնը մեծ խանդավառութիւն կը ստեղծէ:

15,000 հանդիսականներու ներկայութեամբ կատարուած մարզախաղերը, 1500 Հ.Մ.Ը.Մ.ական երկսեռ մարզիկներու եւ սկաուտական կազմերու փառահեղ սողանցքը, ապա Յաղթանակի Պարահանդէսը, փայլուն յաջողութեամբ կը պսակուին:

«Մէնչըրի Փլազա» պանդոկին մէջ, Յաղթանակի Պարահանդէսին, իրենց ներկայութեամբ Հ.Մ.Ը.Մ.ը կը պատուեն եւ խօսք կ'առնեն՝ Քալիֆորնիոյ նահանգապետ ձորճ Տէօքմէճեան, պետական դէմքեր եւ հանրաժանօթ ազգայիններ:

1983ին, Շրջ. Վարչութիւնը կը կազմակերպէ խորհրդակցական հանդիպում, որուն կը մասնակցին՝ Շրջ. Սկաուտական Խորհուրդի, Շրջ. Մարզական Խորհուրդի, Մասնաճիւղերու Վարչութիւններու եւ Յանձնախումբերու երկսեռ անդամներ, նաեւ գործօն Հ.Մ.Ը.Մ.ականներ:

Խորհրդաժողովին կը շնորհակալութիւնը Հ.Մ.Ը.Մ.ի այն վեհ սկզբունքին, թէ Հ.Մ.Ը.Մ.ի գործունէութեան մէջ տեղ մը հասած ըլլալ գոյութիւն չունի, այլ միշտ կայ միասնաբար աւելի բարձրին, աւելի լաւին, աւելի կատարեալին հասնելու ձգտում:

1984ի Յունուարին, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Շրջ.

ԺՈՐԺ ԱԴԱՄԵԱՆ

Մարզական Խորհուրդի կազմակերպութեամբ եւ հրաւերով, Հ.Մ.Ը.Մ.ի հարաւային Քալիֆորնիոյ 6 Մասնաճիւղերու երկսեռ մարզիկները կ'ունենան ընկերային հաւաքոյթ, Կլէնտէյլի «Աբգարեան» սրահին մէջ:

1984ին, Շրջ. Վարչութեան հովանաւորութեամբ եւ Շրջ. Մարզական Խորհուրդի կազմակերպութեամբ, տեղի կ'ունենայ Համահայկական Պասքեթպոլի Լիկի տարեկան Ա. մրցաշարքը, մասնակցութեամբ՝ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Լոս Անճելըսի, Կլէնտէյլի «Արարատ», Հոփտի, Օրէնճ Քաունթիի Մասնաճիւղերու, Հ.Բ.Ը.Մ.ի եւ Հայ Աւետարանական Միացեալ Եկեղեցւոյ մասնաճիւղի անդամներու խումբերու:

1984ին տեղի կ'ունենայ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Ապրիլեան Միջ-Մասնաճիւղային Բ. մրցաշարքը: Կը մասնակցին՝ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Լոս Անճելըսի, Մոնթեպելլոյի, Փասատինայի, Կլէնտէյլի «Արարատ», Օրէնճ Քաունթիի եւ Հոփտի Մասնաճիւղերէն 48 խումբեր:

Հ.Մ.Ը.Մ.ի ձեռնարկները միշտ ունեցած են ազգային գաղափարական իմաստ ու բովանդակութիւն: Ապրիլեան մրցաշարքերը եւս, կը կազմակերպուին՝

Հ.Մ.Ը.Մ.ի երկսեռ մարզիկներուն ներշնչելու ազգային գաղափարական ոգի, անոնց մէջ ամրապնդելու ազգային ինքնութեան հպարտանքը եւ զանոնք մղելու գործօն մասնակցութեան՝ Հայ Դատի հետապնդման աշխատանքներուն:

1984ին, Շրջ. Մարզական Խորհուրդի կազմակերպութեամբ, տեղի կ'ունենան՝ Հայաստանի Անկախութեան 66ամեակին նուիրուած Քալիֆորնիոյ Հայ Աշակերտական Գ. Մարզախաղերը (ՔԱ.Հ.Ա.Մ.):

700 երկսեռ աշակերտներու մասնակցութեամբ՝ Փութպոլի, պասքեթպոլի, վոլիպոլի, փինկ-փոնկի մրցումները եւ դաշտային խաղերը, Կլէնտէյլ Հայ Սքուլի մարզադաշտերուն վրայ, կ'իրագործուին աննախընթաց յաջողութեամբ:

Աւարտախաղերէն ետք, 350 երկսեռ աշակերտներ կը կատարեն շքեղ տողանցք: Ի պատիւ աշակերտներու, երեկոյեան, տեղի կ'ունենայ խրախճանք:

1984ին տեղի կ'ունենան Հ.Մ.Ը.Մ.ի Նաւասարդեան Ցրդ Մարզախաղերը, Կլէնտէյլ Հայ Սքուլի մարզադաշտերուն վրայ, պատուոյ նախագահութեամբ՝ տէր եւ տիկ. Էնտի եւ Ալին Անտոնեաններու:

Նաւասարդեան Ցրդ Մարզախաղերու նախագահ Վահան Շամլեան ընդունելութիւն մը կու տայ ի պատիւ Նաւասարդեան Ցրդ Մարզախաղերու նախագահ տէր եւ տիկ. Էնտի Անտոնեաններուն, Քերոբ Առաքելեանի բնակարանին մէջ:

Տարի մը առաջ, Պէյրութի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Փութպոլի Ա. խումբին մասնակցութեան լուրը Նաւասարդեան Ցրդ Մարզախաղերուն, եղաւ սրտաշարժ, խանդավառող եւ ուրախութեամբ համակեց բոլոր Հ.Մ.Ը.Մ.ականներն ու Հ.Մ.Ը.Մ.ի համակիր ժողովուրդի լայն զանգուածը:

Ջերմ ու սիրալիր ընդունելութեան արժանացան Պէյրութի մարզիկները: Մարզադաշտի թրիպիւնէն բազմահազար հանդիսականներ Պէյրութ-Պէյրութ բացազանչելով, քաջալերեցին, ծափահարեցին եւ

Հ. Մ. Ը. Մ. Ի Արեւմտեան Միացեալ Նահանգներու Սկաուտական Միջ-Մասնաճիւղային քանակումի փակման հանդիսութիւնը, 1986ին:

ՏՈՔԹ. ՍԱՐԳԻՍ ԱՐԵՒԵԱՆ

իրենց անվերապահ սէրն ու յարգանքը յայտնեցին հանդէպ լիբանանահայութեան, որ 1975ի Ապրիլէն ի վեր, սուգ ու աւեր սփռող Լիբանանի ներքին ահաւոր աղէտը կը դիմագրաւէ:

Շրջ. Վարչութիւնը անհրաժեշտ միջոցառումներու դիմեց, որպէսզի 1984ի Նաւասարդեան Զրդ Մարզախաղերուն իր մասնակցութիւնը բերէ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Հալէպի Ֆութպոլի Ա. խումբը, որպէսզի այս անգամ, նոյնքան կարօտով եւ ջերմութեամբ ընդունելով ու ծափահարելով Հալէպի մարզիկները, հանդիսականները իրենց սէրն ու յարգանքը յայտնէին Հ.Մ.Ը.Մ.ի մեծագոյն միջնարբերդերէն՝ Հալէպի Մասնաճիւղը կանգուն ու եռուն պահող Հալէպի Հ.Մ.Ը.Մ.ականներուն, Հալէպի սիրելի ու հիւրասէր հայութեան: Սակայն, կարելի չեղաւ խումբը բերել, դժուարութիւնները ակամայ էին: Փոխարէնը՝ եկաւ Պէյրութի Հ.Մ.Ը.Մ.ի վեթերաններու խումբը:

20,000 հանդիսականներ ներկայ եղան Նաւասարդեան Զրդ Մարզախաղերուն, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Լոս Անճելըսի Մասնաճիւղի նուագախումբի առաջնորդութեամբ՝ 2000 Հ.Մ.Ը.Մ.ական երկսեռ մարզիկներու եւ սկաուտական կազմերու փառահեղ տողանցքին եւ Յաղթանակի Պարահանդէսին, որ տեղի ունեցաւ «Սենչըրի Փլազա» պանդոկի սրահին մէջ:

Նաւասարդեան Զրդ Մարզախաղերուն նորութիւնը՝ տօնական մթնոլորտ ստեղծող Ֆեսթիվալն էր:

1984ին, 400 հանդիսականներու ներկայութեամբ տեղի կ'ունենայ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Օրուայ տօնակատարութիւնը, էնսինոյի «Ֆերահեան» ազգ. վարժարանի «Աւետիսեան» սրահին մէջ:

Այս առիթով, Շրջ. Վարչութեան կողմէ, ատենապետ տղթ. Սարգիս Արեւեան գնահատագիր-փլաք մը կը նուիրէ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կլէնտէյլի «Արարատ» Մասնաճիւղի Վարչութեան ատենապետ Համլէթ Զրախչեանին, ի պատիւ Մասնաճիւղին, որ ջանադիր եղաւ եւ յաջողեցաւ ունենալ իր սեփական ակումբը:

1984ին, Շրջ. Վարչութիւնը երկրորդ տարին ըլլալով կը ձեռնարկէ եւ կ'իրագործէ եկամտաբեր շրջանային վիճակահանութիւնը:

1984 Նոյեմբեր 30—Դեկտեմբեր 1 եւ 2ին, տեղի կ'ունենայ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Արեւմտեան Միացեալ Նահանգներու Շրջ. Ներկայացուցչական Դրդ ժողովը, Հ.Մ.Ը.Մ.ական Յարութ Եփրեմեանի Կլէնտէյլի կալուածի սրահին մէջ:

Շրջանի 10 Մասնաճիւղերէն իրաւասու ձայնով կը մասնակցին՝ 51 պատգամաւորներ:

Շրջ. Վարչութեան անդամ կ'ընտրուին՝ Ժիրայր Պոյաճեան (ատենապետ), Գոգօ Պալեան, Կարպիս Շիրտըմեան, Կարէն Բենիասեան, Ռուբէն Գիւրջեան, Սերոբ Տէր Պողոսեան, Մակի Բարսեղեան, Վահագն Սաւուլեան, Զօհրապ Անտոնեան:

Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Արեւմտեան Միացեալ Նահանգներու Շրջ. Ներկայացուցչական Ցրդ Ժողովը, 1986ին:

1985ին, Շրջ. Վարչութեան նախաձեռնութեամբ տեղի կ'ունենան Բալիֆորնիոյ Հայ Աշակերտական Դ. Մարզախաղերը (ՔԱ.Հ.Ա.Մ.):

Հայ եւ օտար 15 վարժարաններէն կը մասնակցին 700 հայ երկսեռ աշակերտներ: Կը կատարուին՝ ֆութպոլի 12, պասքեթպոլի մանչերու 29, աղջիկներու 9, վոլիպոլի մանչերու 14, աղջիկներու 11 խումբերու միջեւ, նաեւ փինկ-փոնկի եւ դաշտային խաղերու հետաքրքրական մրցումներ:

Հայաստանի անկախութեան նուիրուած մարզախաղերու աւարտին տեղի կ'ունենան Հ.Մ.Ը.Մ.Ի հայաշունչ դրօշին տակ մէկտեղուած աշակերտութեան ազգային ոգի եւ հպարտանք ներշնչող, ազգային ոգին վառ պահող շքեղ տողանցք, պատգամ եւ մրցանակաբաշխութիւն:

1985ի Մայիսին, «Համազգային»ի Արեւմտեան Ամերիկայի Շրջ. Վարչութեան նախաձեռնութեամբ, Փասատինայի Հայ Կեդրոնի սրահին մէջ, հոծ բազմութեան մը ներկայութեամբ, տեղի կ'ունենայ Հ.Մ.Ը.Մ.ական Պարգեւ Շիրինեանի, գրչանունով՝ Հրազդանի հայ գիրին ու մամուլին 50ամեայ ծառայութեան նուիրուած մեծարանքի երեկոն:

Ձեռնարկին կը մասնակցին եւ ելոյթ կ'ունենան՝ Հ.Յ.Դ. Արեւմտեան Ամերիկայի Կեդր. Կոմիտէի, «Ասպարէզ» օրաթերթի, Հ.Օ.Մ.Ի Շրջ. Վարչութեան, «Համազգային»ի Շրջ. Վարչութեան ներկայացուցիչներ եւ բարեկամներ: Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Արեւմտեան Միացեալ Նահանգներու Շրջ. Վարչութեան կողմէ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի գնահատանքի եւ շնորհաւորութեան խօսքը կ'ընէ

Հ. Մ. Ը. Մ. ի Արեւմտեան Միացեալ Նահանգներու Ծրջ. Սկաուտական Խորհուրդը եւ Մասնաճիւղերու խմբապետները, 1987 ին:

ատենապետ ժիրայր Պոյաճեան: Այս առիթով, Վեհափառ Գարեգին Բ. Կաթողիկոս յատուկ կոնդակով եւ Ս. Մեսրոպ Մաշտոց շքանշանով կը պատուէ Յորելեարը: Շքանշանի տուչութիւնը կը կատարէ թեմի առաջնորդ եւ ձեռնարկի նախագահ Եփրեմ եպիսկ. Թապազեան:

1985 Յուլիս 25 ին 7, Հ. Մ. Ը. Մ. ի Կեդր. Վարչութեան նախաձեռնութեամբ ու կազմակերպութեամբ, Կլէնտէյլ Հայ Սքոլի մարզադաշտերուն վրայ տեղի կ'ունենայ Հ. Մ. Ը. Մ. ի համագաղութային Ֆուլթայլի Ա. մրցաշարքը, մասնակցութեամբ եօթը շրջաններու՝ Լիբանանի, Յունաստանի, Աւստրալիոյ, Ֆրանսայի, Գանատայի, Արեւելեան Միացեալ Նահանգներու, Արեւմտեան Միացեալ Նահանգներու ներկայացուցիչ խումբերու:

Նոյն օրերուն, նոյն մարզադաշտերուն վրայ տեղի կ'ունենան շրջանի տասը Մասնաճիւղերու մասնակցութեամբ Հ. Մ. Ը. Մ. ի Նաւասարդեան 10րդ Մարզախաղերը, պատուոյ նախագահութեամբ Ժորժ Աղամեանի:

1985 ին, Հ. Մ. Ը. Մ. ի համագաղութային կառոյցը, 17 Շրջանային եւ Մեկուսի շրջաններու մէջ ունէր 58 Մասնաճիւղեր,

17,000 երկսեռ անդամներով եւ սկաուտական կազմերով:

Հ. Մ. Ը. Մ. ի համագաղութային Ֆուլթայլի Ա. մրցաշարքը եւ Նաւասարդեան Մարզախաղերը եօթը շրջաններէ կը մէկտեղեն՝ ճակատագրի բերումով իրարմէ բաժնուած, իրարու անծանօթ Հ. Մ. Ը. Մ. աւաններ եւ պատասխանատուներ:

35,000 հանդիսականներ ներկայ կ'ըլլան Ֆուլթայլի մրցումներուն, Նաւասարդեան Մարզախաղերուն, 1700 Հ. Մ. Ը. Մ. աւան երկսեռ մարզիկներու եւ սկաուտական կազմերու փառահեղ տողանցքին, Ֆեսթիվալին եւ Յաղթանակի Պարահանդէսին:

Հ. Մ. Ը. Մ. ի համագաղութային Ֆուլթայլի Ա. մրցաշարքի ախոյեանի տիտղոսին եւ բաժակին կը տիրանայ Հ. Մ. Ը. Մ. ի Արեւմտեան Միացեալ Նահանգներու ներկայացուցիչ խումբը:

Փառահեղ տողանցքի աւարտին, Հ. Մ. Ը. Մ. ի Արեւմտեան Միացեալ Նահանգներու շրջանը նուէր կը ստանայ եւ սեփականատէր կը դառնայ բանակավայրի մը, 160 էյքըր տարածութեամբ հողամաս մը, գեղատեսիլ Լէյք Իզապէլի մօտ:

Ամերիկերն Լայֆ Սայընզ Ֆաունտեյ-
շընէն ստացուած նուէրը կ'իրականանայ
չնորհիւ ձէյմա Պուենի եւ Ալեքս Ֆիլեանի
ջանքերուն, որոնք կալուածագիրը կը յանձ-
նեն Շրջ. Վարչութեան ատենապետ ժիրայր
Պոյաճեանին, արժանանալով ներկայ հան-
դիսականներու գնահատանքի բուռն ծա-
փերուն:

Հ.Մ.Ը.Մ.ի համագաղութային ֆութ-
պոլի Ա. մրցաշարքին առիթով, Շրջ. Վար-
չութիւնը կը կազմակերպէ՝

Յուլիս 1ին, ընդունելութիւն մը, ի
պատիւ հիւր շրջաններու ֆութպոլի ներկա-
յացուցիչ խումբերուն եւ պատասխանա-
տուններուն, էնսինոյի «Ֆերահեան» ազգ.
վարժարանի «Աւետիսեան» սրահին մէջ:

Յուլիս 9ին, ճաշկերոյթ մը՝ ի պատիւ
Հ.Մ.Ը.Մ.ի Լիբանանի ներկայացուցիչ
խումբին, Կլէնտէյլի «Աբգարեան» սրահին
մէջ:

Յուլիս 28ին, ճաշկերոյթ մը՝ ի պատիւ
համագաղութային ֆութպոլի Ա. մրցա-
շարքի ախոյեան Հ.Մ.Ը.Մ.ի Արեւմտեան
Միացեալ Նահանգներու ներկայացուցիչ
խումբին, Փասատինայի մէջ:

1986 Փետրուար 9ին, Կլէնտէյլի Ս.
Աստուածածին եկեղեցւոյ մէջ, հոգեհան-
գըստեան պաշտօն կը կատարուի՝ Պէյրութի
մէջ, անարգ ոճիրի զոհ, տարաբախտ Հ.Մ.
Ը.Մ.ականներ Ներսէս Խուտավերտեանի,
Լեւոն Պէրպէրեանի եւ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդր.
Վարչութեան ատենապետ Վարդգէս Տէր Կա-
րակետեանի մահուանց քառասունքին առի-
թով:

Հոգեհանգստեան պաշտօնէն ետք, եկե-
ղեցւոյ սրահին մէջ, խուռներամ բազմու-
թեան մը ներկայութեամբ, տեղի կ'ունենայ
պատշաճ յայտագրով սգահանդէս:

Խօսք կ'առնեն ներկայացուցիչները՝
Հ.Յ.Դ. Արեւմտեան Ամերիկայի Կեդր.
Կոմիտէի՝ Ռազմիկ Աճէմեան եւ Տիգրան
Տէր Սարգիսեան, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդր. Վար-
չութեան՝ Պարգեւ Շիրինեան, Հ.Մ.Ը.Մ.ի
Շրջ. Վարչութեան՝ ժիրայր Պոյաճեան,

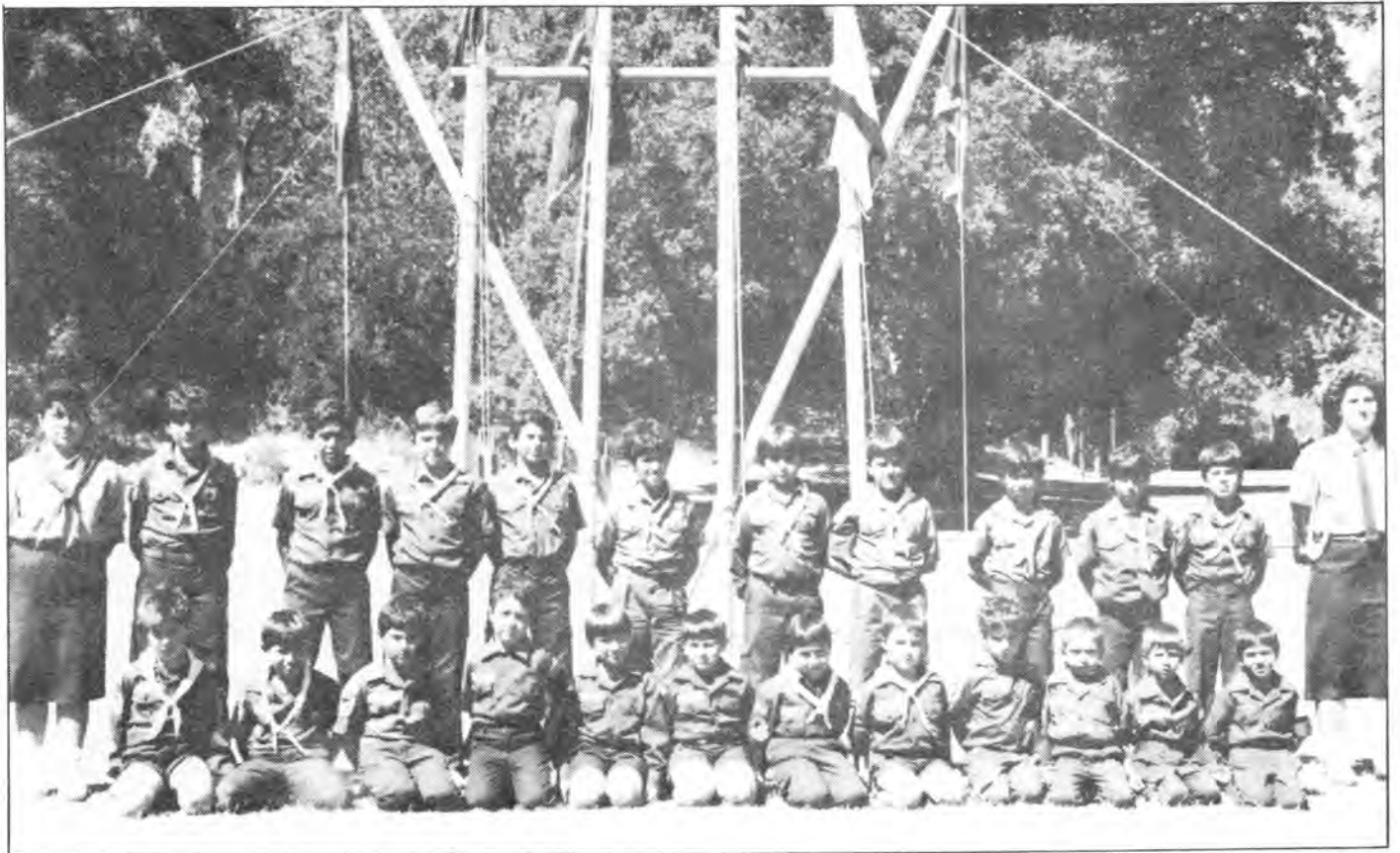

ԿԱՐՕ ՍՈՂԱՆԱԼԵԱՆ

«Համազգային»ի Շրջ. Վարչութեան՝ տոքթ.
Օննիկ Քէշիշեան եւ Արեւմտեան թեմի Ազգ.
Վարչութեան՝ Վաչէ Մատէնլեան:

1986ի Մարտին, Շրջ. Վարչութեան հը-
րաւէրով, Կլէնտէյլի Հայ Կեդրոնի սրահին
մէջ տեղի կ'ունենայ Շրջանային Արտակարգ
Ներկայացուցչական ժողով, ուր կը քըն-
նարկուի ու կը վաւերացուի շրջանի Հ.Մ.
Ը.Մ.ի ներքին Ծրագիր-Կանոնագիրը, որ
խմբագրուած էր 1984ին, Շրջ. ներկայա-
ցուցչական 7րդ ժողովէն նշանակուած Վե-
րամշակման Յանձնախումբին կողմէ:

1986ին, Հայաստանի Անկախութեան
68րդ տարեդարձին նուիրուած Քալիֆոր-
նիոյ Հայ Աշակերտական 5րդ Մարզախաղե-
րը (ՔԱ.Հ.Ա.Մ.), ֆութպոլի, պասքեթպոլի,
վոլիպոլի, փինկ-փոնկի, դաշտային խա-
ղերով, փակման արարողութիւնը, շքեղ
տողանցքով եւ մրցանակաբաշխութիւնը՝

Հ. Մ. Ը. Մ. ի «Սեւան», «Սարգարապատ» եւ Լոս Անճելլեսի Մասնահիւղերու Միջ-Մասնահիւղային բանակումին մասնակցած գալլիկները, 1988ին:

կ'իրագործուին փայլուն յաջողութեամբ:

1986ին, Շրջ. Վարչութեան հրատարակութեամբ եւ Հայ Կրթական Հիմնարկութեան մեկենասութեամբ, լոյս կը տեսնէ Շրջանային Սկսուտական Խորհուրդին պատրաստած եւ Հրագրանի խմբագրած Հ.Մ.Ը.Մ.ի սկսուտական Նորընծայի գիտելիքներու գիրքը:

1986 Յուլիսին, Շրջ. Վարչութեան նախաձեռնութեամբ տեղի կ'ունենան Հ.Մ.Ը.Մ.ի Նաւասարդեան 11րդ Մարզախաղերը, Կլէնտէյլ Հայ Աթուլի մարզադաշտերուն վրայ:

Արդէն իսկ սովորութիւն դարձած, այս անգամ Ժորժ Աղամեանի բնակարանին մէջ, Նաւասարդեան 8րդ, 9րդ եւ 10րդ Մարզախաղերու պատուոյ նախագահներ՝ տէր եւ

տիկ. Վահան Շամլեան, տէր եւ տիկ. Էնտի Անտոնեան եւ Ժորժ Աղամեան, ի պատիւ Նաւասարդեան 11րդ Մարզախաղերու պատուոյ նախագահ տոքթ. Սարգիս Արեւեանի, քոթթէյլ-ընթրիք մը կու տան, որու ընթացքին զեկուցումով կը նշուի, որ Շրջ. Վարչութեան տարեկան պիտճէն տարուէ տարի յաւելում արձանագրելով, այս տարի արդէն կը հասնի 200-225 հազար տոլարի: Միայն Նաւասարդեան Մարզախաղերու ելեմուտքը կը տարուբերի 100էն 150 հազար տոլարի միջեւ:

16,000 հանդիսականներ ներկայ կ'ըլլան Փութպոլի 8, պասքեթպոլի 43 (29 մանչերու, 14 աղջիկներու), վոլիպոլի 26 (14 մանչերու, 12 աղջիկներու) միագումար՝ 77 խումբերու, նաեւ փինկ-փոնկի եւ դաշ-

ՏԵՐ ԵՒ ՏԻԿ. ՎԱԶԷ ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ

տային խաղերու մրցումներուն, առաջին անգամ ըլլալով՝ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Ֆրեզնոյի «Սասուն» Մասնաճիւղի նորակազմ նուագախումբի առաջնորդութեամբ փառահեղ տողանցքին, Ֆեսթիվալին եւ Յաղթանակի Պարահանդէսին, «Պոնավանթիր» պանդոկին մէջ, որոնք կ'իրագործուին ժողովրդային ուրախ եւ հայաբոյր միջնոլորտի մէջ:

Հանգիսականներու տրամադրութեան տակ կը դրուի գեղատիպ ու պատկերազարդ ալպոմ մը, 80 էջ, նուիրուած՝ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդր. Վարչութեան վաստակաւոր ատենապետ, ողբացեալ Վարդգէս Տէր Կարապետեանին:

Տողանցքէն ետք, Շրջ. Վարչութեան ատենապետ Ժիրայր Պոյաճեան կը կարգայ Հ.Յ.Դ. Արեւմտեան Ամերիկայի 25րդ Շրջ. Պատգմ. Ժողովի կողմէ յղուած Հ.Մ.Ը.Մ.ի Նաւասարդեան 11րդ Մարգարիտները շնորհաւորող ողջոյնի հեռագիրը:

Պոյաճեան կը յայտարարէ նաեւ ազգասէր հայորդիի մը խանդավառող նուիրատր-

ուութիւնը Հ.Մ.Ը.Մ.ին, 840,000 տոլար:

Առաջին անգամ ըլլալով Նաւասարդեան Մարգարիտները միայն չըջանի 9 Մասնաճիւղերէ 1500 երկսեռ մարզիկներու եւ սկաուտական կազմերու մասնակցութեամբ եւ փայլուն յաջողութեամբ իրագործումը, վկայութիւն մը կ'ըլլայ, որ Հ.Մ.Ը.Մ.ը Արեւմտեան Միացեալ Նահանգներու մէջ արդէն հաստատ արմատներ նետած է ու կը վայելէ մեծ ժողովրդականութիւն:

Այս նուաճումը կարելի կը դառնայ շնորհիւ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Շրջ. Վարչութեան անդամներուն եւ իրենց հետ աշխատող բոլոր Հ.Մ.Ը.Մ.ականներուն, որոնք նախանձախընդրութեամբ կը կատարեն իրենց ստանձնած պարտականութիւնները, ոգեւորութեամբ, նուիրումով, միջնոլորտ ստեղծելով կ'աշխատին եւ կը յաջողին գրաւիչ ու հաճելի յայտագրով, մանաւանդ կարգապահութեամբ իրագործել աւանդաբար շարունակուող Հ.Մ.Ը.Մ.ի Նաւասարդեան Մարգարիտներու տարեկան այս մեծ ձեռնարկը:

«...Ու կարապի երգն այս հեզ
Պիտի ըլլայ գերդ ամպրոպ
Պիտի մրողնչէ գերդ մըրրիկ՝
Միայն թէ դուն լսէ՛ մահիկ...
Թափուած կարմիր արիւններէն
Արշալոյսներ պիտի ծաղկին...»:

Դ. ՎԱՐՈՒԺԱՆ

Հ.Մ.Ը.Մ.ի Արեւմտեան Միացեալ Նահանգներու Թ. Շրջանային
Ներկայացուցչական Ժողովը, 1988ին:

1986ի Օգոստոսին, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդր. Վարչութեան կազմակերպութեամբ, Լոնտոնի մէջ տեղի կ'ունենայ Հ.Մ.Ը.Մ.ի համագաղութային սկաուտական Գ. ընդհ. բանակումը: Շրջ. Վարչութիւնը ընդառաջելով Կեդր. Վարչութեան հրաւեր-չրջաբերականին, իր շրջանի Մասնաճիւղերէն բանակումին կը մասնակցին 42 արի-արեւնոյններ:

1986ի Հոկտեմբերին, Հոլիվուտի մէջ տեղի կ'ունենայ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Արեւմտեան Միացեալ Նահանգներու Շրջ. Ներկայացուցչական Ցրդ Ժողովը: Շրջանի 9 Մասնաճիւղերէն իրաւասու ձայնով կը մասնակցին 56 ներկայացուցիչներ, խորհրդակցական ձայնով՝ 30 Հ.Մ.Ը.Մ.ականներ:

9 Մասնաճիւղերը միասնաբար ունէին 3000 երկսեռ անդամ, որուն 1000ը՝ երկսեռ մարզիկ, 1200ը՝ արի-արեւնոյն, գալիկ, մրջնիկ: Շրջ. Վարչութեան 1985-86 տարեշրջանի պիւտճէն հասած էր 300,000 տոլարի: 1986-1987 տարեշրջանի համար կը քուէարկուի 500,000 տոլար պիւտճէ:

Հ.Մ.Ը.Մ.ի Պատգմ. 4րդ Ընդհանուր Ժողովին մասնակցելու համար պատգամաւոր կ'ընտրուին՝ Ժիրայր Պոյաճեան, տոբթ. Սարգիս Արեւեան, Գոգօ Պալեան, Յարու-

թիւն Բարսեղեան, Մհեր Շիրտըմեան, Սարգիս Կիտցինեան:

Շրջ. Վարչութեան անդամ կ'ընտրուին՝ Համլէթ Չրախչեան (ատենապետ), Ռուբէն Գիւրջեան, Ժիրայր Սարգիսեան, Սերոբ Տէր Պօղոսեան, Յակոբ Թիւֆէնքճեան, Մակի Բարսեղեան, Իւղիկ Շիթիլեան, Կարպիս Շիրտըմեան, Օսիկ Մովսիսեան:

1987ի երկրորդ եռամսեային տեղի կ'ունենայ Շրջ. Վարչութեան նախաձեռնութեամբ եւ Շրջ. Մարզական Խորհուրդի կազմակերպութեամբ «Հ.Մ.Ը.Մ.ի Համահայկական Առաջին Մարզախաղեր — 1987»ը, Կլէնտոնի Հայ Աքուլի մարզադաշտերուն վրայ, մասնակցութեամբ շրջանի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մասնաճիւղերէն, Հ.Բ.Ը.Մ.էն, Հ.Մ.Մ.էն եւ հայ եւ օտար վարժարաններէն մանչերու 5 եւ աղջիկներու 4 Դասակարգերու բաժնուած 50 պասքեթպոլի եւ 25 վոլիպոլի խումբերու:

1987ի Մայիսին, Շրջ. Սկաուտական Խորհուրդի կազմակերպութեամբ տեղի կ'ունենայ դաստիարակչական դպրոց-բանակում, Լոնկ Պիչի ամերիկեան սկաուտական բանակավայրին մէջ, մասնակցութեամբ շրջանի բոլոր Մասնաճիւղերէն 91 բարձրաստիճան արի-արեւնոյններու:

1987ի Յունիսին, Շրջ. Վարչութեան կազմակերպութեամբ տեղի կ'ունենայ յարգանքի երեկոյ, ի պատիւ Նաւասարդեան Տրդ, Զրդ, 10րդ եւ 11րդ Մարգախաղերու պատուոյ նախագահներուն, «Արարատ Մասնաճիւղի Վարչութեան ատենապետ Ժորժ Ահարոնեանի բնակարանին մէջ: Կը յայտարարուի Նաւասարդեան 12րդ Մարգախաղերու պատուոյ նախագահը՝ Կարօ Սողանալեան:

1987ի Յունիսին, Շրջ. Վարչութեան նախաձեռնութեամբ տեղի կ'ունենան Հ.Մ. Ը.Մ.Ի Նաւասարդեան 12րդ Մարգախաղերը Կլէնտէյլի Հայ Աթուլի մարգաղաշտերուն վրայ, պատուոյ նախագահութեամբ Կարօ Սողանալեանի: 12.000 հանդիսականներ ներկայ կ'ըլլան փակման հանդիսութեան, շրջանի Զը եւ Նիւ Եորքի ու Տիթրոյթի Մասնաճիւղերէն Հ.Մ.Ը.Մ.ական 2000 երկսեռ մարզիկներու եւ սկաուտներու փառահեղ տողանցքին, առաջնորդութեամբ Ֆրեդնոյի «Սասուն» Մասնաճիւղի նուագախումբին: Յաղթանակի Պարահանդէսին «Պոնավանթիւր» պանդակին մէջ, կը մասնակցին 1700 Հ.Մ.Ը.Մ.ականներ եւ համակիրներ:

1987ին, Շրջ. Սկաուտական Խորհուրդի կազմակերպութեամբ տեղի կ'ունենայ Միջմասնաճիւղային ընդհանուր զարգացման մրցում, մասնակցութեամբ՝ Լոս Անճելըսի, Մոնթեպելլոյի, Փասատինայի, Կլէնտէյլի «Արարատ», Օրէնճ Քաունթիի եւ Հոփլտի «Մասիս» Մասնաճիւղերը ներկայացնող արի-արենոյձներու, 6 խումբ, իւրաքանչիւրը 5 հոգիով: Յաղթանակը կը տանի Մոնթեպելլոյի Մասնաճիւղը:

1988ի Յունիսին, Շրջ. Վարչութեան կեդրոնի շէնքի կառուցման համար, տեղի կ'ունենայ կալա-ձեռնարկ, «Պեվրլի Հիլզ» պանդոկին մէջ, հիւրընկալութեամբ Հ.Մ. Ը.Մ.Ի Նաւասարդեան 13րդ Մարգախաղերու պատուոյ նախագահ տէր եւ տիկի Վաչէ Մանուկեանի, ներկայ կ'ըլլան Գարեգին Բ. Կաթողիկոս, Քալիֆորնիոյ կառավարիչ ձորճ Տէօքմէճեան եւ 280 երկսեռ ազգայիններ: Շէնքի հիմնադիր 120 հոգիի նուիրատուութեամբ, իւրաքանչիւրը 5 հա-

զարով, կը գոյանայ 600.000 տոլար:

1988ի Յունիսին, Շրջ. Վարչութեան նախաձեռնութեամբ, տեղի կ'ունենայ աւանդութիւն դարձած Նաւասարդեան Մարգախաղերու պատուոյ նախագահը ծանօթացնելու եւ ներկայացնելու հիւրասիրութիւնը, «Լա Ստրատա» ճաշարանին մէջ: Արժանի մեծարանքով կը ներկայացուի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Նաւասարդեան 13րդ Մարգախաղերու պատուոյ նախագահը՝ Վաչէ Մանուկեան:

1988ի Յունիսին, Շրջ. Վարչութեան նախաձեռնութեամբ տեղի կ'ունենան Հայաստանի Հանրապետութեան հիմնադրութեան եւ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի հիմնադրութեան 70ամեակին զուգարիպող Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Նաւասարդեան 13րդ Մարգախաղերը, Կլէնտէյլ Հայ Աթուլի մարգաղաշտերուն վրայ, նախագահութեամբ տէր եւ տիկին Վաչէ Մանուկեանի:

Մարգախաղերուն կը մասնակցին Հ.Մ. Ը.Մ.Ի շրջանի Զը եւ Տիթրոյթի ու Թորոնթոյի Մասնաճիւղերէն աւելի քան 1000 երկսեռ մարզիկներ: Յաղթանակի Պարահանդէսը տեղի կ'ունենայ «Սենչրի Փլազա» պանդոկին մէջ, 1600 Հ.Մ.Ը.Մ.ականներու եւ համակիրներու մասնակցութեամբ:

Փակման հանդիսութենէն առաջ, Նաւասարդեան 12րդ Մարգախաղերու պատուոյ նախագահ Կարօ Սողանալեան ընդունելութիւն մը կու տայ ի պատիւ պատուոյ հիւրերուն եւ նոր կառուցուելիք շէնքի հիմնադիր նուիրատուներուն:

Հ.Մ.Ը.Մ.Ի 70ամեակին առիթով, Գարեգին Բ. Կաթողիկոս «Կիլիկեան Ասպետ»ի շքանշանով կը պատուէ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի շրջանի պատուոյ նախագահ Քերոբ Առաքելեանը:

Բարձրաստիճան հրաւիրեալներու եւ 15.000 հանդիսականներու ներկայութեամբ, Նաւասարդեան փառահեղ տողանցքին կը մասնակցին Հ.Մ.Ը.Մ.ական 2000է աւելի արժուիկ-զայլիկներ, արի-արենոյձներ, երէց-պարմանուհիներ եւ երկսեռ մարզիկներ:

Խօսք կ'առնեն Գարեգին Բ. Կաթողիկոս, պատուոյ նախագահ Վաչէ Մանուկեան

եւ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Կեդրոնական Վարչութեան ատենապետ տոքթ. Միսաք Արզումանեան:

Շրջ. Վարչութեան ատենապետ Համլեթ Չրախճեան յաղթանակի մետալներ կը յանձնէ պատուոյ նախագահին:

Վեհափառ Հայրապետը Հ.Մ.Ը.Մ.Ի 70ամեակին անդրադառնալով, ի միջի այլոց, կ'ըսէ. «Հ.Մ.Ը.Մ.ը դարձաւ յոյս ներշնչող, լոյս սփռող եւ կամք դարբնող կազմակերպութիւն»:

Տոքթ. Արզումանեան վերլուծելով հայու խօսքը, թէ՛ «Ես եկել եմ դարերից, եւ գնում եմ յաղթական», կ'ըսէ. «Այս համոզումով զսպանակուած հայ ժողովուրդը շարունակեց ապրիլ, ու այսօր, Հ.Մ.Ը.Մ.՝ ական մարզիկ-սկառու բազմահարիւր բանակը եւս, իր շքերթով, ինքն ալ ըսաւ, թէ «Ես եկել եմ դարերից ու կը քալեմ յաղթական»: Այսպէս եղաւ, այս հաւատքով եղաւ Հայասփիւռքի անապահով ճամբաներուն վրայ, 70ամեայ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի 70 տարիներու նպատակասլաց երթը»:

1988ի Սեպտեմբերին, Հոլիվուտի Հայ Կեդրոնի սրահին մէջ տեղի կ'ունենայ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Արեւմտեան Միացեալ Նա-

հանգներու Շրջ. ներկայացուցչական Զրդ ժողովը, մասնակցութեամբ՝ շրջանի Զր մասնաճիւղերէն 120 իրաւասու եւ խորհրդակցական ձայնով ներկայացուցիչներու:

Շրջ. Վարչութեան անդամ կ'ընտրուին՝ Համլեթ Չրախճեան, Օսիկ Մովսիսեան, Ժիրայր Սարգիսեան, Մհեր Դաւիթեան, Հրաչ Անտոնեան, Մարտիկ Կապուտեան, տոքթ. Ճագ Մկրտիչեան, Արմոնդ Գորգորեան, Ներսէս Մելքոնեան:

Արեւմտեան Միացեալ Նահանգներու մէջ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ծաւալումը, հզօրացումը եւ գործունէութեան աշխուժացումը, անտարակոյս, հետեւանք են այլասերող այն պայմաններուն, ուր կ'ապրինք եւ մեր ժողովուրդը տակաւ կը գիտակցի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի փրկարար դերին, որ կոչուած է ճառայելու հայապահպանման, որուն առաքելութիւնն է հայեցի դաստիարակութիւն ջամբել նորահաս սերունդներուն, պատրաստել առողջ մտքով, առողջ մարմնով եւ առողջ նկարագրով հայորդիներ ու գործնապէս նուիրուիլ Հայ Դատի հետապնդման աշխատանքներուն:

Հ. Մ. Ը. Մ. Ի
ՀԱՄԱԳԱՂՈՒԹԱՅԻՆ ԿԱՌՈՅՑԸ

ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

— 1973ին, Հ. Մ. Ը. Մ. Ի Մերձաւոր Արեւելքի 20րդ Շրջ. ներկայացուցչական ժողովը նկատի ունենալով Հ. Մ. Ը. Մ. Ի տարածումը, յատկապէս Հիւսիսային Ամերիկայի եւ Աւստրալիոյ մէջ նոր Մասնաճիւղերու հիմնումը, կ'որոշէ Հ. Մ. Ը. Մ. Ը համագաղութային կազմակերպութեան մը վերածել:

— Գործնականացնելով այս որոշումը, նախապատրաստական աշխատանքներ տանելու եւ Ծրագիր-Կանոնագիրը մշակելու համար կ'ընտրէ եռանդամ Մարմին մը՝ Վարդգէս Տէր Կարապետեան ատենապետ, Հրանդ Մուրատեան ատենադպիր, Նշան Թիւյսիւզեան գանձապահ:

— 1974ին, եռանդամ Մարմնի հրաւերով, Պէյրութի (Լիբանան) մէջ կը գումարուի Հ. Մ. Ը. Մ. Ի Պատգամաւորական Ա. Ընդհանուր ժողովը:

— Պատգամ. Ա. Ընդհ. ժողովին, Հ. Մ. Ը. Մ. Ի համագաղութային կառոյցը կը հաշուէր 27 Մասնաճիւղ: Ժողովին կը մասնակցին՝ Հ. Մ. Ը. Մ. Ի Լիբանանի, Յունաստանի, Գանատայի, Արեւելեան Միացեալ Նահանգներու, Արեւմտեան Միացեալ Նահանգներու եւ Մերձաւոր Արեւելեան երկիրներու Մասնաճիւղերէն 23 լիազօր պատգամաւորներ, նաեւ Թէհրանի «Արարատ» կազմակերպութեան պատգամաւորը:

— Պատգամ. Ա. Ընդհ. ժողովը հիմը կը դնէ Հ. Մ. Ը. Մ. Ի համագաղութային կա-

ռոյցին, կը քուէարկէ Հ. Մ. Ը. Մ. Ի ընդհանուր Ծրագիր-Կանոնագիրը եւ կ'ընտրէ Հ. Մ. Ը. Մ. Ի Ա. Կեդր. Վարչութիւնը:

— Հ. Մ. Ը. Մ. Ի Ա. Կեդր. Վարչութիւնը ունէր հետեւեալ կազմը. — Վարդգէս Տէր Կարապետեան ատենապետ, Վարդգէս Ալահայտոյեան փոխ-ատենապետ, Տիգրան Ոսկունի եւ Բիւզանդ Թորիկեան ատենադպիրներ, Նշան Թիւյսիւզեան գանձապահ, Յովհաննէս Պայթարեան հաշուապահ, Դանիէլ Դանիէլեան (Մոնթրէալ), Արմէն Տէյրմէնճեան (Լոս Անճելըս) եւ Պարգեւ Պարսամեան (Պուէնոս Այրէս) խորհրդականներ:

— Հ. Մ. Ը. Մ. Ի Ա. Կեդր. Վարչութեան գլխաւոր ճիգը կ'ըլլայ շրջաններու հետ կապի ամրապնդում, արխիւներու կեդրոնացում, թանգարանի կազմութիւն:

— Հ. Մ. Ը. Մ. Ի Կեդր. Վարչութիւնը կը հաստատէ Հ. Մ. Ը. Մ. Ի աթլէթիք մրցումներու յատուկ՝ «Ալէք Պեղիկեան» մրցանակը:

— 1978ին, Հ. Մ. Ը. Մ. Ի Կեդր. Վարչութիւնը կը հովանաւորէ եւ կը մասնակցի Հ. Մ. Ը. Մ. Ի հիմնադիրներէն Գրիգոր Յակոբեանի շիրմաքարի գետեղման, Փարիզի Թիէի գերեզմանատան մէջ:

— 1978ին, Հ. Մ. Ը. Մ. Ի Կեդր. Վարչութեան նախաձեռնութեամբ եւ Յունաստանի Հ. Մ. Ը. Մ. Ի Շրջ. Վարչութեան կազմակերպութեամբ, տեղի կ'ունենայ Հ. Մ. Ը. Մ. Ի համագաղութային սկսուտական Ա. ընդ-

Հ.Մ.Ը.Մ. ի Ա. Ընդհանուր ժողովին պատգամաւորները,
Պէյրուս, 1974ին:

հանուր բանակումը, Աթէնքի մերձակայքը գտնուող Քալամոսի գեղատեսիլ շրջանին մէջ:

Բանակումի ընդհանուր խմբապետ կը նշանակուի Վարուժան Սերոբեան: Կը մասնակցին՝ Հ.Մ.Ը.Մ. ի Լիբանանի, Յունաստանի, Գանատայի, Արեւմտեան Միացեալ Նահանգներու, Արեւելեան Միացեալ Նահանգներու, Քուէյթի, Կիպրոսի, Ֆրանսայի, Յորդանանի, Աւստրալիոյ Մասնաճիւղերէն եւ Թեհրանի «Արարատ» կազմակերպութենէն 226 արի-արեւոյշներ:

— 1979ին կը գումարուի Հ.Մ.Ը.Մ. ի Պատգմ. Բ. Ընդհ. ժողովը Նիկոսիոյ (Կիպրոս) մէջ: Կը մասնակցին՝ 6 շրջաններ եւ 12 Մեկուսի Մասնաճիւղեր ներկայացնող 40 պատգամաւորներ:

Պատգմ. Բ. Ընդհ. ժողովին, Հ.Մ.Ը.Մ. ի համագաղութային կառոյցը կը հաշուէր 46 Մասնաճիւղ: Ունէր՝ ընդհանուր գումար 12,600 երկսեռ անդամ, մարզիկ, սկաուտ:

— Հ.Մ.Ը.Մ. ի Պատգմ. Բ. Ընդհ. ժողովը նոր արժեւորում մը եւս տալով Հ.Մ.Ը.Մ. ի գործունէութեան, կ'որոշէ

սփիւռքահայ բոլոր գաղութներու մէջ Հ.Մ.Ը.Մ. ի Միջ-Մասնաճիւղային Ողիմպիական խաղերը կոչել՝ Հ.Մ.Ը.Մ. ի Նաւասարդեան Մարզախաղեր, ամբօրէն կապելով Հայաստանի մէջ անցեալին կատարուած Նաւասարդեան Մարզախաղերուն: Ու այսպէս, իբրեւ շարունակութիւնը անոնց, հայրենիքի հետ անքակտելի կապերով, հայրենիքի գաղափարականով՝ ազգային իմաստ ու բովանդակութիւն կ'ունենան Հ.Մ.Ը.Մ. ի Նաւասարդեան Մարզախաղերը:

— Հ.Մ.Ը.Մ. ի Պատգմ. Բ. Ընդհ. ժողովէն ընտրուած Կեդր. Վարչութիւնը ունէր հետեւեալ կազմը.—

Վարդգէս Տէր Կարապետեան ատենապետ, տօքթ. Յարութիւն Գազանճեան (Յ. Գեղարդ) փոխ-ատենապետ, Բիւզանդ Թորիկեան եւ Վարուժան Մուրատեան ատենադպիրներ, Նշան Թիւյսիւղեան գանձապահ, Յովհաննէս Պայթարեան հաշուապահ, Վարուժան Սերոբեան (Մոնթրէալ), Արմէն Տէյրիմէնճեան (Լոս Անճելըս) եւ Պարգեւ Պարսամեան (Պուէնոս Այրէս) խորհրդականներ: Նշան Թիւյսիւղեանի մահէն ետք,

Հ.Մ.Ը.Մ.ի համագաղութային սկաուտական Բ. ընդհանուր բանակումին խմբապետական կազմը, Քլամար (Ֆրանսա), 1980ին:

Հ.Մ.Ը.Մ.ի Արեւմտեան Միացեալ Նահանգներու համագաղութայինի պիտոյեան պատֆեբպոլի ներկայացուցիչ խումբը, Մոնթրէալ (Գանատա), 1981ին:

Հ.Մ.Ը.Մ.ի Լիբանանի համագաղութայինի ասոյեան պատկերավորի աղջկանց ներկայացուցիչ խումբը, Մոնթրեալ (Գանատա), 1981ին:

փոխանդամ Վարդգէս Ալահայտոյեան կ'ամբողջացնէ Կեդր. Վարչութեան կազմը:

— 1980ին, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդր. Վարչութեան նախաձեռնութեամբ եւ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Փարիզի Մասնաճիւղի կազմակերպութեամբ, տեղի կ'ունենայ Հ.Մ.Ը.Մ.ի համագաղութային սկաուտական Բ. ընդհանուր բանակումը, Փարիզի կից Քլամար արուարձանին մէջ:

Բանակումի ընդհանուր խմբապետ կը նշանակուի Սուրէն Մուրատեան: Կը մասնակցին՝ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Լիբանանի, Աւստրալիոյ, Յունաստանի, Քուէյթի, Ֆրանսայի, Գանատայի, Արեւմտեան Միացեալ Նահանգներու, Արեւելեան Միացեալ Նահանգներու, Կիպրոսի, Յորդանանի Մասնաճիւղերէն եւ Թեհրանի «Արարատ» կազմակեր-

պութենէն 293 արի-արեւոյշներ:

— 1980ին, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Պատգմ. Բ. Ընդհ. Ժողովի որոշումով, Կեդր. Վարչութիւնը Պէյրութի (Լիբանան) մէջ կը սկսի հրատարակել Հ.Մ.Ը.Մ.ի միջ-գաղութային առաջին պաշտօնաթերթ՝ «Մարզիկ» մարզական ամսաթերթը: Կը բովանդակէ Հ.Մ.Ը.Մ.ի համագաղութային գործունէութիւնը, Հայաստանի եւ միջազգային մարզական լուրեր, Հ.Մ.Ը.Մ.ականներու յուշեր եւ վկայութիւններ: Հակառակ Լիբանանի ներքին տագնապներուն, երբեմն յապաղումներով, բայց հերթական յաջորդականութեամբ, «Մարզիկ»ի հրատարակումը կը շարունակուի:

— 1981ին, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդր. Վարչութեան նախաձեռնութեամբ եւ Գանատայի

Հ.Մ.Ը.Մ.ի համագաղութային սկաուտական Ա. Համագումարին մասնակցողները, Գոֆինիա (Յունաստան), 1982ին:

Հ.Մ.Ը.Մ.ի Շրջ. Վարչութեան կազմակերպութեամբ, Գանատայի զոյգ քաղաքներու՝ Թորոնթոյի եւ Մոնթրէալի մէջ, տեղի կ'ունենայ Հ.Մ.Ը.Մ.ի պասքեթպոլի համագաղութային Ա. մրցաշարքը:

Կը մասնակցին՝ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Արեւմտեան Միացեալ Նահանգներու, Գանատայի, Արեւելեան Միացեալ Նահանգներու, Լիբանանի, Եգիպտոսի, Աւստրալիոյ, Յունաստանի եւ Ֆրանսայի Մասնաճիւղերէն 200 մարզիկ-մարզիկուհի հաշուող մանչերու 8 եւ աղջիկներու 4 ներկայացուցիչ խումբեր:

Ախոյեանի տիտղոսին եւ բաժակին կը տիրանան՝ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Արեւմտեան Միացեալ Նահանգներու մանչերու եւ Լիբանանի աղջկանց ներկայացուցիչ խումբերը:

— 1982ին, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդր. Վարչութեան նախաձեռնութեամբ եւ Յունաստանի Հ.Մ.Ը.Մ.ի Շրջ. Վարչութեան կազմակերպութեամբ, Աթէնքի «Հայ Տուն»ի սրահին մէջ տեղի կ'ունենայ Հ.Մ.Ը.Մ.ի համագաղութային սկաուտական Ա. համագումարը:

Կը մասնակցին՝ Գանատայի, Արեւ-

մրտեան Միացեալ Նահանգներու, Արեւելեան Միացեալ Նահանգներու, Արժանթինի, Անգլիոյ, Ֆրանսայի, Յունաստանի եւ Մերձաւոր Արեւելեան երկիրներու Մասնաճիւղերէն 42 խմբապետ-խմբապետուհիներ, Սկաուտական Խորհուրդներու ներկայացուցիչներ եւ Կեդր. Վարչութեան 6 անդամներ:

— 1982ին, Հ.Մ.Ը.Մ.ի համագաղութային կառոյցը կը հաշուէր 53 Մասնաճիւղ: Անդամներու ընդհանուր թիւ՝ 15,000: Սկաուտական կազմեր ունէին 40 Մասնաճիւղեր, միասնաբար 7500 անդամով:

— 1983ին, Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդր. Վարչութիւնը Տիգրան Ա. քհնյ. Խոյեանի «Նահատակ Յեղի Անմահներ» յուշերու գիրքը հրատարակելով, հիմը կը դնէ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Մատենաշարին:

— Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդր. Վարչութիւնը գնահատելու համար երախտարժան Հ.Մ.Ը.Մ.ականներու վաստակը, կը հաստատէ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Արժանեաց Շքանշան:

Յարդ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Արժանեաց Ոսկի

ՎԱՐԴԳԷՍ ՏԵՐ ԿԱՐԱՊԵՏԵԱՆ

Շքանշան ստացած են՝ Տիգրան Ա. քհնյ. Խոյեան (Պոլիս, Հայաստան, Միացեալ Նահանգներ), Յովհաննէս Շահինեան (Պէյրուս), Լուսեր Մասպանաճեան (Հալէպ, Գանատա), Թորոս Խաչատուրեան (Գահիրէ), Գէորգ Յարէթեան (Իզմիր, Աթէնք), Լեւոն Գայեան (Աթէնք), Վահան Գաւուրճեան

(Աղեքսանդրիա), Դանիէլ Դանիէլեան (Յունաստան-Գանատա), Քերոբ Առաքելեան (Աթէնք, Մեքսիքո, Միացեալ Նահանգներ), Ալպէն Յակոբեան (Պէյրուս), Գարեգին Շամլեան (Գահիրէ), Շաւարշ Ա. քհնյ. Մեհրապեան (Աթէնք, Արժանթին), Պետրոս Կարապետեան (Սուրիա, Միացեալ Նահանգներ):

Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Արժանեաց Արձաթ Շքանշան ստացած են՝

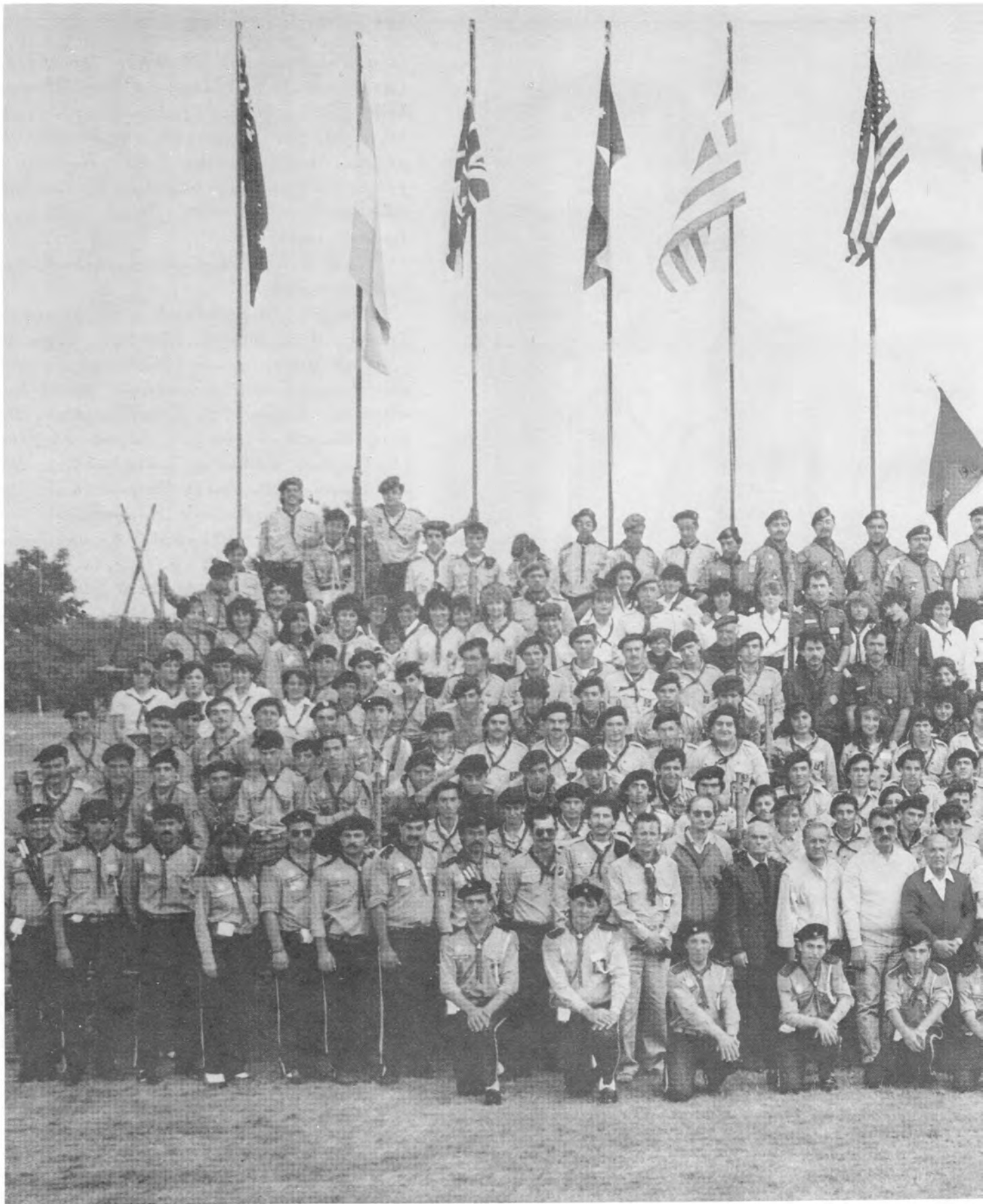
Խաչիկ Բարթեմեան (Յունաստան), Հրանդ Մուրատեան (Հալէպ, Պէյրուս), Տիգրան Ոսկերիչեան (Դամասկոս), Սարգիս Պապիկեան (Դամասկոս), Եղիշէ Խոստեղեան, Յովհաննէս Սթամպուլեան, Մանուէլ Գարճեան, տոքթ. Ժողէֆ Մելիքեան (Արեւելեան Միացեալ Նահանգներ), Սուրէն Նազարեան, Զաւէն Սապունճեան (Սուրիա), Ժորժ Տաքէսեան (Յորդանան):

— 1983ին, Աթէնքի մէջ կը զուժարուի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Պատգմ. Գ. Ընդհ. Ժողովը: Կը մասնակցին՝ 7 Շրջաններէ (44 Մասնաճիւղ) եւ 11 Մեկուսի Մասնաճիւղերէ իրաւասու ձայնով 48 պատգամաւորներ եւ խորհրդակցական ձայնով 15 Հ.Մ.Ը.Մ.աւականներ:

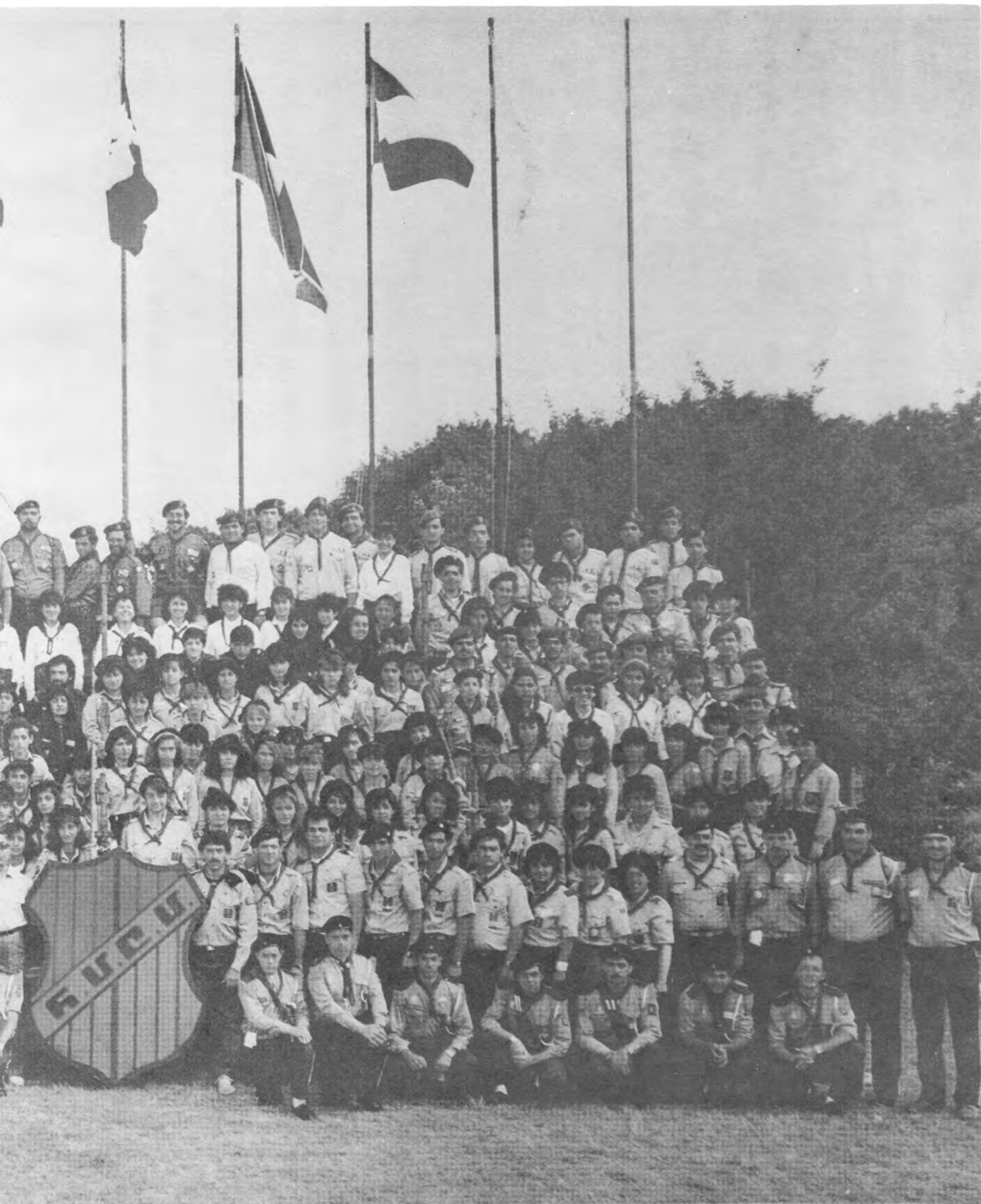
— Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Պատգմ. Գ. Ընդհ. Ժողովէն ընտրուած Կեդր. Վարչութիւնը ունէր հետեւեալ կազմը.—

Վարդգէս Տէր Կարապետեան ատենապետ, տոքթ. Յարութիւն Գաղանճեան (Յ. Գեղարդ) փոխ-ատենապետ, Վարուժան Մուրատեան եւ Եղուարդ Տէմիրճեան ատենադպիրներ, Բիւզանդ Թորիկեան գանձապահ, Միհրան Շիմշիրեան հաշուապահ, Կարո Թիւթիւնճեան, Վարուժան Սերոբեան (Մոնթրէալ), Վարդգէս Ալահայտոյեան (Լոս Անճելըս) խորհրդականներ: Վարդգէս Տէր Կարապետեանի մահէն ետք, ատենապետի պաշտօնը կը վարէ Բիւզանդ Թորիկեան:

— 1985ին, Լոս Անճելըսի մէջ տեղի կ'ունենայ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Կեդր. Վարչութեան նախաձեռնութեամբ եւ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Արեւմտեան Միացեալ Նահանգներու Շրջ.

Հ.Մ.Ը.Մ.ի համագաղութային սկաուտական Գ. ընդ

Մեր բանակումին մասնակցողները, Լոնտոն, 1986ին:

Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Արեւմտեան Միացեալ Նահանգներու համագաղութայինի ախոյեան ֆութպոլի ներկայացուցիչ խումբը, Լոս Անճելըս, 1985ին:

Վարչութեան կազմակերպութեամբ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի համագաղութային ֆութպոլի Ամրցաշարքը: Կը մասնակցին՝ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Աւստրալիոյ, Լիբանանի, Յունաստանի, Արեւմտեան Միացեալ Նահանգներու, Ֆրանսայի, Գանատայի, Արեւելեան Միացեալ Նահանգներու ֆութպոլի ներկայացուցիչ խումբերը:

Ախոյեանի տիտղոսին եւ բաժակին կը տիրանայ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Արեւմտեան Միացեալ Նահանգներու ներկայացուցիչ խումբը:

— 1985ին, Իտալիոյ Միլանօ քաղաքի «Հայ Տուն»ի սրահին մէջ, Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Կեդր. Վարչութեան հրաւերով, առաջին անգամ ըլլալով կը գումարուի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Շրջանային եւ Մեկուսի Մասնաճիւղերու Վարչութեանց ներկայացուցիչներու խորհրդաժողով: Կը մասնակցին՝ Կեդր. Վարչութեան 9 անդամները եւ Շրջանային ու Մեկուսի Մասնաճիւղերու Վարչութեանց 27 ներկայացուցիչներ:

— 1985ին, Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Կեդր. Վարչութեան հովանիին տակ կը գործէին 7 Շրջանային Վարչութիւններ, 44 Մասնաճիւղերով եւ 13 Մեկուսի Մասնաճիւղեր: 57 Մասնաճիւղերը միասնաբար ունէին՝ 2766 մարզիկ, 5971 անդամ, 7019 սկաուտ: Գումար՝ 15,756:

— 1986ին, Պէյրութի մէջ, քստմնելի ու անարգ ոճի զոհ կ'երթայ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Կեդր. Վարչութեան վաստակաւոր ատենապետ Վարդգէս Տէր Կարապետեան, նուիրեալ ու գործունեայ Հ.Մ.Ը.Մ.ականներ Լեւոն Պէրպէրեանի եւ Ներսէս ԽոլտաՎերտեանի հետ:

— 1986ին, Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Կեդր. Վարչութեան նախաձեռնութեամբ եւ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Լոնտոնի Մասնաճիւղի կազմակերպութեամբ տեղի կ'ունենայ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի համագաղութային սկաուտական Գ. Ընդհանուր բանակումը, Լոնտոնի մօտ, Զէլֆոնիթ Հայթի սկաուտական բանակավայրին մէջ:

Հ. Մ. Ը. Մ. ի համագաղութային սկսուտական Գ. քանակումին Կիրակնօրեայ առաւօտեան ժամերգութիւն քանակավայրի մատուռին առջեւ, Լոնտոն, 1986ին:

Բանակումի ընդհանուր խմբապետ կը նշանակուի Արտուշ Աղամալեան: Կը մասնակցին՝ Հ. Մ. Ը. Մ. ի Լիբանանի, Յորդանանի, Քուէյթի, Կիպրոսի, Յունաստանի, Արեւմտեան Միացեալ Նահանգներու, Արժանթինի, Արեւելեան Միացեալ Նահանգներու, Ֆրանսայի, Անգլիոյ, Գանատայի եւ Աւստրալիոյ Մասնաճիւղերէն 350 արի-արենոյշներ:

— 1987ին, Աթէնքի մէջ տեղի կ'ունենայ Հ. Մ. Ը. Մ. ի Պատգ. Գ. Ընդհ. ժողովը: Իրաւասու ձայնով ժողովին կը մասնակցին՝ 14 երկիրներէ Հ. Մ. Ը. Մ. ի 57 Մասնաճիւղերը ներկայացնող 53 պատգամաւորներ, ի պաշտօնէ 7 եւ խորհրդակցական ձայնով 20 Հ. Մ. Ը. Մ. ապաններ:

Հ. Յ. Գ. Բիւրոյի կողմէ ողջոյնի խօսքով ելոյթ կ'ունենայ Հրայր Մարուխեան, ընդգծելով յատկապէս Հ. Մ. Ը. Մ. ը աւելի քան երբեք զօրաւոր կազմակերպութեան մը վերածելու պահանջը, որպէսզի ալ աւելի շեշտուի Հ. Մ. Ը. Մ. ի կենսական դերակատարութիւնն ու նշանակութիւնը հայ իրականութեան մէջ:

Քալիֆորնիոյ կառավարիչ ձորճ Տէօքմէճեան Պատգմ. ժողովին կը յղէ շնորհաւորական յատուկ գիր մը, որուն մէջ ան կը

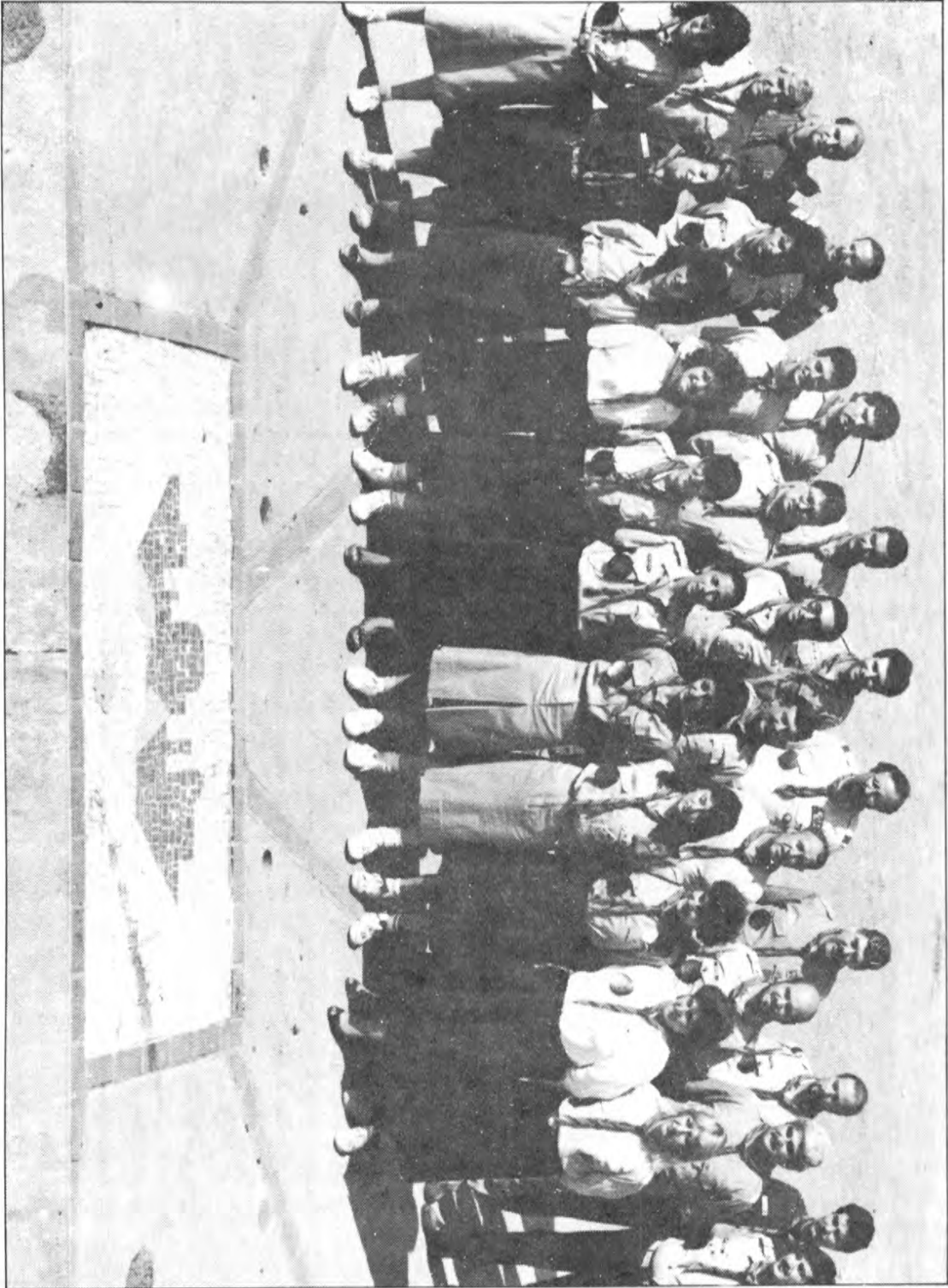
մաղթէ յաջողութիւն ժողովի աշխատանքներուն, յատկապէս Հ. Մ. Ը. Մ. ի համասփիւռքեան ազգօգուտ դերակատարութեան եւ առաքելութեան:

Պատգ. Գ. Ընդհ. ժողովին կողմէ ընտրուած Հ. Մ. Ը. Մ. ի Կեդր. Վարչութիւնը ունէր հետեւեալ կազմը.—

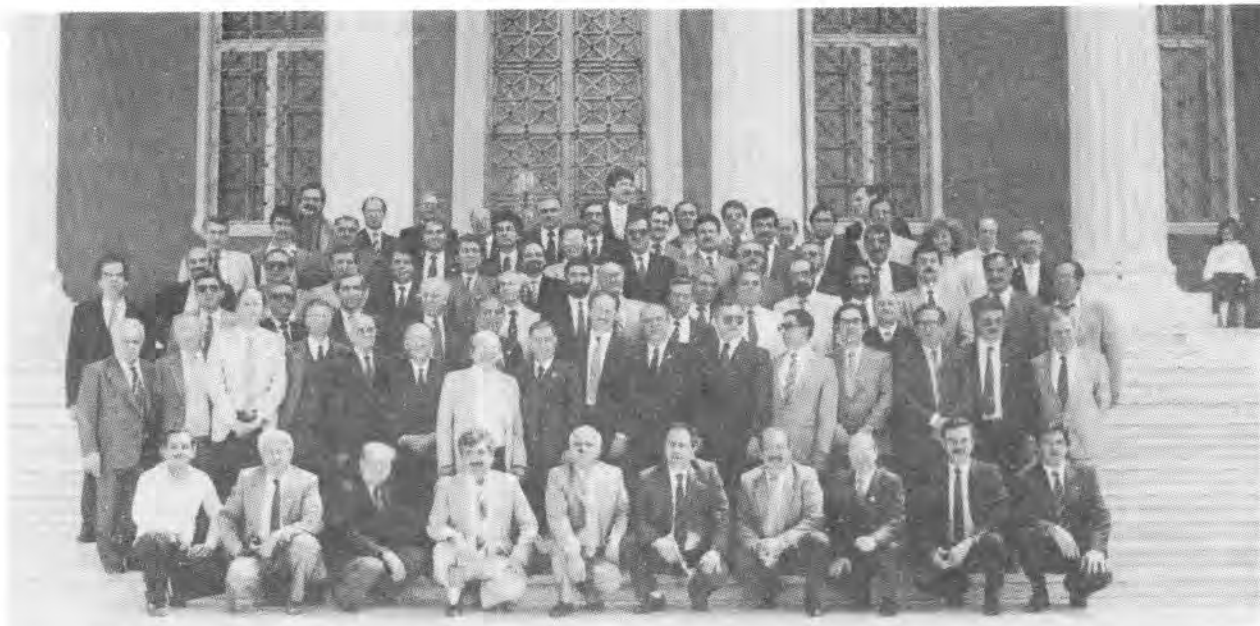
Տոքթ. Միսաք Արզումանեան ատենապետ, Երուանդ Տէմիրճեան փոխ ատենապետ, Յովհաննէս Տէր Յարութիւնեան եւ Կարօ Թիւթիւնճեան ատենադպիրներ, Միհրան Շիմշիրեան գանձապահ, Պատրիկ Կիւլպէնկեան հաշուապահ, Արա Յակոբեան (Լիբանանէն), Ժիրայր Պոյաճեան (Լոս Անճելըսէն), ձորճ Տաղլեան (Պուէնոս Այրէսէն), Վարուժան Սերոբեան (Մոնթրէալէն), Սիամանթօ Կարապետեան (Լոնտոնէն) խորհրդականներ:

— 1987ին, Պուրճ Համուտի (Լիբանան) մէջ տեղի կ'ունենայ Հ. Մ. Ը. Մ. ի Կեդր. Վարչութեան սեփական կեդրոնատեղիի բացման հանդիսութիւնը, հովանաւորութեամբ եւ ներկայութեամբ Գարեգին Բ. Կաթողիկոսի Մեծի Տանն Կիլիկիոյ:

Վարդգէս Տէր Կարապետեանի յիշատակը յաւերժացնելու համար, կեդրոնատեղիի թանգարան-սրահը կը կոչուի «Վարդգէս Տէր Կարապետեան»:

Հ. Մ. Ը. Մ. Ի համագաղութային սկստատակաւ Բ. Համագումարին
մասնակցողները, Լոնկ Գիչ (Քալիֆորնիա), 1988ին:

Հ. Մ. Ը. Մ. Ի Դ. Ընդհանուր ժողովին պատգամաւորները, Աքէնք, 1987ին:

— 1988ին, Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Կեդր. Վարչութեան նախաձեռնութեամբ եւ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Արեւմտեան Միացեալ Նահանգներու Շրջ. Սկստուական Խորհուրդի կազմակերպութեամբ տեղի կ'ունենայ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի համագաղութային սկստուական Բ. համագումարը, Լոնկ Պիչի (Քալիֆորնիա) ամերիկեան սկստուական բանակավայրին մէջ: Կը մասնակցին՝ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի 12 շրջաններէն 32 շրջանային խմբապետ-խմբապետուհիներ եւ Կեդր. Վարչութեան ներկայացուցիչներ:

* * *

— 1974ին, Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Պատգմ. Ա. Ընդհ. ժողովին, Հ.Մ.Ը.Մ.Ի համագաղութային կառույցը կը հաշուէր 27 Մասնաճիւղ:

Այնուհետեւ, տարիներու հոլովոյթին հետ, շնորհիւ Կեդր. Վարչութեան ջանքերուն եւ քաջալերանքին, յատկապէս

ատենապետ Վարդգէս Տէր Կարապետեանի, նաեւ իր վարչական գործակիցներու գաղութէ-գաղութ այցելութիւններուն եւ շրջաններու Շրջ. Վարչութեանց եւ Մասնաճիւղերու Վարչութեանց բոլորանուէր աջակցութեան եւ ճիգերուն, Մասնաճիւղերուն թիւը կ'աւելնայ եւ 1987ին կը հասնի 57ի :

1987էն սկսեալ, Հ.Մ.Ը.Մ.Ի հզօրացումը եւ ճիւղաւորումը նոր թափ կը ստանայ: Կը հիմնուին նոր Մասնաճիւղեր, նաեւ նոր շրջաններու մէջ, օրինակ՝ Կեդր. Վարչութեան նախաձեռնութեամբ եւ ատենապետ տոքթ. Միսաք Արզումանեանի Հարաւային Ամերիկա այցելութեամբ եւ իր ջանքերով, Ուրուկուէյի մայրաքաղաք Մոնթէվիտէոյի մէջ, գործակցութեամբ Պուէնոս Այրէսի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Վարչութեան եւ տեղւոյն խումբ մը հաւատաւոր երիտա-

սարգներու, կը հիմնուի Մոնթէվիտէոյի Հ.Մ.Ը.Մ.ի «Վռամեան» Մասնաճիւղը:

Կը շարունակուի, պիտի շարունակուի Հ.Մ.Ը.Մ.ի առաքելութիւնը վառ հաւատքով, նոր հեռանկարներով:

— Հ.Մ.Ը.Մ.ի բարձրագոյն իշխանութիւնը Պատգմ. Ընդհ. Ժողովն է, երաշխաւորուած՝ Ծրագիր-Կանոնագրով, ուր կը պահուին Հ.Մ.Ը.Մ.ի աւանդական ոգին եւ ուղեգիծը:

Պատգմ. Ընդհ. Ժողովի որոշումները նուիրական են ու գործադրելի՝ բոլոր Շրջաններու եւ Մեկուսի Մասնաճիւղերու կողմէ:

Պատգմ. Ընդհ. Ժողովէն ընտրուած Կեդր. Վարչութիւնը Հ.Մ.Ը.Մ.ի գործադիր վերին Մարմինն է:

Նուիրապետական այս կարգով կը պահուի ենթակայութիւնը, եւ սակայն իւրա-

քանչիւր Շրջան եւ Մեկուսի Մասնաճիւղ, իր միջավայրին ու պայմաններուն համապատասխան քայլ պահելու, որոշումներ առնելու եւ գործադրելու ազատութիւնը ունի:

— 1918-1988 — 70ամեայ փառահեղ անցեալով արժեւորուած կազմակերպութիւն՝ Հ.Մ.Ը.Մ.ը, 1974էն սկսեալ համագաղութային իր կառոյցով, հայահոծ հին ու նոր կազմաւորուող գաղութներու մէջ միշտ ներկայ, կը շարունակէ իր առաքելութիւնը իբրեւ հայկական կենսունակութեան եւ հայ ուժին արտայայտութիւնը, նաեւ միշտ պատրաստ, ամբողջական նուիրումով ու հաւատքով իր գործօն մասնակցութիւնը կը բերէ հայապահպանման, հայակերտման, մեր ազգային գերագոյն նպատակներու իրագործման, մեր արդար դատի հետապընդման աշխատանքներուն:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

էջ

Յառաջ նահատակ

Երկու խօսք՝ . . . . Հ.Մ.Ը.Մ.ի ԿԵԴՐ. ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

Բոլորուիլ Հ.Մ.Ը.Մ.ի շուրջ,

Ըլլալ Հ.Մ.Ը.Մ.ի Ծառայութեան մէջ . . . ՀՐԱԶԴԱՆ 5

Հ.Մ.Ը.Մ.ի ՀԻՄՆԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

Պոլիս — Գաւառներ — Կիլիկիա 11

Առաքելութիւն դէպի Հայաստան 19

ՄԵՐՉԱԻՈՐ ԱՐԵՒԵԼՔ

Լիբանան, Սուրիա, Ամման,

Երուսաղէմ, Հայֆա, Եաֆա 21

Իրաք 110

Քուէյթ 114

Իրան 116

Եգիպտոս (Ափրիկէ) 128

Կիպրոս 139

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ԵՐԿԻՐՆԵՐ

Յունաստան 140

Պուլկարիա 154

Ռումանիա 159

Պելնիքա 170

Ֆրանսա 171

Անգլիա 180

Իտալիա 186

ԱՒՍՏՐԱԼԻԱ 189

ՀԱՐԱԻԱՅԻՆ ԱՄԵՐԻԿԱ

Արժանքին, Ուրուկուէյ.....201

ՀԻՒՍԻՍԱՅԻՆ ԱՄԵՐԻԿԱ

Մեքսիկա.....212

Գանատա.....214

Արեւելեան Միացեալ Նահանգներ.....234

Արեւմտեան Միացեալ Նահանգներ

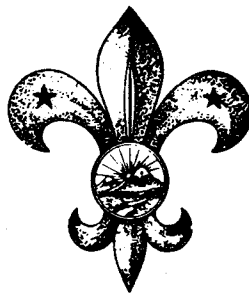
Մասնահիւղեր.....248

Շրջանային Վարչութիւն.....308

Հ.Մ.Ը.Մ.Ի

ՀԱՄԱԳԱՂՈՒԹԱՅԻՆ ԿԱՌՈՅՑԸ

Կեդրոնական Վարչութիւն.....332

BARKEV SHIRINIAN
224 W. Kenneth Rd.
Glendale, CA 91202

Կողմի գծանկար՝ վաստակաւոր նկարիչ
ՊԱՂՏԱՍԱՐ ԱՅՎԱԶԵԱՆԻ
1957, Պուլեմոս Այրէս

Ամէն իրաւունք վերապահուած՝

Printed in the United States of America
by
MESHAG PRINTING and PUBLISHING
1302 N. Wishon, Fresno, CA 93728
Phone: (209) 266-8351

Տպարան Մշակ - Երուանդ Զատրնեան

